القسم الخامس

حقوق الفئات الخاصة

* حقوق المرأة
* حقوق الطفل
* حقوق العمال والعاملات
* حقوق الأقليات والشعوب الأصلية
* حقوق اللاجئين والنازحين

القسم الخامس

حقوق الفئات الخاصة

حقوق المرأة

ăĂkʅdž ĬǺŽ ƀŏdž!ǴŽ ƒƨƒƨƨùpǫ ƨhǩzŏ ǴdžǴdž .ŧŏdžĽjǩǺ! ƱƨŤǂ lƒƨdžù!ƒ YǴưĂƊ ƨŏĂùƱk ŧŏdžǩoʼ! ŧùdžl!ƒ DžFǴŽƥ yƀž Džŭʅù!ƒĂ DžƥIk!ƒĂ Ü+ùŏdžĽjǩǺ! ŎùʅǴʅƊ – DžǴz!ƒ LJŏdžŪƒ ƨùŏƨǴIk) .ŧdžƒƥùkʅŬƒĂ LJƨƒĂk!ƒ LJŏŏĽjzdž!ƒ LJŏŤǴP!ƒ LJŏƨƨùIdž!ƒ KƒƨǴŏƨĂ ƨŏƨǴIk ƨŏʅŏĽjĂŏ!ƒ ƨùŏƨǴIk - lƊƨdž!ƒĂ LJǴʅùĽjŰƒ ŦĂIoʼhù Iƥoʼkdž!ƒ DždžŪƒ ŦĂƥĽjŤĂ ŧŏdž!Ǵz!ƒ ŧoŤ!ƒ ŧdžUĽjdžĂ IIĽjhù!ƒ ƨŏƨǴIk ÜĂƒƥŏʅ!ƒ ŧĽjŋ! KƒƨĂƥ ÜIƒƨdž!ƒ ŧŏdžĽjk! DždžŪƒ Kƒƨdžkđdž - ŧŏ!Ăƥ!ƒ ýdžz!ƒ ŧdžUĽjdžĂ Ŏ!Ăƥ!ƒ .(...LJǴ‡ʅ!ƒĂ lƊƨdžǺ! Iƥoʼkdž!ƒ

ăĂkʅdžù!ƒ ĬǺŽ ƨPć yƷƥ yƀž IIù!Ŗ Ɣ‡ƒĂkĂ ŧŏĽjǴʅĽjŰƒ ŧŏdžĽjk!ƒ ƨŏƨǴIk ŧǺʅǺʅ NJkʅ‡Ž ÜŎdžŏǺƥŰƒ NdžǴĽjƨùhù!ƒ LJŽ lƨƥǴŤù!ƒĂ ŎhƨŽz!ƒ Dž!Ǵùz!ƒ Ŏ5 ŦŏƥǴĽjŤ yƀž ŧ‡ƨǴTdž!Ǵùhù Iƥoʼkdž!ƒ DždžŪ! ŎƒǴdžĽjŰƒ LJŏ‡džk ŧŏưƥ KƨƨhƊ Ŏk!ƒĂ Ü+ùŏdžŏǺƥǫ KǴdžUĽjdžĂ ŧŏdžĽjùk!ƒ ŦĂzk Ŏkù!ƒ f pƒĂĽj!ƒ LJùdžư lƊƨdž!ƒ Dž!Ǵz!ƒ Ŏ5 ŧdžƒƥùkʅdž!ƒĂ ŧĽjƨƒĂùkdž!ƒ ŧŏƥǴŤùkƥŰƒ ŧŏPŏƨǴk!ƒ ƥǴzhŪƒ ƯƨŽ ĬǺŽ Kƨ‡ƨĂ ÜŎhƨùz!ƒ Ŏ5 lƨŖηkdž!ƒ ŧŏƨĂ‡Ŗ!ƒ ƥƒǴlz!ƒĂ ŧŏĽjŏƥù!ƒ ƨĂŖη!ƒĂ OƨdžŭdžĂ ÜIƊƨdžù!ƒ ŦĂIoʼĂ YǴùưĂŪ yƀžkηdžù!ƒ Džƨŭ!ƒ KǴŏŤĂk!ƒ ĬǺŽ ƨŏ‡ƨk!ƒ yƀž Gnjŏ5 ƨĂùƱk!ƒ ăĂkʅdž ĬǺŽ ƥĂTĽjdž!ƒ ƨĂùƱk!ƒ ŧƒƥoʼŰ GNjŖǴPkƒ ýŭP LJdž IIŖĂ ÜŎĽjƥùdž!ƒ yƀžkηùdž!ƒĂ ŧ!Ăƥù!ƒ ƨŏƨIk ĂNjĂ ŧưI!ƒ IjŖnj! ýdžǴT ƨŏƨIk f ŏùŤPk ĂoʼĽj" ĎČČđ DžǴz! ŧùhƨŽz!ƒ ŧŏùĽjǴʅĽjŰƒ ŧŏùdžĽjk!ƒ IIŖ‡Ă ."Ŏhƨùzƨ!ƒ LJƱĂ!ƒ Ŏ5 lƊƨùdž!ƒ ƯĂnjĽj KǴdžUĽjùdž! ŧŏdžùŏǺƥŰƒ ƨŏƨǴùIk!ƒĂ Kƒƨdžkđùdž!ƒ

حقوق المرأة

ǴŏǴùưI! yƷƥ!ƒ IĂùƥ ÜǴƱhù LJ‡!Ă Üƥùŏƒƨkk LJdž II!ŖĂ ÜŎhƨz!ƒ Dž!ǴzùI!ƒ Ŏ5 lƊƨdž!ǴhƯĂùnjĽj!ƒ Ŏ5 GnjŬŽǴ5k Dznjʅŏ ŧŏdž‡ƒƨkĂ ŧŏŬdžǴ‡k KƒƨŏĂdk ýŭP Dž‡ ĂNj yƷƥù!ƒ ƒŖNj ƨƥǴùŤdž ýĂƊĂ .yƷƥ!ƒ ƒŖùNj LJŽ ƨƥŤk Ŏk!ƒ ŧùŏ!Ăƥ!ƒ ƨŏƨǴIùk!ƒĂ KǴʅƒƨƥ!ƒ ŧŏdžĽjk!ǴhƯ ŧdžùknjdž!ƒ CƒĂʅ Iƥoʼkdž!ƒ DždžŪƒ KǴùdžUĽjdž IIŬk ĂƊ Ü+ŏ5ǴùIĂ!ƒĂ ŧŏŽǴùdžknŪƒĂ ŧŏƥǴùŤkƥŰƒ Ü+ŧŬkPdž!ƒ GNjƨĂŤ Ŏ5 LJǴʅĽjŰƒ ŦĂIoʼhù ŧƱhƨkƨdž!ƒ NJIIoʼŏ GdžĂ ýŧƱ!ƒ ŦĂIoʼ ĬǺŽ z‡ƨk Ŏk!ƒ IIŬk ĂƊ ýdžTŏ WĂƥƨdž ƥùFǴŽ LJdž lƊƨdž!ƒ ŦĂùIoʼ ýǴdžŽǫ ŧzhǴkùdž!ƒ ƨŏƨǴùIk LJŽ ŬưŦ .ýŧƱ!ƒĂ lƊƨùdž!ƒ ŧʅǴŏʅ!ƒ KǴdžƨŬƒ ŦƱǴĽjdž Ŏ5 YǴưĂŬƒĂ ǴŏǴưIŬ! ƥĂnjηĂ ÜǴnjǩǴŏŽƒƥǩĂ OŬʅdž!ƒ YƒƨŤ!ƒĂ ŧŏzŏhƱ!ƒĂ LJǴη! KǴƱoʼŭdž ýŭP LJdž ŧŏ!Ăƥ!ƒ ŧzhǴkdž!ƒ KǴŏ!ć Ŏ5 DžƥIk!ƒ ýĂoʼ ýĂƥ!ƒ ƨŏƨǴIk ĬǺŽ Iƥoʼkdž!ƒ DždžŪƒ LJdž lƊƨdž!ƒ ŦĂIoʼĂ LJǴʅĽjŰƒ ŦĂIoʼ ŦŏƒĂdž ýǴdžŽǫ ĬǺŽ ƱƱƐǴưŬdžǴŽ ŬǴdžηǫ ýƛdžk Ŏk!ƒĂ ÜǴnjĽjdžư .GnjdžƥIk! ƱʅǴŏIdž GNjƨǴhǩŽǴhùĂ Ü+!Ăƥ!ƒ

yĽjdž ǴŏǴưƥ LJŏdžưk GĽjNj yƷƥ!ƒ ƨĂŤ DžNjƊ LJdžĂ Ŏ5 ýηƨ!ƒ yƀž GnjkƒĂǴùʅdžĂ lƊƨdž!ƒ ƥư ƨùŏŏdžk!ƒ Ŏ5 LJŏʅĽjη!ƒ LJŏhù ŧŽĂĽj!ƒ IĂùη5!ƒ ƔƊƨĂ ŦĂIoʼ!ƒ lƊƨdž!ƒ ŧ‡ƨǴTdž ƥŏ‡ƨkĂ Ü+ŧŬkPdž!ƒ ŦĂIoʼ!ƒ LJùƥŏǴŏdž yƀžη ĬǺŽ ƨƒƨùI!ƒ ŖǴPkƒ ŧƱŬùʅ Ŏ5 GnjĽjŏ‡džùkĂ ŧŏ5!Ŭƒ Iƥoʼkdž!ƒ DždžŪƒ ŧdžùI! ƨƒƥNjđ‡ KǴŏĂkʅùdž!ƒ

في الدول العربية
وضعت قضية نهوض
المرأة على أجندة
العمل الوطني كقضية
مجتمعية شاملة

.ĞNjƧŏƩĂ ŧŏŵƧz!ƒ ýdžz!ƒ ŧdžUljdžĂ Ă‡ƖŏƖŏŬƒ
Ŏ5 DžpIk ŧpùơ ÜŎljƮĂ!ƒ ăĂùkƖdž!ƒ ŤùŽĂ
ŧƮIlj ƳƖơ NJkŋƧp Ŏ5 KĂĞù5kŏ IDƧdž!ƒ YĞưĂD
DžpIk!ƒ LJƒpŏdž ƳƖơĂ NJ5ĂƧùUĂ pŵ ý‡ Ŏ5 Cpw!ƒ
ŧơŤ!ƒĂ DžŏŽzk!ƒ Ŏ5 IDƧdž!ƒ yùưĂ ŎUơ5 .NJƖ5lj
ŠĂlơ ŧŋƧp!ƒ Σù5ljw NJw‡ƒĂk Dž!Ă Ü‡z5p Ƨùw‡ƏŵŠơĂ IƧùƖŪƒ ŠĂùIơ ĂD LJ‡Ɩù!ƒ ĂD ýdžz!ƒ
ŎljƮĂ!ƒ ýĞŋdž!ƒ Ŏ5 ƧƒƧI!ƒ ŘĞùPkƒ Ŏ5 ŧ‡ƧĞTdž!ƒ
.ŎƖĞŏƖ!ƒ ŧpĞŤkpŬƒ
pư ƨŏŏdžk!ƒ ĞŏĞưIw KŋƧùP y5p!ƒ IĂp LJ‡!Ă
KdžŤ!ƒ ƨŋĞùơ KpƧKPƒĂ ƧĂùlj!ƒ Ť!ę IDƧdžù!ƒ
ĞNjpư ƨljz!ƒ ŧŵ‡Tdžw Šŵzkŏ Gdžŏ5 ŧŤĞP ÜĞnj!Ăùơ
ƯĂnjlj ŧŏưùp KzưĂĂ Üŧ5ŵKPdž!ƒ ĞùNjƧĂŤw
ŤŵŽ ŧŵdžĞT!ƒ ŧŏŵ‡!ƒ ĞnjŋFĞùkljĂ ĞnjkĞŵŽƮkdžĂ IDƧdž!ƒ
ŧŵdžĞT ŧŏzdžùkŋdž ŧŏưI‡ ŎljƮĂù!ƒ ýdžz!ƒ IpljŋD
.ŧŏĂƛljD ŧŏĂƒ5 ŧŏưp Σŏ!Ă
Ŏ5 Ŏzdžkŋdž!ƒ ăĂùkƖdž!ƒ ŤŵùŽ II!Ř ƠưĂĂ
ƨŏƧIk CĞùŤIkƖƒ Ŏ5 ŎwƧùz!ƒ ƧĂnjdžŋ!ƒ ŤDƧ
OƒƧT ýdžT ŤŘ!ƒĂ NJŏ!ę ƧĞTdž!ƒ ŧŏljĞƖljŬƒ ŧŏdžljk!ƒ
-LJĞljw! -ƧŤdž -ƳƧƷdž!ƒ) LJƒpŵ ywƧD Ŏ5 ŧŵKPdž
%ĚĚ ŧwƖjw LJĂ‡ƧĞùTdž!ƒ Ƨ5ƒĂ ŧŏơ Ü(LJpƧŪƒ
ŧŏljĞƖlj ŧưnjlj DžĞŏI! ŧùơŵdž ŧŏdžNjD IIĞljNj LJD ŤŵŽ
ywdž IDƧdž!ƒ ƯĂnjlj ŠŏƧƮ LJŽ ŎwƧz!ƒ LJƮĂ!ƒ Ŏ5
IƒĂĞƖdž!ƒ Ŏ5 ĞnjIơ! ŧkĂĞ5kdž KĞŋƧpw Ă!Ă ljpùŏŏak
ŬưƷ ÜŠĂIơ!ƒ LJŏpĞŏdž Ŏ5 ĞNjpư ƨŏùŏdžk!ƒ DžpŽĂ
LJƒpŵ!ƒ Ưzw ĞnjkŘPkƒ Ŏk!ƒ KƒĞƒƧŋÚƒ Ưzw LJŽ
y5p! ĂƒpŏùƖ!ƒ ŧŏŤĂùk! ĞIƷĂ Kpđùdž CƒƧŋƷ‡
.IDƧdžŵ! ŧŏƖĞŏƖ!ƒ ŧ‡ƧĞTdž!ƒ
ĞŏĞưp Ŏ5 ljpĞzwDĂ ƧĂƮk!ƒ ƒŘNj OdžŬdž ywĞùkljĂ
.Ŏzdžkŋdž!ƒ ĞnjzưĂĂ ĞnjpĂIơĂ IDƧdž!ƒ

ŤDƵƨpllƷ !ƷŘŧllÚƷ

ŧŽƧT!ƒ KĞŏ!c DžNjāùw ŧdžƨŵdž!ƒ ýĂp!ƒ K!ƒƨĞdž
ŧŤĞP!ƒ ŧŏpĞù5kŬƒ ŎNjĂ IDƧdž!ƒ ŠĂlơ! ŧùŏ!Ăp!ƒ
čē IDƧdž!ƒ pư ƨŏŏdžk!ƒ ýĞ‡TD ý‡ ŤŵŽ CĞưI!Ĝw

DžpZ Ŏ5 ŧŏƖŏƒƧ!ƒ ŧùŵ‡Tdž!ƒ LJdž‡kĂ .ĞŏwƧZ ƒpùŵw
f ĂŤlj ydž ŧùŏljƮĂ!ƒ KĞùzŏƧTkù!ƒ ŧdžCƒĂdž
Üŧŏwƨz!ƒ ýĂp!ƒ DžUùzdž Ŏ5 ŧŏpĞ5kŬƒ KĞdžƒƨùk!ƒĂ
KŬĂ‡ĂkĂƧŵ! ŧdžưljdž!ƒ ýĂp!ƒ ppùZ ŧ!Dư Ŏ5Ă
ppzk LJZ ŨùưƵ ÜĞnjùw ŧIơŵdžù!ƒ ŧŏƧĞùŏKPŬƒ
ýĂp!ƒ LJdž pùŏpz!ƒ Ĝùnjkŵŋ Ŏk!ƒ KĞùUƵơk!ƒ
Šŵzkŏ Gdžŏ5 ĞùnjdžNjDĂ ŧŏpĞ5kŬƒ Ťŵ‡Z ŧppĞŤdžù!ƒ
ƨŏŏdžk!ƒ ƧUơĂ LJĂljĞI!ƒ DžĞdžD IƒĂĞƖdž!ƒ ŤŵŽ ĞnjŤljw
Ŏ5 IƒĂĞƖdž!ƒ .ŧŏljƮĂ!ƒ KĞzŏƧTk!ƒĂ ƨŏkĞùƖp!ƒ Ŏ5
ŴƒĂƨ!ƒ ŠĂIơĂ .ŧùŏljpdž!ƒĂ ŧùŏljĂljĞI!ƒ ŧùŏŵNjŬƒ
DžUzdž pljkƖùŏĂ ÜDžŏ‡ơk!ƒĂ ÜŧƨùƖŬƒ KĞpŭz!ƒĂ
ŧzŏƧT!ƒ ydž ƯƧĞzkù!ƒ ăĂZp ŤŵŽ KĞUƵơkù!ƒ
DžŏNjĞƵdž!ƒ ydž ŧdžFĞp ĞŏùzpƒĂ KljĞ‡ LJęĂ ÜŧŏdžŭƖŬƒ
ƨŏĂƮkŵ! ŧŵĞI!ƒĂ ŧùzŏƧTŵ! ŧIơư!ƒ KƒƨŏƖƵùk!ƒĂ
.ƠĞkƵljŬƒĂ

"...قضية مشاركة المرأة أساسية ليست فقط لإنصاف المرأة، ولكن أيضاً واساساً لإنصاف المجتمع الذي لن يقوى على المنافسة في عالم مفتوح بنصف المجتمع فقط..."

أ.محمد فائق
محاضرة عن حقوق الإنسان في الدورة الخاصة بمستشاري مجلس الدولة ٢٠٠٧

ŧŏpĞ5kŬƒ ŧùljn! Šŵp KĞUƵơk!ƒ ljRùNj ƳwƖkĂ
pƒĂdž!ƒ ppZĂ ÜŧùUƵơkdž!ƒ LJƒpŵ!ƒ ppùZ YĞ5kƧŬ
ŧŏpĞ5kŬƒ ƠĂƧ ydž ƯpĞljkŏ Ĝùdžw ÜĞnjŏŵZ UƵơkdž!ƒ
KĞUƵơk!ƒ ljRNj Ƴùơ‡ LJĞ‡Ă .ĞnjƵƒpNjD ƯĂùIŏĂ
ĞnjkĞUơŭdž Ŏ5 ŧljnŵ! ŧùŏ‡ĞljŬƒ KĞw!ĞƮdž!ƒ pùơD
.ŧUƵơkdž!ƒ LJƒpŵŵ! ŧŏ!Ăp!ƒ ƨŏƧĞIk!ƒ ŤŵŽ
KĞUơŭdž!ƒ ljRNj KdžkNjƒ ÜăƧùPD ŧŏơĞlj LJdžĂ
ŧŏŵPƒp!ƒ KĞzŏƧTk!ƒĂ ƨŏkĞùƖp!ƒ Šŏ5Ăk IƧĂƧưw
LJŽ ŨưƵ ÜŧŏpĞù5kŬƒ KĞdžƒƨk!ƒĂ f ĂùŤlj ydž

لقد نظر الميثاق العربي لحقوق الإنسان لقضية المرأة كقضية كرامة لا كقضية حقوق

انتهاك الحقوق والحريات الأساسية

KG‡GnjKLjŬf LJdž þŏþz!f ŧùŏhƧz!f IƧdž!f NJŋfĂk ŧŏƧσ ŎNjĂ Üŧŏ⊤PT!f KGŏƧσ!f ƱlhD Ŏ5 Ĭùkσ yţdž ĂD NJh DžƷkŭk Ŭ LJŏzùdž ƱdžLj Ư'Ƨsh Σhùŭdž!f ŃFGkLj LJD DžƐƧ II!ŘĂ ÜNJh DžƷkŭk Gùdž! Ƨ!GPdž ƱdžLj Ăσ'Lj" ŧŏLjG⊤LjŬf ŧŏdžLjk!f ƧŏƧIk Ŏ5 ĭƱƧ!f YŭƱk⊤f Ɣησk!f y'ư'k "ŎhƧz!f Dž!Gz!f Ŏ5 IƧdž!f Ư'ĂùnjLj þG5D ŧ ŏσ' ŧŏ⊤PTù!f ŧŏƧσ!f DžfƧkσf ŧù!Gσ' Ŏ5 NJkƧƧp fŘŋ NJŏŭŽ DžnjkI5fĂdžh LJŏ‡ƧGTdžù!f LJdž %đČ Ĭŭ‡ŽŽ ŧŏpG5kŬf ƧTùLj! KfCfƧnŋ RGPkGh ŧŏ⊤Ăùk!f yƱžknždž!f ŧŏŽĂk LJGdžư'ù! ŧ!Ăþ!f Ŏ5 y⊤fĂ ŧGƱLj ÜŧĂIσ' LJdž NJLjdžư'kk Gdžùhu ŧ⊤GP IƧdž!fĂ ŧdžGùŽ ƧĂnjdžŋ!f ĭƱƧ YŭƱùk⊤f KhλD ŧùŏ⊤Ăk ŎNjĂ %Ĕě þG5D ŧ ŏσ' ÜGnjkŏzpfĂ Nlŏ!ŋ ƧGùTdž!f ŎhƧz!f LJdžĂ .ŧŏpG5kŬGh DžnjkùƧƧzdž DžþzhU LJŏ‡ƧGTùdž!f LJdž %đě ŧ5fĂ (%Ĕ) GnjkƧƧzdžhU KþG5D Ŏk!f ŧŏŭpŬf GnjIŏhƱk Ĭŭ‡Ž %đďĂ DžNjþŭhU Ŏ5 GnjIŏhƱk Ĭŭ‡Ž ƱI5 .ŧŏhƧz!f LJfþŭhU!f yƱdžŋ Ŏ5 ŧĂIσ' ŎhƧz!f ŧGλŏdž!f ýPþ ÜƧPc YLjGŋ LJdž DžƐƧ RŏsLjk!f zŏσ' ĎČČĚ ƧfRc/ΣƧGdž Ŏ5 LJG⊤LjŬf ŎIŏƧ5Ŭf ŧGλŏdž!f LJŽ ţƧPakdž čěěĐ RLjdž IjƧĂþ⊤ ŭ‡ LJD ƧĂƧzdž!f LJdžĂ .(čěĚč) LJG⊤LjŬf ŧĂIσ' Ŏ5 Ŏdž!Gz!f YGƱP!f yƱdž ßI5fĂk ƧĂ‡D CGŋ LJŏþGλŏdž!f ÜDžŏŭzk!fĂ ŧŏ‡ŭdž!fĂ ýƱdžz!f Ŏ5 IƧùdž!f ŧσ' LJŏþGŏdž IƧdž!f ŧùŏσ'I! ŎhƧùz!f ŧGλŏdžù!f ƧULj LJ‡ù!Ă ŧŏσ'p Ŭ ŧdžfƧ‡ ŧŏσ'I‡ ýŋƧ!f Ĭŭ‡Ž GùnjkfĂG⊤džĂ zŏŏdžk!f Ŏ5 ýλdžkŏ ßŏσ'ŏĂIk ßUƷσ'k þƧĂDĂ ÜŧĂIσ' DžŏNjGƷdž) ŧzŏƧùT!f f Ă⊤Lj! þLjù⊤k⊤dž!f ŎhGŋŏŬf .(..ŧŏŬĂ!fĂ ŧdžfĂI!f

ÞnjTk5 ÜŎŭƷ5!fĂ ŎIŏhƱk!f ăĂkù⊤dž!f Ĭŭ‡Ž GdžD ŧĂIσ'ŭ! IIGnjKLjŬf LJdž IþŏþŽ ţƧĂ⊤ IƧdž!f YGσ'ĂD f Ƨ5 ŧŏσ' Ĭ!ŋ ŬĂ⊤Ă IfĂG⊤dž!f DžþŽĂ zŏŏdžk!fĂ GnjLjdžĂ Üŧŏ⊤Gŏ⊤!fĂ ŧŏþG⊤kpŬf ŧ‡ƧGTdž!f

ĭŭ‡Ž ŧŏpG5kŬf ƧTùLj! KfCfƧnŋ RGPkGh ŧŏ⊤Ăùk!f yƱžknždž!f ŧŏŽĂk LJGdžư'ù! ŧ!Ăþ!f Ŏ5 y⊤fĂ ŧGƱLj ÜŧĂIσ' LJdž NJLjdžư'kk Gdžùhu ŧ⊤GP IƧdž!fĂ ŧdžGùŽ ƧĂnjdžŋ!f ĭƱƧ YŭƱùk⊤f KhλD ŧùŏ⊤Ăk ŎNjĂ %Ĕě þG5D ŧ ŏσ' ÜGnjkŏzpfĂ Nlŏ!ŋ ƧGùTdž!f ŎhƧz!f LJdžĂ .ŧŏpG5kŬGh DžnjkùƧƧzdž DžþzhU LJŏ‡ƧGTùdž!f LJdž %đě ŧ5fĂ (%Ĕ) GnjkƧƧzdžhU KþG5D Ŏk!f ŧŏŭpŬf GnjIŏhƱk Ĭŭ‡Ž %đďĂ DžNjþŭhU Ŏ5 GnjIŏhƱk Ĭŭ‡Ž ƱI5 .ŧŏhƧz!f LJfþŭhU!f yƱdžŋ Ŏ5

ŧĂIσ' ŎhƧz!f ŧGλŏdž!f ýPþ ÜƧPc YLjGŋ LJdž DžƐƧ RŏsLjk!f zŏσ' ĎČČĚ ƧfRc/ΣƧGdž Ŏ5 LJG⊤LjŬf ŎIŏƧ5Ŭf ŧGλŏdž!f LJŽ ţƧPakdž čěěĐ RLjdž IjƧĂþ⊤ ŭ‡ LJD ƧĂƧzdž!f LJdžĂ .(čěĚč) LJG⊤LjŬf ŧĂIσ' Ŏ5 Ŏdž!Gz!f YGƱP!f yƱdž ßI5fĂk ƧĂ‡D CGŋ LJŏþGλŏdž!f ÜDžŏŭzk!fĂ ŧŏ‡ŭdž!fĂ ýƱdžz!f Ŏ5 IƧùdž!f ŧσ' LJŏþGŏdž IƧdž!f ŧùŏσ'I! ŎhƧùz!f ŧGλŏdžù!f ƧULj LJ‡ù!Ă ŧŏσ'p Ŭ ŧdžfƧ‡ ŧŏσ'I‡ ýŋƧ!f Ĭŭ‡Ž GùnjkfĂG⊤džĂ zŏŏdžk!f Ŏ5 ýλdžkŏ ßŏσ'ŏĂIk ßUƷσ'k þƧĂDĂ ÜŧĂIσ' DžŏNjGƷdž) ŧzŏƧùT!f f Ă⊤Lj! þLjù⊤k⊤dž!f ŎhGŋŏŬf .(..ŧŏŬĂ!fĂ ŧdžfĂI!f

ÞnjTk5 ÜŎŭƷ5!fĂ ŎIŏhƱk!f ăĂkù⊤dž!f Ĭŭ‡Ž GdžD ŧĂIσ'ŭ! IIGnjKLjŬf LJdž IþŏþŽ ţƧĂ⊤ IƧdž!f YGσ'ĂD f Ƨ5 ŧŏσ' Ĭ!ŋ ŬĂ⊤Ă IfĂG⊤dž!f DžþŽĂ zŏŏdžk!fĂ GnjLjdžĂ Üŧŏ⊤Gŏ⊤!fĂ ŧŏþG⊤kpŬf ŧ‡ƧGTdž!f

KG‡GnjKLjŬf LJdž þŏþz!f ŧùŏhƧz!f IƧdž!f NJŋfĂk ŧŏƧσ ŎNjĂ Üŧŏ⊤PT!f KGŏƧσ!f ƱlhD Ŏ5 Ĭùkσ yţdž ĂD NJh DžƷkŭk Ŭ LJŏzùdž ƱdžLj Ư'Ƨsh Σhùŭdž!f ŃFGkLj LJD DžƐƧ II!ŘĂ ÜNJh DžƷkŭk Gùdž! Ƨ!GPdž ƱdžLj Ăσ'Lj" ŧŏLjG⊤LjŬf ŧŏdžLjk!f ƧŏƧIk Ŏ5 ĭƱƧ!f YŭƱk⊤f Ɣησk!f y'ư'k "ŎhƧz!f Dž!Gz!f Ŏ5 IƧdž!f Ư'ĂùnjLj þG5D ŧ ŏσ' ŧŏ⊤PTù!f ŧŏƧσ!f DžfƧkσf ŧù!Gσ' Ŏ5 NJkƧƧp fŘŋ NJŏŭŽ DžnjkI5fĂdžh LJŏ‡ƧGTdžù!f LJdž %đČ

KþdžŽ ÜýGùλdž!f ýŏhU ĭùŭŽ **تونس** Ŏ55 čČĚ DžpƧ ƧĂTLjdž!f CGŏσ'ŋ Ĭ!ŋ DžfĂŽD RLjdž ŧdžĂ‡σ'!f ĭŭ‡Ž čěĚĚ Ŏ5 čČĎ DžpƧĂ čěĚč Ŏ5 ƧþG⊤!f LJGŏσ'IŏĂ ÜŎdžŭ⊤LŬf ŧσ'njLj!f Ɣσ' ƧƱσ' ŧŏ5ŭP ƔLjGŋ LJdž ßŏ5FGùƱ ßŏƧ ljƧGhkŽGùhu ƔGησ'!f yţdžhu YGƱI!f Ŏ5 KG5ƱĂùdž!fĂ KG⊤Ƨþdž!fĂ KGhù!GƱ!f ßŏ⊤GŏL ţƧGzT ƔGησ'!f ƧGhkŽf ăĂŽþh ŎdžĂ‡σ'!f JNnjLj DžGz!f ýŭP Ƨdžk⊤fĂ .ŬŏPþĂ ßhU⊤zkùdž ßŏƧĂ LJnjhGησ' yŭP Ĭŭ‡Ž KGhu!GƱ!f ƧGhnŋ Ŏ5 KGƱŭ⊤!f LJσ'Ƨzk ŬŋĂ NJFfþkƧf DžþzhU ŎhGk‡ DžfƧùk!f yŏpĂkĂ Ĭŭ‡Ž ŧŭŋ⊤dž!f yFGpĂ!f LJdžĂ .ŧzdžGŋ!f LJdž ýT⊤ùŭ! LJ‡⊤!f DžGσ'kpGh LJdžŬf LJdž þfƧ5D DžGŏp ŧùŏsŭP!f IjRNj /ƧhĂk‡D ĎĚ DžĂùŏ Ĭŭ‡ŽŬf LJfƧdžz!GùU ŎzdžGŋ!f "ŧŭŏ⊤D Ŏ!fþ LJGnjŏŋ" ŧhu!GƱ!f ýGIkŽfĂ ýĂD LJŏƧTk .GNjƧGŋkσ'f ƧG‡Lj ƱdžŽ

þĂƧĂ Ü**مصر** Ŏ5 ŧŭλGùdždž!f ŧ þfĂσ'!f LJùdžĂ KGdžŭ⊤dž!f KGhu!GƱ!f LJdž þŏþz!f ƧĂdžD CGŏ!ĂD ăĂ‡T KGhùNjƧ!f ŧù⊤ƧþdžŽ ƧfƧùp LJdž KGùhησ'dž!f DžþzL LJNjþƧƱhU GnjhU LJ⊤ƧþŏŽ Ŏk!f KGŏLjG‡⊤ùŏ⊤LjƧs!f KŭŏσD ŧŏσ' ÜƔGησ'ù!f yŭP ƧdžfĂŬŽ ŧhGùηk⊤ŬŋĂ LJGĂ LJŏƧTk/ƧhdžƷĂLj ƧùnjT Ŏ5 ŧdžþIdž!f KGƐŭhU!f Kσ'Ƨzk Ŏ⊤‡z!f ƔùLjGŋ!f ĭŭ‡ŽĂ .ŧhGùŏLj!f ĭ!ŋ IƧNjGI!Gh ŧŏpfþŽŬf LJŏLjùdžđdž!f DžD ŧ⊤ƧþdžhU ŧdžŭŽzdž .ƔGησ'!f CfþkƧf ýηD LJdž ƱĂƷσ'!

Ŏ5σ'⊤ ŧŏIσ'k Ŏ5 KfþGIkLjŬf Ư'zhU KƧùŏλDĂ KGσ'Ƨdždžù!f CfþƧ LJdhU ƧnjTù!f Σ5LjhU ƧĂ⊤ùdž LJNjCfþD ŧĂzŏ KGŏ5Tk⊤dž!f Ư'ùzhU Ŏ5 KGhIkLjdž!f Σhŭdž!f ŧŏƧσ' DžfƧkσf LJŏhU ŧŏ5Ăk!f ŧŏ5ŏ‡Ă ŬLJnjŭdžz! LJdž Ĭŭ‡Ž LJGLjFdžƱŬf Ŏ5 Ư'ŏƧdž!f ŧσ'Ă ŧσ'Ƨdždžŭ! NJ! DžþIŏ LJdž ŧŏ⊤PT Ĭŭ‡Ž ƧƧzk!fĂ NJk!Gùσ' yŭGKŏ .Ŭŭz!f

‡‡σ'!f Ŏù5 CG⊤Lj!f ŧùŏσ' Kσ'ƧzùK Gdž‡

Ŏ5 Ĭσ∪Ū∫ ƿŏƶʰ ŧŏƿŏŰIk!∫ KŰǴ5kσŭ! ШĂƧP!∫Ă ŎkŏƧƿ Ŏ5 IIǴnjǩLjŭ! LJǴùλ LJĂLjǴ‡/Ƨʰdž ʅùŏƿ ƧnjT Ư Ƨ5 ŧŏσ ÜǴLjƿ ŧU5ǴσdŽ Ŏ5 Ĭ Ƨσʰ̀Ă KǴIŏƧƨ!∫ ШĂƧP ĬŰƶ ƨƧùUσ LJŏkŏƧùI!∫ ýǴηƧĂ ǾĂŏùT .KǴs!ǴPdž!∫ ĬŰƶ ŧdžƨƐ Ư Ƨʰ ƿŏƿnjk!∫Ă ÜǴʅLj!∫ ƨ∫k∫Ănj!Ǵʰ LJNjƧŏĂ⊤k LJdž ƨĂP!∫ LJdž y5∫ƿʰ II!ŘĂ ƨƨ⊤k!∫ ∫ŘNj ýλdž YĂƿĂ ƨʰʅ ŧŏσ Ü ŧù!Ădžσdž!∫ ƿŏƶ Ŏ5 KǴŏùks!∫ ăƿσ∂ ƨσʰ YǴʰùT!∫ ƿσ∂ LJdž Ŏ5 KǴdžƿǴ⊤džĂ KǴʰ∫ƧùŬσư∫ ƨǴλ∂ ǴdždŽ ÜƧŬùs!∫ ŧσŏƧƶ yŏƿĂkʰ LJŏdžŰ⊤džù!∫ KǴFdž DžǴƿĂ ÜLJŏkŏƧI!∫ κƨŏŏdžk!∫ ƿùσ LJĂŏƧ⊤džķ ŧùdžUljdž yƿĂdž Ĭ ùŰƶ .KǴʅƨǴdždž!∫ ljŘNj ĬŰƶ ƶηǴηkσ∫

> **"...إن التحديات التي تواجهها المرأة العربية لا يمكن اختزالها أو حصرها في القضايا الفئوية والنوعية وحدها (أي حقها في التعليم والمساواة في الأجور والرعاية الاجتماعية وغيرها) فهي مع كل ذلك، وربما قبله أيضاً هي قضية سياسية في المقام الأول..."**
>
> **د.هالة مصطفى**
> **رئيس تحرير مجلة الديمقراطية**

ƿI5 ÜU5Ǵσdž!∫ **السعودي** yǴkηdž!∫ Ŏ5 ǴdžD LJŏƶĂƊdž!∫ ĂD ŧŏLjŏƿ!∫ ŧƊƧT!∫ K∫ƨĂǴηk Kƨdžkʅ∫ ÜŎdžŭʅŰ∫ ĭƨ!Ǵʰ Dž∫ƨùk!Ŭ∫ Ư Ƨ5! ýPƿkù!∫ Ŏ5 ƿƧĂ ƿƿĂ .NJʰ KǴdžƨkùŰdž!∫ ƨŏƐ ŧŰdžǴùƶdž ICǴʅ̧Ă ăĂƶƿ y5Ƨʰ ŧùŏƿĂƶʅ IDƨdž∫ DžǴùŏƿ DžǴƶ!∫ ýŭP ƨdžŰ∫ ŧ∫ŏùnjʰ LJŏĂưƶ Ǵùnjŏ5 Kdžnjǩ∫ ŧùŏ∫Ǵư∫ Dž∫ƿPk∫ ICǴʅ∂ʰ ƨ‡Ljùdž!∫ LJƶ Ŏnjlj!∫Ă ƨĂƨƶdž!Ǵʰ Ǵdžƶ Ŏ!Ǵdž!∫ Ư ŏĂƶk!Ǵùʰ Kʰ!ǴƊĂ ÜǴnjƶdž ŧƊŰʅù!∫ ÜǴnjǩLjʰŰĂ Ǵnj! Ǵdžnjư Ƨƶk C∫Ƨη ƨƨư LJdž ǴnjʰǴ⊤D Ǵdžnjʰ ƨŭƊLjŰ∫Ă Ǵdžnjŭ!Ik Ŏk!∫ IƨǴŏʅ!∫ ƨ∫Ǵʅ ý∫ƨLj∂ʰ

ŧIŏƨƊ ŧùŏ5ŰP ĬŰƶ II!Ř ý‡Ă Ü ŧù∫ŏnj!∫ ƨ‡ƨdžù! .ǴdžnjF∫ƿƨ ƨnjUdžĂ

K∫ƿǴIkLjŰ∫ ƨǴƊùLj yŏʅĂk Ĭ!ƺ II!Ř ăƿD ƿùƿĂ KDƿʰ Ŏk!∫Ă ǴnjF Ǵư ƶD K∫ƨĂǴηk! ŧF∂nj!Ŭ! ŧnjηĂdž!∫ LJƶ ŧŏ!ĂF ʅdž!Ǵʰ DžnjdžǴnjk∫ ƿùƶʰ ĎČČĎ ŘLjdž K∫Ř!Ǵʰ II!ŘĂ Ü ŧŏĂLjǴλ ŧʅƨƿdž ƨŏƨσ Ŏ5 ŧʰ!ǴƊ čđ ýkIdž ƨŏƨσ!∫ YĂƿĂ ăƿù! ƨ∫ƨ5!∫ LJdž LJnjƶLjdž ŧùηŏkLj Ü ŧ ƿǴσ!∫ KƿĂ ΣD∂!∫ ŧŏƊƐD LJnjƶưĂ Džƿƶ Y ʰ ʅʰ ƨ⊤Ǵljƶ LJdž čĚ ƊƨĂk Ŏù5 ljǴʰKTŰ∫ LJƶ ŰŭƊ5 ǴǴI!∃ʰ ŧdžƿǴP ƨǴùσkLj∫Ă LJƊ∫Ădž ýkIdž Ŏ5 ŧ∫ùŏnj!∫ Ü ŧ∫ŏnj!∫ ƨ⊤ǴùLjƶ NJdžσkƿ∫ ǴǴljʰ OƊʅ LJùdž Ǵnj ʅ5Lj NJF∫ƿDĂ ƨǴnjη!∫ ƨŏĂƊk IƨĂƨʰ KǴIŏŰƶk!∫ Kʰ!ǴƊĂ Iƿ∂ǴƊdžĂ ŧƶʰǴkdž LJdž Ĭdž ʅD ƨƿùNj NJ! LJĂ‡ŏ LJDĂ .LJnj! Ư ƨƶk!∫Ă ǴʅLj!∫

ŎLjƶdž!∫ Iƿσkdž!∫ DždžŰ∫ ƨƨùIdž LJǴʰ ýηʅ ƿƿĂ NJkƨǴŏƨ ŧŏǴùnjLj Ŏ5 IDƨdž!∫ ƿùư ƨLjƶ!∫ ŧŏư ùIʰ IjŘNj (ĎČČĚ ƊǴʰT/ƨùŏ∫ƨʰ5 čď -Ð) ŧ‡ùŰdždžŰ! Džƿƶ ƶƿIKLjdž Ü ŧ∫ùŏnj!∫ KǴʅƨǴdždž ƿư KǴùnjηĂk!∫ ǴnjƶĂưP DžƿƶĂ ŧƊƨùT!∫ KǴdž∫ƨk!∫ ydž ǴnjpǴùƨk∫ Ŭƺ Ǵnjǩ∫Ǵ∫ƨη∃ʰ ƨŰƶkŏ Ǵdžŏ5 ŧùŏLjĂLjǴp ŧ!Ǵʅdž Ĭ Ū Ŏk!∫ y∫ǴƿĂ!∫ ăƿσƺ ŰηʅdžĂ Ü ŧ∫ŏnj!∫ U5Ǵùσdž DžǴdžD ICǴʅƺĂ ýǴIkƶǴùʰ ƨŰƶkkĂ ÜNJkƨǴŏƨ ýŭP Kλƿùσ ýĂǴLjǩk KLjǴ‡ ǴdžLjŏʰ ýǴdžƶŰ∫ K∫ƿŏʅ ăƿσƺ ŧŰdžǴƶdž KdžƐƨD ŧ ŏσ ÜǴnj! ýŏdžƨ ydž DžǴƶ LJǴ‡dž Ŏ5 IĂnjI!∫ ƿ‡DĂ ÜIĂŰP Ŏ5 ǴNjƿĂηĂʰ ƨ∫ƨƿƺ ĬŰƶ yƿĂk!∫ ĬŰƶ LJdž ƿσŏ ǴnjLjŏ‡džkĂ Ǵùnjk‡ƨǴ⊤džĂ IDƨdž!∫ DžŏùŰƶk LJD .ǴNjƿư ƨLjƶ!∫Ă ƨŏŏdžk!∫Ă ǴnjpĂIσ K∫Ǵ‡ǴnjǩLj∫

ŧŏ5σ⊤ ƨŏƨǴIk Kƨù‡Ř ÜăƨPD ŧŏσǴLj LJdžĂ IjǴηk∫ ƿĂηĂ ĎČČĚ LJǴλ LJĂLjǴ‡/ƨŏǴLjŏ Ŏ5 ŧùʰƨƐ ĬŰƶ ƯĂƨ5dž!∫ ƨùUσ!∫ y5Ƨ! ŧƿĂùƶʅ!∫ ýP∫ƿ LJŭƶŰ ƶƊƊP IIǴLjNj LJDĂ ÜK∫ƨŏʅŰ! IDƨdž!∫ IƿǴƿ DžǴƶ!∫ ŧŏǴùnjLjʰ ƿƿ⊤!∫ ∫ŘùNj Ŏ5 ŘPkdžù!∫ ƨ∫ƨI!∫ Ŏ5 Kk5D ƿƿ CǴdžŰƶ!∫ ƨǴʰ‡ ŧù∫ŏNj KLjǴ‡Ă .ĎČČĚ Ǵdž! K∫ƨŏʅŰ! IDƨdž!∫ IƿǴƿ ŧƶǴƶdžʰ čěěČ DžǴƶ ŧƶƶƊTù!∫ ƨƐ IĂŰP!∫ ƿùʅǴsdž LJdž NJŏ!ƺ ĭ ƿđùk

ÜĞNjþơĂ ŧŋĂƨ!ƒ ƨƽ ǏǗƵ %đĐ ŧŧƽǏĵŧ ŧIƽƒĂdž!ƒ Kǀŏ!Ă ŧŏŧƽǀĵ ĞĵNj ŧùŏŧǗƵƲƒĂ .%ĐĒ ŧưƨĞƶdžĂ .Iƨŏŧǂ ŧŋƨþŧ ŧŏơŏŋƨk

صور التمييز ضد المرأة

ƨĞTdž!ƒ ŧŏĵĞǀĵÚƒ ŧŏdžĵk!ƒ ƨùŏƨIk YŭƵkǀƒ Ŏ5 DžĂnjƽdž!Ğŧ LJŏǀĵŋ!ƒ LJŏŧ IƒĂĞǀdž!ƒ ƵĞŧkƨƒ ýĂơ NJŏ!ǫ ƒRNj LJŏǂƨĞTdž!ƒ LJdž %ĚĐ ƨpD Ü†ùŏƨơǂ! ýdžĞT!ƒ IIĞĵnj5 II!R ydžĂ .%čČ Ijƨù‡ĵD Ğdžĵŏŧ ƵĞùŧkƨŭƒ LJdž þŏþz!ƒ Ŏ5 IDƨdž!ƒ þư ƨŏŏdžùkǂ! ŧŏƵdžĵ ƨĂǀ ƽŧŧƵk!ƒ Ŏ5Ă ŧơŏƨùǀk!ƒ LJŏĵƒĂI!ƒ Ŏ5Ă ƽĂùIơ!ƒ þ‡đŏ Ğdždž Ü†ùŏƨơdžkŋdž!ƒ IIĂǂ!ƒ ƵĞùdžĵDĂ Ŏǂdžƨ!ƒ yþƒĂ!ƒ LJŏŧĂ KĞnjŋĂk!ƒĂ Cƒƨǀƒ LJŏŧ KĂĞƽk þĂŋĂ ƨĞƵǫ Ŏ5 YŭƵkǀǀƒ ÑùƒĞkĵ yưŏ Ğùdžŧ ÜŎǂƨ!ƒ .ŎǂŧIkǀdž NJŋĂk

ƨŏƨIk Ŏ5 ƨŏǀĵĂùŏ!ƒ KĞŧĞǀơ II!R þù‡đŏĂ ǏǗƵ CĞĵŧ (ĎČČē) "Dž!ù!Ğƨ!ƒ Ŏ5 ýĞƽƵŭƒ yưĂ" KĞnjŋĂk þĂŋĂ þ‡đkĂ ŧŏdž!Ğƨ!ƒ DžŏI!ƒ O'ǀdž KĞĵĞŧŧ ƽƵĞĵdž yŏdžŋ Ŏ5 CĞǀĵù!ƒ Ăơĵ ýĞŋƨǂ! ŧŏƨùŏŏdžk ýĞdžTĂ ƵǀĂŭƒ ƽƨT!ƒ Ŏ5 Σƨ‡kk ĞnjĵŋĂ!Ă ÜDž!Ğƨ!ƒ Ŏ5 ŧƵǂƵkǀdž!ƒ Cƒƨŭƒ LJdž %ĚČ ƨĂĞŋkk! ĞŏIŏƨƵD Üƨ ǀdžĂ ÜƨFƒƨùŋ!ƒ ýdžTkĂ Ü†IƵùĵdž!Ğŧ ýĂþ ē Yƨùƶdž!ƒĂ ÜLJþƨŭƒĂ Ü‡ƒƨùùƨ!ƒĂ ÜLJƒƨùŏǫĂ IĂIŧ ŧIƽƒĂdž!ƒ ĂD ŧIƽƒĂdž!ƒ II!R ýdžTŏĂ Ü†ŏþĂƨǀ!ƒĂ ÜLJŏŏǀĞǀ IþĞI‡ CĞǀĵ!ƒ ǏǗƵ ýĞŋƨ!ƒ ŧŏǂưƵD ǏǗƵ ƨƵƒĂk ŧ!Ğơ Ŏ5 ƨùŏUĂk!ƒ Ŏ5 ýĞŋƨ!ƒ ŧùŏĂ!ĂDĂ ŧǀƒþ!ƒ ŧùŏdžNjD OŏŋƨkĂ Ü†ùŏšŏUĂ!ƒ ƒ ƨùƽ!ƒ . ŧ Ğĵŭǂ! ĞnjĵƶƵ ƨĂ‡Rǂ! ŧŏƨdžĞŋ!ƒ

> "...امـرأة بلا ثقافة كسفينة بغير مرشد تسير على غير هدى كمـا تسوقها الريح أو يجرفها الـتـيـــار..."
>
> حكمة مصرية قديمة

أقدمت السعودية في السنوات الأخيرة على إصدار بطاقات هوية مستقلة للنساء

حقوق الفئات الخاصة

مازالت المنظمات الدولية ترى أن هناك بعض صور التمييز ضد المرأة في ميادين الحقوق والتشريعات

تفتقد العديد من البلدان العربية وجود تشريع موحد للأحوال الشخصية

التمييز في قوانين الأحوال الشخصية

Ŏ5 LJŏ‡ƧǴTdž!ƒ LJdž %Ēě ƚ5ƒĂ (ĎČČđ) IDƧdž!ƒ IDƧdž!ƒ ŧŏ ǀǁŋ ĆǴljùhŪƒ Oǁjdž ƚơ ǏǄZ YŭƱkǀŬƒ DžUƶdž LJƎ5 II!Ɍ yǄžĂ ÜƱI5 %ĎĚ ŧưƧǴƶdž ýhǴIdž Dźþ!ƒ ƱhƒƧh Ǵnjơljdž ƱhƧk ŧŏhƧƶ!ƒ ŧŏǀùljŋ!ƒ LJŏǁƒĂp ƧIk Ŭ LJƒþźhv!ƒ DžUƶdž LJƎ5 II!ɌÙ!Ă ÜǲŪƒ ŧnjŋ LJdž ŎhǁjŋŪƒ ǴnjŋĂƶ Ǐ!ǫ Ǵnjkŏǀljŋ þdž Ŏù5 IDƧdž!ƒ ƚơ LJdž IDƧdž!ƒ ƚơ Ƨù‡ljŏ ǴnjưƶhvĂ ÜNJùljdž ǴnjFǴùljhDĂ ŧ!Ǵơ Ŏ5 ǴnjǁǄ ŧŏǀljŋ!ƒ ƱIǀŏĂ ŎhǁjŋD LJdž WƒĂƶ!ƒ Dźǀdž!ƒ ƚĂIơ!ƒ Σ‡ƶh WƒĂƶ!ƒ ƒɌNj Ŏ5 ǴnjƱƒƧPùljƒ LJƒþźhv!ƒ ƶþĂdž Ŏ5 Ƨŏŏƶk ŧ þơŏ Dźù!Ă .ýŋƧǄ! Ǵnjhv K!ƒƶǴdž5 .DźǴƶ!ƒ ýŭP ŧŏùưl!ƒ ljɌNj LJdž ŧŏhƧùƶ!ƒ LJĂǁǴþ) ƧŢdžĂ ΣljĂùk ŎNj NJhv ƧIk Ŏk!ƒ LJƒþźhv!ƒ DźǴǄ ɌǁjdžĂ ÜĎČČđ LJĂǁǴþ Ŏ5 Ƨƒƒƶùŋ!ƒĂ (ĎČČĐ ŧI5ƒĂdž ƱƧThv ĆǴùǁĂkǀǴ‡ LJþƧŪƒ NJkƶǴŋD ĎČČĎ Ănj5 þǴkƶdž!ƒ ŎǁĂǁǴI!ƒ yưĂ!ƒ GdžD ÜĆƒƧƶĂ!ƒ ΣǄŋdž LJdž ĂD ŎǁþƧD ǲŪ þ!Ă LJdž! ŧŏǁþƧŪƒ ŧŏǀljŋ!ƒ Oǁjdž Ŭ ĂD ýĂnjŋdž ǲD LJdž ŧŏǁþƧD DźŪ ŧ‡ǄdžDž!ƒ Ŏ5 þ!Ă ŧŏǀljŋ!ƒ ŎǁĂùǁǴþ DźĂnjƶdž ΣƶǁĂ ĂùNjĂ ÜNJ! ŧŏǀljŋ DźdžŪƒ ŧljŋ! Khv!ǴùƱ ǏɌ!ƒ ŎkŏĂ‡ù!ƒĂ ŎǁŏƧơhv!ƒ IþǴƶƎhv IDƧdž!ƒ þư ƶŏŏdžk!ƒ ǏǄZ ĆǴùưlǄ! Iþơkdž!ƒ ýdžƧŪƒ ýǴƶƱD ǏǄZ LJǴǁhv! ljƧùŢIkĂ ÜNJŏƶ5 ƧUǁ!ƒ ýƒĂơŪƒ ý‡ Ŏ5Ă .ǲǁǴŋD WƒĂƶD LJdž KǴùŏǁǴǁhǄ!ƒ ŎǁŏƱǄ5 LJdž ŧŋĂƶùkdž!ƒ IDƧdž!ƒ ŧ!Ǵơ Ǐ ùǁĂkǀk ÜNJǁƱĂ! IþĂƶ!ƒ ƚơĂ ŧŏĂnj!ƒ ǏǄZ UǴƶơ!ƒ ăĂƶþh ýŏþƶk ƧƒƧpǫ Ŏ5 IDƧdž!ƒ KǴdžUǁdž ŧƱTǁD KdžNjǴǀĂ /ƧŏǴǁŏ čĚ Ŏ5 ǲƧƶdž!ƒ Ŏ5 ŧŏǀljŋ! čěđĚ LJĂǁǴþ ŧŏhƧùƶdž!ƒ IDƧdžǄ! Ʊdžùǀŏ! ĎČČē LJǴĂ LJĂùǁǴ‡ ŎƶƧT WƒĂƶ LJdž Ǵnj!ǴƶƱŪ Ǵnjkŏǀljŋ þdžh ŧdžǄǀdž!ƒ .DźǄǀdžh

العنف المنزلي والمجتمعي

LJǴǀǁŬƒ ƚĂIùơ! Ŏ!Ăþ!ƒ NdžǴǁƧùh!ƒ yưŏ ŧdžp ǏǄZ IDƧùdž!ƒ þư ƶǁƶ!ƒ ŧùơ5Ǵ‡dž ŧŏùưp Ŏdž!Ǵƶ!ƒ LJŭƶŬƒ ŎǁhvK Ŏù5 II!Ɍ ƱưĂĂ ÜNJkþǁŋD IƧǀŪƒ KǴǁĂþdž Kŭŏþƶk Ă (ĎČČđ) KƒƧǴùdžŬƒĂ KǁhvK Ŏk!ƒĂ (ĎČČđ)ƧƒƧŋ!ƒĂ (ĎČČĎ)ǲƧƶdž!ƒ ƚơ KƧpD ŧ ŏơ Ü‡ŏǀǁĂk!ƒ ŧǁĂþdž!ƒ KǴnjŋĂk Ưƶh ƧƒƧpǫĂ Ŏ!Ă!ƒ ƱƧT ƱǴIǫĂ Ǵnjǀƶǁ! IDƧdž!ƒ NŏĂƶk þŏŏIkĂ ÜþTƧ!ƒ LJùǀ ƷĂdhv Ǵnjǀƶǁ! IDƧùdž!ƒ ŧŏŬĂ NJŏǏƶ ƯƒƧ‡kƶŬƒ ýŏŋǀk ŧŏǁǴ‡dǫĂ KǴŋĂƶ!ƒ þþƶk ljƧUǁh ƚŭƱ!ƒ þŏŏIkĂ ÜWƒĂƶ!ƒ ýhp Gdž ŧŏpǴƶk ƒ Ŏ5 ƚơ ƧƒƧpǫ ydž LJŏŋĂƶ!ƒ ŧI5ƒĂdžh ĂĐ ŧdž‡ơrdž!ƒ DźǴdžD Dźk ŧŏhƧƶ!ƒ LJƒþźhv!ƒ DžUùƶdž Ŏ5Ă .NJhvǄƱ Ŏ5 IDƧdž!ƒ ŧljǀčď LJǀ Ǐ!ǫ ĆǴǁhvŭ! IDƧdž!ƒ ŧljǴươ LJǀ yù5Ƨ WƒĂƶ!ƒ LJǀ y5Ƨ II!Ɍ‡Ă Ü‡ljhvŭ! ŧùljǀčđĂ LJhvŭ! ƱƧT ƱǴIǀhv Ƨùƶdž Ŏk5dž ƧpD þpĂ ÜLJùŏǀljŋǄ! ŋŏĂƶk Ŏ5 þŏƶƧù!ƒ IDƧdž!ƒ ƚơ ź‡ðùdž ŧŏŬĂ!ƒ .(ĎČČĚ ƱǴhvƶ/ƧŏƒƧh5) ǴNjƧŏƷ ĂD Ǵnjǀƶǁ ŧƛƧƒĂkdž!ƒ þŏ!ǴIk!ƒĂ ŧƶdžkŋdž!ƒ IƧùUlj!ƒ ƚĂƶkĂ y5þ Ŏ5 IDƧdž!ƒ YǴưĂD ŧŏþǴƶkpŬƒ ƱĂƶưù!ƒ yǄž LJdž Ʊƶưk K!ƒƶǴdž5 ÜƧhv‡D IƧĂƶhv ƧĂƱk!ƒ ŧ‡Ƨơ þŏþƶ!ƒ Ŏ5 ýǴ5ƱŬƒ WƒĂƶ ĂD Ƨ‡hvdž!ƒ WƒĂƶ!ƒ ýŋD ƚƱǴljdž!ƒ Ŏ5Ă ŧŏĂþhv!ƒĂ ŧùŏƶŏƧ!ƒ KǴƶdžŋdž!ƒ LJdž .ŧTdžnjdž!ƒĂ ŧŏƒƒĂTƶ!ƒ ÜWƒĂƶǄ! Iþŏþŋ KǴŏdžǀdžĂ ýǴ‡TD KƧnjU Gdž‡ Ü ǐƧnjI!ƒ WƒĂƶ!ƒ LJdž ŧŏþŏǄk!ƒ ƧĂŢ!ƒ ǲǁǴŋ Ǐ!Ɜ5 ƧǴƶǀdž!ƒĂ ƧǴùŏǀdž!ƒ WƒĂƶ ƧĂùŢ ƶƧhk KDþùhv KǴŏkƶ! Ŏƶŏhv!ǴhvNJŏhvT!ƒ WƒĂƶ!ƒĂ ÜŎƶ5Ƨƶ!ƒ WƒĂƶ!ƒĂ KŭơƧ ýŭP ǀĂùŏT LJdž LJùǀ!ƒ KƒƧùŏƷŢ Ü ƶǴŏŢdž!ƒ WƒĂƶ NJŏǏƶ ƚƱǴŏĂ ŧŏƶŏŢ!ƒ ŧơǴŏùǀ!ƒ KpđdžǴnjhvǄƷDĂ ÜƶþljŏƧƶ!ƒ WƒĂƶĂ Ü‡ƶkdž!ƒ WƒĂƶĂ .ƚƛĂdž ƧŏƷĂ WƒĂƶ!ƒ ŧŏǀþp yŋƒƧk Ǐ!ǫ ƧNjƒĂU!ƒ ljɌNj KþDĂ LJdž ydžkŋdž!ƒĂ IDƧùdž!ƒ IǴljǴùƶdžĂ ƧǀŪƒ II‡ƶkĂ Ƨŋnj!ƒĂ ƚƱŭ!ƒ ý‡ǴTdž ydž ŧŢǴP II!Ɍ KǴŏƶƒþk .NJ5ŭPĂ ŧI5ǁ!ƒĂ ǲǀǁ!ƒ KǴhvƛǫĂ

التمييز في قوانين الجنسية

ƱĂnjǁ ƧŏƧùIk Ŏ5 ƧĂnjdžŋ!ƒ ǐDƧù! ƶI5Ă

إن الصمت المحيط بممارسات العنف ضد المرأة من أهم عوائق مكافحته

ƧGhkƵƒĂ (čěěď) lƊƧdž!ƒ ƥư Ƨljƶ!ƒ ǏǺƵ CǴưlǺ! CǴưlǺ! ǺǾdž!ǴƵ ǺdžĂǒ LJǴƛ LJǒƧTk/Ƨhdž5ĂLj Ðđ DžĂùǒ DžǴdžƊ ƫhlƵ ý‡Tǒ NJLjǓ ÜlƒƧùdž!ƒ ƥư Ƨljƶ!ƒ ǏǺƵ KǴ‡GnjkLjƒ LJdž NJǺƛdžǒ Ǵdž! ƫǒdžLjk!ƒĂ DžǺ]ù!ƒĂ lƒĂǴ]dž!ƒ Õ5 đ5Ǵ‡k DžƥƵĂ ÜLJǴ]Lj‡ lƊƧdž!ƒ KǴǒƧơĂ ƫĂlơ! .yǴžkηdž!ƒ Õ5 ýǴηƧǺ! ƫh]Lj!Ǵh GnjkLjǴ‡dž ƥǒƥơk llĂǺ‡ CǴù]Lj!ƒ ƥư Ƨljùƶ!ƒ ΣƧ‡k DžƐƧĂ Dž!Ǵƶ!ƒ LJdž Ƨh‡Ɗ ƫh]Ljh Ǒh0ùƶ!ƒ Dž!Ǵƶ!ƒ Õ5 Ǒηηljdž YĂưĂdž Õ5 Ǒh0ƧƶƒĂ ƧĂnjdžη!ƒ ǏƊƧ LJƊ ƥηLj ý‡‡ ǺƶƧ!ǴPdž CǴη ýǴηƧù!ƒ LJdž CƒRǒǵ! lƊƧdž!ƒ Ư0ƧƶƒĂ ƫǒdžLjk!ƒ ƧǒƧlk YǔƵk]ƒ yƥƒĂ LJdž5 ÜllĂǺ]!ƒ ll!Rù! yǺƵk]dž!ƒ ƧĂnjdžη!ƒ LJdž %ěē Ư5Ƨ Ü‡ǒljǴù]LjǴƒ LJdž ǺǒƧ5Lj ĂƊ ǺǒLjƥh CƒĂù] CƒRǒǵ! lƊƧdž!ƒ Ư0ƧƶƒĂ ǴƵ ÜǑhǴηǒǵ NJηĂk LJƶ Ƨǒhƶƶk ĂNjĂ ÜýǴηƧ!ƒ ǴLjǴη LJdž ǏkơĂ yǴžkηdž!ƒ Õ5 ljƧùNjǴƲdž ƫLjƒƥǵ Džƥƶ LJƊ ýdžǴƒ ƫLjǴP Õ5 ǏƊƧ!ƒ ƒRNj yưùǒ ÜCǴ]Lj!ƒ ǴLjǴη .ǑhǴηǒǴƒ

Ƨljƶ!ƒ KǴ]ƧǴdždžh Ƶǒơdž!ƒ KdžǏ!ƒ LJƊ yƥƒĂ!ƒĂ ƫhĂƶǏ! NJkơ5Ǵ‡dž ƬƒƒĂƶ DžNjƊ LJdž ĂNj lƊƧdž!ƒ ƥư NdžƒƧh ƫǒ!Ǵƶ5 Ǒ!ǴK!ǴhĂ ÜNJkǴùǒƶƒƥkĂ NJƶƒǴpĂ ƥǏƧ ƬǒƧƵ!ƒ Dƥh LJ‡!Ă ÜǴnjksǺ‡kĂ DžƧǔ!ƒ Ǒ5Ǵlƛ!ƒ ƧǒǒƷk!ƒ KǴdžUljdž!ƒ ƧǒƧǴlk ýǔP LJdž lƧNjǴù!ƒ ƧǏ‡ Ǐ!ǫ KǴ]ƒƧƥĂ ƫǒljƵĂ!ƒĂ ƫǒ!Ăƥ!ƒ ƫùǒƒǴ]Lj!ƒĂ ƫǒpĂlơ!ƒ .ǴǒǴơư!ƒ ýǴùhlk]ƒ ƨ‡ƒƧdžĂ ƫùǒƛơh!ƒ ƨ‡ƒƧùdž!ƒ lƧks!ƒ Õ5 KDƥh Ǒk!ƒ DžǔƶǏƒ ýƒǴù]Ă LJƶ Ǐưƨ ƒRnjh ƫƵǒơdž!ƒ KǴùNjĂhǴk!ƒ ƬƒƧkPƒ Ǒù5 lƧǒPǔƒ .YĂưĂdž!ƒ

NJhLjƒĂη LJdž ƥùǒƥƶ!ƒĂ YĂưĂùdž!ƒ ƒRNj LJǴ‡Ă lƥơkdž!ƒ Džùdžǔƒ ƫLjη! KǴùƲơǔdž Õ5 ǐƧùưǴơ Õ5 lƊƧdž!ƒ ƥùư ƨǒǒdžk!ƒ ýǴ‡TƊ ý‡ ƫơù5Ǵ‡dž! ƫƧĂƥ!ƒ ƧǒƧǴlk!ƒ DžƲƶdž Ǐƶƶƶƶ ƫùǒdžǴkP!ƒ GnjkǴlǒƶƶk ýǒƒƧ]ǫ ƧǒƧǴlkĂ Ü‡ǒùhƧƶ!ƒ LJƒƥǒh!ƒ LJdž ƫdžƥùldž!ƒ ǺdžĂdžƶĂ Ü‡ǔkơdž!ƒ ƬƵ ǴLjdž!ƒ Õ5 lƊƧdž!Ǵh Ƭǔƶkǒ Ǵdžǒ5 :LJƊ ƥNjƒĂT!ƒ ƥ‡ƵĂk

ƧGhkƵƒĂ (čěěď) lƊƧdž!ƒ ƥư Ƨljƶ!ƒ ǏǺƵ CǴưlǺ! CǴưlǺ! ǺǾdž!ǴƵ ǺdžĂǒ LJǴƛ LJǒƧTk/Ƨhdž5ĂLj Ðđ DžĂùǒ DžǴdžƊ ƫhlƵ ý‡Tǒ NJLjǓ ÜlƒƧùdž!ƒ ƥư Ƨljƶ!ƒ ǏǺƵ KǴ‡GnjkLjƒ LJdž NJǺƛdžǒ Ǵdž! ƫǒdžLjk!ƒĂ DžǺ]ù!ƒĂ lƒĂǴ]dž!ƒ Õ5 đ5Ǵ‡k DžƥƵĂ ÜLJǴ]Lj‡ lƊƧdž!ƒ KǴǒƧơĂ ƫĂlơ! .yǴžkηdž!ƒ Õ5 ýǴηƧǺ! ƫh]Lj!Ǵh GnjkLjǴ‡dž ƥǒƥơk llĂǺ‡ CǴù]Lj!ƒ ƥư Ƨljùƶ!ƒ ΣƧ‡k DžƐƧĂ Dž!Ǵƶ!ƒ LJdž Ƨh‡Ɗ ƫh]Ljh Ǒh0ùƶ!ƒ Dž!Ǵƶ!ƒ Õ5 Ǒηηljdž YĂưĂdž Õ5 Ǒh0ƧƶƒĂ ƧĂnjdžη!ƒ ǏƊƧ LJƊ ƥηLj ý‡‡ ǺƶƧ!ǴPdž CǴη ýǴηƧù!ƒ LJdž CƒRǒǵ! lƊƧdž!ƒ Ư0ƧƶƒĂ ƫǒdžLjk!ƒ ƧǒƧlk YǔƵk]ƒ yƥƒĂ LJdž5 ÜllĂǺ]!ƒ ll!Rù! yǺƵk]dž!ƒ ƧĂnjdžη!ƒ LJdž %ěē Ư5Ƨ Ü‡ǒljǴù]LjǴƒ LJdž ǺǒƧ5Lj ĂƊ ǺǒLjƥh CƒĂù] CƒRǒǵ! lƊƧdž!ƒ Ư0ƧƶƒĂ ǴƵ ÜǑhǴηǒǵ NJηĂk LJƶ Ƨǒhƶƶk ĂNjĂ ÜýǴηƧ!ƒ ǴLjǴη LJdž ǏkơĂ yǴžkηdž!ƒ Õ5 ljƧùNjǴƲdž ƫLjƒƥǵ Džƥƶ LJƊ ýdžǴƒ ƫLjǴP Õ5 ǏƊƧ!ƒ ƒRNj yưùǒ ÜCǴ]Lj!ƒ ǴLjǴη .ǑhǴηǒǴƒ

Ƨljƶ!ƒ KǴ]ƧǴdždžh Ƶǒơdž!ƒ KdžǏ!ƒ LJƊ yƥƒĂ!ƒĂ ƫhĂƶǏ! NJkơ5Ǵ‡dž ƬƒƒĂƶ DžNjƊ LJdž ĂNj lƊƧdž!ƒ ƥư NdžƒƧh ƫǒ!Ǵƶ5 Ǒ!ǴK!ǴhĂ ÜNJkǴùǒƶƒƥkĂ NJƶƒǴpĂ ƥǏƧ ƬǒƧƵ!ƒ Dƥh LJ‡!Ă ÜǴnjksǺ‡kĂ DžƧǔ!ƒ Ǒ5Ǵlƛ!ƒ ƧǒƧǴlk!ƒ KǴdžUljdž!ƒ ƧǒƧǴlk ýǔP LJdž lƧNjǴù!ƒ ƧǏ‡ Ǐ!ǫ KǴ]ƒƧƥĂ ƫǒljƵĂ!ƒĂ ƫǒ!Ăƥ!ƒ ƫùǒƒǴ]Lj!ƒĂ ƫǒpĂlơ!ƒ .ǴǒǴơư!ƒ ýǴùhlk]ƒ ƨ‡ƒƧdžĂ ƫùǒƛơh!ƒ ƨ‡ƒƧùdž!ƒ lƧks!ƒ Õ5 KDƥh Ǒk!ƒ DžǔƶǏƒ ýƒǴù]Ă LJƶ Ǐưƨ ƒRnjh ƫƵǒơdž!ƒ KǴùNjĂhǴk!ƒ ƬƒƧkPƒ Ǒù5 lƧǒPǔƒ .YĂưĂdž!ƒ

NJhLjƒĂη LJdž ƥùǒƥƶ!ƒĂ YĂưĂùdž!ƒ ƒRNj LJǴ‡Ă lƥơkdž!ƒ Džùdžǔƒ ƫLjη! KǴùƲơǔdž Õ5 ǐƧùưǴơ Õ5 lƊƧdž!ƒ ƥùư ƨǒǒdžk!ƒ ýǴ‡TƊ ý‡ ƫơù5Ǵ‡dž! ƫƧĂƥ!ƒ ƧǒƧǴlk!ƒ DžƲƶdž Ǐƶƶƶƶ ƫùǒdžǴkP!ƒ GnjkǴlǒƶƶk ýǒƒƧ]ǫ ƧǒƧǴlkĂ Ü‡ǒùhƧƶ!ƒ LJƒƥǒh!ƒ LJdž ƫdžƥùldž!ƒ ǺdžĂdžƶĂ Ü‡ǔkơdž!ƒ ƬƵ ǴLjdž!ƒ Õ5 lƊƧdž!Ǵh Ƭǔƶkǒ Ǵdžǒ5

ŭţŭŻ ţĂŋĂ Ŏ5 ǁŤ!ƒ ţƧùŋďž! ƴlk ýkl!ƒ ďžƒƒƧŋ .ŧďžƧơďž

LJǴďžĂŏŃj ŧďžŬŵďž ƧŏƧlk ýŋ] Ü**الإمارات** Ŏ5Ă LJǴ]ŏŵ/ýŏƧùŋŎ Ŏ5 ŧ!Ăţ!ƒ ďžǴùŏţ ţ kĂĂ Σ kŏƒƧ LJŏŏ!Ƨŵďžƒ ďžţùŤŵ! ŎŋŘĂďžŵ ţlŻ ţƒţùŻŋ ĎČČē ŧŏǴďơ!ƒ ýǴ‡TŎ Ŭ'zŋ LJďžŭùkŏ (CǴ]ŵ ďznjďžŬzďž) KǴ‡Ǵnjkŵƒ LJùďž ŃJ! LJĂŭ'Ƨzkùŏ Ǵďž ŧnjŋƒĂùďž Ŏ5 ĂŎ ŧŏŵţŋ lCǴ]ǵĂ ŧŏƧŋ ŧďžǴpǵ ŬďžǴzŬ LJďž LJǴďžƧơ) .(ŧŏ]ŵŋ

LJŻ ĭĂŵ]!ƒ ŧŏ‡ŏƧďžŪƒ ŧŏŋƧǴŤ!ƒ ŏƧŏƧùlk Ŏ5Ă KƒƧǴďžŮƒ KCǴŋ ŬĎČČē ďžǴzŵ! ƧTùŋ!Ǵŋ ƧǴŋkŮƒ KŵT5 Ŏk!ƒ ýĂţ!ƒ ŧďžFǴp ĭŵŻ ŎŵǴùƒ ƨ‡Ƨďž!ƒ Ŏ5 ŧŵ‡Tďž! ĭţùTǴŵ! ŧďžƨŭ!ƒ Ƨùŏŋƒţk!ƒ ŘǴPùkƒ Ŏ5 Ŏ]ŵŋ!ƒ ýŭźk]Ŭƒ Ŭ'ƒƧƐŪ KǴŏŋŵŋŪǴŋ ƧǴŋkŮƒ ƧţǴTďž!ƒ KţƧĂŎĂ ŬIƧP]!ǴŋŬ ýďžƨ!ƒĂ ĭƧǴùŋk!ƒĂ Ŏ5 ŧTǴPĂ ŬKƒƧǴďžŮƒ Ŏ5 IƧǴùŻţ!ƒ ŧŬTŵŎ LJŎ Ŭ‡!Ăţ!ƒ ţǴTùkƒ LJďž CƧŋ ŎNj ŎŋU ĂùŋŎ IƧǴďžź Ŏ5 KƧţTŎ ţp KŵǴ‡ KǴùŬŵ]!ƒ LJŎ ďƐƧ ǁ!ŘĂ Ŭ'Ƨ5 LJďžŭ'kŏ ŭùŵĂŵǴp ĎČČē LJƒƧŏƨùơ/ĂŏŵĂŏ LJƨT Ŏ5 IǴŏơ!ƒ ăţďž LJŋ]!ƒ Ĭ!ź ýTùk KǴŋĂIŻ KƒƧŏTƨk OŵďžŻ ƨţĂ KƧƧţ ǴďžŻ ŬƧTŋ!Ǵŋ ƧǴùŋkŮƒ ŧI5Ƨ ƧŏƐ LJďž ŧŵ]ƒ ďđ LJďž ýţŎ KǴŋƨǴzŵ! ŧŏơǴŏ] ţǴTƧźĂ CƒĂŏŮ ýùďžŪƒ ŧŵŏţùďž KƨTŵŎĂ LJùŋŏĂŘ ţzŋ ǁ!ŘĂ Ŭýŭźk]ŬƒĂ Żŵ!ƒ ǴùǴơơ'ơ ýŏNjƨkĂ ţǴơkŬƒ ýĂţ LJďž ǴŏƧǴďž!ƒ KǴŋǴTŻ ŧŬTŵŎ ýǴơƨk]ƒ ŧŬTŵŎ LJďž'ơ KǴŏkƨ!ƒ ýŭźk]Ŭ ŧŋǴ]!ƒ Ŏkŏ5Ă]!ƒ .yƒǴơ'ŋ!ƒ YŏƧŋjk ĂŎ IƧǴŻţ!ƒ Ŏ5 ýďžŻŵ! ŧơǴŏ]!ƒ

ďžŬƒ ŧŵŋ! KǴŬơŭďž KCǴŋ Ü**الجزائر** Ŏ5Ă IŎƧďž!ƒ ţơ ƨùŏŏďžk!ƒ ýǴ‡TŎ ŧùơ5Ǵ‡ďž! Iţơ'kùďž!ƒ LJĂŵǴ‡/ƨŏǴŵŏ Ŏ5 ĭƨĂţ!ƒ ƧŏƧlk!ƒ ĭŵŻ (Ăƒţùŏ]!ƒ) ţ ƨơk!ƒ Wƒƨţŋ ŧŵ!ǴùŬďž!ƒ LJďž'ơkk ĎČČđ LJǴŋ ŧƐǴŏTĂ ŬKǴŋĂIƨ!ƒ LJĂŵǴp Ŏ5 ŧďžŏƨùŋ‡ Ŏ]ŵŋ!ƒ LJŎĂ ŧTǴP ŬIŎƨùďž!ƒ ţơ Ż]ƨ!ƒ ƴ]ďžùŋ ƴŏƧTk

"...تعاني النساء في الوطن العربي من ظاهرة حرمان المرأة المتزوجة من أجنبي من منح الجنسية لأبنائها كما تعاني من عجز المجتمع عن حمايتها في مجال العنف في الوسط العائلي أو العنف الصادر عن المجتمع..."

تقرير التنمية الإنسانية
لبرنامج الأمم المتحدة ٢٠٠٥

ďŵƒǴùŋ ďŬP ŧù!Ăţ!ƒ KƨTùŵŎ Ü**قطر** Ŏ5Ă ŬCǴ]ùŵ!ƒ ţơ ƨùŵƨ!ƒ KŬǴùơ Ŏ5 IƧĂTùďžŵ! ŧŏơ]!ƒ ƨ‡ƒƧďžŵ! KǴďžùŏŵźk KǴŬŵ]!ƒ KƧţ]ŎĂ Ŭ Ż]ƨ!ƒ ŧŋŏkŵ ŧùŋǴ]ŬǴŋ ŵǴùŋŎTŬƒ KŬǴơ LJŻ ŧŏţǴ]kpŬƒ ŠĂIơŵ! Iţơkďž!ƒ ďžŬƒ ŧŵ! KŋƧŻĂ ĭƧĂţ!ƒ ƧŏƧlk!ƒ ĭŵŻ GnjkǴŬơŭďž Ŏ5 ŧŏŻǴďžŋŬƒĂ CƒƨǴ Gnjŵŵŵŵ LJŻ ĎČČē LJƒƧŏơ/ĂŏŵĂŏ Ŏ5 ŧ!Ăţŵ! KƒƧŋǴùŋjďž!ƒ ŃJŵďž ŎŵǴùƨk ĭŘ!ƒ ţǴùƨ5!ƒ YơĂ .ŧ!Ăţ!ƒ Ŏ5 KŭďžǴƨ!ƒ

صدقت السعودية على اتفاقية السيداو وتحفظت على مادتين

Ü2ƧT!f DžFƒƧη DžöƧηk II!R‡Ă ÜCĞ]Ljü! IƧĂTdž!fĂ /ƧöGLjö Ö5 ýpŪƒ ĬÜZ ł ÞƒĂơ Đ ƧÞĞ]Tdž!f KIλĂĂ ƧĞöD/ĂöĞdž Ö5Ă ƱĞùhT/ƧöƒƧh5 Ö5Ă LJĞùλ LJĂLjĞ‡ .łLj] čē Ĭ!ţ čĐ LJdž ĞöĞơư!f yĞdžηĂ ÜĎČČē ýĂ‡ĂkƧh!f ĬÜZ yõpĂùk!f ĬÜZ ł!Ăþ!f Kλơ Ğdž‡ ƧÜzkö Ğdž5 Ăƒþö]ù!f łöpĞ5kĞh Ƨơüdžù!f ĭƧĞöKPŪƒ yĞjdž! KĞzöƧTk Ƨƒ]TţĂ ƧTh!f Ö5 ƧĞηkŪƒ yĞjdžh .þĂþơ!f ƧhZĂ ßöüPƒþ CĞ]Lj!f Ö5 ƧĞηkŪƒ

Ăƒþö]!f łLjη! KƧhz5 Ü**للسعودية** łh]Lj!Ğh ĞdžD /ƧöGLjö) ĭƧĂþ!f ƧùöƧIk!f ĬÜZ ĞnjùkĞUơŭdž Ö5 ł!Ăþ!f Ƨöþ]Tkh ƔöơƧk!f LJZ (ĎČČĚ LJĞλ LJĂLjĞ‡ ě LJökþĞdž!f ĬÜZ Uƨơk!f DžƐƧ Ăƒþö]!f łöpĞ5kƒ ĬÜZ ĞnjLj‡!Ă .łzöƧT!f ƒ Ă]Tlj łöĂ!Ădh (č) ĎěĂ (Ď) Ů łödžĂ‡ơ!f IƧnjηŪƒ LJD LJdž ĞùnjIüp LJZ KhƧZD LJöh IƒĂĞ]dž!f ĬÜZ ÖLjĂLjĞI!f ƧĞƱŪƒ Öù5 ƨ‡Ƨk KŪĞơ Ldž Ƨül!f LJZ KhƧZDĂ .IDƧdžù!ƒĂ ýηƧ!f NJ]ĂT'Ph LJöLjƒĂp ĭD ƔĞöƐĂ IDƧdž!f þư Ƨ2Ljz!f ljþƒþZţ ĭƧĞη!f LJĂLjĞùI!f Ö5 NJdžöƧηk IƧĂƧơĂ .þþ]T!f ƒRnjh

łöþĂz]!f łöLjƱĂ!f łùözdžη!f ƧþĞ]Tdž KƧ‡RĂ þư łüη]dž!f Ƨ2Ljz!f KŪĞơ LJD LJĞù]LjŪƒ ƨĂIơ! ĎČČđ Ö5 ł!Ğơ čěČ LJdž Kƨp łł‡dž Ö5 CĞ]Lj!f LJdž %Ēē łùh]ùLjh ĎČČē Ö5 čĐĎē Ĭù!ţ .łł!Ăþ!f Ö5 łüη]dž!f ĞöĞơư!f

čď -Đ LJdž łł‡ùüdždžü! NJkƧĞùöƨ DžĞkP Öù5Ă IþơKdž!f DzdžŪƒ ƧƧIdž ƨł‡Ƨ ĎČČĚ ƱĞùhT/ƧöƒƧh5 Ülơơư!f ljRNj ĬÜZ CĞ]Lj!f þùư Ƨ2Ljz!Ğh ÖLjzdž!ƒĂ Ö5 CĞ]Lj!f Ƨ2pĂùdž YĂLjk NJLjĞöùh Ö5 ýη] łơơ LJţĂ ÜLJnjpĂIơ ĭ!ţ LJnjkƧULj łơơ LJdž łùöþĂz]!f ăĂk]dž!f ĬÜZ ţ ĞILj ƧĂơdž ýλdžk łùöơư!f KLjĞ‡ Ƨzư ĭ!ţ ƨƧöTdž ÜÖhzT!fĂ ÖdžĂù‡ơ!f ÖLjƱĂ!f Ö5 łTĞ'P ýdžùz!f LJƒþödž Ö5 IDƧùdž!f łł‡ƧĞTùdž DžþIk!f DžƐƧ ƒƧƧI!f yLjT ƨ‡ƒƧdžĂ ƒ Ğ'P!f YĞƱI!f NJLjD ĭ!ţ ƧĞTDĂ .DžöüzĞk!f ƨĞƱLj Ö5 ƨƧơdž!f Öh]Lj!f

Ğnjh łƱƧT!f DžĞù]pD Ĭ!üKk5 Ü**الكويت** ĞdžD ßh!Ğù£ ÖNjĂ ÜIDƧdž!f þùư Ƨ2Ljz!f LJZ KĞ£ŭh łF5 LJdž łT'PĂ Ipƒ5ƒĂ!f łł!Ğdžz!f LJdž CĞ]Lj!Ğh ƨüzkk Ök!ƒĂ ÜýĞdžZŪƒ YĞhƧD þùư ýƨĞLjdž!f KĞdžþĞùP .YĞ]Tk£Ůƒ ßLjĞöơDĂ Ö]Ljη!f ţ Ƨơk!f ĭ!ţ ý]Tk LJnj!Ăþ KƒƧĞƨ] ĭ!ţ YüZ£Ůƒ Ö5 ĞöĞùơư!f ƌηükĂ łł‡ƧĞTdž łþĞơ LJĞ‡Ă ÜýöơƧk!f ĂD łöĞdžùơü! ßhüƱƱ łdžþĞ'P YĞ]Tk£f Ö5 ßT'PT čē LJdžư ßöKöĂ‡ čď ĭ]pD LJdž ĎČČĚ ýĂD LJĂLjĞ‡/Ƨhdž]öþ Ö5 łöLjöhüƨ5 . łþƒĂơ!f ljRNj

Ğnjdžư Öùk!f ýĂþ!f LJùdž Ü**لبنان** KLjĞ‡Ă ĭD! ĎČČđ łöLjĞ]LjŪƒ łödžùLjk!f ƨöƧIk YŭƱk]f Ğdžh ÜIDƧdž!f Ư'ĂnjLj yơơƒĂdž Ö5 Öh]Ƨz!f ƧĂnjdžη!f łödžĞkP!f KĞUơŭdž!f Ö5Ă .ĞNjþư Ƨ2Ljz!f II!R Ö5 /ƧöGLjö) IDƧdžü! ĭƧĂþ!f ƨöƧIk!f ĬÜZ Ăƒþö]!f łLjηü! ý‡ łnjηƒĂdž ĬÜZ łLjηü!f Kλơ (ĎČČĚ LJĞλ LJĂLjĞ‡ Ƨ2Ljz!f II!R Ö5 ĞdžùhD IDƧdž!f þư Ƨ2Ljùz!f ýĞ‡TD ƒ ĂT'P!f ƒRùnjh LJĂLjĞùp ƧƒþT]ţĂ ÜÖ!ƨùLjdž!f Ƨ2ĞT]kLjŪƒĂ ăĂù‡T!f ƨơ łùơĞkţĂ NJdžöƧùηk! ĞnjIüp LJZ KhƧZD Ğdž‡ .IInjkLjdž!f YĞIZĂ ĞöĞơư!f ýŭţk]ŪƒĂ ƧĞηkŪƒ łƱTLjD YĞ]kƒĂ ƧƒƧdžk]f LJdž ßƒĂdž!f LJdž ĞnjIüp łLjηü!f Kþ‡D Ğdž‡ .IDƧdžü! Ö]Ljη!f LJĞơökk LJöùkü!ƒĂ ÖFĞLjη!f LJĂùLjĞI!f LJdž đĒ Ü Ď Ü2ƧT!f DžFƒƧηh ƨüzùkö Ğdžö5 KĞhĂùIz!f Ƨ2ö5Pk ljRNj Ğnjö5 ƧTkLjùk Ök!f ýĂþ!f LJdž LJĞLjh! LJţ łơơ LJƱT!f ƒRNj Ö5 DžFƒƧùη IþZ ýĂƒþk DžkĂ ÜDžFƒƧη!f .DžĞz!f ýŭP Dž‡Ğơdž!Ğh

ýơdž KĞZĂơĂdž!f Ƨ5Lj KLjĞ‡ **سوريا** Ö5Ă ƧöƧIk!f ĬÜZ ĞnjkĞUơŭdž Ö5 Ăƒþö]!f łLjη! DžĞdžkNjf LJdžĂ ÜĎČČē LJƒƧöƨơ/ĂöLjĂö Ö5 IDƧdžü! ĭƧĂþ!f CĞ]Lj!f þùư Ƨ2Ljz!f YĂơĂùdž ljĞηk ƨüI!f II!R yơĂĂ NJdžöƧηk! KĞzöƧùTk!f ýöþzk IƧĂƧùơĂ ăĂadž!f KĞdžþP ƧöƧĂùkĂ IDƧdžü! Ƨ2ĞT]kLjŪƒ ýh]

[illegible]

[illegible] **بالمغرب** [illegible]

[illegible]

[illegible] **مصر** [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] **اليمن** [illegible]

بدأ في السعودية اختراق ومعالجة العنف ضد النساء في الإعلام والأبحاث ومبادرات الدولة

إن إقرار تمكين المرأة ومشاركتها في عملية صنع القرار من أهداف الألفية للتنمية

[illegible]

[illegible] موريتانيا [illegible]

[illegible]

تمكين ومشاركة المرأة

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

اقتحمت المرأة العربية في السنوات الاخيرة مجالات عمل جديدة في بعض البلدان

"...إن نسبة التمثيل السياسي للمرأة العربية مازال هو الأقل على المستوى العالمي، ليس فقط بالمقارنة بالدول المتقدمة، وإنما أيضاً بالمقارنة مع مثيلاتها من الدول النامية. مثلما هو الحال في بعض دول أفريقيا وأمريكا اللاتينية..."

د.هالة مصطفى
رئيس تحرير مجلة الديمقراطية

المشاركة الاقتصادية

البحرين

أعلنت الإمارات عن دراسة لإجراء تعديلات قانونية بما يسمح للمرأة بدخول السلك القضائي

عينت امرأة لأول مرة في اليمن قاضية

[illegible]

اليمن [illegible]

مصر [illegible]

الإمارات [illegible]

الأردن [illegible]

تونس [illegible]

LJdž Kpđdž!f ǐ ƨǒǒdžǩ!f DžƵþ!f DžǴUlj ƨƒƨpǫ DžNjǴǁ Ư'ƶhǔ Ǒ5 CǴùǁljǰ! f ùŢơ f ǒŢùŤk ýǔŤP ǂ‡ƨǴTdž! ǂƶ5þ CǴùƱƵǫ Ǒ5 ǂǒhƨƶ!f KǴljǴùdž!ƨh!f ΣljǍk ýdžŤkǍ ǓLJƒþǰh!f Ư'ƶhǔ Ǒ5 GnjǰǒǒǎdžǩǍ lDƨdž!f ǴǴljǴùǩǒƨǍdžǍ LJùǒƱǁùǰ5Ǎ LJþƨŪƒǍ ǴƨƷdžù!ƒǍ ǂǒŢǍǩù! ǴIǒhƱǩ ǁù!ǶǍ Ǔƨƒƨƶ!ƒǍ ýǴdžǍùŢ!ƒǍ lDƨdž!f ǂ‡ƨǴTdž ǂ5ǴIλ Σƨǂǩ LJǒơ! Ǎƒþǒǁ!f ǂǒpǴ5ǩƒ LJƶ ýǍþ!f Ư'ƶhǔ Kdžùnơ' GdžLjǒhǔ .ydžùǩnqdž!f Ǒ5 Gnjǩhƨƨnǩ ƨhǴǁ LJƶ ƨŢdž Kƶnƒƨ2ǩǍ ýhǔ ǓNJIǒhǔƱùǩ ǐƨǍǩǁþ!f DþhǔdžƒƨƶǍ ǎǍƶþhǔ NJIǒhǔùƱǩ Ǒ5 .IƒǍǴǁdž!f Ǒ5

Ǒ55 ǓǂǒhǴǴPǩƒ KǴpǴIơǩǁƒ IþƶǍ DžǴƶ!f þnjŤ þùpǍ KǴhǴǴPǩƒ ýǍ' ƨǍdžǩ/Ǎǒ!Ǎǒ ďč Ǒ5 Kǒƨǁ' LJþƨŪƒ ƨhǴǁ KpǍ Ǒ5 KǴǒpǰh!f LJǍLjǴp ýǒpùƶǩ þƶhǔ ǂǒpǰh!f ǐ pǰh!f Σùǰǁdžƒ LJdž %ĎČ ǂhùǁlj KŢŢùŤǍ ǴŢljdž Ǒ5 Iƨdžƒ KhùŤPǩƒ Iƨdž ýǍŪǍ ǓCǴǁljùǰ! Ǒ5 %Ē,Đ ýλdžǩ lDƨùdž!f KơhŢ' GùdžǂǍ .IþdžƶǍ þƶhǔ .LJǒƶŪƒ Σǰǁdžƒ Ǒ5 %čĎ,ēǍ ǴƒǍLj!f Σǰǁdžƒ KǴhǴǴPǩƒ LJǰŪƒ Ǒ5 Ǒǁ5GLjǩ þƶIdžhǔ CǴùǁLj!f ǎþơǫ ƨǍ5 .(þƶǴIdž Ē) CǴǁljǰ! ǂŢŢPdž!f ǂŢơ!f ǴLjǴn ǐ!ǫ

Ǒ5 lDƨdžƒ čĎ lǴLjNj KơhŢ' البحرين Ǒ5Ǎ ǂ5ƨƷ!f DžƱǩ ǂǒơ Ǔǂ!ǍþǴ!Ǵhǔ ǂƶǒƨùŤǩ!f ǂǁǁdž!f Ǔǂǒ‡ƨǩ!Ǵhǔ Kƨ5 þp KljǴ‡ IþùơƒǍ lDƨdžƒ ǂ'PǩLjdž!f .lDƨdžƒ čč ǂLjǒƶdž!f ǂ5ƨƷ!f DžƱǩ GdžLjǒhǔ

ƨǴǒ'/ǍǒǴùdž čē Ǒ5 Kǒƨǁ' Ǔ الجزائر Ǒ5Ǎ ďČ lDƨdž!f ýƷT LJƶ Kƨ5ǁ' ǂǒLjǴdž!ƨh KǴùhǴPǩƒ čÐÐ LJdž ÐǍ ƶƶT!f Σǰǁdžƒ Ǒ5 ƶþƶIdž ďĚě LJdž Ǒ5 %ē LJƶ þǒƨǒ Ů Gdžhǔ ǂdžŪƒ Σǰǁdžƒ Ǒ5 ƶþƶIdž LJ‡!Ǎ Ǔǂknj!f DžǴUlj ǂ!Ǎþ!f ǂhƱǩ ŮǍ Ǔýǂ‡ LJǴdž!ƨh!f KǴơŢƨdž!f ǂhǁlj IþǴƨhǔ ƶƒƨùơŪƒ DžǴdžǩNjƒ UơǍ! .GnjdžƒƒǍþ ǐǰƶ

في البحرين أصبح هناك ١٢ امرأة في المؤسسة التشريعية

ƨǍþŢ ƨþǴŢdž!f KþƨǍ' Ü السعودية Ǒ5Ǎ ǎƨǍŢ!f ΣǰǁdžƒǍ Ǒ5 CǴùǁljǰ Ē LJǒƶǩǂhǔ Ǒ‡ǰǁdžƒ ƨùdžƒ .ǐ þǍƶǁ!f

ƶƶT!f Σǰǁdžƒ KǴhǴPǩƒ Kƨǁ Ü سوريا Ǒ5Ǎ þþƶ IƨǴùƨ DžƷƨǍ ǓLJǴùǁǒlj/ýùƨǒhƨ Ďē Ǒùƨ Ďđ ČČ LJdž ěĚĎ ǐ ù!ǫ ĚđĎ LJdž KǴùơŢƨdžù!f ƶþƶIdž ĎđČ LJdž Ďčùhǔ lDƨdžù!f KǒƱơ ǓƠŢƨdž IƨǍþ!f Ǒ5 ƶþƶIdž ďČùhǔ ǂùljǴIdž LJǴdž!ƨùhǔ!f Ǒ5 -ĎĒ) ǂǒpǰh!f ΣǂǴǁdž!f KǴhǴùŤǩƒ Ǒ5Ǎ .ǂIhǴǁ!f ǂljƨǴIdž ďčě KƒƨFǴ5!f þþƶ Ʒǰǁdžƒ (Ƴ/ΣƱǁƷ Ďē .ǂIhǴǁ!f IƨǍþ!f Ǒ5 IǍơƶ ĎěĎùhǔ

CƒƨǫǍǰƱ/ƨhdžǩǁ Ďē Ǒ5 المغرب þnjŤǍ þdžơdž IIǰdž!f þnjƶ Ǒ5 ǂùǒljǴdž!ƨh KǴhǴùŤǩƒ ǑljǴǍ DžǴƱljǁ ǂǒhƱǩ yǒž ǴFǴǩƒ Kƨùƨǁ' ǂơ Ü ΣþǴǁ!f ƶþƶIdž ďĐ CǴǁljǰ!f ýƷT LJƶ f Ţơ!f

Ǒ5 ǎƨǍŢ!f Σǰǁdžƒ KǴhǴPǩƒ ǑùljǴǍ KþnjŤǍ ǂhǁlj ĎČČē ýǍ' LJùǒƨŤk/ƨùhǔǍk‡' Ǒ5 عمان ý‡ KǰŤ5 II!Ǵ yǒžǍ ǓCǴǁljǰ!f LJdž ǂƶǁƒǍ ǂ‡ƨǴTùdž Ü Σǰǁdžƒ þƶǴIdž ǐ ù!ǫ ýǍŢǍ!f Ǒ5 KǴơŢƨùdž!f Ǒ5 CǴǁlj Ē LJǒùǒƶǩǂhǔ NJhljǴǩ LJùdž LJǴƱǰǁ!f DžǴùþǍ DžƒþŤǩǁƒ ýǔŤP LJdž lDƨdž!f ýǒǍdžǩ LJǴdžƶơ! Ü Σǰǁdžƒ ǂλƒþơ Ǎ' ýŤùƨ!f ǂljƨƒǍdž! LJùǒǒƶǩ!f Ǒ5 NJkƱùǰǁ ǂhƨǩ ƨƒƨƷ ǐǰƶ IIǰƶǍ ÜKǴhǴPǩƒǰǍ Ǒ5 ǂhƨǩ!f ǂǒơ ÜĎČČĒ ýǍ' LJǍLjǴ‡/ƨhdžǁǒp Ǒ5 KƒƨǴùdžǰƒ ƳPǩƒǰdž!f ǑljƱǍ!f ΣǰǁdžƒùǴhǔ KǴhǴFǴLj Ē LJǒƶǩ Džùǩ KǴhǴPǩƒ ýǍ' Ǒ5 IþơƒǍ lDƨdžƒ ƨǍù5 þƶhǔ ǰǒFƨǩ .Σǰǁdžƒǰ!

IƨƱƱ lDƨdž!f KIIơ þI5 Ü موريتانيا Ǒ5 GdžǍ Ư'ƨ5 LJǍ þƶhǔ Džƶƶ!f ýǔŤP ǂǒǁǒǁ!f ǂ‡ƨǴTdž!f Ǒ5 ǂƱƒƨùIdžǒp!ƒǍ ǂùƨ!ƒþƶǰ! ǐƨùǂ‡ƶ!f Σǰǁùǁdž!f KǴơǒTƨǩ DžƒƒǍp Ǒ5 CǴǁljǰ! %ĎČ ǂhǁlj f ǒŢŤk

وفي المغرب شغلت المرأة ٣٤ مقعداً في البرلمان

> **"...❖للنساء حق التصويت في جميع الانتخابات، بشروط تساوي بينهن وبين الرجال، دون أي تمييز.**
> **❖للنساء الأهلية في أن ينتخبن لجميع الهيئات المنتخبة بالاقتراع العام، المنشأة بمقتضى التشريع الوطني، بشروط تساوي بينهن وبين الرجال دون أي تمييز.**
> **❖للنساء أهلية تقلد المناصب العامة وممارسة جميع الوظائف العامة المنشأة بمقتضى التشريع الوطني، بشروط تساوي بينهن وبين الرجال، دون أي تمييز..."**
>
> **اتفاقية الحقوق السياسية للمرأة**

ΣŏƒƧ ϒ'ƤkĵŬ ŧùŏ]ǤƦƧ!ƒ KǤùhǤƤkĵŬƒ Ŏ5Ă KoΤƧkĂ lĂlh CǤù]ĵ!ƒ K‡ƧǤΤ Üƥùŏƥη Ŏĵƥdž ŧŏǤnjĵ!ƒ Ŏ5 Kdžηo'D ƥp KĵǤù‡ LjϱĂ CǤ]ĵ!ƒ ăƥoϱ ƒŏdž]Ƨ Ǥnjo'ŏΤƧk Ƨ'dž DžŏƥIk LJƵ

ŧŏ‡ùΤk!ƒ LJdžù'ư KƒƧŏƧĂ d' KĵùŏƵ Ǥdžù‡ ϒΤĵdž Ŏ5 CǤ]ĵ Đ KĵŏùƵĂ Ipŏƥη!ƒ ŧŏdžĂ‡ùo!ƒ lDƧdžù!ƒ LJĂƒùΤĂ ÜDžŭƵÚƒ IƧƒƧĂ DžǤùƵ LJŏdžD ÜLJǤ‡]ÚƒĂ ƧǤùdžƵÚƒĂ ƨùŏnjηk!ƒĂ ÜIƧù]ŪƒĂ

ŧŏhǤŏĵ!ƒ Σ!Ǥùηdž!ƒ ƥƵǤIdž! LJŏÜIk]ùdž!ƒĂ ϒƒƨoŪƒ ƧPć Ŏ5 Ǥnjk‡ƧǤΤdž KĵǤ‡ LJD ƥƨh ll!ŘĂ Ü‡ŏƥŏhù!ƒĂ %ď ŧh]ĵ ĭƧ‡]ƨ!ƒ ϒŭIĵŬƒ ýhp ŎhǤŏĵ ƧǤIo'k]ƒ LJǤdž!Ƨh!ƒ Ŏ5 CǤ]ĵ!ƒ ƥƥƵ ýΤĂ ll!Ř ĭÜƵĂ ÜƲI5 KÜΤĂĂ Ü‡hƒǤĵ Ďē Ĭ!ǫ Iƥŏƥηù!ƒ NJKŏŏ‡Τk LJdžư Ǥdž‡ Ü‡ŏÜo'dž!ƒ Σ!Ǥηdž!ƒ ŧŏĂư Ĭ!ǫ IDƧdžƒ ččĎĚ CǤư'D ď LJŏh IDƧùdžƒ ǤĂŏΤ!ƒ Σùηdž ϒPkĵƒ /ĂŏĵĂŏ) ƨƧǤP!ƒ Ŏ5 ŧŏĵǤkŏƧĂdž!ƒ KǤŏ!Ǥη!ƒ LJĂÜŭdžŏ .(ĎČČē LJƒƧŏƨo

Ŏ5 IDƧdž!ƒ ýŏŭdžk ŧh]ùĵ KÜΤƒĂ Ü**مصر** Ŏ5Ă DžǤƵ Ŏ5 %Ď,Đ KĵǤ‡ LJD ƥƨh5 ǤnjƨηƒƧk LJǤdž!Ƨh!ƒ ýΤk! ÜĎČČđ DžǤƵ!ƒ Ŏ5 %č,Ē Ko'hΤD ĎČČČ ýŭP KǤhƒǤĵ!ƒ ăƥùoϱ ŧ!ǤIk]ƒ ƥùƵh %č,Đ Ĭ!ǫ KǤhǤPkĵƒ Ŏ5Ă ÜǤnjkƧƒƒƥ Ŏ5 ýηƧ ϒǤPkĵƒĂ DžǤƵù!ƒ KƧǤ5 ĎČČē LJƒƧŏƨo/ĂŏĵĂŏ Ŏ5 ăƧĂΤ!ƒ ΣÜηdž .ΣÜηdž!ƒ ƥƵǤIdž! ŧoΤƧdž čč LJdž IƥoƒĂ ŧoΤƧdž LJǤĂ LJŏƧΤk/Ƨhdž5ĂĵĂ Ŏ5 ƨǤƥĂŪƒ ƧŏƨĂ ƧƧùƥĂ ĬÜƵŪƒ ΣÜηdž!ƒ Ŏ5 IDƧdž!ƒ ǤŏǤ'ùI! ŧĵη! ýŏ‡Τk LJdž ŧƵĂdžηdž ŧŏĂư'ƵĂ ŧ]ǤƒƧh ŧŏdžŭ]Úƒ LJĂƒΤÜ! Ŏ!ǤƵ!ƒ ƥnjƵdž!ƒ IƥŏdžƵ Ĭù!ǫ ŧ5Ǥư'ÚǤh ÜKǤŏƵƒƥù!ƒ ŧ5ƒǤƲù!ƒ ΣŏƒƧ ăƧηD IƧùdž ýĂŪĂ .ŧ!Ă5ƲùÜ! ŎÜdž!ƒ ΣÜηdž!ƒ KǤhǤPkĵƒ ĬÜƵ KŭŏƥƵk ŧŏÜŏùηĵÚƒ .ΣÜηdž!ƒ Ŏ5 IDƧdžÜ! ƥƥƵIdž ƒ ΤP ŧŏo' Üŧ5ƒǤƲÜ! IDƧdžƒ LJŏŏƵk ƥ'ư'ŏD Ďĵk Ü ĭ Řŏsĵk!ƒ ăĂùk]dž!ƒ ĬÜƵĂ Ŏù5 ŧƧùp ΣŏƒƧ ϒΤùĵdž Ŏ5 IƧùùdž ýĂŪ LJdž ƧĂ‡D KƧǤ5 ÜŎhƨo'!ƒ ăĂk]dž!ƒ ĬÜƵĂ.ƥŏƵΤ!ƒ ŧŏhƨùo'!ƒ Kƒƥo'Ă!ƒ KǤùhǤPkĵƒ Ŏ5 IDƧùdžƒ Ƨ!D .ϒć/ΣŬ]ƐD Ŏ5 Dž‡Ǥo'!ƒ ŎĵŬĂ!ƒ ϒƨo'!Ǥh

Ŏ5 ŧŏƧĂnjdžùη!ƒ ΣŏƒƧ ƨƧŬ Ü**اليمن** Ŏ5Ă IƧƥǤhdž ŧo'ƧkùIdž!ƒ ŧŏƧĂk]ƥù!ƒ KŭŏƥƵk!ƒ ƨǤŬǫ ÜLJǤdž!Ƨh!ƒ Ŏù5 CǤ]ĵÜ! %čđ ŧùh]ĵ ƒ ŏΤPk ΣǤŏI! Ŏĵdžŏ!ƒ ƨ‡ƧdžÜ! ŧŏƵŭŬk]ƒ ŧù]ƒƧƥ Kƒs!Ă ŧŏŘŏsĵk KǤŏ!ćĂ ŧŏƵĂk ƥĂnjη! ŧηǤo'!ƒ DžǤƵ!ƒ ĭDƧ!ƒ Ü‡Τo'!ƒ ĵƥRNj LJdž ƥŏÜdžƵ IDƧùdž!ƒ LJŏ‡džk Ŏ5 Dznj]k KŬĂǤo'dž LJdž IDƧdžÜ! ŧùŏĵŬĂ!ƒ ŧĵηÜù!ƒ KƧRoĂ

ljRNj Ĭ̈Ƶ ƨĠùƽk!ŭ! Ɣƒƨơ̈ƒĂ KĠùnjɳ!ƒ Ư̓ƶh .IƨþĠhdž!ƒ

IƨƒƨĂ!ƒ yþƒĂdž Ŏ5 CĠ̓ɭLj!ƒ LJŏŏƶk YĂư̓Ădž GdžD ŬĂ ĭƶdžƨ ý‡Th Dźkŏ ýƒƨĠdž5 Ŏhƨùƶ!ƒ Dž!Ġƶ!ƒ Ŏ5 KƨƒƨĂ Ŏ5 IþĠƶĂ ÜLJŏkLjƛƒ ĂD IƨŏƨĂ ƵĠh!Ġ̓ƹ ăþƶkŏ LJ‡!Ă .LJdžĠư̓k!ƒĂ Iƨɭ̈Ūƒ ĂD ŧƶĠdžkɳŬƒ LJĂƑTù!ƒ KƒƨĠdžÚƒ Ŏ5 KƒƨŏƨĂ!ƒ þþƶ IþĠŏƨ DźĠƶ!ƒ ýŭP Dźk ŧŏɳƨĠ̓P̈! IƨŏƨĂ LJùnjLjdžư̓ LJdž KƒƨŏƨĂ Đ Ĭ!ǫ ÜĎČČĚ ŬĠhT/ƨŏƒƨùh5 Ŏ5 ĭƨƒƨĂ ýŏþƶk þùƶh Ŏ5 ŧŏƨĂnjdžɳ!ƒ ΣŏƒƨĂ Ɣ̈ƒĠLj Ɣ̈ƒLjdž IDƨdžƒ ýƶTkĂ ýŏ‡Tkù!ƒ LJdžư̓k Ġùdž‡ ÜĎČČĚ ŘLjùdž ĠŏƨĂùɭ ƨĂdžk/Ăŏ!Ăùŏ Ŏ5 ƨƒƨɳ!ƒ Ŏ5 þùŏþɳ!ƒ ĭƨƒƨĂ!ƒ .KƒƨŏƨĂ đ̓ LJŏŏƶk

LJŏdžŬƒ Ɣ̈ƒLjdž DźĠƶ!ƒ ýŭP IDƨdž!ƒ K!Ăùk Gdž‡ DźĠƶ!ƒ ŎhƶT!ƒ ƨdžkđdž!ƒ Ŏhƨơ Ŏ5 þùƶĠɭdž!ƒ DźĠƶ!ƒ Đ Ĭ!ǫ ŧ5Ġ̓ư̓ŬĠùh ÜŎLjdžŏ!ƒ Ŏ‡ƒƨkŧŬƒ Ɣƨùơ!ƒĂ ƨdžkđdž!ƒ Ɣơ! ŧdžĠƶ!ƒ ŧLjĠdžŬƒ Ŏ5 ŧŏþĠŏp Ɣ̈ƒĠLjdž Ŏ‡ƒƨkŧŬƒ Ɣơ!ƒ Ŏ5 LJŏh̓ƬLjdžĂ ÜDźĠƶ!ƒ Ŏhƨùƶŧ!ƒ ŎLjdžŏ!ƒ yŭžɳk!ƒ LJdž ý‡ Ŏ5 þơƒĂ Ɣ̈ƒLjdžĂ ÜŎLjdžŏ!ƒ Ü ĭƨƒ̈ĠLj!ƒ ĭĂþơĂ!ƒ ŎhƶT!ƒ DźŏULjk!ƒĂ ΘŭƬú! Ŏ5 Iƨdžƒ ýĂŬ Ɣƨƶdž!ƒ Ŏ5 IDƨdž!ƒ K̈ƶT II!Ru‡Ă ĂNjĂ ÜƔơ ΣŏƒƨĂ Ɣ̈ƒLjdž ĎČČē Ɣ̈/ΣŬɭƹD IDƨdž!ƒ Ĭ!Ăkk Ġùdž‡.ŎŬƒƨIdžŏþ!ƒ yŭžkɳùdž!ƒ Ɣơ ΣLjĂk LJdž ý‡ Ŏ5 Ŏɭ̈Ġŏɭ Ɣơ Σùŏƒƨ Ɣ̈ƒLjdž ƨƒƨɳ!ƒĂ

حقوق المرأة في مناطق الصراع

ýU Ŏ5 ƨh‡D IƨĂùƬh ŧĂIơ!ƒ ljRùNj IInjkLjk LJƶ ƶư̓5 ÜNJùkĠŏùƶƒþkĂ Yƒƨù̓Ƭ!ƒ ƨĂƨùU RPkk Ŏk!ƒĂ ÜYƒƨ̓Ƭ!ƒ Dź‡ơk Ŏk!ƒ KĠŏɳĂ!Ăùŏþŏ̈Ūƒ Yƒƨ̓Ƭ̈! ŧŭŏɭĂ Ġnj!ŬRǫĂ IDƨdž!ƒ Ĭ̈Ƶ CƒþkƶŬƒ LJdž ĠdžĂ Dźɳnjljdž!ƒĂ ƨù̓Ƭkljdž!ƒ LJŏh ý̓Ƭùƽ̈! ƶ̈ɭĠŏIdžĂ .KĠ̓ɭƨĠdždž LJdž ljƨƽk

ففي العراق

Ŏ5 NJKĠ‡Ġùnjkljƒ LJŏh GdžĂ Üýŭùkơ̈Ūƒ ýU Ŏ5Ă ŎLjdžD Kŭƽ5Ljƒ LJdž NJɭƨ‡ GdžĂ ŧŏƨ‡ɭƶ!ƒ KĠùŏŏ̈džƶ!ƒ Kþþƶk Ü̈ơ̈ɭdž!ƒ ŧùŏhNjRdž!ƒ KĠŏ̈Tùŏŏ̈dž!ƒ ƨLjƶĂ .IDƨdž!ƒ IĠLjĠƶdž ƨĂ̓Ƭ K‡hĠ̓TkĂ

ŬĂƹư̓ IĠùLjĠƶdž KĠùŏƶƒþkù!ƒ ljRNj Ŭɭ̈ùhDĂ Ư̓ƶh Ŏ5 ŧ̓Ƭ̈Ġ̓P ŧ5ƨŬkùdž!ƒ ŧŏLj̓ɭ!ƒ KĠŏ̈Tŏŏ̈ùdž!ƒ (CƒƨơP!ƒĂ ŧ!ƒƨùƹ!ƒ) þƒþƹhh ŧŏLjù‡ɭ!ƒ CĠŏơŬƒ ý̓Ƭ5!ƒĂ ýŏĂƒƨɭ!ƒ Cƒþkƨƒ yLjdžĂ Ɣ̈ɳơ!ƒ Ư̓ƨ5! KĠ5!Ġ̓Pdžù!ƒ Ư̓ŏƨƶkĂ .ŧùƶdžĠ̓ɳ!ƒ Ŏ5 ŎƶĂùLj!ƒ ƨ̓Ƭ‡ ŧŏơ ÜýkÏ! GLjĠŏơD ý̓Ƭk ÜŧŏŧơĂ KĠhĂIƶ! LJƶ ĎČČĚ DźĠƶ yŭŬdž Ŏ5 IƨƬh!ƒ ŧùŬƨT þFĠp ƨ‡Ljdž!ƒ LJƶ Ŏnjlj!ƒĂ ƨĂƨƶdž!Ġh ƨdžŬƒ ŧƶĠdžɳ DźĠŏp ŧIhĠ̓ɭ!ƒ IƨĠ5!ƒ Ŏ5 IDƨdžƒ đē OhRh ŧùU5Ġơdž!ƒ Ŏ5 .IDƨdžƒ čđĎ Ĭ!ǫ ŧU5Ġơdž!ƒ Ŏ5 Ŏ̈‡!ƒ þþƶ!ƒ ýƬŏ! Ɣ̈ĠƬkƹŬƒĂ ƨ̓ĠŬkPŬƒ KĠŏùŭdžƶ ƨkƒĂk yŭžĂ Üýƨ̓ĠLjdž!ƒ Dźƒƨk!ƒ Ĭ̈Ƶ LJNjƨĠhɳǫĂ CĠ̓ɭùLj!ƒ Ɣŏ̈Njƨk! ƨ̓ĠŬkPŬ ŧ5ƨkơdž!ƒ KĠhĠ̓Ƭƶ!ƒ ŧŬTLjD LJƶ ƶư̓5 IDƨdž!ƒ ŧŏơ ŧdžULjdž Kƨþùp ÜCĠ̓ɭLj!ƒ Ɣ̈ĠƬkƹĂ RLjdž IDƨdžƒ ĎČČČ ƨ̓ĠŬkPƒ ĎČČĚ Ŏ5 ŧùŏpƒƨƶ!ƒ ýPƒþ!Ġh yŭùɭ‡ LJnjư̓ƶh yŏùhĂ ýŭkơ̈Ūƒ ŧŏƒþùh CĠ̓ɭLj!ƒ ƨŬơ IƨɳNj Ĭ!ǫ II!R ăþD þpĂ ÜWƨĠP!ƒĂ LJNjƨɭD LJdžư̓ KĠŏơŏùɭdž!ƒ ŧ̓Ƭ̈Ġ̓P ÜKĠùŏpƒƨƶ!ƒ LJƶ ƨ5ɭD Gdž‡ ÜýPƒþ!Ġh ăƨPD ŧŬĠLjdž ĂD WƨĠP̈! ĂD Dźŏŏƶkŏ̈! WĂƨP!ƒ LJƶ CĠ̓ɭLj!ƒ LJdž þŏþùƶ!ƒ DźĠɳơǫ .ýdžƶ!ƒ

YĂpĂ ƨpIŏ Üýŭkơ̈Ūƒ KĠ̓ɭƨĠùdždž! ŧhɭLj!ĠùhĂ Üýŭkơ̈Ūƒ KƒĂp ĭþŏD Ĭ̈Ƶ IDƨdžƒ ĎČČ Ɣ̈ĠƬkƹƒ LJnjư̓ƶh ƨùŬơƒ Gdždž ÜLJĂùɳɭ!ƒ Ŏ5 ŧùƬ̈Ġ̓P LJdž NJKĠŏƶƒþkĂ ýŭkơ̈Ūƒ þĂɳĂ ƨ5ùɭDĂ .ƨĠơkLjŭ! ŧŏhŏƨ̓Pk!ƒ Kƒƨŏɳ5k!ƒĂ ƨLjƶ!ƒĂ ŧŏƨ‡ɭƶ!ƒ KĠŏ̈džƶ!ƒ Ü̈5ƒƨƶ!ƒ Ŏ5 ýdžƒƨŬƒ þþƶ þŏƒƨùk LJƶ ŧŏhĠNjƨŬƒ ŧŏLjƒþŏdž ŧɭƒƨþ Ŏ5 "KĠŏþƒƨƶ" ŧdžULjdž Kƨþþŧŏơ LJnjLjdž ÜLJĂŏ̈dž Ď,đ̓ LJƶ þùŏƨŏ GdžŏLJNjþùƶ Gnj!

Ü$ŠÅŽσ! Ư Žzùk!ƒ ŧηŏkùĻj čěđĂ ÜIþĞσ KŮć ŧŎŽT!ƒ IþĞp þσĐ ƷÜĥĐĂ .ŽĞĻ!ƒ $ŭŎǫ ŧηŏkĻj ďēĂ ŧŏzŏĥŎ!ƒ Žùŏƹ IĞ5Ă!ƒ ŧ þƒÃσ Ɣùǖƹ Ð LJĐ ŧλzĥ!ƒ Ð -č ýþzďžĥ ŽŽT!ƒ LJZ YĞ5þù!ƒ Ɣĥ]ĥ ŧ þσ'k Ŏ5 KŽη ŧ þƒÃσ!ƒ IjRùNj ÐĂ]Ð Ă .ßŏďžÃùŏ ŧ!Ĝσ ĎČČē LJĞ]ŏĻj/ýŏŽĥĐ Ďď ÐžÃùŏ ĭ ĂĻjŏĻj ŧU5Ĝùσďž IÐŽďŽŮ KĂďž!ƒ Ĭ'kσ ÐžηŽ!ƒĂ KƒĂƒŽnj!Ĝĥ ƔŽư!Ĝĥ ƔĞT yďž ŧpŭZ ŧďžĞpƎĥ Kďžnjk'ƒ (ŧĻj] čē) ŧŏþŏzŏ LJďž ŽλŧÐ NŏŏŎ5 ll ŽĞT ĭ Ŗ!ƒ ŧ þĞùσů! LJĞ‡Ă .ÐžŮ]ďž ŎŎ5ƒĞŎ Ž ĻjZ ƔĂTĻj Ŏ5 ŽλÐ ßŏþùŏzŏ ßnjnŧkTďž ĎĒ ßI5ĂĂ Ü‡IŎĻjùďž!ƒ Ŏ5 ŧŏþŏzùŏ!ƒĂ LJŏďžŮ]ďž!ƒ LJùŏĥ Ĝďž ΘƒĂŽÐ ŠĞNjzǫ ÐžkŏŧŏďžĂ‡σ!ƒ Žùŏƹ KĞďžUĻjďžŮ! ÐžĞZ ý‡ ßpŽσ IÐŽďž!ƒ ĎđČ Ĭ!ǫ ĎČČ LJŏĥ

> **"...لقد تزايد عدد الأرامل في العراق جراء عمليات العنف والتفجيرات والإرهاب بما يزيد عن ٢,٣ مليون أرملة في العراق منهن ٤٠٠ ألف في بغداد وحدها..."**
>
> **من دراسة ميدانية إجرتها منظمة "عراقيات"**

Ĭ ÜZ ŧŏλŽĞ‡ ŽĞλc YĞưĂŮƒ IjRNj ýďžηďž! LJĞ‡Ă Ŏ5 IŽ]Ůƒ ăĂĞZþ Ďž‡ƒŽk Ĝnj]‡Z ŧŏpƒŽz!ƒ IŽ]Ůƒ ŴŽĞP ŴƒĂz ŠŏλĂùk ĞŏĞưùp LJŏĥ Ĝďž Ďž‡Ğùσďžƒ IþNjĞTďž!ƒĂ Šŭŏ!ƒ ăĂĞZþĂ Ü‡ŢkPďž!ƒ Ďžù‡Ĝσďž!ƒ Ĝnjŏ5 Σùĥkůk Ü Ɣ]ùĻj!ƒ KĞĥλǫĂ ŧùZĂĞŎďžù!ƒĂ ŧŏ5ƒĞŎ!ƒ KĞùŏ]Ğ]σ!ƒ yďž ŧùŏĻjĂĻjĞI!ƒ YĞùưĂŮƒ ŧĥĂzŢ yďž ŧŢĞP Ĝnjďž]σ ŠĂzŏ Ĝďžďž ŧŏĥNjRďžù!ƒĂ ĞĞ]Ļ!ƒ LJďž Žŏλ‡!ƒ ŽŎưkĂ ÜĞnj5ƒŽŎÐ LJŏĥ Ŝ5ƒĂk!ƒ .LJnj!Ĝ5ŎÐ ŧ!ĞZŮ ĞĞƷĥ!ƒĂ IŽĞZþ!ƒ ŧ]ŽĞďžď!

ŽĂk]þ!ƒ Ŏ5 ŧŏpƒŽz!ƒ ŧùďžĂ‡σ!ƒ Žƒ Žpǫ ÐžƹŽĂ LJďž %Ðđ ŧĥ]ùĻj ýŭkσŮƒ ýU Ŏ5 YĂưĂùďž!ƒ Ðž! yþƒĂ!ƒ Ŏ5 ll!Ŗ LJƎ5 ÜĞĞ]ĻjùĻ! LJĞďž!Žĥ!ƒ þZĞIùďž Ɣ ƒĞĻj ŽþpĂ .ĞNjþσĂ þƒþƷĥ Ŏ5 Ž!Ð ĐĞČ Ŏù!ƒĂσ LJŏŏŭďž đ þĂηĂ ŎpƒŽz!ƒ Žùďžσ'Ůƒ ýŭnj!ƒ ΣŏƒŽ .ßŏ!Ĝσ ŠƒŽz!ƒ Ŏ5 Ďžŏkŏ ýsŎ

Ŏ5 ŧŏpƒŽùz!ƒ ÐžĞUĻj!ƒ Usùσ KƒĂp K‡ŽĞTĂ Ďžk KĞŏpƒŽZ ĞĞù]Ļj ƔĞŢk'ƒ ŧ þƒÃùσ ƔĞ‡kŽƒ Ĝďžďž ÜĎČČē ŽƒŘĞ/ΣŽĞďž Ŏ5 ĞnjƷFĞpĂ LJZ Ž‡!ƒ .KĞFŏnj!ƒ LJďž þŏþz!ƒ ŧĻjƒþǫĂ ŴĞηkσ'ƒ ýσďž LJĞ‡

ŠĂIσ KĞŎŢĞĻj Žƒþnjk]ƒ KĞ]ŽĞďžďž Kz]k'ƒĂ Ü‡σů]ďž!ƒ ýƒĞŢs!ƒ ƔĻjĞη LJďž KĞŏpƒŽz!ƒ LJĞ]ĻjŮƒ ŠĥĞ]!ƒ ΣŏùƒŽ!ƒ "þďžσďž ŽĞùĻjŏ]" ýkp ll!Ŗ LJďžĂ ÜĎČČē ŽĞŏÐ/ĂŏĞďž čē Ŏ5 IÐŽďž!ƒ ŧŏŽσ' ŧďžUùĻjďž! þƒþƷĥ Ŏ5 ŧďžUĻjďž!ƒ YŽ5 ΣŏƒŽ "ŽĂĻj CĞ5ŏNj" ŎIůkĂ .ýĂÐ LJĂĻjĞ‡/Žĥďž]ŏþ Ŏ5 þŏþnjk ƔĞŎP

Žƒþnjk]ƒ LJďž Ĝnj]ůp IÐŽďž!ƒ KĞďžUĻjďž Kůη] Ĝďž‡ Ďznjp'ŽP ăĂùZþĥ CĞ]ùĻj!ƒ CĞĥŎÐ LJďž Kƒ'ŽùTz!ƒ .CĞ]Ůj!ƒ ŧďžŽσ!

þŏĻjη'k ĂNjĂ Ü ll!Ŗ LJďž Ĭ]pÐ ĂNj Ĝďž ÐžĞz!ƒ þnjTĂ Ư zĥ ŖŏsĻjk Ŏ5 IÐŽďžů! ŧσů]ùďž!ƒ ýƒĞŢs!ƒ Ư zĥ Ŏ5 Žŏηsk ll ù!Ŗ LJďžĂ Ü‡ŏŽĞùσ'kĻjŮƒ Kƒ'Žŏηsk ù!ƒ ŽŏηskĂ ÜLJĞλ LJŏŽùTk/ŽĥďžŽ5ĂĻj Ďē ÐžÃùŏ ŧĥĂIzĥ čđ Ŏ5 þƒþƷĥ ŎŎ]Ăĥ Iþƒ‡!ƒ Ŏσ ŠĂ] Ŏ5 ýλĞďžďž ĞďžĂηNj IÐŽďž KŖsĻj ll!Ŗ‡Ă ÜĎČČĚ ŎĞĥT/ŽŏƒŽĥ5 čČ ÐžÃŏ þƒþƷĥ ýĞďžT Ŏ!Ĝŏþ ŧùIŎĻjďž Ŏ5 ĞŏŽĞσ'kĻjƒ LJďž LJŏ'kÐŽďžƒ ýŭƷùk]ƒ ăŽηĂ ýĥ ÜŽƒŘ/ΣŽĞùďž ďč Ŏ5 ŧŽĞσ'kĻjƒ Žŏηsk ŖŏsĻjk Ŏ5 ßŏĻjNjŖ KĞpĞzďž!ƒ KĞŎůů]!ƒ yŏp Ĝùďžďž ĎČČĚ LJĞλ LJĂĻjĞù‡/ŽŏĞĻjŏ ýƒĞŢs!ƒ þσÐ þƒĞp ýŭƷk]ƒ KĞ]ĥůďž Ŏ5 Šŏlσ'kůů! Kƒ'Žŏηsk!ƒ Ŏ5 NJkηĂz LJďžnjĻjďžĂ CĞ]ùĻjů! ŧσů]ďž!ƒ .ŧŽĞσ'kĻjŮƒ

ŽkƒĂkĂ Žƒ‡k IŽNjĞU ÐžĞzù!ƒ ýŭP KŽďžk]ƒĂ ŧŢĞP þŭĥ!ƒ Ŏ5 ŽŽT!ƒ ŧŏsůP Ĭ ůZ ýkI!ƒ ÐžƒŽη ßI5ĂĂ Ü‡ŏĻjĞďžŏĞ]!ƒĂ ýŏĥŽÐĂ ll ĂNjþ KĞUŏĞùσďž Ŏ5 "ŎďžĞĻjĂŏ!ƒ" ŠƒŽz!ƒ IþZĞ]ďžù! Iþσ'kďž!ƒ ÐžďžŮƒ ŧλzĥ! ýŭP LJĞk]þŽù‡ ŧďžĂù‡σ KƒĞŢσǫ Kůů]η ĞnjkĥŎ] IĞ5Ă ŧù!Ĝσ Ďď ÐžĞz!ƒ LJďž ýĂŮƒ Ž Ţ Ůƒ

تعتبر أوضاع المرأة الفلسطينية الأكثر هشاشة مع استمرار الاعتداءات الإسرائيلية

وفي فلسطين

ŤĞŤNj ƨλ‡Ũƒ ťŏĻjŏƱĻŭ5!ƒ Įƨƨdž!ƒ YĞưĂĐ ƨhkƶk ƥŏdžŋkĂ ťŏŭŏFƒƨĻŮƒ KŭĞĂk!ƒ KĞŏƵƶƒƥk yŏž ťŤĞP Ü†!ĂƱdž!ƒ ƨĞŤơ!ƒ KƶƨĞ5Ă ƨhĞƶdž!ƒ ĬŭƵ ť‡ƨơ!ƒ ťŏdžĂŏ!ƒ IĞŏơ!ƒ ŲƵĞŤùdžĂ ĈĞhƵƵĐ IĐƨdž!ƒ ýdžơ'kkĂ ÜIƨĻŨƒ Ųƨ ť!ĞƱh ĂĐ LJŋĻ ĂĐ ƥĞnjŤkĻƒ ť!Ğơ Ŏ5 ťĻƶƒĂdž!ƒ Ŏ5 IĐƨdž!ƒ ĬŭƵ KĞhĂƶŤ ll!Ŗ Ư'ƨ5ŏĂ ŎĻĞƶkĂ ÜĞnjkĞhŭƱŏkdžĂ IƨĻū! Iƥƥơdž!ƒ ƥƨƒĂdž!ƒ LJŏhu č,ď ťhĻĻjhu ƨI5!ƒ LJdž ĈĞĻĻ!ƒ Ğnj!Ăùƶk Ŏk!ƒ IƨĻŨƒ yIk ť ŏơ ÜýĞŋƨ!ƒ Ğùnj!Ăƶŏ Ŏk!ƒ ll ŭk LJdž ƨùhť Đ .ƨI5!ƒ ƱP Koŕk Kŭŏƶdž!ƒ ĈĞĻĻ!ƒ ƨĻĐ LJdž %ďČ KĞŏƵƶƒƥk ƨhĞƶdž!ƒ ĬŭƵ ť‡ƨơ!ƒ ƥŏdžŋk Ư'ƨ5ŏĂ KĞưŏƨdž!ƒĂ KĞLjĻdž!ƒ KĞŏĻjŏƱĻŭ5ŭ! ƶưŏĐ ťơơT ťĞƶƨù!ƒ f ƨ5 f ŏŭIk ll!Ŗ LJùdžĂ ÜýdžƒĂơ!ƒĂ ƥŏ!ƒĂdž!ƒĂ KĞnjdžŨƒ LJdž ƥùŏƥƶ!ƒ KĞŏ5ĂĂ ťơT!ƒ IƥŬĂ!ƒ Ĭ!ŋ IƥĂƶ!ƒĂ ƨhĞùƶdž!ƒ ĬŭƵ KƒƥŬĂ!ƒ Ŏ5 ŋƨŏ ÜIĐƨdž!ƒ ĞŏĞơ! ťùUĂơŭdž ťƶ5ƥ ƬIơŏ LJŏhu IĂŋ5!ƒ ƨĂnjU! ăƥĐ ĭŖ!ƒ ýŭkơŬƒ ƨĂƨUù! LJƶ ũơ5 .ĈĞĻĻ!ƒ YĂùdžŋĂ ť‡ƨĞTdžù!ƒ ťhPĻĻ!ƒ KĞnjŋĂkhu Ƭŭƶkŏ Ğdžŏù5 ŲƨĞP!ƒĂ ýPƒƥ!ƒ ťŏ!Ğ‡ùTŋ KĞdžUĻjdž Ŏ5 ťƱTùĻĻ!ƒ ťŏFĞĻĻ!ƒ ťhùPĻĻ!ƒ ăĂĞƶƥĂ ť‡ŭdždž!ƒĂ Iƥùơ'kdž!ƒ KĞŏŬĂ!ƒ) ŲƨĞùP!Ğhu IĐƨdž!ƒ .ýPƒƥ!Ğhu ĞnjŭhuIk ťŋƨƥ ĬŭƶƨƶĐ ƨĞdždž (Iƥơ'kdž!ƒ /ƨhudžkhuĻ Ŏ5 ŲƒĂĻĻ!ƒ ƨŭŋdž ƨŏùƒƨ LJŭƶĐ ĞdžƨĂƥ ýŏƶƨk! ƨŭŋdž!ƒ Ŏ5 ťŏFĞĻĻ ťŭk‡ ýŏ‡Tk ýĂŭŏĐ Ư'ƶhu K‡‡TĂ ÜŎĻĞŏĻ!ƒ ƨ/ƨI!ƒ yĻT Ŏ5 ĈĞĻĻ!ƒ ƨ/ƨƥ ĭĐ ĬŭƶƨƶĐ KĞhƒFĞĻĻ!ƒ yŏpĂk ťŏĻĞ‡džŋ Ŏ5 KĞhƒFĞĻĻ!ƒ ĂĐ ƨŭkƒFŭƒ ťŭk‡ ƨŏƒƨ ťùI5ƒĂdž LJĂƥhu ŎĻĞùŏĻ ťhu!ĞƱdž ƨĻƨŏ ƒŖNjĂ ÜĞnjùŏ!ŋ LJŏdžĂLjŏ Ŏk!ƒ Ŋƨơ'Ũƒ ƨŏƶŏ ƥŏƥŋ ŎhĞPĂLjƒ LJĂĻjĞƥ ťƐĞŏThu KĞhƒFĞĻĻ!ƒ Ư'ƶhu KĞdžĻ ƨŏƨ‡k LJdž NJŏ!ŋ ĭƥđùk Ğdž! DƶƒƒĂI!ƒ DƶĞUĻj ƨƨIkĻŭƒ ťŭpƨƶĂ ťŏhNjŖdž!ƒĂ ťŏpƨùƶ!ƒĂ ťŏ5ƒĞƱ!ƒ .ŎĻjdžŨƒĂ ŎĻĞŏĻ!ƒ

ll!Ŗ yŋƨŏ ÜIĐƨdž!ƒ ĞŏĞơ'I! ťùUĂơŭdž ťƶ5ƥ ƬIơŏ LJŏhu IĂŋ5!ƒ ƨĂnjU! ăƥĐ ĭŖ!ƒ ýŭkơŬƒ ƨĂƨUù! LJƶ ũơ5 .ĈĞĻĻ!ƒ YĂùdžŋĂ ť‡ƨĞTdžù!ƒ ťhPĻĻ!ƒ KĞnjŋĂkhu Ƭŭƶkŏ Ğdžŏù5 ŲƨĞP!ƒĂ ýPƒƥ!ƒ ťŏ!Ğ‡ùTŋ KĞdžUĻjdž Ŏ5 ťƱTùĻĻ!ƒ ťŏFĞĻĻ!ƒ ťhùPĻĻ!ƒ ăĂĞƶƥĂ ť‡ŭdždž!ƒĂ Iƥùơ'kdž!ƒ KĞŏŬĂ!ƒ) ŲƨĞùP!Ğhu IĐƨdž!ƒ .ýPƒƥ!Ğhu ĞnjŭhuIk ťŋƨƥ ĭŭƶƨƶĐ ƨĞdždž (Iƥơ'kdž!ƒ /ƨhudžkhuĻ Ŏ5 ŲƒĂĻĻ!ƒ ƨŭŋdž ƨŏùƒƨ LJŭƶĐ ĞdžƨĂƥ ýŏƶƨk! ƨŭŋdž!ƒ Ŏ5 ťŏFĞĻĻ ťŭk‡ ýŏ‡Tk ýĂŭŏĐ Ư'ƶhu K‡‡TĂ ÜŎĻĞŏĻ!ƒ ƨ/ƨI!ƒ yĻT Ŏ5 ĈĞĻĻ!ƒ ƨ/ƨƥ ĭĐ ĬŭƶƨƶĐ KĞhƒFĞĻĻ!ƒ yŏpĂk ťŏĻĞ‡džŋ Ŏ5 KĞhƒFĞĻĻ!ƒ ĂĐ ƨŭkƒFŭƒ ťŭk‡ ƨŏƒƨ ťùI5ƒĂdž LJĂƥhu ŎĻĞùŏĻ ťhu!ĞƱdž ƨĻƨŏ ƒŖNjĂ ÜĞnjùŏ!ŋ LJŏdžĂLjŏ Ŏk!ƒ Ŋƨơ'Ũƒ ƨŏƶŏ ƥŏƥŋ ŎhĞPĂLjƒ LJĂĻjĞƥ ťƐĞŏThu KĞhƒFĞĻĻ!ƒ Ư'ƶhu KĞdžĻ ƨŏƨ‡k LJdž NJŏ!ŋ ĭƥđùk Ğdž! DƶƒƒĂI!ƒ DƶĞUĻj ƨƨIkĻŭƒ ťŭpƨƶĂ ťŏhNjŖdž!ƒĂ ťŏpƨùƶ!ƒĂ ťŏ5ƒĞƱ!ƒ .ŎĻjdžŨƒĂ ŎĻĞŏĻ!ƒ

ƨŏƶơ' ŎhƱŎ ƨƨƨTŋ ƥƨƨ ýƨĻjdž!ƒ ýPƒƥ LJĐ ťŏdž!Ğƶ!ƒ ťơTĻ!ƒ ťdžUĻjdž! ťĻƨƨŋ Kƥ‡Đ ƥƥĂ ÜĞŏdžŏĻjŬƒ LJdž LJŏĻjĞƶŏ KĞĂŏƥơ!ƒ KĞnjdžŬƒ LJdž %ēČ LJdž KĞưŏƨdž!ƒ KĞŏ5Ă yFĞƥĂ ƥƥƶk LJƶ ũơ5 ƨŖNj yƨdžĂ ÜƨhĞƶdž!ƒ O'ƨ5! ƨĞUkùĻƒ DƶĞƶ!ƒ ýŭP ŲĞŋơ!ƒ ƥnjŋ Σŏƨ‡khu ťùhu!ĞƱdž ĞnjĻùƨ5Ļ IĐƨdž!ƒ ƥŋk ll!Ŗ .ťŏƨĻŬƒ ťŏĞƶƨ!ƒ KĞŏ!ĂƒĻdž Ŏ5 ýĂƱĐ KƥĂĂ IĐƨdž!ƒ ť!ĞdžƶĂ ƨ ƨ5 LJdž YĞưĂŬƒ ĮjŖNj ƥùơ'kĂ ƨŏƐ YĞƱI!ƒ Ŏ5 ĞNjƶŏ‡ƨk ƨhu‡Đ IƨĂThu Ư'ƨ5kĂ ĞnjĻĐ Ğdž‡ Ü‡ƶưƒĂkdž!ƒ ĮjƥƒĂƶhu Ŏ!ƨĻjdž!ƒĂ Ŏdžùƨ!ƒ Ŏƶdžkŋdž!ƒĂ Ŏ!ƨĻjdž!ƒ ƨĻƶ!ƒ ƨĂT Σŏƨ‡k Ɣkƨk ŲĞKĻŋ IƥĞƶŋ Ŏ5 ťưĞ5kĻŬƒ ŖĻjdž IƥƶĞŋT kdž IƨĂThu Ğdž ƒŖNjĂ ÜŎĻƱĂ!ƒ ăĂkùƨdž!ƒ ĬŭƶƨƶĐ ƨnjI!ƒ ƨĂTù! ĭƨ‡ƨdž!ƒ ĈĞTơŬƒ Ɣk‡dž YŭƱkƨƒ ŃƒFĞkĻ NJKƥù‡Đ Ğdžŏ5 (ĎČČĒ ýĂĐ LJĂĻĞù‡/ƨŏĞĻjŏ) LJŏùƱƨŭ5 Ŏ5 Ď KĻjĞƶ ƥƥĂ ÜýĞ5ƱŬƒĂ IĐƨdž!ƒ ƥư ƨĻƶ!Ğhu ŭƶkŏ Ğdždž ƨĻƶ!ƒ LJdž ĎČČē ýŭP Kƒƥùŏƨ đ ý‡ LJdž ť5ĞIλ!ƒ ĬŭƶƨƶĐ ƨhŏkƨkĂ .ĎČČĒ ýƥƶdž ƨùƶơ ýλdžŏ ƷŭhŬƒ NJŭ‡Tŏ ĞdžĂ ƨĻƶ!Ğhu ťƱhkƨdž!ƒ ťŏƶĞdžùkŋŬƒ ýŏƶdž!ƒ ĂNj ŎĻjĞŋ!ƒ LJĂ‡ŏ ť ŏơ ÜƨƱĞPdž LJdž ĞnjĻjƶ ƨĂĞŋkk Dž! ŭŏλĂk!ƒ KĞhĂƶT LJƶ ũơ5 ÜIƨĻū! LJāŋ! Ŏkŭ!ƒĂ ƨĻƶŭ! KĞơƨƶkdžù!ƒ ĈĞĻĻ!ƒ ťhĻĻj .%č LJdž ƨλ‡Đ ťƱƨT!ƒ IƨĂTdžĂ ťŏĞdžơ!

ť ŏơ ÜƨƨT!ƒ Dƶƒƒƨŋ ƨĻƶ!ƒ ŭĞƱĻj Ŏ5 ýPƥŏĂ ƨŏƥ Ŏ5 Iƥơ'ƒĂ IƨĻĐ LJdž ĈĞĻùĻj đ Ğnjkŏơ'ơ Θƒƨ Ŏ5 ťŭŏIŭƥ LJdž LJŏkIŏITĂ ÜƨĂùdžk/Ăŏ!Ăŏ Ŏ5 Ơŭhu!ƒ ťŋŏkĻj ýkI!ƒ Dƶƒƒƨŋ! ť5ĞơŲ ÜLJĞùλ LJŏƨTk/ƨhuĂk‡Đ ťhĻĻj ƥŏƒƨk yƨdž ťTĞùP Üťơ'ĻŬƒ DƶƒƥPkĻƒ ĈĂĻ ŎĻjdžŬƒ KŭŭĻŬƒ ƨĞƱŲ Ŏ5 ĞùnjdžƒƥPkĻƒĂ Ğnj‡ŭùdžk .Ŏ!Ğơ!ƒ

IƨƐ YĞƱƥ Ŏ5 ťŭŏFƒƨĻŬƒ KŭƐĂùk!ƒ ýŭPĂ LJdž Ğnjhơ'ĞùT ĞdžĂ ÜĎČČĒ ƱĞhùT/ƨŏƨhù5 Ŏ5 KƒƥŏnjT‡ LJnjƨkơ ĈĞĻĻ!ƒ LJdž ƥŏƥƶ!ƒ KŏI! ÜŭƨĞơdž LJdž ƥŏƥùƶ!ƒ ƥI5 Ğùdž‡ ÜKĞhĞùTŬƒ LJƶ ũơ5 .LJnj!Ğ5ƱĐ KĞnjdžŬƒ

تتعرض حقوق المرأة في السودان لانتهاكات متعددة بسبب الصراعات الداخلية

في السودان

"...مازال أحد المطلوبين للتحقيق معهم أمام المحكمة الجنائية الدولية يسيطر على المخيمات في السودان ومازال يمنع العون والطعام عن المقيمين في المخيمات ومازالت تصلني معلومات عن إصداره أوامر باغتصاب النساء..."

تصريحات لويس مورينو أوكامبو
المدعي العام للمحكمة الجنائية الدولية
أمام مجلس الأمن في ٥ ديسمبر ٢٠٠٧

Ō5 NJĮD ƥƧĂ5 ÜLJŏƑùŋŭ!ƒ Kƒƨ‡ȝƶƶ Ōù5 ǴƶD ȴǴȚkȜƒ KŬǴơ ď -Đ ł ƥơk KǴƶŏƤƶƶ!ƒ Ưȝƶ ƥŏ5k łƶŭȝƶ CǴȚĮ!ƒ DźTĂ IƥǴȜ DźkŏĂ ÜǴŏƶƶĂŏ CǴȚĮ! IDƨƶƶ!ƒ ýkƥ Dźkŏ KŬǴơ!ƒ Ưȝƶ Ō5Ă ÜLJŋjhǴȚkȜǴ Ō5 IƥǴȜ ł ƥƒĂơ!ƒ IjƦŋj ł ƥơkĂ .ǴùŋjhǴȚkȜƒ ƥȝƶ ȴǴTƤDĂ ȴƱùơ!ƒ yƶŋ! CǴȚùĮ!ƒ ŴĂƨƤ CǴĮùƛD IƨƥǴƶƶ ŌĮƶk! łƛǴȜŬƒ KǴùƶƶUĮƶƶ y5ƥ ǴƶƶƶƶƥĂƥĂ!ƒ ŠǴƱĮ Ĭ‰Ȝ CǴȚĮ!ƒ ƥŏĂƨùk! ŎČČđ ƦĮƶƶ łǂƨkTƶƶ Iƨ5Ăƶƶ ƥƥƒĂƶƶƶ Ǵùƶƶ!Ǵǂ DźŏƤƶƶ Ō5 łȚǴùƤ ŎȜǴƶŋ Ǵƶƶǂ ÜƨƱǴƤƶƶ‰! LJŋjƱƨȝk LJƶƶ ƥơ‰! łŏŏȚĂǂ ƥĂƥĂ‰! KǴŏƨĂƥ ƒ ŏȚƤkƶ ŌIŏƨ5Ū̃ƒ ƥǴơkŬƒ KƒĂƥ KƶƶǴƥ ƥƥĂ .ȴƱơ!ƒ yƶŋ łŏơƨ ýŭƤ CǴùȚĮ!ƒ łI5ƒƨƶƶ! ƦĮƶƶ KƒĂI!ƒ IjƦŋj Ō5 łƶƶùŋǴȚƶƶ!ƒ ýĂƥ!ƒ KhǴŋkùȚƒ Σŏ!Ăƶ KǴùƱhǴƱ ƥĂŋĂ Ĭù!ǫ łŋǴơ‰! ŎČČđ ǴŏǴơƱ!ƒ LJŪ LJŏƑŋŭ!ƒ KǴƶŏƤƶƶ ȴƨƥ LJŋjƨǂƨƶƶkĂ ŋJŏ‰ȜĂ .LJŋjƨƶƶ ýƶƶǴƨkù!ƒĂ ƟǴk5LJŭ! łùŏ‰hǴƥ ƨƶù‡D KƒĂƥ Ō5 LJŏŏLJƥùƶƶ!ƒ ƱǴhƱ!ƒ LJùƶƶ %Đđ OhȚD %Đ łhȚĮƶ łLJƨǴIƶƶ CǴȚùĮ!ƒ LJƶƶ ŎIŏƨ5Ū̃ƒ ƥǴơkŬƒ Uơ! Iƥơkƶƶ!ƒ ƶùƶƶŪ̃ƒ KǴƛȜƶ Ō5 CǴȚùĮ!ƒ ýŏƛƶƶk! KǴȝ‰!ƒ LJƶƶ łƶŋƨùk!ƒ łŭ‡Tƶƶ K!ƒƨǴùƶƶĂ ÜƶƶŭȚ!ƒ .łƶƶFǴƥ łŏhƨƨ!ƒ ƨŏȜ łŏŭơƶƶ!ƒ łƶŋjƶƶŋ ƶǴŏI!ƒ Ĭ ƥǴ5k CǴȚĮ!ƒ KDƥh LJnjhLJǴŋ LJƶƶĂ KƒƨǴŋŬƒĂ yƶŋ!ƒ ƶǴŏD Ō5 ƥĂƥĂ!ƒĂ ƴƱơ!ƒ yƶŋ

Ō5 ŌȚƒƨƥ!ƒ ƶĂŏ!Ǵh KǴŏkùs!ƒ ŌơƱkĂ .łŏƶȚƨ!ƒ Kƥnjȝk ǴnjhLJǴŋ LJƶƶĂ Ŭłƶùnjƶƶ!ƒ IjƦŋj! ΣŏƶƤ!ƒ ƶǴŏD ƨƨT Ō5 Σŏ!Ăh łùƱhǴƱ ĐČ ƨTLjh łùƶƶĂ‡ơ!ƒ .ƨĂ5ƨƥ

ŌIŏƨ5Ū̃ƒ ƥǴơkŬƒ ƥĂLjŋ ƶǴùŏIh ƶȜƒƨƶƶ ǁǴLjNjĂ LJ‡!Ă ŬǴȚĮ!Ǵùŋŭƨơk!ƒĂ ŌȚĮŋ!ƒ ýŭȝkùȚŬǴh Kƥƒƨ ƨPƈ ȴLjǴŋ LJƶƶĂ .Ǵnjh ƨùŏƛĂk ǁǴLjNj Σŏù! Iƥơkƶƶ!ƒ ƶƶƶŪ̃ƒ ƥĂLjŋ LJƶƶ ýƶơ!ƒĂ IƨǴȜƥ!ƒ łùƱTLjD NJLj‡!Ă .ƱơŏD ŌŭŏȚ5k ƨŏƛĂk LJĂƥh ƶŭùȚ!ƒ Uơ! łŏLjǴƱŏƨh ƨƥǴùȚƶƶ NJk5T‡ Ǵƶƶ ǴĂơ Ōù5 Oŋƨƶƶ ȴĂLjŋ Ō5 KƒĂI!ƒ IjƦŋj! KǴƶƶǴnjkƒ LJƶƶ ƶǴùƶ!ƒ ýŭƤ ŎČČđ Ō5 ȴǴȚkȜƒ ƶƨƒƨŋ ȴǴù‡kƨǴh LJƒƥĂȚ!ƒ ŌŭƤƒƥ ƨŏƨIk LJȜ ŭơ5 .łLjȚ čĐ LJƶƶ ýpD KǴŏk5! IjƦŋj LJĂ‡k ǴƶƶhƨĂ .ŎČČđ ƶǴùƶ!ƒ Ō5 ƨŏȚƥLjĂŏŭ! ƶǴƶ!ƒ LJŏƶƶŪ̃ƒ łùŋŋŏkƒƨkȚƒ y5ƒĂƥ LJùƶƶ ƨŏƨǴIkù!ƒ ICǴȚŬƒ ǴŏǴơƱ IƥùȜǴȚƶƶ! ŎČČĒ ƦLjƶƶ łùƶƶƶǴT!ƒ LJƶƶ ƶŭȚ!ƒ Uơ KƒĂƥ ƨƥƒĂ‡ ĭƥŏD Ĭ‰Ȝ łŏȚLjŋ!ƒ Uơ KǴŏƶƶùȜ Ō5 CǴȚLjù!ƒ ýŏƛƶƶk LJŏƶƶƨùk ýŭƤ Ō5 KǴùƱŏȚĂù‡Ă ƨǴƶƶùȜŬƒ IƥǴȜǫĂ ƶŭȚù!ƒ KƒĂLj!ƒ ýŭùƤ LJƶƶĂ łŏùƶƶȚƨ!ƒ KǴùƱĂǴƨƶƶ!ƒ .łƶƶȚƨ!ƒ

ƨŏƨIk ƨ‡ƦŏƱƨƶƶȜŬƒ IƥǴȜƨùh ƨ‰ȜŏƱ Ǵƶƶŏƨ ǴƶƶD łhƨŋk "ŎČČē ƶ!ǴȜ!ƒ ýǴƨùƱD yƱĂ" ƨŏȚƥLjĂŏ!ƒ łƨ‰ƤƶƶȜ łŏpƨȜĂ łŏ‰p KǴŏƨ‰Ƥ LJƶƶ CǴȚĮ!ƒ łǂƨǴTƶƶ Ō5 ǁ!ƦĂ ŬĐČČđ ƨĂ5ƨƥ Ō5 ƶŭȚ!ƒ łŏpǴƨkƒ Ō5 LJƒĂLjȜh łùłŏƛĂ yƱĂ!Ă KǴùƱĂǴƨƶƶ!ƒ łùƨƨƨƨƶƶ IƥǴȜǫĂ ƶŭȚù!ƒ łŏƨƶƶùȜ Ō5 IDƨƶƶù!ƒ KǴŏĂù!Ă" łŏǴƶƶơ ýhȚ LJƶƶƶĂk KƨƶƶTĂ ÜƨĂ5ƨƥ Ō5 ƨǴùƶƶȜŬƒ ÜYƒƨLj!ƒ YǴƱĂD Ōù5 ýǴ5ƱŬƒĂ CǴȚùLjƨ! Iƥƥơƶƶ łIƨ‰ƶƶ!ƒ KǴùƶƶŏŏIk!ƒ Ō5 łùŏĂ!ĂŬƒ LJNjCǴƱùȜǫĂ IƒƥǴLjƶƶĂ ÜYƨùơ!ƒ ƨƒƨƱD LJȜ KǴùƱŏĂȜk!ǴùhȚ CǴȚĮ!ƒ ȴŏlƛùkh ƒ ǴP ƶǴƶƶkùNjƒ CŭŏŬ łƶƶĂ‡ơ!ƒ Ŏ!Ăƥ!ƒ yƶƶkŋƶƶ!ƒ IĂȜƥĂ ÜLJƶƶŬƒ LJǴƶƶƱ! ýǴ5ƱŬƒĂ KǴFŋŭ! łŏƶƶŏùƨƶƶk!ƒ KǴŋǴŏkơŬƒ Ĭ‰Ȝ ƨŏ‡ƨkƨ! CĂŋƨ!ƒ KǴƶƶùŏƤƶƶ Ō5 ĭĂLjǴùƛ!ƒ ƶŏƨƨƶƶk!ƒ ƶŏƥùIkĂ

في معسكرات اللاجئين في دارفور تحدث ٢ إلى ٣ حالات اغتصاب يومياً

في الصومال

حقوق الطفل

ţĂIơ! ţŏĂþ ţƶƺþ "ýĞùƺƱŪƒ LJơĻj " ĎĞƶ!ƒ LJŏďžŪƒ
ĂNj ýĞƺƱŪƒ Ŏƺ ƧĞďžĂkţŬƒ LJĐ þù‡Đ ţŏơ ÜýƺƱ!ƒ
LJ‡ďžŏ Ğďž! ăþďž!ƒ ţŏžĂƱ ţŏďžĻjkùŽ! ŤŽƺƶ!ƒ ţŏžĂ!ƒ
LJďž ΣĞţŪƒ ƒŖNj ŤŽƶ þƧƒĂďž!ƒ yùŏƨĂk NŽĂþơŏ LJĐ
.þơƒĂ ýŏη ýŭŤP ĎŤPƶ ĎŤþIk
þNjƒĂT Ŏƺ ƒŤŏþŏη ĞďŤPƨ ĎČČē ĎĞƶ!ƒ þnjT þpĂ
ÜŤďžŏŽpŬƒĂ Ť!Ăþ!ƒ LJŏŏĂkţďž!ƒ ŤŽƶ ĎĞùďžkNjŬƒ ƒŖNj
ƨŏŽP!ƒ ţùţƒƨþ ţŽĂďž Ť!Ăþù!ƒ ăĂkţďž!ƒ ŤùŽƶ5
Ă!ĂĞŽ" ýĞùƺƱŪƒ þƶ ƨŽƶ!ƒ ĞùŏĞƶƶIŽ ýIkţùďž!ƒ
LJƶ IþơkďŽ!ƒ ĎďžŪ! ĎĞƶ!ƒ LJŏďžŪƒ LJďž ƨŽŽ‡kŽ "ĂƨŽŽŏŽ
ýŖĞţĂ ýƶ5ĐĂ ýĞùƺƱŪƒ þƶ ƨŽƶ!ƒ" ţùŽ‡Tďž
þpĂ Ü‡Ž‡Tďž!ƒ ljŖNj ýơ! ţùďžĞNj IĂƱP "ĞnjkơƺĞ‡ďž
:ţŏþĞTƨŲ ƨþĞŽďž Ē KŽjďžƶk
IƨĂƨƶĂ ÜýƺƱŪƒ þƶ ƨƨŽďž ƨŽƶ þηĂŏ Ů -č
.ƨĞŽ‡!ƒ ýŽďž ţŏĞďžơ!ƒ ŤŽƶ Dznj!ĂTơ
ƨŽƶ!ƒ YƒĂŽĐ yĞďžùη LJďž ţŏĞùþĂ!ƒ ţŏùŽĞ‡ďžŲ -Ď
NďžƨŽŽĂ KĞùţĞŏţ Ŏùƺ ƨĞďžŽùkţŬƒ IƨĂƨƶĂ
.NJŽĞŽŽţĐ Ŏƺŭ‡ŽŽ NJkơƺĞ‡ďž!
DžZþ Ŏƺ Ť!ĂŬƒ ţŏù!ĂFţďž!ƒ ţù!Ăþ!ƒ ýďžơŏkk -ď
ŤŽƶ ƨţŬƒ KƒƨŽþ DžZþĂ NJKĞďžþPĂ ýƺƱ!ƒ ŠĂIơ
.ĞNjƨŏƺĂk
KŬĞơ Ŏƺ ţ!Ğţùďžƶƒ LJĞďžơŽ ýĂþ!ƒ DžƨùŽŽ -Đ
.ƨŽƶ!ƒ
DznjkƒƨŽþpĂ ýĞƺùƱŪƒ ƨĞďžZƶ ƨŽƶùƶ!ƒ ƱĞŽŽƶ -đ
YŽţŽ ţTĞP IƨĂTŽ ƨùŽƶƶ! DznjơƶŽ Ơƨƶ‡kĂ
Ťpƨƶƶƶƶ! ýTŬƒ ĂĐ ƨTŽƶ!ƒ ĂĐ ŤZĞďžkηŬƒ YĂŽ!ƒ
.ŤZĞďžkηŬƒ yơĂ!ƒ ĂĐ ţpĞZŬƒ ĂĐ
DžNjƨŲƶ KĞnjηĂ LJƶ ƨŽŽƶk!ƒ Ŏƺ ýĞƺƱŪƒ Šơ -Ē
KĞţĞŏùţ!ƒ ŖŏƺŽùk þŽƶ ƨĞùŽŽkZŬƒ Ŏƺ ĞNjŖùPĐĂ
.NďžƨŽŽ!ƒĂ

ýŽďž ÜţŽŏƶďž ƨùŽŽƒþŽŽ ţŽƨþù!ƒ KTĂĐ Ğďž‡
YĞƺþŽ! ţŽη! ĂĐ ţ!ĂƺƱ!ƒ ƱĂƺďž ţƺŏŲĂ ţƒơŽţƒ
f ĞP ýŽďžďž ŲŏTŽùkĂ Ü‡!Ăþ!ƒ Ŏƺ NjpĂùIơ LJƶ
þơ ƨŽƶ!ƒ ýĂùơ Iþơkďž!ƒ DžďžŪ! DžĞùƶ!ƒ LJŏďžŪ!

yďž ţ‡ƨĞTùďž!ĞŽ ĞùŏŽ!Ăþ DznjŽƶ YĞƺþùŽ! ýĞƺƱŪƒ
ţŏơĂƺďžĂ ţŏďž!Ğƶ!ƒ ţơTƒ ţùďžŲŽďžĂ ƨŏŽŽĂŏ!ƒ
ĞĞTŽŽĂ .LJĞŽŽŬƒ ŠĂIơ! ţùŏďžĞŽ!ƒ IþơkďžƒƒDžďžŪƒ
ýĂơ IþơkďžƒƒDžďžŪƒ KŬĞ‡Ă LJďž ţ‡ƨkTďž ţZĂďžηďž
KĞďžŲŽďžƒƒ LJZ LJŏŽŽĂďžďž DžơŽk ýĞƺƱŪƒ þơ ƨŽƶ!ƒ
.DznjŽƺ ýĞƺƱŪƒĂ ţŏďžĂ‡ơ!ƒ ƨŏƨ
ýĞƺƱŪƒ yơĂ LJƶ ƨŏŽŽĂŏ!ƒ ƨŏƨIkŽ ĞĞη ĞďžŽ
þFĞƶ!ƒ :ýĞƺƱŪƒĂ ĞŽŽŽ!ƒ" LJƒĂŽƶŽ ĎČČē DžĞƶ!ƒ Ŏƺ
ƨĂŽ LJƶ ĞƺTĞ‡ ƨĞĂơ ŤŽŏ! "IƒĂĞŽŽ! ŲĂþƨďž!ƒ
KŬĞηďž!ƒ Ŏùƺ ĞŽŽùƶ!ƒĂ ýĞƺƱŪƒ þùơ ƨŽƶ!ƒ
NďžƨŽŽ ţŏŽƶĞƺ þŏ‡ƨkĂ ŲĞďžnjŽŽŽ ƱĞŽŽkƨŬƒĂ ţƺŽŽkPďž!ƒ
ýĞƺƱŪƒ þơ ƨŽƶ!ƒ ţơơƺĞ‡ďž Ŏƺ IĐƨďž!ƒ LJŏùƶ‡ďžk
.DznjŽĞơĂĐ LJŏŽơĂ
ΣŽηďž!ƒ DžŲùƶ ŲŤďžŽŽpŬƒ ăĂùkŽďž!ƒ ŤŽƶĂ
/ĂŏŽĂŏ Ŏƺ ƨŽďž Ŏƺ ţďžĂďžŪƒĂ ţù!ĂƺƱŽ! ŎďžĂI!ƒ
ƨŽƶ!ƒ KĞďžŲŽďž NJŏƺ K‡ƨĞT ƨŽďžkďž LJƒƨŏƨơ
ţŏďžĞŽ!ƒ IþơkďžƒƒDžďžŪƒ ţơơĂƺďžĂ ţŏďž!Ğƶ!ƒ ţơŽ!ƒĂ
ΣŽηďž!ƒĂ ţŏƨƨƶ!ƒ ýĂþ!ƒ ţƶďžĞηĂ LJĞŽŽŽ!ƒ ŠĂIơ!
ýĂþ ě LJďž ýĞƺƱĐĂ Ü‡ďžŽŽkù!ƒĂ ţ!ĂƺƱŽ! Ŏƨƨùƶ!ƒ
II!ŖĂ Ü"ĂƨŽŽŏŽ Ăù!ĂĞƨ" ƨĂŽùŏƺĂƨƨ!ƒĂ ţùŏƨƨƶ
ƨŽƶ!ƒ LJƶ IjƨŏƨIk LJďž ţŏƨƨùƶ!ƒ ţPŽŽ!ƒ ŠŭƱŬ
Ť!Ăþ!ƒ Ykù‡ďž!ƒ ţŽƨþ II!Ŗù‡Ă ÜýĞƺƱŪƒ þơ
ÜĞŏƨŏ!) ĞùŏIŏƨƺĐ ýĞďžùT ýĂþ Ŏƺ ýƺƱ!ƒ ŠĂIơ!
ΣĞŽ‡ II!ŖĂ (Yƨƶďžƒƒ ÜƨFƒƨη!ƒ ÜΣŽĂk ÜƨŽďž
LJďž ţIƱŽďž!ƒ Ŏƺ GnjŽ‡ĞTďžĂ ţ!ĂƺƱŽ! ţƱŏƨP yơĂ!
KĞnjŏηĂk ĞĂơ ŎƺĂ ýƺƱ!ƒ ŠĂIơ ţŏpĞƺkƒ ƨĂŲŽďž
.ýIkţďž!ƒ ƨŏƨP!ƒ ţŽƨþ KĞŏŤĂkĂ
þIƶ LJĞŽ LJŏƨŽùTk/ƨŽďžƺĂùŽ ƨnjT þnjT II!Ŗù‡
ţďžĂ‡ơ!ƒĂ ŎIùŏƨƺŬƒ þĞơkŬƒ NJŏ!ƺ ĞùƶŽ ƨďžkďž
ŽŽŽĂ ƨŏŽŽĂŏ!ƒ ţďžŲŽďž yďž LJĂĞƶk!ĞùŽ ţŏƨŤďž!ƒ
ƨŤkŽďž ţƶηƒƨďž ĞƒƨùηŬ II!ŖĂ ÜĞĞ‡ƨT!ƒ LJďž
"ĎČČč GnjĞƺƱŽŽ IƨùŏŽη ĞŏIŏƨƺĐ" ţùIŏŽĂ! Iþďž!ƒ
ÜŤIŏƨùƺŬƒ yŽƒĂ!ƒ Ŏƺ ĞùnjƺƒŽNjĐ ŖùŏƺŽk ăŽùďžĂ
.ţŏŽƨƶĂ ţŏIŏƨƺĐ ţ!ĂŽ đď NJŏƺ K‡ƨĞTĂ
ƺƒƨĂŬƒĂ KĞùţƒƨŽùţ!ƒ ŽŖùNj yŽƒĂ LJďžĂ

ƺĂIơ! ţŏĂŽ ţƶƺŽ "ýĞùƺƱŪƒ LJơŽj " DžĞƶ!ƒ LJŏďžŪƒ
ĂNj ýĞƺƱŪƒ Ŏƺ ƨĞďžĂkţŬƒ LJĐ ŽùŽ‡Đ ţŏơ ÜýƺƱ!ƒ
LJ‡ďžŏ Ğďž! ăŽďž!ƒ ţŏžĂƱ ţŏďžĻjkùŽ! ŤŽƺƶ!ƒ ţŏžĂ!ƒ
LJďž ΣĞţŪƒ ƒŖNj ŤŽƶ ŽƨƒĂďž!ƒ yùŏƨĂk NŽĂŽơŏ LJĐ
.ŽơƒĂ ýŏη ýŭŤP ĎŤŽƶ ĎŤŽŽĂ
ŽNjƒĂT Ŏƺ ƒŤŏŽŏη ĞďžŤƨ ĎČČē DžĞƶ!ƒ ŽnjT ŽpĂ
ÜŤďžŏŽpŬƒĂ Ť!Ăþ!ƒ LJŏŏĂkţďž!ƒ ŤŽƶ DžĞùďžkNjŬƒ ƒŖNj
ƨŏŽP!ƒ ţùţƒƨþ ţŽĂďž Ť!Ăþù!ƒ ăĂkţďž!ƒ Ťùƶ5
Ă!ĂĞŽ" ýĞùƺƱŪƒ þơ ƨŽƶ!ƒ ĞùŏĞơŽIŽ ýIkţùďž!ƒ
LJƶ IþơkďžƒƒDžďžŪ! DžĞƶ!ƒ LJŏďžŪƒ LJďž ƨŏŽ‡kŽ "ĂƨŽŽŏŽ
ýŖĞţĂ ýơ5ĐĂ ýĞùƺƱŪƒ þơ ƨŽƶ!ƒ" ţùŽ‡Tďž
ŽpĂ Ü‡Ž‡Tďž!ƒ ljŖNj ýơ! ţùďžĞNj IĂƱP "ĞnjkơƺĞ‡ďž
:ţŏŽĞTƨŲ ƨŽĞŽďž Ē KŽjďžơŽk
IƨĂƨơĂ ÜýĞƺƱŪƒ þơ ƨƨŽďž ƨŽƶ ŽηĂŏ Ů -č
.ƨĞŽ‡!ƒ ýŽďž ţŏĞďžơ!ƒ ŤŽƶ DznjĂTơ
ƨŽƶ!ƒ YƒĂŽĐ yĞďžùη LJďž ţŏĞùŽĂ!ƒ ţŏùŽĞ‡ďžŲ -Ď
NďžƨŽŽĂ KĞùţĞŏţ Ŏùƺ ƨĞďžŽùkţŬƒ IƨĂƨơĂ
.NJŽĞŽŽţĐ Ŏƺŭ‡ŽŽ NJkơƺĞ‡ďž!
DžZŽ Ŏƺ Ť!ĂŬƒ ţŏù!ĂFţďž!ƒ ţù!Ăþ!ƒ ýďžơŽkk -ď
ŤŽƶ ƨţŬƒ KƒƨŽŽ DžZŽĂ NJKĞďžŽPĂ ýƺƱ!ƒ ŠĂIơ
.ĞNjƨŏƺĂk
KŬĞơ Ŏƺ ţ!Ğţùďžƶƒ LJĞďžơŽ ýĂþ!ƒ DžƨùŽŽ -Đ
.ƨŽƶ!ƒ
DznjkƒƨŽŽĂ ýĞƺùƱŪƒ ƨĞďžZƶ ƨŽƶùƶ!ƒ ƱĞŽŽƶ -đ
YŽţŽ ţTĞP IƨĂTŽ ƨùŽƶƶ! DznjơƶŽ Ơƨƶ‡kĂ
Ťpƨƶƶƶƶ! ýTŬƒ ĂĐ ƨTŽƶ!ƒ ĂĐ ŤZĞďžkηŬƒ YĂŽ!ƒ
.ŤZĞďžkηŬƒ yơĂ!ƒ ĂĐ ţpĞZŬƒ ĂĐ
DžNjƨŲƶ KĞnjηĂ LJƶ ƨŽŽƶk!ƒ Ŏƺ ýĞƺƱŪƒ Šơ -Ē
KĞţĞŏùţ!ƒ ŖŏƺŽùk ŽŽƶ ƨĞùŽŽkZŬƒ Ŏƺ ĞNjŖùPĐĂ
.NďžƨŽŽ!ƒĂ

ýŽďž ÜţŽŏƶďž ƨùŽŽƒŽŽ ţŽƨŽù!ƒ KTĂĐ Ğďž‡
YĞƺŽ! ţŽη! ĂĐ ţ!ĂƺƱ!ƒ ƱĂƺďž ţƺŏŲĂ ţƒơŽţƒ
f ĞP ýŽďžďž ŲŏTŽùkĂ Ü‡!Ăþ!ƒ Ŏƺ NjpĂùIơ LJƶ
ơ ƨŽƶ!ƒ ýĂùơ Iþơkďž!ƒ DžďžŪ! DžĞùƶ!ƒ LJŏďžŪ!

انضمت جميع الدول العربية فيما عدا الصومال لاتفاقية حقوق الطفل

تقييم التقدم المنجز

"...هناك واقع أليم في عدد كبير من البلدان، هو أن ملايين الأطفال محكوم عليهم بحياة قصيرة مليئة بالآلام وهم لا يتلقون الغذاء اللازم ولا العناية الطبية الكافية ولا التعليم ولا الترفيه وهم لا يتمتعون بحماية شرعية. إن هذا الظلم الفردي ليضعف البشرية بأسرها من الأساس..."

نشرة غير دورية تصدرها جمعية حقوق الإنسان بكلية الحقوق جامعة اسيوط

في أغلب البلدان العربية لم يتم تحديد المسئولية الجنائية للإحداث

السودان

اليمن

مازالت بعض البلدان العربية لا تفصل بين الأحداث والبالغين في إماكن الاحتجاز

[illegible]

[illegible] **المغرب،** [illegible]

[illegible] **مصر** [illegible]

[illegible]

> **"...يجب أن يتاح للطفل التمتع بالأمن الاجتماعي وأن يكون له الحق في أن ينشأ وينمو في صحة وعافية وتحقيقاً لهذا الهدف يجب أن تمنح الرعاية والوقاية له ولأمة قبل ولادته وبعدها..."**
>
> **إعلان حقوق الطفل**

[illegible]

عمالة الأطفال في العالم العربي تشمل حوالي خمسة ملايين طفل

ظاهرة عمالة الأطفال

تقوم الحكومة اليمنية بمحاولة مكافحة تهريب الاطفال إلى السعودية لاستغلالهم في العمل

أنشطة الاتجار بالأطفال

شهد العام محاولة تهريب ١٠٣ أطفال دارفوريين من تشاد إلى فرنسا، قامت بها منظمة فرنسية

استمرار صور التمييز

الأطفال في مناطق النزاعات الداخلية يتعرضون لمخاطر تمس حقهم في الحياة

وضع الأطفال في مناطق الصراع المسلح

في العراق

Ğdžđž Üžƒƨz!ƒ LJĞ‡ƒ LJđž %đČ ýĞùƨŽŪƒ ýλđžŏ LJĞđžưĂ DznjpĂIơ IĞZƒƨđž ŧŏđžNjŪ ßŤĞP ÕIλ OŤjđžŏ DžNjpĞIk5ƒ ŧù!Ğơ Ŏ5 ƨpĂđžù!ƒ ŧơƒp5Ă Dznjkùŏ̈Ğđžơ ŧ!Ğù‡Ă KƨTùLj ppĂ ÜLJùđžŪƒĂ ŧŏĞùZƨù! ŧUk‡đž ŧLjơĞT IƨĂŤ DžĞz!ƒ ýŭP ΣƨhpkŏTĂƒŪƒ KƒĂI!ƒ KZƨT ppĂ ÜKĞTĞTƨ LJĂùđžơŏ ýĞƨŽđhu LJĐ pƨĂ Ğđž‡ Üžƒƨz!ƒ Ŏ5 DžNjpŏLjηk Ŏ5 ŧŏ‡ŏƨùđžŪƒ ŧơđƒ!ƒ ŧŏpƨz!ƒĂ ŧŏhùNjRđž!ƒĂ ŧŏ5FĞŽ!ƒ ýFĞŤƨ!ƒ ýILj Ŏ5 ŧŤĞùP ÜDžNjpLjηkĂ ýĞùƨŽŪƒ DžpPkƒùk LJZ pƨĂ Ğđž ƒƒ!R LJđžĂ ÜĞnjLjŏhu ŧ!pĞùhkđž!ƒ ýFĞƨ!ƒ ţ ŏη KĞŏTŏđž Ŏ5 ŧLjƒ čđ LJđž ýpD ýĞƨŽD pŏLjηk LJđž LJŏđƒkzđž!ƒ ppZ LJD ƨpĞŤđž!ƒ KpƨĂDĂ Ü ï pnjđž!ƒ .žƒƨz!ƒ LJĂηƒ Ŏ5 ýƨŽ ĚČČ ξđhu pp ýĞƨŽŪƒ ýĞƨŽŪƒ Ğnj! Ưƨzk Ŏk!ƒ ƨLjzù!ƒ ƨĂŤ LJđžĂ Ŏ5 ƨĞηƨLjƒ YĂpĂ Ü‡ŏhĞùNjƨŪƒ Kƒƨŏηƨk!ƒ ŧηŏKLj ŽĞhŤ/ƨŏƨƨhƨ ĎĚ DžĂŏ ï pĞđžƨ!Ğhu DžpI!ƒ Iƨ‡! Ɣzđž KĞŏđžùz!ƒ ƨĞŽ Ŏ5 ƨùLjzđ! ýĞùλđž‡Ă ÜĎČČĚ IpĞzƒ!ƒ ŧƒƨpđž! ŧŏ‡ŏƨđžŪƒ KƒĂI!ƒ ƨŤp ŧŏhƨơ!ƒ CĞLjλD ŧhĂIzhu žƨŤ ýĞđžŤ Ŏ!pLjđž CĞưIhu ŧŏFƒpĞhŪƒ ƨĞŏD/ĂŏĞđž ĎĚ DžĂŏ Ğnjhu LJŏđžùđzđž!ƒĂ ŧhđŽ!ƒ pηƒĂk ŧhĞŤƒĂ ýĞƨŽD ē pĞnjTkƒ LJZ ƨƨD Ğđžđž ÜĎČČē .Iƨƨhđž ƨŏξ ŧđžŏƨη Ŏ5 LJŏƨPć KƒƨTZ ŤđZ ŧđŤƒĂkđž žƒƨz!ƒ ýĞƨŽD IĞLjĞzđž K!ƒƨĞđžĂ Iƨkshu ƒƨĂƨđž ŧŏLjĞλ!ƒ NŏđP!ƒ Ɣơ RLjđž pĂIZ ăpđž ŧλ!Ğλ!ƒ NŏđP!ƒ Ɣơ Ťù!ƒ ŧŏpĞŤkpŪƒ KĞhĂùIz!ƒ KƨppĂ .NJkĞƒƨĞđžđžĂ ýŭkơŪƒ Ŏƒđž Ť!ƒ ŬĂŤĂ LJđž ýƨŽ LJĂŏđžđž đĎ IĞLjĞzđž DžĞz!ƒ ýŭP ƨŏƒŏLjĂŏ!ƒ ƨĂŤp LJZ ŭưù5 ÜƯƒƨđžŪƒĂ ŧŏRùƷk!ƒ ĆĂƒ CĞhƨnj‡ù!ƒĂ ljĞŏđž!ƒ žƨƨƨùđžĂ ŧŏhŽù!ƒ ŧŏĞZƨù!ƒ .ƒŪƒ žĂ5 ýƨĞLjđž!ƒ DžpNjĂ KĞđžNjƒpđžĂ ÜƨƨŤ!ƒĂ Ɣưljđž!ƒ ƨŏξ DžĂùŏLjƒƨĂŏ!ƒ DžƒPkƒ ƨù5ƒDĂ ýŏŤĞơđž!ƒĂ ŧhƨk!ƒ ŧĂđk LJZ ƯŏhŪƒ ƨĂ5ƒĂ5!ƒĂ LJĞŽƨƒhu ŧhĞŤŪƒ ŧhƒLj YĞ5kƨŪ ăpD Ğđžđž ÜýĞŏηŪ Ŏ5 ýĞƨŽŪƒ ƒƨƨùkTƒ ƨUơhu f ĞùP!ƒĂ ýƨŽ!ƒ ŎđZ5!ƒ ljƨƒƨđžkƒ LJĞ‡ pI5 Üŧơđƒ!ƒ KĞùZƒƨŤ!ƒ čĒčĎ Džpƨ LJđžŪƒ Σđŋđžƨƒƨp ĆƒƨĂ ljƨŽĞùPđžĂ ýĞƨŽŪƒ ŧĞđžơ! ŧŏđž!ĞZ ŧŽP ýưĂhu ĎČČđ DžĞzđ! pŤƨùđ! ŧŏ!ć ĆĞùTLjpĂ YƨŤù!ƒ ƨŽĞLjđž Ŏù5 ŧŏpĞ5kŪƒ LJŏhu ŽhƨŽđ! ŧŏƒŤĂ pĞηŏgĂ ýhu ÜŧzhĞùkđž!ƒĂ ŧ!ƒpz!ƒ ŧŏ!ć ĞNjƨĞhkZĞhu ŧŏ!Ăp!ƒ ŧŏFĞLjη!ƒ ŧđž‡ơđžù!ƒĂ ýĞƨŽŪƒ Ưƨzk ýĞơ ŧŏFĞLjη!ƒ ŧ!ĆĞƒđž!ƒĂ ŧŏ!Ăpù!ƒ DžFƒƨηĂ ŧŏLjĞƒLjŪƒ pư DžFƒƨηđ! pĂnjT ĂD ĞŏĞơưƒ‡ DžNjpĂηĂ ýĞơ Ŏù5 Ïkơ ĂD Üŧŏùƨ̈Ğđžη!ƒ IpĞhŪƒ LJD Džξƨ5 ÜYƨơ!ƒ DžFƒƨη ĂD ĞĞnjkLjŪĞùhu LJŏđžnjkđž‡ ƨ5kk ßŏFĞLjη Dznjk!ĆĞƒđž LJƨ5 Ɣơ ŧđžŏƨη DžNjpŏLjηk ŧŤĞP Ü ŧ ƒpơŭ! ŧŏLjŽĂ!ƒ ŧŏFĞLjηù!ƒ ŧ!ĆĞƒđž!ƒ yŏž ŎkƒR!ƒ y5ƒp!ƒĂ IpƨƨĞhđž!ƒ ƨ5ƒĂk Khùλ ppĂ ƨĂƨU ƨùŏξ Ŏ5 Kƨη yùFĞpĂ Ŏ5 Dznjùưzhu! Σƨŧŏŧŏŧŏ!ĆĞƒđž!ƒ LJđž DžNjĆĞLjĂkƒ LJD Ğđž‡ ÜKĞŏđžđžz!ƒ Ɣơ!ƒ KƒpƨĂù! ƔLjĞη LJùđž Dznj!ŭƷkƒ ĆĂùƒ LJD ŤđZ ƨ5ƒĂk ƒƒĞLjNjĂ .KĞŏđžđžz!ƒ ƨRpđhu Dznjsŏùđ‡kĂ KĞƒhŭđž!ƒ ljRNj ýλđž Ŏ5 ýƨŽŪ! ŤđưƨŽ!ƒ ŧơđŤƒđž!ƒ KƒĆƒƨηƨ Ưƨ5 LJĂp ŧ!ĆĞƒđž! NJZĞưPƨ Ŏưkłk .NJŏđZ ŧŏFĞLjη ŧŏhĞłZ

> **"...الأطفـــال في دارفـــور هـم الأســـواء حـظـــاً مـن أطفـــال العـــالـم..."**
>
> **تقرير لمؤسسة مراقبة الأطفال في الصراعات المسلحة ٢٠٠٧**

DžĞz!ƒ LJŏđžŪƒ "LJĂđž Ŏ‡ LJĞùhu" Ɣ!ĞŽ ƒRNj Ť!ƨ LJĂLjĞ‡/žŏĞLjŏ đČ Ŏ5 NJù! LJĞŏhu Ŏ5 Ipơkđž!ƒ Dđžŭ! ţ Ăŏη!ƒ ŤùđZ KĞhĂùIZ Ưƨ5hu ĎČČĚ LJĞùλ YĞưĂD ŧzhĞkđžhĂ .ýĞƨŽŪƒ pLjηk Ŏk!ƒ KĞZĞđžη!ƒĂ ƨ5ƒĂkk Yƨƨ!ƒ ƨđhĂ ƨŽĞLjđž Ŏ5 Ɣƨz!ƒ ýĞƨŽŪƒ :ŧŏ!Ğk!ƒ IƨĂŤ!ƒ

يوجد لدى إسرائيل ٣٣٠ طفلاً فلسطينياً أسيراً و٤٠٠ طفل سجين

أسفرت المجازر الإسرائيلية في بداية عام ٢٠٠٨ عن وفاة مائة طفل في قطاع غزة

YĂdžùŋdž LJdž %đĒ ýĞùsƱŪf ýλdžùŏĂ ÜDžþ!f ýhp Ğdž ýþzdž LJŽ %ĎČ IþĞùŏƨhu NJhu LJöhĞŤùdž!f yhfĂkĂ ýŦfĂz!f þI5 KĞŽfþk LJŽ ŰƱ5 ÜýŭkơŬf ƷĂhu ƨŏƨĞIk!f KŭŋlĂ ÜþƨTk!fĂ ĆĂŋŭ!fĂ ΘĂƨLj!f ÜýĞsƱD Ē ý‡ LJdž č ýĞùsƱŪf KĞõ5Ă KŬþùzdž LJdž ƺ5ĂP DžŏŭzĞk!f LJdž KĞŏks!f LJdž þŏþz!f LJĞdžƨơĂ LJnjŋĂƨP ăþ! Ğnj! LJƱƨzkŏ Ŏk!f ŧŏLjdžŪf ƨƱĞPdž!f .ýƨĞLjdž!f LJdž

Ŏpƨƨz!f ƨdžơŪf ýŭnj!f ΣŏŦƨ ƴŦĞLj LJŭŽD Ğdž‡ KơƱĂDĂ ÜDžŏkŏ ŎpƨƨùŽ ýsƱ LJŏŏŭdž đ þĂŋĂ LJdž %đĐ Ă ŧhùŭƱ!f LJdž %ĒĒ LJD ƨùŏƨĞIk!f .ƭƨƨz!f ŰƨĞP ŧlƨƨþ!f LJĂŭƱsŏ KĞhu!ĞƱ!f

فلسطين Ĭ5 ŧŏĂĞlƻdž!f YĞƱĂŪf Σ‡zùkĂ LJĂŭ‡Tŏ DžNjĂ ÜDžnjþĂIơĂ ýĞsƱŪf ĬŭŽ ĞùnjkĞŏŽfþk ƨĂƨU ŧnŏkLj ll!ŖĂ ÜLJĞ‡l!f YĂdžŋdž LJdž %đđ' ŧŏƨ‡lz!f KŭƆĂùk!f Ŏ5 NJkĞlƨĞdždžĂ ýŭkùơŬf þŏþTk Dżλ ýƨĞz!f ƨfþŋ!f ĆĞùLjhĂ ŧƱĞsKLjŪf ydžpĂ ÜĞnjƱzhĂ ŧŏLjƱŭs!f ƭƱĞLjdž!f LJŏhu ƨhĞzdž!f IþĞŏƨĂ LJŽ ŰƱ5 .DžFfþ!f ƨĞŦơ!fĂ ĬŋƨĞP!f Dż!Ğz!f ydž ĂD -ŎLjƱŭs!f YfƨŦ!fĂ ŎLjdžŪf KŭsLjŬf KĞŏŽfþk .ŎLjƱŭs!f

ŰsƱ dđČ þĂŋĂ ll!Ŗ ĬŭŽ ŧùλdžŪf LJdžĂ ýsƱ ĐČČ LJŽ ŰƱ5 ÜýŏùFfƨlŲ ăþù! ƭƨƱD ŧdžĂ‡ơ!f LJùdž ƨfƨþ ƨĂþŦ þùzhu ll!ŖĂ ÜLJŏŋl LJdž ýĞsƱŪf ýĞIkŽĞhu ĞnjùkfĂl! Ơdžlŏ ŧŏŭŏFfƨùlÚf LJŏŭIkzdž!f ŧŭdžĞzdž Σsùlj DžnjkŭdžĞzdžĂ ŧljl čĐ LJl ydž ýdžĞzkŭ! Iþơkdž!f DżdžŪf þùŽfĂþ Σ‡zhu ƨĞh‡!f . ŧfþơŪfĂ ýĞsƱŪf LJŏƨŋkơdž!f

ĬLjƱŭ5 ýsƱ ĐČČ LJŽ ýIŏ ŬĞdž ýfƨĞùdžĂ LJdž ƭĆƨŋ ýλdžk ŧŏslzk ƨĂƨU Ŏ5 ßŏ!Ğơ LJŏŭIkzdž LJdž LJĞdžƨơĂ ŎlLjŋ ƭƨơkĂ ŧùŏŽĞdžŋ KĞhĂIŽ KĞdžþPĂ DżŏŭzkĂ ŧŏơŦ!f ŧŏĞŽƨ!fĂ ýNjŪf IƨĞŏƨ Ư'ƨzk ŧơĞsKLjŪf ŧŏfþhu RLjdž NJLjD ƨþIŏĂ ÜLJŏdžĞơdž!f ŧsŭkPdž Kfƨks! ƨĞŋkơŭ! ĬLjƱŭ5 ýsƱ đĎČČ

DżĞz!f ýŭP ēČČ DżnjLjdž ÜDżnjù! DżĞnjkf NJŏŋĂùk LJĂþ .ĎČČē

ŎŭŏFfƨlÚf YĞ5þ!f ƭ ŏŋ DżfþPklf ƨƨ‡k ll!Ŗ‡ ŧŏƨ‡lz!f NJkĞŏŭdžùŽ Ŏ5 ŧŏƨThu YĂƨþ‡ ýĞùsƱŪ! Ŏ5 LJĂLjĞơ Kŏhu ΘĞŏkŋf ýŭP ăƨŋ Ğdž Ăơlj ĬŭŽ .ĎČČĒ ƨĂdžk/Ăŏ!Ăŏ

ƨI5 ĬŭŽ ĞnjkĞùŏŽfþkĂ YĞƱĂŪf IjŖNj ŧùŋŏkLj ýFfĂz!f þùI5Ă ŧŏLjùŏƱŭùs!f ƨlŪf ŧù!ĞƱhĂ Σƨ‡k LJdž ýĞsƱŪf ĬLjĞŽ ÜƨlŪf ĂD þĞnjŦklŪĞhu ĆĞŦơÚf ƨ‡ƨdž ýŋl ŧŏùơ ÜDżnjkŦŏhu Ŏ5 ƨLjz!f KĞnjdžŪf LJdž %Đ,đč LJD ŎLjŏƱŭùs!f ĭƨ‡ƨdž!f čē-đ) LJnj!ĞsƱD LJdž ýpŪf ĬŭŽ ƭþơfĂ LJD LJþIkzŏ LJD ăƨPD ŧlfƨþ KƨþpĂ .ƨLjzŭ! Ư'ƨzkŏ (NJLjl ÜŎ!ƨLjdž!f ƨLjzŭù! LJƱƨzkŏ KĞùŏks!f LJdž %ĚČ þfƨ5D þùơD ýhp LJdž KŬĞùơ!f LJdž %ěď Ŏ5Ă ƨlū! ŧŏFfƨT!f IƨþI!f ƨzƱ LJŽ ŰƱ5 .ŧŭFĞz!f ŧŏRƷk!fĂ ŧŏlĞlŪf KĞdžþP!f ƨŏ5Ăk Ŏ5 ŧŏLjŏƱŭs!f ŧŏFfRƷ!f KĞnĞùŏkơŬf þĞIk5f) ýĞsƱŪ! ŧùhlĞLjdž!f DżDĂk LJŏzŏƱƨ IĞ5ĂĂ LJĞhu!ŪF LJdž ŧŦĞP ýĞsƱŪ! LJĞĂ LJĂLjĞ‡/ƨŏĞLjŏ Ŏ5 Ğdžnj! ŧdžƨŭ!f ŧŏĂþŪf þĞIk5Ŭ ĭþĞz!f ŧùŏRƷk!f ĆĂùl ŧhlùLj YĞ5kƨf .ĎČČĒ DżŏŭzkĂ Ŏ5 ýŏþfƨƨŽ LJdž ýĞsƱŪf IĞLjĞzdžĂ (LJdžƨdž!fĂ KfĂþŪfĂ Ykł!f þĞùIk5f Ü‡ùlfƨþ!f ƨùPƋk) IĞLjĞzdž ĬŭŽ ll!Ŗ Σ‡zLjfĂ Ü(ŧŏlfƨþ!f Kfƨŏnjŋk!fĂ ýĂhk!fĂ ŧŏŭŏŭ!f ΣŏhfĂùł!f LJdž DżnjLjdž Iƨŏŭŧŭŏŭ!f LJdž DżnjLjdž Iƨŏŭŧ NJhlLj NJLjŽ ƨhŽ Ğdž Üƨŏ‡ƨk!fĂ IjĞhkLjŪf ƨzƱĂ ĭƨfþŭ!f KfƨƨIdž Ŏù5 ŧŦĞùP ŊFĞkùLj!fĂ ĆfþŪf ĆĂl .KĞŏƱĞŏƨ!f

Iƨ Y'ƱĞp Ŏ5 ŧŏŭŏFfƨlÚf ƨƨĞŋdž!f KƨslDĂ ƨfRD/ΣƨĞdž ŧŏfþhĂ ƱĞhT/ƨŏfƨhu5 ƨnjT ŧùŏĞnjLj Ŏ5 YĞƱIŭ! ĭþĞŦkpŪf ƨĞŦơ!f ƨfƨdžklf ydž ĎČČĒ LJdž ŧFĞdž DżnjLjŏhu ÜĞŏĞùơƱ!f LJdž KĞFdž ƱĂIl LJŽ .ýpŪf ĬŭŽ ýĞsƱŪf

ŧŭdžŋ LJdž %ĐČýĞùsƱŪf ýλdž Ü**لبنان** Ŏ5Ă

يوجد لدى إسرائيل ٣٣٠ طفلاً فلسطينياً أسيراً و٤٠٠ طفل سجين

أسفرت المجازر الإسرائيلية في بداية عام ٢٠٠٨ عن وفاة مائة طفل في قطاع غزة

مازالت ظاهرة تجنيد الأطفال في الصراعات الداخلية مصار قلق بالغ دولياً

يوجد عشر آلاف طفل مجند في ميليشيات دارفور وجنوب السودان

السودان

ŠĂIơ! Ipơ'kdžù!f DidžŪf ŧLjŋ! KpùhD ppĂ fRNj Gnjö!ę IZĞùTŰf ŠhĞ]!f ĞùnjKĞUơŭdž Ö5 ýùsƱ!f ŧơ5Ğ‡dž ŧLjŋ! ýö‡Tk IpĞŽ∃h LJfpĂ]!f DžĞöI! ĞNjZöpIk KĞöơŭ Ţh CEAWC ýĞsƱŪfĂ CĞ]Lj!f Z ĞƱkPf ŧLjŋ! CĞTLjęĂ ÜĞnjkö!Ğz5Ă GnjkCĞs‡ LJdž pöZk pZfĂdžĂ ŧdžĂ‡ơ!f ŧƱZT IZfpę Ö5 IDZdž!fĂ ýsƱ!f ŧöĞdžơ! ÜăZPD ŠƱĞLjdž! ĞùNjpdž! ƱöƱPkù!fĂ DžĂƱZP!Ghu LJfpDhu!f LJdž ZöZĞIk!f DžUzdž! ŧhŋLj!Ghu ýĞơ!Ğ‡ GnjLj‡!Ă IpŽĞp Z5fĂk DipŽ LJdž Šl!f LJŽ KhZŽD Ü‡öhZz!f ÜDznjŽĞơĂDĂ ýĞsƱŪf ŠĂùIơ! ŧhŋLj!Ğùhu KĞLjĞöhu Ö5 ZĞŋkŰfĂ yöhu DiFfZŋ ZĞùTkLjf ăpdž ŧŢĞùPĂ Ü‡öŋLjŋ!f Dižů5ŪfĂ IZĞŽp!f Ö5 ýĞsƱŪf ýůźkŋfĂ KŋÖ!Ă KĞ‡GnjkLjf pZŋùdž ŧƱTLjŪf IjRNj ZĞhkùŽfĂ . DižFfZŋ

Ö5 YĞơĂū! ýdžĞù‡!f ZfZIkŋŪf DipùŽ ydžĂ ÜZĂ5Zfp Ö5 O'l!dž!f YfZŢ!f ZfZdžkŋfĂ YĂLjŋ!f ŧÜdžkdž!f ŧöLjĞŋLjŰf ŧ ZfĂ‡!f KĞùöŽfpk LJŽ ÜơŭŽ IZFfp Ö5 LJfpĂ]!f ýĞsƱD ýfZĞdž ÜKĞLjĞơös!f Ö5 ĐÜč pĂŋĂ ll!R LJdžĂ ÜƟĂZLj!fĂ CĂŋÜ!f KĞöŽfpk ýsƱ Z!D ĒČČ DznjLjdž čĒ LJŋ LJĂp ýsƱ LJĂöùÜdž LJöFŋŭù!f KĞdžùöPdž Ö5 KfĂùLjŋ đ LJdž ýpD IjRNj IZ‡ŋŽ ZƱĞùPdž! LJĂơZzköĂ ÜLJöơZĞLjù!fĂ Ÿöznjk ŧ!ĂĞơdž ŧùλpĞơ LJŽ ŭơ5Ă ÜKĞdžöPdžù!f KLjÜŽD ÜĞ]LjZs! pĞTk LJdž LJööùLjfpĂ] ýĞsƱD čČď Ö5 ýĞsƱŪf KfZTŽ LJfpùI5 ŧöLjĞ]Lj KĞùdžULjdž LJdžĂ ÜĎČČĚ ƱĞhT/ZöfZh5 ZùnjT ýŭP ZĂ5Zfp Z ĂZU ŧnökùLj DznjŽĞơĂD DipĞùsKK LJD ZUkLjùdž!f ŧöơ pĞTk Ö5 pZùdžk!fĂ LJfpĂ]!f Ö5 YfZù Ţ!f . DznjKĞdžöPdž Zh‡D pnĂk

ĞNjZöZĞIk Ö5 ýĞsƱŪf ŧöĞŽZ KĞdžULjdž Ÿ!ƱkĂ NdžfZh ydŋĂkĂ zözzkh LJöơLjĞdž!fĂ Ö!Ăp!f ydžkndž!f ŧöpĞdž!fĂ ŧöZTh!f pZfĂdž!f IpĞöZh ýĞùsƱŪf ŧöĞdžơ Ğnjkfpnjzùkh LJfpĂ]!f ŧùdžĂ‡ơ Dižzkù!f LJĞdžơĂ .ŧö!Ăp!f

ZƱĞPdž ýĞùsƱŪf NŋfĂö Ü**الصومال** Ö5Ă ÜLJöơZĞLj!f KfZ‡]zdž Ö5 ŸĞŢkŲf GnjLjdž ÜIpöpŽ ýĞsƱŪf LJdž %ĒĂ LJöz!Ghu!f LJùdž %čĎ ZpD ppĂ ƱZPLjöĂ ÜKĞ]ZĞdždž!f IjRnjhu ŧöidžŽ IZhP Dznjöp! LJD ĐI5ĂĂ Ü‡ùơi]dž!f KĞùöTiöùdž!f Ö5 ýĞùsƱŪf ZöpIk! ll ZkTdž!f IpơkdŽ!f DidžŪf Šö25 KfĞŢơÚ ýĞsƱŪf ppŽ Zpp ÜýĞùdžĂŢ!f Ö5 KĞŋĞùöơŭf DiĞz!f ýFfĂD Ö5 ŧơi]dž!f ýFĞùŢs!f Ö5 LJöpLjŋdž!f DznjLjD ýĞsƱŪf LJdž %đ ZpDĂ ÜýkĞùIdž Z!D ēČùhu Ö5 fĂƱZPùLjf ĂD ŠpĞLjhu fĂiùdžơ pp DznjhZĞùpD ĂD ŧödžĂ‡ơ!f KfĂIl!f ŸLjĞŋ LJdž CfĂ] ll!RĂ KĞöTiödž KfZŋskdž!fĂ ýhĞLjI!f YZz! Ü‡ơi]dž!f KĞöTödž!f ĂD .ZPŭf ZZƱ!f KfZ‡]zdž Ö5

> **"...إن القتل العشوائي للأطفال يسخر من أي تحرك نحو المصالحة في الصومال..."**
>
> **كريستيان بالسلفا أولسن**
> **ممثل اليونيسيف في الصومال**

ŧIƱLjdž ýλdž ŧöZfpŰf ŠƱĞLjdž!f Ư'zhu Ö5 LJ‡!Ă ýĞsƱŪf OöZ]ùkhu KĞƱi]ù!f Kdžzk!f ÜZùNjĂŋ NdžĞLjZhu ýŭP LJdž ll!RĂ Ü Z ö]öLjĂö!f LJdž IpŽĞ]džhu ŧUơŭdž ydž Ü‡öLjƱĂ!f ŧZfRŰf Ö5 ŧi‡Tdž!Ghu ŧöŽĂk Ĭ!ę ăpdö pùö!fĂdž!f ýöŋ]ùk DiĞULj ZĂŢùp LJD LJĂLjĞI!f ppơö ŰĂ ÜLJöpLjŋdž!f LJ] ŠöλĂk ŧùhĂzŢ .pöLjŋk!f LJ]! ĬLjpŰf pơ!f ƱơöD

ĬiŽ ŠpĞŢk Dž! ýĞdžĂŢ!f LJD Z ĂZzdž!f LJdžĂ LJö!Ă‡ĂkĂZhù!f LJdž ĬD ĂD ýsƱ!f ŠĂIơ ŧöpĞùsKf OöZ]k ŧ!Ğơ Ö5 ĬkơĂ .Gnjhu LJöIoiidž!f LJööZĞöKPŰf ţĂsŽ ŧö!ĞIkLjŰf ŧdžĂ‡ơ!f ZfpŢęĂ ýĞsƱŪf Ư'zhu Ö5 YZfĂT!f Ĭ!ę IpĂzi! LJĂZùƱơö DznjÜ Ü DznjLjŽ .DznjiöNjăk IpĞŽÚ NdžfZh pĂŋĂ DipŽ ýU

Ö5 fĂiùdžŽ pp DznjLjD ýĞsƱŪf LJdž %čě ZpD ppĂ

LJĂưƧƶƙŏĂ ÜƧùłŪƒ ƧI5 LJdž ƴƽƒþùłu YƧƒĂT!ƒ Ŏ5 KǴƶƧǴljdž!ƒ Ɣłu ýƙIù!ƒĂ łłuǴŢŪƒ ƧƲǴPdž! .ýłuǴLjI!Ǵłu Ɣƶǖ!ƒĂ KǴI!ƒ ƴŏłuĂ ýĂƒþƙ

KǴŏƶƒþƙ LJdž ýǴƽƲŪƒ ŎLjǴƶŏ ÜII!Ʀ ƴLjǴη Ĭ!ǫĂ łƧƒĂ‡!ƒ ĂD Oǖłùdžƒƒƒƒ YƒƧŢ!ƒ Ɣùłu łu ØĂƧLjù!ƒ ýłdžƙĂ Ü2Ǵùƽŋ ĂD KǴLjǴùưŏ5 LJdž łùŏƶŏłuƲù!ƒ Džŏǖƶƙ!ƒ Ŏ5 LJŏŏ!ǴdžĂŢ!ƒ ýǴƽƲŪƒ YǴưĂD KƒƧŢđdž Σŏ! KƒƧŢđdž!ƒ DĂłD ýdƶ!ƒĂ ĆƒƦùƶ!ƒĂ łoŢ!ƒĂ .ý‡‡ Dž!Ǵƶ!ƒĂ ýłu ÜŎłuƧƶ!ƒ ăĂƙłdž!ƒ Ĭǖƶ ƲI5

حقوق الأقليات

ŎþƧƶ!ƒ NJƶĂLjƙ ĆƒƧùłu ŎłuƧƶ!ƒ Dž!Ǵƶù!ƒ ƶŏdžƙŏ ydžƙηdžǖ! ăƧłu‡ łƶ5ƒþ IĂþ ýłdžŏ ĭƦù!ƒĂ ÜŎLjŏþ!ƒĂ Ɣƶ!ƒ ŎþƧƶ!ƒ NJLjŏĂ‡k Ŏ5 Džùưŏ5 Üý‡‡ ŎłuƧƶ!ƒ LJǴdž‡Ƨùk!ƒĂ ŇŏƶǴdžŪƒĂ LJŏùŏƧĂTŬƒĂ þƒƧ‡ŪƒĂ Džǔ łŪƒ NJLjǴŏþD Ŏ5 Džùưŏ5 ÜΣƽ!ƒĂ ШĂùLjƶ!ƒĂ ýdžTŏ! LJǴŏþŪƒ YƧƽkùkĂ Ü‡ŏþĂnjŏ!ƒĂ łoŏùłdž!ƒĂ ýdžTkĂ Ŏùƶŏ!ƒĂ Ŏùłłł!ƒ LJŏùłuNjRdžù!ƒ Džǔ łŪƒ łŏ‡ŏù!ĂłǴù‡!ƒĂ łŏłù‡ĂƶĂłƧŪƒ łùŏoŏłùdž!ƒ łŏłŏƒƧ!ƒ łŏLjŏþ!ƒ ƴNjƒRdž!ƒ Džưƙ Ü‡ŏLjƙǴƙłƙĂƧłu!ƒĂ KǴŏdžĂþĂ IƧưǴùo KǴŏdžĂþ LJƶ Ƨùłƶƙ ƧƒƒĂƲ .Iþ5ƒĂ

ýłdž ăƧPD LJǴŏþD ƶưŏD ŎłuƧƶ!ƒ ydžƙηdž!ƒ Ŏ5Ă KǴLjǴŏþ!ƒ Ưƶłu ýłu Ü‡ŏFǴnjłu!ƒĂ łŏþŏƶŏ!ƒĂ łFłuǴŢ!ƒ ĭƧFǴTƶ!ƒ -ŎłuI!ƒ ƽƲLjdž!ƒ þĂłùŏ II!Ʀ‡ .łŏLjĂĂ!ƒ Ƨƒþŏ Ǵnjưƶłu LJǫ ýłu Ü‡IƲLjdž!ƒ LJƒþǖłu LJdž Ƨŏłu‡ þþƶ IjRNj LJdž Ƨ!ǴùƙĂD IƶŏTùƶ ĂD łǖŏłu5 ýłuùþ LJdž Ĭǖƶ LJdžŏnjk Ŏk!ƒ łŏƧTłu!ƒ KǴƶǴdžη!ƒ LJdž łŏƶĂLj!ƒ ĆǴLjłuƒ LJdž ǴnjLjĂþ Ǵdž ĆǴŢpǫ Ĭǖƶ ýdžùƶƙĂ Ü‡ƲǖłŪƒ .ăƧPŪƒ ƧƒǴTƶ!ƒĂ ýƒFǴłu!ƒ

ŎłuƧƶ!ƒ ydžƙηùdž!ƒ ƔƧǴηk Ƨùŏƨ Ĭǖƶ LJ‡!Ă Ƨƶ!ƒ Ŏ5 ăƧPŪƒ DždžŪƒ ƴƧǴùηĂ Ü‡ŏPŏƧǴk!ƒ ĂoLj Ĭǖƶ YĂLjƙù!ƒ ƒRNj ýǔƶkłƒ ăƧη Ü łŏþùo!ƒ ÜăƧPD KǴƒ5 ƴǴło Ĭùǖƶ KǴƒ5 łLjdžŏNj ƩƧ‡ùŏ

ƶŏdžƙ!ƒ LJdž þĂþùoƶdž Ƨŏƨ Ƨþp qłƧùk Ŏ!Ǵk!ǴłuĂ KưĂp Ŏk!ƒ ƧǴdžƶƙłŪƒ ăĂùp NJksUĂ ÜŎηnjLjdž!ƒ LJƧI!ƒ Ƨ ŢkLjdž Ĭƙo ŎùłuƧƶ!ƒ ydžƙηdž!ƒ KǴŏƧùo ŎLjƲĂ!ƒ ƧƧoƙ!ƒ KǴ‡Ƨo NJηù!Ǵƶk Dž!Ă ÜLJŏƧŢƶ!ƒ LJƒþǖłu!ƒ f ŏǖùPk Ŏ5 ǴnjoǴùηLj ƴIƶ ýǔIkłŪƒĂ Iþł ǴnjFǔkƶƒĂ ƧǴùdžƶƙłŪƒ LJλƒƧłu LJdž łùŏłuƧƶ!ƒ Ŏ5 YĂLjk!ƒ ƒRNj ýŢƒĂ5 KdžþPkłƒ łŏo Ü‡ƲǖłŪƒ ydžƒĂƶłu IƧƱƙdžù!ƒ łŏLjƲĂ!ƒ łŏùłǴŏłŪƒ łłù5ǴLjdž!ƒ .(čěěč -čěĐđ) IþƧǴłu!ƒ ƴƧo!ƒ

KǴηĂdž łIƲLjdž!ƒ Dždžƙ łηŏùkLj YǴưĂŪƒ IjRNjĂ ƧƒƧIłłŪƒ þŏþnjkĂ ÜĆĂηǖ!ƒĂ ΘĂƶLj!ƒ LJdž Iþùŏƒƶkdž Ŏ5 ĭþǴŢkpŪƒĂ ŎƶǴùdžkηŪƒ LJdžŪƒĂ ŎłǴŏłù!ƒ łƽŢłu ǴnjLjƒþùǖłu LJdž þŏþƶ!ƒ Ŏ5Ă Üýù‡‡ łIƲLjdž!ƒ .łŢǴP

ŎLjλŪƒ yłuǴƲ!ƒ KƒR KǴƶƒƧŢ!ƒ ΣǴłuk!ƒ þŏƶŏĂ łŏþǴŢùkpŪƒĂ łŏłǴùŏł!ƒ O!ǴŢùdž!ƒ Ưƶłu ydž ƴƧo!ƒ Ü‡Ƨ5ǴoƲdž!ƒ łŏLjŏdžŏ!ƒ KǴùNjǴηkŪƒ þƶǴŢk) O!ǴŢùdž!ƒ ÜDžǔłŪǴùłu NJŢłuƧĂ ƴǴùNjƧŪƒ Ĭǖƶ ƴǴƲIkłŪƒĂ ŎLjŏþ!ƒ ƧƧùŢk!ƒ ƽdžƶk Ü‡ŏ!ĂƧkłuù!ƒ ΘǔłŪ!ƒĂ Ü‡ƒƧƶ!ƒĂ LJŏùŢłǖ5 Ŏkŏưùp ÜĬ!Ăþ!ƒ KǴƶƒƧŢ!ƒ IjRNj IƧĂŢP LJùdž (ŎLjƒƧŏŪƒ ĭĂĂLj!ƒ łŏLjλŪƒ þ5ƒĂƧ!ƒ LJŏłu IĂùηƽǖ! ǴnjIŏdžƶƙĂ ǴnjƶŏłùkĂ ý‡ þ5ƒĂƧĂ ÜǴnjưƶłuĂ KǴLjǴŏþ!ƒ LJŏłuĂ ÜǴnjkǴƶŏƧùƽkłu łŢǴP łIƲLjdž!ƒ LJdžD Ĭǖƶ IƧĂŢP ý‡Tŏ Ǵdždž .LJŏþ yŏƧǴTdž Ưƨ! "łpǔP!ƒ ĬưĂƽ!ƒ" KǴùłǴŏł ydž .łIƲLjdž!ƒ DžŏłIk

LJD LJĂþ ƽƧkoƙ łIkĂłu ýλdžùŏ ýƒƶǴdž 5ƩþyŪFƨ LJdž łŏLjλŪƒ ƧƒĂùŢ!ƒĂ KǴŏǖpŪƒ Ǵùnjŏ5 ƧnjŢLjk Ưƶłu Kǖłł þpĂ ÜŎùpƒƧƶ!ƒ ƴƶŢ!ƒ KǴùLjĂ‡dž KǴŏǖdžùƶ!ƒ þþƶ Ŏ5 ǴùŏłłLj ƶĆĂþùNj ƧþǴŢdžù!ƒ łLjŏƶdž KǴƶǴƲp þư łŢǴP łŏłłŏƧPk!ƒ łùŏƧŏηƽk!ƒ Ŏ5 LJłoƙ!ƒ ƧþƒĂùłu Ưƶłu ydž ÜLJŏLjƲƒĂùdž!ƒ LJdž Ăƽƶ!ƒ LJĂLjǴp ƧƒþŢǫĂ ÜĬLjdžŪƒĂ ĬłǴŏł!ƒ Ƨ pĂdž!ƒ DžǴdžưLjǔ! LJŏoŒłdž!ƒ ţŏη!ƒ ƲǴłuư IĂƶƒþĂ DžǴƶ!ƒ LJƒƧŏƒ ydž þĂþo!ƒ DžŏłƧk! NJηĂk!ƒĂ Ü ţŏηǖ! ƶƒþηdž

يتميز العالم العربي بثراء تنوعه العرقي فيضم الأكراد والآشوريين والأمازيغ والتركمان والزنوج والفرس

"...الوطن العربي يعتبر من أكثر مناطق العالم تجانساً إلا أن المنازعات المسلحة والصراعات الداخلية والاحتلال الأجنبي انعكست بالسلب على أوضاع الأقليات..."

التقرير السنوي
للمنظمة العربية لحقوق الإنسان
٢٠٠٦

ЗƒЗр ЗĂþŢ Řĵdž ťńŋЗǴP!ƒ ЗŬǴPdž!ƒ þŏƒƨkkĂ ťλŭλ Ť!ǫ ťƒЗƨ!ƒ DžŏŢIkùńŭ Ŏ‡ŏЗdžŪƒ ΣЗŋĵĂ‡!ƒ ťŽǴdžŋ ý‡ YǴńkD ydžŋkĂ ΘĂƨĵ þƨńŭ ťŏ!ƒЗþŏ5 DžŏǴpD ĵǴŋkƒ Ŏ5 ǲĂĵŋ!ƒ Ŏ5 ťƨŏŢ!ƒ) IþĂþŏrdž ťIŬĵdž Ŏ5 ĵǴŋkƒ Ŏ5 ŬŢĂ!ƒ Ŏ5 ťĵŢ!ƒ ŬťùŏþĂƨŢ!ƒ ĂD LJƒЗŏǫ LJƒЗŏƒ ĵǴŋkƒ Ŏ5 ýǴùdžŢ!ƒ Ŏ5 þƒЗ‡ŪƒĂ ŬLJþЗŬƒ DžƨŪdž ЗŏΣ ΣЗŋĵĂ‡!ƒ ƒЗр LJD DžΣЗĂ Ŭ(ǴùŏťЗkĂ ΣŒ‡ NŬĵD Ŭǫ ŬťƒЗƨŪ! yńŬ!ǴńĂ ŬŤ‡ŏЗdžŪƒ ΣŏFЗŪ! .ťƒЗƨŪ! ŤFǴnĵ!ƒ DžŏŢIk!ƒ LJdž ƨĂǴPdž!ƒ ýΣĂk ŒŭùŏD Džŏƨƒ þnjŢ ăЗùŢPD ťŏrǴĵ LJùdž ťŬŢĵD ťIoŭdž! ťƒЗƨ!ƒ ýǴdžŢ Ŏ5 Ť‡Зk!ƒ ţ ŏŋ!ƒ yŏž ll!Ŗ LJdžƒƨkĂ ŬŤùĵǴkŢþЗ‡ù!ƒ ýǴdžƨ!ƒ ǲƨŏ ťńŭǴNjЗǫ ťdžUĵdž ĵЗǴńkƨƒĂ ǲƨŏŪ! ťŏĵƒЗŏǫ Kƒþŏþnjk ЗdžŪƒ Ŭ(IþŏrǴdž!ƒ KǴŏŬĂù!ƒĂ ǴŏЗk ĵЗńkƨk ǴùdžЗ) ŘǴPkƒ Ť!ǫ ťƒЗƨ!ƒ LJǴkŢþЗ‡ ťdžĂ‡ŏ ЗŬuƒ Ť Ŗ!ƒ ťŬǴĵdž LJƨ KƒþƒþdžŬƒ ŬĂùŬP yŬI! KƒĆƒЗŋǫ ll!Ŗ‡Ă ŬNńńǴ‡dž ťŭƨǫĂ ǲƨŏ!ƒ ЗŢǴĵƨ ЗǴùTKĵƒ ǲƨŏ!ƒ OĵdžŢ "ťþЗ‡!ƒ" ŎþƒЗƨ!ƒ ΣŏFЗ!ƒ LJŭƨǫ .NŏŭŢ YƨĵĂD IЗþǴƨdž!ƒ ЗǴŏP ťŬŢĵD ŒŭŏD KЗùdžkŢƒ þI5 ťĵŢŪ! ťùńŢĵ!ǴńĂ ǴnjuƨùńĂ ŬDžnjIŬǴĵùdž Ŏ5 KƒЗŏùŋ‡k!ƒĂ ƨĵƨ!ƒ ŬǴńT/ЗŏƒЗ5 čđ Зŏŋŝk ýλùdž ťƒĂŢŪƒ ƨþnjkŢƒ .þƒþƨńŭ ŬŢĂùńŭ IþƒЗ‡!ƒ Ťùŏ ťĂŢ Ŏ5 ĎČČĚ UƨŪǴ‡" ťŬŢǴ5 ťŏ!ǴP ťŬǴĵdž ll ǴĵùNj KŏńŭŢDĂ .ťƨŏŢ!ƒĂ ťĵŢ!ƒ ťdžǴpǫ ťŬǴĵdž LJŏńŭ "DžƒЗŏ!ƒ ŢŢŪƒ þŏŢ KǴdžŋnj!ƒ þƨǴŢk DžǴùƨ!ƒ þnjŢ Ǵdž‡ ll!ŘĂ Ŭþƒþƨńŭ IЗĂþ!ƒ ťIŬĵdž Ŏ5 ťŢǴP ťŏŏŢĵdž!ƒ ťþNjǴŋdž) ťŭŬKPdž ťùŏŬĵdž KǴƨǴdžŋ ǲĵǴùŋ LJdž ЗǴŢĵD ŬDžŬŢŬƒ IЗùŢĵ ŬЗdžƨ ťùŬŏ5 ŬIЗĂþ!ƒ ǲnjĵĂ ƨŬPĂ þŏþnjùk KǴŏŬdžƨ KŬdžŢĂ (ťùĵŢ!ƒ DžnjdžƒƨĵĂ LJŏŏŏŢĵdžù!ƒ LJdž ťIŬĵdž!ƒ LJǴ‡Ţù! ýkpĂ ýŢĂD Ǵdždžƨ ťŏƨùŋ‡ ǴŏЗnjŢ ЗŬĂþ ČČČ y5þùńŭ ǴNjþŏĂ þƒþƨńŭ LJdž ťŏƨǴĵ!ƒ ťùŏŏŢĵdž!ƒ ЗŢŪƒ þþƨ .IЗŢD ČĎČČ Ť!ǫ Ǵdždžƨ ΣFǴĵ‡ IþùƨŽ Ŏ5 KƒЗŏŋ5k KƨpĂ ll!Ŗù‡ IþƨŽ KIŬk ǴdžƨŽ .LJǴ‡ŏKǴ5!ƒ ǴńǴńu þŏþĵk YĂŬrĂdž LJǴ‡ ŬЗƨk!ƒ ĂD ýŏŬŢ!ƒ ýƒƨùĵŽńu KƒЗƒRĵǫ ŬΣƒǴùĵ‡ KŬǴ5kŏƒ CǴƨ!Žu ŽЗƒЗр LJǴńNjЗ!ƒ ЗþŢDĂ ŬKǴdžŋnj! KǴ‡ǴnjkĵŬƒ IjŘNj KþkdžƒĂ ŬŎŢù5!ƒ þŏƨńu ΣFǴĵ‡!ƒ ýŢĂdž!ƒ Ŏ5 ťŏЗĂTŬƒĂ ťŏŏŢĵdž!ƒ ƨƒĂŬ!ƒ þŬ .LJǴkĵþЗ‡Ă

ǴdžƨŽ ťŏĵŢ!ƒ ЗùFǴTƨ!ƒ KŬ‡T ŬII!Ŗ ǲĵǴùŋ Ť!ǫ KƒĂþ KǴTùĵD Ťk!ƒ IĂùŏŢ!ƒ Σ!Ǵùŋdžńu ŎdžŢ LJdž KƒЗŏŋ5kŬ! ăþŢk!ƒ Ŏ5 ť‡ЗǴùTdžŬ! IĂŏŢ!ƒ II!Ŗ LJǴ‡Ă ŬIþƨǴI!ƒ ťŢǴP ťùŏŬĵdž!ƒ KǴdžŏŬĵk!ƒ ǴnjkƨŋŢ Ŏk!ƒ IþŏrǴdž!ƒ KǴŏŬĂù!ƒ ǲŏŏЗk yŬĂdž KǴuƒЗkƨƒ KЗǴD LJŏŏ Ť‡ƨ ŬŎŏŬĵk!ƒĂ ýŏĂdžk!Ǵńu .ǴŏŬPƒþ ťƨŢƒĂ

> **"...نتيجة لممارسات قوات الاحتلال في العراق، فإن العنف قد طال الجميع..."**
>
> **تقرير للمنظمة العربية لحقوق الإنسان**

Ť‡ƨ DńNjĂŬĂdždž UƨЗkƨƒ þùI5 Ŭťƨŏ!ƒ LJƨ GdžD KƒĂp ydž ǴnjĵĂǴƨkĂ ťĵŢ!ƒ IĂŏŢ!ƒ KƒĂp ýŏ‡Tk ǴnjFƒĂŏƒĂ ǴnjŏùŬƨ ЗƒЗTŬǴńu ĂŬ!ǴùŬĂ ŬýŭŏŬƒ KǴdžŋNj KЗùƨŢDĂ ŬťŏdžĂù‡ŏ!ƒ KƒĂI!ƒ LJdžùu yńǴk!ƒ Зþńu ƨŬŏù5 ťŢǴPĂ ťùŏƨŏŏ!ƒ KǴŏùTŏŬŏdž yŢƒĂ þŏþnjk LJƨ ťŏdžŭŢŬƒ IЗĂŬ! ŤŬƨŪƒ ΣŬŋdžŬ! ťƨŏ!ƒ ЗƒĂƨù!ƒ LJdž đĎ ýkIdž II!Ŗ LJdžĂ ŬLJdžŪ! KǴ‡ǴńkTƒ ťŋŏkĵ ĆŭńuЗ‡ńu ťƨŏ!ƒ KŬǴ5kŏŬƒ Ŏ5 .ťŏpƒЗƨ!ƒ LJdžŪƒ KƒĂpĂ Зþńu KǴŏTŏŬŏdž LJŏńu

Ť þnjdž!ƒ ţ ŏŋ KƒĂp KЗŏŏk ăЗPD ťŏrǴĵ LJdžĂ ťŏ‡ŏЗdžŪƒ KƒĂI!ƒ ǴnjkĵT Ŏk!ƒ ťùŏĵdžŪƒ KǴdžŋnj!Ǵńu ЗƒǴŢP yþĂD Ǵdžùdž Ŭþƒþƨńu Ŏ5 ǴNjþƨ ťùŏpƒЗƨ!ƒĂ Ǵdždžƨ ŬЗƒЗ5!ƒĂ ýǴIkŽŬƒĂ ťùńǴŢŬƒĂ ýkI!Ǵńu Ǵnjĵŏńu þŏþŋ ýŏŋ þŏĵŋk! "ЗþŢù!ƒ ăþkIdž" DžŏŽƨ!Ǵńu y5þ ЗƒЗр ЗĂþŢ Řĵdž ťŏŋЗǴP!ƒ ЗŬǴPdž!ƒ þŏƒƨkkĂ ťλŭλ Ť!ǫ ťƒЗƨ!ƒ DžŏŢIkùńŭ Ŏ‡ŏЗdžŪƒ ΣЗŋĵĂ‡!ƒ ťŽǴdžŋ ý‡ YǴńkD ydžŋkĂ ΘĂƨĵ þƨńŭ ťŏ!ƒЗþŏ5 DžŏǴpD ĵǴŋkƒ Ŏ5 ǲĂĵŋ!ƒ Ŏ5 ťƨŏŢ!ƒ) IþĂþŏrdž ťIŬĵdž Ŏ5 ĵǴŋkƒ Ŏ5 ŬŢĂ!ƒ Ŏ5 ťĵŢ!ƒ Ŭťùŏþ‡ƨŢ!ƒ ĂD LJƒЗŏǫ LJƒЗŏƒ ĵǴŋkƒ Ŏ5 ýǴùdžŢ!ƒ Ŏ5 þƒЗ‡ŪƒĂ ŬLJþЗŬƒ DžƨŪdž ЗŏΣ ΣЗŋĵĂ‡!ƒ ƒЗр LJD DžΣЗĂ Ŭ(ǴùŏťЗkĂ ΣŒ‡ NŬĵD Ŭǫ ŬťƒЗƨŪ! yńŬ!ǴńĂ ŬŤ‡ŏЗdžŪƒ ΣŏFЗŪ! .ťƒЗƨŪ! ŤFǴnĵ!ƒ DžŏŢIk!ƒ LJdž ƨĂǴPdž!ƒ ýΣĂk ŒŭùŏD Džŏƨƒ þnjŢ ăЗùŢPD ťŏrǴĵ LJùdž ťŬŢĵD ťIoŭdž! ťƒЗƨ!ƒ ýǴdžŢ Ŏ5 Ť‡Зk!ƒ ţ ŏŋ!ƒ yŏž ll!Ŗ LJdžƒƨkĂ ŬŤùĵǴkŢþЗ‡ù!ƒ ýǴdžƨ!ƒ ǲƨŏ ťńŭǴNjЗǫ ťdžUĵdž ĵЗǴńkƨƒĂ ǲƨŏŪ! ťŏĵƒЗŏǫ Kƒþŏþnjk ЗdžŪƒ Ŭ(IþŏrǴdž!ƒ KǴŏŬĂù!ƒĂ ǴŏЗk ĵЗńkƨk ǴùdžЗ) ŘǴPkƒ Ť!ǫ ťƒЗƨ!ƒ LJǴkŢþЗ‡ ťdžĂ‡ŏ ЗŬuƒ Ť Ŗ!ƒ ťŬǴĵdž LJƨ KƒþƒþdžŬƒ ŬĂùŬP yŬI! KƒĆƒЗŋǫ II!Ŗ‡Ă ŬNńńǴ‡dž ťŭƨǫĂ ǲƨŏ!ƒ ЗŢǴĵƨ ЗǴùTKĵƒ ǲƨŏ!ƒ OĵdžŢ "ťþЗ‡!ƒ" ŎþƒЗƨ!ƒ ΣŏFЗ!ƒ LJŭƨǫ .NŏŭŢ YƨĵĂD IЗþǴƨdž!ƒ ЗǴŏP ťŬŢĵD ŒŭŏD KЗùdžkŢƒ þI5 ťĵŢŪ! ťùńŢĵ!ǴńĂ ǴnjuƨùńĂ ŬDžnjIŬǴĵùdž Ŏ5 KƒЗŏùŋ‡k!ƒĂ ƨĵƨ!ƒ ŬǴńT/ЗŏƒЗ5 čđ Зŏŋŝk ýλùdž ťƒĂŢŪƒ ƨþnjkŢƒ .þƒþƨńŭ ŬŢĂùńŭ IþƒЗ‡!ƒ Ťùŏ ťĂŢ Ŏ5 ĎČČĚ UƨŪǴ‡" ťŬŢǴ5 ťŏ!ǴP ťŬǴĵdž II ǴĵùNj KŏńŭŢDĂ .ťƨŏŢ!ƒĂ ťĵŢ!ƒ ťdžǴpǫ ťŬǴĵdž LJŏńu "DžƒЗŏ!ƒ ŢŢŪƒ þŏŢ KǴdžŋnj!ƒ þƨǴŢk DžǴùƨ!ƒ þnjŢ Ǵdž‡ II!ŘĂ Ŭþƒþƨńŭ IЗĂþ!ƒ ťIŬĵdž Ŏ5 ťŢǴP ťŏŏŢĵdž!ƒ ťþNjǴŋdž) ťŭŬKPdž ťùŏŬĵdž KǴƨǴdžŋ ǲĵǴùŋ LJdž ЗǴŢĵD ŬDžŬŢŬƒ IЗùŢĵ ŬЗdžƨ ťùŬŏ5 ŬIЗĂþ!ƒ ǲnjĵĂ ƨŬPĂ þŏþnjùk KǴŏŬdžƨ KŬdžŢĂ (ťùĵŢ!ƒ DžnjdžƒƨĵĂ LJŏŏŏŢĵdžù!ƒ LJdž ťIŬĵdž!ƒ LJǴ‡Ţù! ýkpĂ ýŢĂD Ǵdždžƨ ťŏƨùŋ‡ ǴŏЗnjŢ ЗŬĂþ ČČČ y5þùńŭ ǴNjþŏĂ þƒþƨńŭ LJdž ťŏƨǴĵ!ƒ ťùŏŏŢĵdž!ƒ ЗŢŪƒ þþƨ .IЗŢD ČĎČČ Ť!ǫ Ǵdždžƨ ΣFǴĵ‡ IþùƨŽ Ŏ5 KƒЗŏŋ5k KƨpĂ ll!Ŗù‡

يمثل الأكراد ١٠٪ من سكان سوريا وهم محل تمييز منهجي وانتهاك لحقوقهم

٧٥٪ من اللبنانيين مدينون بالولاء لزعمائهم وطوائفهم

الكويت [illegible]

[illegible]

بلدان الخليج العربي

البدون ([illegible])

[illegible]

> مازالت فئة البدون تشكل في دول الخليج بؤراً للتوتر بدرجات متفاوتة

جاءت الإجراءات لحل مشكلة البدون في الإمارات متأخرة ولكنها الأسرع نظراً لتوفر الإمكانيات

إن عملية توطين العمالة الوافدة في دول الخليج بدأت تقابل باعتراضات لبدء ظهور البطالة بين المواطنين

البحرين

الإمارات

العمالة الوافدة

الأقليات الدينية والمذهبية

الكويت

البحرين

السعودية

فلسطينيو ١٩٤٨ وفلسطينيو القدس المحتلة

مازالت إسرائيل مستمرة في التمييز المنهجي والعنصري ضد الفلسطينيين المقيمين داخل الخط الأخضر

قامت إسرائيل بسحب الهوية المقدسية من آلاف المقدسين المغادرين للدراسة والعمل

[illegible]

المغرب العربي

[illegible] **الجزائر** [illegible]

[illegible]

[illegible] **المغرب** [illegible]

بدأت المغرب والجزائر في محاولات جادة لمواجهة مشاكل الأمازيغ

LJdž %ĒČ LJĂÙ‡Tùŏ Dźnj!ĂŢD LJdž LJùŏƧþơŭjdž!ƒ þĂŏIÙ! II!ŘĂ Ü†‡!Gdž!ƒ †ÙFGz!ƒ II!Ř Ĭ5 GdžĥU LJG‡ùŢ!ƒ .†ŏǯŏƧGdžŪƒ †5GIλ!ƒ ĬÙŻ †ưĂƧ5dž!ƒ

KƒƧNjGUdž!ƒ IjŘNj yďž †ùdžĂ‡ơ!ƒ KhUĂGŋk þpĂ ŎZƒŘŮƒ ýGŢƧŮƒ LJdž IƧk5 KƧƧp †ŏơ ßùŏhUGŋŏǯ Gnj!GPþǯ yďž ÜßŏŋŏƧþùk þƒþƧk †ŏǯŏƧGdžŪƒ †ùǯÙ!Ghu Gdž‡ .†ŏLjĂŏƧ5ŏÙk!ƒ NdžƒƧhu!ƒ Ưzhu LJdžư IƧdž ýĂŪ čĎĚČ Ĭ5 ĎČČđ ŘùLjdž DźŏÙzkù!ƒ Ĭ5 GùnjkÙPþD †ŏŋŏƧþk Iþ‡ŏƧ yďž Ü†ŏFƒþkhƒ đđČ GnjLjdžĂ Ü†ŢƧþdž Ĭ!ǯ ĎČČē Ĭ Ţƒ‡Ƨþùƒ DźGz!ƒ Ĭ5 KùÙŢĂ Ĭkơ ƧƧI!ƒ ƒŘNj Dźŏdžùzkhu þnjzk!ƒ yďž Ü†ùŢƧþdž đĐēČ .ĎČČě-ĎČČĚ Ĭ Ţƒ‡Ƨþ!ƒ DźGz!ƒ LJdž ƒƧGhukZƒ ŠĂIơ!Ghu †ŏLjzdž!ƒ IþùơkdŽ!ƒ DźdžŪƒ †Ljŋ! KLjG‡Ă ĬÙŻ GnjkGUơŭdž Ŏù5 †ŏZGdžkŋŮƒĂ †ùŏþGŢkpŮƒ ƧGŏD/ĂŏGdž) †ù!Ăþ!ƒ LJdž DźþIdž!ƒ ăƧĂþù!ƒ ŏƧIk!ƒ þư Ƨŏŏdžk!ƒ LJùdž GnjIÙp LJŻ KhƧZD þùp (ĎČČĚ †ŏdžŢƧ!ƒ †ǯÙ!ƒ ŎùNj †ŏhƧz!ƒ LJǫ †ŏơ ÜƊŏƧGùdžŪƒ LJĂƒT!ƒ Ŏ5 ýdžGzk!ƒ Šơ LJdž DźnjzLjùdžŏ Gdždž †!ĂþÙ! †ǯÙ!Ghu KGzdžGŋ!ƒ Ĭ5 DźŏÙzk!ƒ LJDĂ ÜDźnjkǯÙhu †ŏdžŢƧ!ƒ DźŏÙzk!ƒ Ŏ5 DźnjIơ LJùdž DźnjdžƧơŏ GùdžŏdŽ †ŏŢLjƧù5!ƒ ýhIk Ů †ŏLjþdž!ƒ ýŏŋŢk!ƒ YkG‡dž K!ƒƧGdžĂ .DźnjkǯÙhu LJŻ Ĭưƒ5 .†ŏǯŏƧGdžŪƒ CGdžŢŪGhu þŏ!ƒĂdž!ƒ ýŏŋŢùk †ŏhƧz!ƒ †ǯÙ!Ghu DźULjk †ŏdžŪƒ Ăơdž! †!Ăþ!ƒ NdžƒƧhu LJD ýŏơkŢŏ5 ƊŏƧGdžŪƒ LJĂǯ!Ghu!ƒ GnjLjdž þŏskŢŏ ŭ5 ÜƊI5 .DźnjkǯÙhu †hGk‡!ƒĂ ICƒƧI!ƒ IþGŋǫ DźnjŏÙŻ

ĬÙŻ YƧǯdž!ƒ †ùLjŋÙ!ƒ Kλơ þI5 II!Ř ĬùÙŻĂ GnjkŏĂnj! †ŏùǯŏƧGdžŪƒ †ŻGdžŋ!ƒ †ùŢƧGdždž LJGdžư †ŏ5GIλ!ƒ IGŏơ!ƒ Ŏ5 Gnjk‡ƧGùTdžĂ †ŏ5GIλ!ƒ GnjpĂIơĂ .†!ĂþÙ!

KGF5!ƒ IjŘùNj LJdž ýpD †hŢùLj Ü**ليبيا** DźưkĂ ĬLjλŮƒ Ƨŏŏdžk!ƒ LJdž ßùưŏD ŎLjGzk GnjLj‡!Ă Ü†ŏùLjλŮƒ DźGdžkNjƒ ýơdž ßưŏD NŋĂk!ƒ ƒŘNj LJGù‡ þpĂ ÜGNjþư †!Ăþ!ƒ ƧŏƧIk ĬÙŻ GnjkGUơŭdž Ĭ5 †ŏdždžŪƒ †Ljŋ!ù!ƒ GnjIÙp KþhD †ŏơ ÜĎČČđ LJGλ LJŏƧTk/ƧhdžƧĂLj Ŏ5

ĬÙŻ ýĂŢơ!ƒ †ŏùLjG‡džŋ Ĭ5 KGLjŏùŢơk!ƒ LJD LJdž - ƊŏƧGdžŪ! OGkk Dź! þŭhu!ƒ ýGdžT Ĭ5 †LjĂdžadž IjGùŏdž ýĂŢơ!ƒ -IƧƒĂƧĂ †ŢĂ5Lj ĬkùIƊLjdž Ĭ5 GdžŏŢŪ .II!Ř Ĭ5 DźnjIơ ĬÙŻ

†ŏLjĂŋ †ŏÙpa‡ ƊŏƧGdžŪGhu Ƨƒ‡ƧkZŮƒ DźþZ II!Řù‡Ă ĂD Ƨƒ‡ƧkZƒ ĭahu Dźnjkǯ! ĬùUơk ŮĂ Ü†!Ăþ!ƒ Ĭù5 †ÙŏÙp ƧŏƊ †hŢLj LJĂÙ‡Tŏ DźnjLjD DźƊƧ ĬLjĂLjGp ƧƧƧdž Ĭ5 GnjdžŏÙzk ƧùUơ Ĭ!ǯ †5GưÚGùhu ÜLJG‡Ţ!ƒ LJdž DźŭZÚƒĂ †dźGz!ƒ IGŏơ!ƒ Ŏ5 GnjdžƒþPkŢƒĂ ƊƧƒþdž!ƒ KGŏzdžùŋ!ƒ †‡Ƨùơ þŏŏùIkĂ Ü†!Ăþù!ƒ ƧƒƒĂþĂ Üýdžz!ƒ Ĭ5 †ŏǯŏƧGùdžŪƒĂ †ŏ5GIλ!ƒ KGùŢŢādž!ƒĂ ýŏŋŢk yďž ĬÙŻ "CGdžŢŪƒ YŏĂŢk †Ljŋ!" ýdžzkĂ yďž Ưpdž!ŏ Gdždž Üþùŏ!ƒĂdžÙ! †ŏhƧZ ƧùŏƊ CGdžŢD DźƒþPkŢƒ Ĭ5 ƒ ùPT ĭD Šơ Dźƒ‡kơGhu DźƒƧùk!ŮƒĂ .†ŏÙŢŪƒ NJkǯÙhu NJhuI!Ă NJdžŢƒ

قضايا المواطنة في مصر

†!Gơ IƧŏPŪƒ KƒĂLjŢ!ƒ Ĭ5 OƊŢ!ƒ Ĭ!ǯ KƧnjU ý‡GTdž!ƒ Ưzhu †ŏ5ÙP ĬÙŻ Ĭ5FGƊ!ƒ LJGIkơŮƒ LJdž .LJŏŏFGnjhu!ƒĂ LJŏŏơŏŢdž!Ghu †IÙzkdž!ƒ

ē LJŏhu LJĂǯÙhŏ Dźnj5 ÜLJŏŏơŏùŢdž!Ghu ŠÙzkŏ Gdžŏù5 ÜLJG‡Ţ!ƒ LJdž %ě Ĭ!ƒĂơ LJĂÙλdžŏ ÜLJŏŏŭdž čČ Ĭ!ǯ LJ‡!Ă ÜyďžkŋdžÙ! ýŏŢŪƒ JNŏŢùLj!ƒ LJdž CƧŋ DźNjĂ ýλdžKk LJGIkơŮƒ LJdž †!Gơ þĂŋĂ Ĭ!ǯ þNjƒĂT!ƒ ƧŏTk †ƒĂơ Ưzùhu ljGŋk †ŏ5ŏLjz!ƒ ýz5!ƒ þĂþƧ Ŏù5 †LjGŏþ LJdž ýĂơk!ƒ ĂD IIƧkTdž!ƒ ШƒĂƧ!ƒ ĂD CƒþkZŮƒ †ƒþơD) Gnjdžŋơ LJdž Ƨhu‡D ÜdžGdžkNjƒ GnjFŭŏǫĂ ăƧPŪ IIhu DźƧơdž †ùIƊLjdžhu ƧLjùz!ƒ yFGþĂ - ƊGùŏz!ƒ KGŢŏþz!ƒ †ŏƧIhu KGnjŋƒĂdž!ƒ-ĎČČĚ †ŏƧþLj‡ŢŮGhu IþZ DźGơkþƒ -ĎČČē ýŭP IƧù5GTz!ƒ †ƒþơDĂ ĎČČĚ LJGŢŏLj/ýŏƧùhD †ŏƧþLj‡ŢŮƒ Ĭù5 ƊFGLj‡ LJĂLjG‡/ƧhdžŢŏþ Ĭ5 GLjŢhu Cƒ‡ƧRz!ƒ †ŢŏLj‡ Šƒơǫ LJŏ!Ăơkdž!ƒ LJŏdžÙŢùdž!ƒ Ưzhu CGƊkPƒ ĎČČē ýĂD DźŭŢŮ! LJŏ!Ăơkdž!ƒ LJŏŏơŏŢdž!ƒ Ưzhu ĂD †ŏơŏŢdžÙ!

.(LJõƊLjƊ]p CĞ5Ă łõưp Õ5 ł]õLj‡!f Ƨ pĂdž–
ăĂĞkùs!fĂ KĞơõƨùƬk!f Ư'ùƶh Σ‡ƶkĂ
ŭ‡ Ĭ5 łõLjõpĂ łùõƨ‡5 ƨƬĞLjƶ LJùdž łƷƨƊkdž!f
ƨƨƶkĂ Ü‡!pĞhkdžù!f KĞdžĞnjkŬf IƨĂƊP LJõùhLjĞη!f
Ipõpη ƨNjĞUdž ĞnjdžpĞ5kĂ ÜƬŭƶLjŬfĂ ll‡Tk!f ł!Ğơ
KĞ‡ƨT!f Ư'ƶh Ĭ!ĂƬ]dž LJõh ýpĞhkdž!f ƨõõdžk!f LJdž
.Ğnjh Ƨõ0Ăk!f ýFĞ]dž Ĭ5 LJõhLjĞη!f ŭ‡ LJdž
KĞdž0Ljdž!f ppƶk IƨõP0f KfĂLj]!f ýŭP ƨƨhĂ
KĞdž0Ljdž!f yƊž ĞùnjIõ]LjkĂ ƨηnjùdž!Ğh łõơõù]dž!f
KĞdž0Ljdž!f IjRNj Ư'ƶh Y!ĞƊkĂ ýPfp!Ğh łõơõ]dž!f
Ư'ƶh!f ýdžƶõ ĞdžLjùõh ÜĬ!Ăp!f ýPpùkŭ! Ɗƶư!Ğh
CĞưIŭ! Ippordž Y!ĞƊdž Ư'ƨƶ ƨõƨƶk ĬŭƶƨPŬf
Cfƨ0 DžNjfđƨ KĂĞ5kkĂ Üƨõõdžk!f ƨNjĞUdž Ư'ƶh ĬŭƶƨPŬf
Ĭŭƶ ýdžƶõ Dznjưƶh5 ÜĞõĞưI!f LJdž ł]õLj‡!f Ƨ pĂdž
Ğnjkõđƨ ƨhkƶõ ƨùPŬf Ư'ƶh!fĂ ÜĞnjkõđƨ ƨõƨùƶk
.ƊĞhpŬf Y!ĞƊdžh CĞ5Ă!f LJƶIƨƬĞp

> **"...حق المواطنة يعني تحقيق العدل والمساواة وحكم القانون لكل مواطن أيا كان موقعه وأينما كان تواجده، في ظل الاحترام الكامل لكل حقوقه المدنية والسياسية جنباً إلى جنب مع حقه في أن يعيش بأمان وحقه في العيش الكريم، وحق كل مواطن في المشاركة في حكم بلاده..."**
>
> **أ.محمد فائق**
> **في افتتاح ندوة المواطنة ٢٠٠٧**

DžKk Dž! łLjdžĞ‡ ý‡ĞTdž pĂηĂ pNjfĂT!f IjRNj p‡đkĂ
ƨĂp CĞTLjg łõùưp ýλdž ýĞƶ5 ý‡Tùh Ğnjkη!Ğƶdž
Ôl]ĞFƨ!f ƨfƨI!f DžƩƨ ÜĞNjpp]Th ýõpfƨƶ!fĂ IpĞhƶ!f
Ɯf‡ƨ łõưpĂ ÜĞNjƨõƨIk łƊŭ] LJõƊ5Ğơdž!f ýõĂPkh

ÜΣ‡ƶ!f łù!Ğơk]f ydž łùõơõ]dž LJùdž Džŭ]dž!f
łƊƨT!fĂ łõƨ‡]ƶ!f KĞõŭ‡!f Ĭ5 łh]Lj f õ]PkĂ
NNjĞLjdž!f Õ5 ĬƊhI!f qõƨĞk!f ýNjĞηkĂ ÜLJõõơõ]džŭ!
Yk‡ pĂηĂh ƨĞdžù]!f DžpƶĂ ÜqõƨĞkŭ! łùõ]fƨp!f
Dznjŭõλdžk ł!ĐưĂ ÜΣƨfpdž!f KĞùhk‡dž Õ5 łơõ]dž
LJĞdž!ƨh!fĂ łdžĂù‡ơ!f Õ5 łõ]õFƨù!f ypfĂdž!f Ĭ5
.łdžĞƶ!f KĞ]]đdž!fĂ
ƨĂk]p!f LJdž Ð IpĞdž!f CĞƶ!ÚĞh Ư'ƶh!f Y!ĞƊõĂ
łLjĞP Ƨ RơĂ Üłõdžŭ]Úf łƶõƨT!f LJđTh ăƨƬdž!f
CĞTLjh łh!ĞƊdž!fĂ ÜÕdžĂI!f Džpƨ!f łpĞƊh LJdž łLjĞõp!f
.łõLjõp!f KĞõƨơŭ! łõLjĞdž!ƨh łLjη!
CĞ‡RQ Ĭ5 łõ!Ăp łõ]Gõ] Ƨ ĂƨU KpƶĞ] ppĂ
LJƶ ŭưƶ .GõĞưI!fĂ KfƨĂùƊk!f IjRNj Kfƨõλđùk
GnjƊĂƶưĂ łõŭPfp!f łõpĞùƬkpŬf ý‡ĞTdž!f IđƊĂ
ÜIƨĞλú! pfppƶk]ŬfĂ Ƨ Ljƶ!f ƨĂƬ Õ5 Gnj]Ğ‡ƶLjfĂ
čč łfpơD KĞõƶfpKh IƨNjĞU!f IjRùNj KLjƨkpf ppĂ
LJdžĂ ÜYƨƶ!f Õ5 Džŭ]Úf Ĭŭƶ DžĂηnj!fĂ ƨhdžKhù]
llƨĞdžLjp!f Ĭ5 ýĂ]ƨŭ! łFõ]dž!f DžĂ]ƨ!f ĐưõD ll!R
łĂIơh ƨfƨùpÚf ÕLjhk Ư'5ƨĂ ÜfpùLj!ĂNj Õ5Ă
KĞdž‡fƨkĂ Üłõ]ĞƊõƨh!f KĞƶõƨƬk!f Ĭ5 LJùõdžŭ]dž!f
LJĞõ‡!f łõpĂnjõ Ư'ƨ5 KŬĂĞơdžĂ LJõƊ]ŭ5 łŭ‡Tdž
KĞõŬĂ!f łƬĞP ÜYƨƶ!f KŬĂơk ydž ÕŭõFfƨ]Úf
LJĞk]LjĞƶ5DĂ łfƨƶ!f Õ5 Gnjk]Gõ] ƨùõƨhk! Ipơkdž!f
fRNj Σõƨ‡k! GnjkŭPpk ĬkùơĂ Üłõ]Ljõp Σ]D Ĭŭƶ
KĞdž0Ljdž yõηTkĂ ÕLjhk ýŭP LJdž ĬLjƊĂ!f đƨƬ!f
DĂ]Ũf ýĂp!f łdžFĞùI! ƨƬdž łƷĞùưgĂ łƷƨƊkdž
.łõLjõp!f łõƨơŭ! đ‡GnjkLjf
Ndžfƨhŭ ýŭP LJdž ƨùPơ ƨõλak ƨùnjU ll!R‡Ă
DžõpIk łõƨơƬ ƨpĞùƬdž KpƨĂD łơ łLjĂzùdž!f
łõ‡õƨdžŬf łõηƨĞP!f GdžnjkƶfRQ) ΣƨηLjĂ‡ŭ! LJõkIõλĂ
łFõNj ƨõpdž IpĞnjT GdžNjĂ Ü(ĐČČē ƨĂdžk/Ăõ!Ăõ Õ5
łGơhD ƨ‡ƨdž łIõλĂĂ Σƨùη]LjĂ‡!f DžĞdžD łLjĂzdž!f
łŭ‡õNj IpĞƶQ Ĭŭƶ põ‡ak!f LJĞLjdžưkkĂ ÜΣƨη]LjĂ‡!f
IpĞõƨ! ƨƬùdž! łõ‡õƨdžŬf KfpùƶĞ]dž!f Ndžfƨùhŭ
łõLjŭ!fĂ Džõŭƶk!fĂ łơƬ!f KĞƶĂƨTdž Ĭŭƶ ƨõ‡ƨk!f

بادر المجلس القومي لحقوق الإنسان في مصر بتقديم مشروع قانون لتوحيد نظم إنشاء دور العبادة

مشكلة البهائيين

LJdž þöþz!f Ĭ5 O'ùÜ]dž!f Yƒ2Ţ!f 2ðùhu þþzkk LJdžö!fĂ ĬkĂhöŋĂ GöLjGköƧĂdž GnjLjdžĂ łöhƧùz!f ýĂþ!f łǔλ!f ýĂþ!f Ĭ5 GnjLj‡!Ă ÜýGdžĂùŢ!fĂ LJƒþĂ]!fĂ LJdžD ĬÜZ IƧĂƆP!f KĂG5kdž ƒþöþnjk ý‡Tk IƧöPŪƒ ĬNjĂ ÜNJkƒR þơ Ĭ5 GNjþĂŋĂĂ ýhu Ü‡!Ăþ!f 2ƒƧIk]ƒĂ ĬÜZ Ĭz]!f 2GƆq Ĭ5 ĬÜhup ðTLjdž KƒR GnjÜŢD Ĭ5 Gdžö5 2ĂƆkk GnjLj‡!Ă ÜĬZƧdž!fĂ łöZƒƧƧ!f Ƨö‡ƒĂơ!f ƧdžzkĂ Dž]ŋk ăƧPD Kƒ2GhùkZƒ ydž Σhkdk! þzhu .2öödžk!fĂ łöNjƒƧ‡!fĂ Yƒ2Ţ!f þGzhD

łÜöhup đēĚ Ĭù!q ýŢö Gdž **الســودان** Ö55 ýPƒþk ydž łöIö2ù5DĂ łöhƧZ ýĂŢD LJùdž 2þoLjk KGƷÜ!f Ĭù5 Iþöþùz KGzö2ù5kĂ GnjLjöùhu Ƨödžz łöÜNjD Y2ơ 2Gdžƒ ł!Ăþ!f KưGP þpĂ ÜKGŋnjÜ!fĂ ÜYĂLjŋ!f Öù5 LJGdž2ù!f LJdž LJöþùIZ K2džkù]f ÜY2Ʒ!Gu 2Ă52ƒþ Ĭ5 łdžFGp KGZƒ2Ţ!f K!f2GdžĂ Gdž ydž ÜÖöhD łIƆùLjdž Ĭ5 Yƒ2Lj!fĂ Ƨ2ùT!f Ĭ5Ă ÜǔƲ5 .CĂnÜ!fĂ ƟĂ2Lj!f KGŋĂùdž LJdž II!R NJhÜŋö ăþGŢkùpŪf CGŢpŪƒĂ ţ ùödžnjk!f 2Ăù Ţ LJZ ĬÜhI!f CGdžKLjŪƒĂ Iþöl2!fĂ łö]Ljŋ!f þöþơk Ɔƒ2kTƒ) .(LJöþzk!fĂ łpGƆ!f I2ƒ2Ău Z öUĂk!f KGhÜƆ Ĭ5 YĂLjŋ!f Ö5 ýdžGT!f Dž]ǔ!f Ƨ5kf ydpĂk DžƐƧĂ .I2Ik]dž 2ùöƐ YGưĂŪƒ K!f2Gdžù5 ĎČČđ Ĭ5 DžĂƆƧP!f łdžĂ‡ơ LJöhu Kƒ2kĂk!f þþŋk DžGz!f þnjTĂ yưĂ GnjdžNjDĂ ÜLJƒþĂ]!f 2öƧơk! łöhzT!f łƧơ!fĂ Öhz T!f ţ öŋ!f Ĭ5 þzhu Ndžþljk Dž! Ök!f KGöTöÜödž!f IþGZq łÜ‡TdžĂ Ü‡Ƨơ!! yhGkù!f LJƒþĂ]!f 2öƧơk! łÜ‡TdžĂ ÜYĂLjŋ!f Ö5 łödžĂù‡ơ!f KƒĂI!f 2GTkLjf LJöLjƒĂùI!f ýöþzùkĂ ÜƆ5Lj!f KƒþùƒGZ yöƧĂùk ýĂơk!f 2GŋLjqĂ Ö!GIkLjŪƒ 2Ăk]þ!f ydž łưƧGzkdž!f .‡!Ăþ!f Ĭ5 YĂÜƆdž!f ĬƆƒ2Idžöþ!f

O!G Ţ! ł!Ăþ!f Iþơ Ĭù!Z 2ƆGPdž!f þöƒ2kkĂ CGksk]Ūƒ þZĂùdž Yƒ2kpf CĂư Ö5 ÜýGù Ţ5LjŪƒ

. ĎČčč DžGZ YIk2dž!f KÜT5 þI5 2Ăù52ƒþ Ĭ5 Yƒ2Ţ!! łùhu]Lj!GhuĂ Ĭ5ǔkö ýdžGùT ƧGskf Ĭù!q ýŢĂk!f KŪĂGùơdž ýƒGŢ5!f LJdž þöþz!f Ĭz]öĂ ÜGŋĂhD ƧGskf KGöhÜ] Ĭ5 Ijƒ2pq Dzk Gdž! łÜĂGdždž Y!GùƆdž y52! Iþ2dzkdž!f Ư52k ĭR!f 2ùdžŪƒ ĂNjĂ ÜYĂLjŋ!f Dzǔ] ƧGùƧkf Ư52k Gdž‡ Ü‡ùöþnhu NJ!Ăơ Ư ĂG5kù!f łdžĂ‡ơ!f łöZƒþ ÜƧG5kŪƒ ýĂùơ Ư ĂG5k!f YGhu O'k5 IþGùZq .Ư ĂG5k LJĂþ NJö!q DžGdžưLjǔ! ýƒGŢ5!f

ĭþ2dzkdž LJöhu ƧGù5kf yöpĂk Dzk ÜƧhu] Gùdzö5Ă LJö2Tk/2hĂk‡D čĐ Ĭ5 LJƒþĂ]!f łdžĂ‡ơĂ Ƨ2T!f ÜDžƒĂZD čČ Dzƒþ ÜùZƒ2Ţ Ĭùnj]DĂ ÜĎČČĒ ýĂD ýöλdžk!fĂ łöRöS]jk!f łÜÜ]!f Ĭ5 łƧ2GTdž!f LJdžùưkĂ łŢGP ÜIĂƧλ!f DžG]kpf Ĭ5 łƧ2GTdž!fĂ Ĭù]Gdž!2h!f 2GdžZÚ 2ŪĂþ LJĂöÜdž ĒČČ łdžöIhu ƧĂþ]Ţ CGTLjq .Ƨ2T!f ƧÜGLjdž

Iþöþŋ Z ĂGPdž ÜĎČČē DžGz!f Öù5 K2GA Gdž‡ ýGdžkơƒĂ ţ Ă‡!f 2ö2ơk łnjhŋ Ĭdž]ö Gdž 2Ă2hu LJdž ýŢD ţ ödžnjk łdžĂGIdž! Iþöþŋ þ2dzk łƧơ GnjÜö‡Tk .Dznjhu!GÜdžĂ łhĂLj!f

KGZƒ2Ţ!f IjRNj 2ƒ2dzk]f LJdž Z ĂGPdž!f 22zöĂ Gdžö5 Gnjkþnj T Ök!f Z Ljz!f KGöĂk]dž Ĭ!q GnjkþĂZ ĂD þödžŋk Ö5 łöLjƒþĂù]!f łdžĂ‡ơ!f 2ƒ2ùdzk]f Ü Ƨhu] Gdžhu ÜGnjkzpĂ Ök!f KGpG5kŪƒ þĂLjhu LJdž þöþùz!f RÖ5Ljk KGöĂk]ùdž! NJkĂRŋĂ þ2dzkù!f IþĂz! YGhu!f O'k5ùö .łIhG]

O'Ü]dž!f Yƒ2Ţù!f ýƒ2Gdž Ü**الصومـال** Ö5Ă RLjdž ƒ2dzk]dž łƧÜkPdž!f łöÜhùI!f ýƒGŢ5!f LJöhu DžFGI!f łơöơŢ łùơ!GŢdž Ĭù!q ýŢö LJD LJĂþ čěěČ þpĂ Ü Ĭ!GdžĂŢ!f ydzkùŋdž!f 2ŢGLjZ LJöhu IþöþùŋĂ GnjkzpƧ DžG]ILjƒĂ ƒdžGdzk ł!Ăþ!f 2GönjLjf LJZ ƒRNj 2Ƨ]D ýGdžT!f Ö5 ýGùdžĂŢ!f Ư2D ĬköƧĂùnjdžŋ LJöhu Ö5 łö!GIkLjŪƒ łdžĂ‡ơ!fĂ ƆùŢĂ!f Ö5 þLjŪ KLjĂhuĂ ƒ2dzk]dž ýGkkùpŪƒ ýƒ2GdžĂ .GnjƆöơdžĂ łùdžŢGz!f

حقوق الفنان الخاصة

يوجد في السودان ٥٧٨ قبيلة تنحدر من أصول عربية وأفريقية مع تداخل عميق بينهما

حقوق اللاجئين والمهاجرين

ŁoŰ!ł dž!f KĞŽƒƨùĽ!ƒĂ ƴĂƨo!f ƨđhu Kzłùkƒ ýŭP Ĭhƨz!f Dž!Ğùz!f Ĭ5 Łžžùhŭ!f łƨƒĂ‡!ƒĂ þŏƒƨk ƴkƨ Ğùdždž ÜIƨŏPŪƒ ŎĽĞùdžλ!f KƒĂĽłù!f ĆĂnŰ!ƒĂ Ĭù‡Pƒþ!f ØĂƨĽù!ƒĂ Iƨnnj!f KĞùnĂdž IĞĽĞzùdž yłkkĂ .Yƨùsdž Ăo'Ľ Ĭù‡Ž Ĭnƨ!ĞùP!f ƒ IĽĂ ƨnŽ Ĭ!ţ ăþD Ğdžhu LJùŏoƨĞĽ!ƒĂ LJŏFnŭ!f LJŏFnŭ! Iþùo'kdž!f DždžŪƒ łùŏuĂsdž KĞùŏĽƒƨŏdž łŏ!Ăþ!f łŏĽĞłĽŰƒ IþŽĞùłdž!ƒĂ łĂĞƨŰƒ KĞdžUĽdžĂ Ilłdžkk Ü‡ŏdžĂ‡o'!f ƨŏùƨĂ łŏdžĂ‡o'!f łŏĽƬĂ!ƒĂ ýƨz!f Iƨ‡shu Ĭhƨz!f Dž!Ğz!f Ĭ5 ĆĂnŰ!f ýĂþ DžUzdž LJfþŭhu!f IjRNj ƨŏ‡ƨk! łŏTdžĞNj łŏpĂþo' KĞdžŏPdž Ĭ5 ĞnjTƨo' LJŽ ŭu5 Ü‡ùŏĽdžŪƒ KƒƨĞhkŽŰƒ Ĭ‡ùŽ łĂĞƨţĂ łŏĞdžo' LJŽ łŏ!Ăþ!f łŏ!Ăƒłùdž!f þŏ‡ƨk Ĭ‡ùŽ ƨzu' LJdž LJfþŭhu!f IjRNj NJŏĽĞzk Ğdž! ƨUĽ LJŏFnŭ!f DžĞdžD ýdžz!f ƒ ƨ5 ŏu'Ă łŏpĞTkpŰƒ KĞŏĽĞ‡džŰƒ þŏIŏĂ ƨŏŏdžk!f ƨùŏ‡ŏ Ğdž ĂNjĂ ŭTD ĞnjŏĽùƬƒĂdž DžƒĂþ!f łƨT Ĭ5u'ŏĂ Ü‡ŏ‡ŭdž!ƒĂ ýdžz!f Ĭ5 DznjpĂIo' .DznjŽĞu'ĂD Ĭ‡ùŽ

ÞpĞĽ!f Ĭdž!Ğz!f NJnĂŰ! łƨ!ĞPdž KĞłŏł!f IjRNjĂ ƨŏƨIk NJĽŽ ƨùhŽ ăR!ƒĂ LJŏFnŭ!f ýƨùŽ Iƨ‡ƨ! łŏƨ!Ūƒ Ŏ5 ŎĽĞłĽŰƒ ýƨz!f :Dž!Ğùz!f ŎFnŰ ł!Ğo" Ipo'kdž!f DždžŪƒ łŏu'Ăùsdž LJŽ ƨpĞT!ƒĂ Ipŏpùn!f ŎFnŰ ýƨŽ: ƨŏƨIùk Il!R‡Ă .LJŏFnŭ!f LJĂFùT! ăR!ƒĂ "łŏĽĞłĽŭ! ƨƒpùNjţĂ ƨĂIoŰ! ƨĞ‡Ľţ :Dž!Ğz!f ŭ‡Ă) Dž!Ğz!f ŎFnŰ ł!Ğùo' U'ƨŽ łŰnđž NJkƨTĽ Ĭ‡ŽŽ pIĽ!f ƨ‡kƨƒĂ Ü(ĎČČĒ Ĭ5 ƨpT LJŏƨŏƨIk!f Ĭ!ţ IƨĞTţ ĭD LJdž LJŏFnŭ!f łùŏpĞƨkƒ ĂŰP łŏƨùŰP ÜLJŏFnŭ!f łŏĽĞłĽŰ ýƨz!f IĞƨĞùnđžĂ "DžŏPdž" łdžŰ‡ DznjTŏŽ ƴł‡ Ŏ5 DznjkĞŏĽĞ‡ùdžŰ IjƨƒpNjţ LJŽ ŭu5 ÜĆĂnŰ!f LJfþŭhu łŏpĞTkpŰƒ łŏdžĽjk!f Ŏ5 DznjkdžNjĞłdžĂ DžNjpŭhu Ĭ!ţ łŏŽĂŎ!f IþĂzŰ! ŭhIkłdž DznjŰNjđŏ Ğdžhu Ă LJdž ŭphu ÜĆĂnŰ!f łĂþ Ĭ5 ŰĞdžƒpĽŰƒĂ ýdžĞù‡k!f ĂD ØĂƨĽ!f KĞŏùŽƒpkhu LJŏŏ!ĞùdžĂT!f Ĭ‡ùŽ ŭIλdžĂ ĂŏTŏpIdž LJĞ‡ł LJdž %ĎČ Kù!ĞŎ Ĭk!f ĆĂnŰ!ƒĂ ĬhĂŏλŰƒ ýŭùkoŭƒ ýU Ŏ5 ĎČČē DžĞz!f ýŭP ýFĞhp ydž GnjŽƒƨT Ĭ5 łùkpđdž!f łdžĂ‡o'!f IpnĽ! .łŏdžŭłŰƒ Dž‡Ğo'dž!f pĞo'kƒ KƒĂpĂ łŏĂnj!f

DpnjŏÜKƒĂĽłł IpŽ ăpdž Ĭù‡ŽĂ Ü**اليمن** Ĭ5Ă LJŏŏλĂo'!f łƨFĞŎĂ łdžĂ‡o'!f LJŏhu YƨŽùT!f ppnkŏĂ ÜĞŏĞo'u'!f LJdž KĞFdž!f pŭhu!f Ž‡ ppĂ ÜIpùžT Ŏ5 ýŭP Ipŏpn łłĂn Ĭ5 KĞù‡ĞhkTŰƒ Kppnk ppĂ ło'TƨdžĂ LJĞλ LJŏƨTk/ƨhdž5ĂùĽ ƨnjT Ĭko'Ă DžĞz!f pĂnjn DžƨƨŽ ĎČČĚ DžĞz!f ýŭP IĂIhu ƨƨùdžkłŭ! łŏĂłk ƨĞƨkŰ ƴĞhu!f Ko'k5 Ŏk!f łŏƨŎI!f łŎĞłĂ!f KpĂ Ŏ5 łI!Ğz!f KĞ5ŭP!f ĆĞùnjĽŰ ƨƒĂo'!f ƴĞhuĂ .ƴŏƨp

NJzdž KĞnjnƒĂdž!ƒĂ ĬλĂùo'!f pƨdžk!f Ž‡ ppĂ ØĂƒƨkk łŏdžĂ‡o'!f KƒĂIl!f Ĭ5 ƨFĞłP DžĞz!f ýŭP ÜO'ŏƨn đČČ LJdž ƨλ‡DĂ ýŏkp Ž!D Ĭ!ţ ēČČ LJŏhu LJ‡!Ă ÜLJŏpƨdžkdžù!f ƨFĞłP ƨùŏpIk łhĂzùT ydž Gnjdžŏpik łŏ!Ăp!f łŏdžĂ‡o'!f ƨŏƨ KĞdžUĽjùdž!f KĽŰŽD LJdž Øƨ‡Ľ Ž!D Đđ LJŽ ýlŏ Ŭ ĞùdŽ! KƒpŽĞùłdž łdžĂ‡o'!f KpdžŽ ppĂ .YƨŽT!f ƒRNj łnŏkĽ IpzT pŏŏIkhu ĬùłĞŏł!f YƨŽùT!f pŽĞTùk łnjnƒĂdž! Il!R LJdžĂ ÜIpzT Ŏ5 łzŏTùŰ! łŏĽjŏp!f łùŎTĽŰƒ ýƨpłkłƒĂ ÜƨĂnjdžnŰ! pnĞłdž!f O'k5 KĞŽĞłł pŏpùo'k ĂD ĬzŏT!f ƴNjRùdž!f ĬIĽjkzdž LJdž łùdžFŰƒ U'zhu ƴNjRdž!f LJùdž LJŏƨPc łùdžFD ýŭo'ţĂ Ü ĭ pŏƨù!f .DznjĽĞ‡dž Ĭ‡ŰłŰ!f ĂD ĬzŏT!f

DžƒpPŰƒ łƨFĞŎ pu' ƨŏŏdžk!f ƨùdžkłł Il!R Ĭ!ţĂ Dž‡ƨĂ .LJĞ‡ł!f LJdž %đ Ĭ!ţ Ď LJdž ýλùdžk Ŏk!ƒĂ LJdž łŏłĞłŰƒ KĞdžpùP!Ğhu ĞNjpdž! łdžĂù‡o'!f Ĭzł yŭIk K!ƒzĞdž5 Ü łŏŽĞdžknŰƒ łŏdžĽjk!f ŠĂpĽjT ýŭP ĭpĞTkpŰƒĂ ŎŽĞdžknŰƒ DžŰł!f KĞnƨp Ĭù‡ĽjpD Ŏ5 .łĂp!Ğhu

نظراً لاعتبارات أمنية تتمسك معظم دول اللجوء في العالم العربي بفكرة العزل في مخيمات حدودية هامشية

ƶLjƵ LJdž NJhu Ʊhwkƶŏ Ǵdž ΣŏƶǂkĂ ĆĂŋǶ!ƒ ŧdžƒþùkǀƒ ƶkĂkĂ ŧŏhǶǀĂ.

ŦƒƶƵ!Ǵhu ƟĂƶùĻ!ƒĂ ĆĂŋǶ!ƒ ƶđhu DžùNjD ŦǶƶkkĂ ĆƒƶơŤ!ƒĂ ýǴdžĂŤ!ƒĂ LJƒþĂǀ!ƒĂ LJǴLjhu!Ă LJŏƱǀǶĂ .ŎhƶƵ!ƒ ǲƶǯdž!ƒ Ŏ5 ŧŏhƶǯdž!ƒ

LJŏƒŋǔ!ƒ IǴùǀǶdž Kƶùdžkǀƒ Ü**العــراق** Ĭ55 ĆĂŋ! ŧǂƶơ ƶhǂD ĬNjĂ -ŦƒƶƵ!ƒ Ĭ5 LJŏơƶǴùĻ!ƒĂ LJŏƒŋǔ!ƒ IǴǀǶùdž RĻjdž Dž!ǴùƵ!ƒ ǴNjþnjTùŏ ƟĂƶĻĂ Ƕŏdžǂ DžpǴ5k!ƒ Ŏ5 -čĕĐĔ ŧùhǂĻj Ĭ5 LJŏŏĻjŏƱǀǶùƵ5!ƒ LJĂƒT! IþơkdžƵ!ƒ DždžŪƒ ŧŏơĂƵdž KǶŤƒĂĂ ÜǶŏƵŏǂĂ Ŏ!Ăþ!ƒ ydžkŋdž!ƒ ýNjǴŋk ƶǀǂ! GnjkŬĂǴơdž LJŏƒŋǔ!ƒ ƶŋƶ þŏǂǂkĂ ǴNjĂùơĻj NJkǴŏ!ĂƒǀdžĂ IǴùǀǶdž!ƒ IjƦnj! KǶŤĂ ŧŏơ ÜǴnjkǴhǶƱŏkdž! ŧhǴŋkǀŬƒ LJƶ Ǵnjkŏ!ƒƶŏdž LJǴǂǀ č/Ē LJdž ƶλǂD ýdžŤŏ Ǵdž! Kƒƶŏþlk!ƒ ƶPć Ŏ5 ÜŎǶPƒþ ƟƶǴĻ LJĂŏǶdž Ď,Đ LJŏhu LJĂƶƶĂkŏ ÜŦƒƶƵ!ƒ ƶĂǴŋkk ǴùdžĻjŏhu .ШƶǴP!ǴùhU ĆĬŋŬ LJĂŏǶùdž Ď,Ď þþƶhu ŧŏdžĂǂơ!ƒ ƶŏƐ KǴùdžUĻjdž!ƒ Ưƶhu Kƒƶŏþlk IĂƶþhĂ ÜĆĬŋŬ LJŏŏŭdž ŧƶhƶŪƒ ƶŋǴơ LJŏƒŋǔ!ƒ čē LJdž Iƶk5!ƒ Ĭ5 ƶŏĻjŋ Ĭ5 þIƶ ŧơĂƵdž!ƒ LJdž Ĭ!Ăþ!ƒ ƶdžkđùdž!ƒ ĎČČē LJǴǀŏĻj/ýŏƶhD čĔ Ĭù!ǫ LJŏƒŋǔ! ŧŏĻǴǀĻjŬƒ KǴŋǴŏkơŬƒ ydž ýdžǴùƶk!ƒ ýĂơ ŧdžƶŪǴu ŧŏƶĂǵ! ÜŦƒƶùƶ!ƒ Ŏ5 ǶŏǶPƒþ LJŏơƶǴĻ!ƒĂ ÜǴnjkǴŋǴŏkơƒ ŧŏhǵk KǴùdžƒƶk!ƒĂ KƒĆƒƶŋǫ ƶŏƶƶkĂ ƶþŤk Ĭk!ƒ ŧŏƶǀl!ƒ Iƶŋnj!ƒ IƶTĻj KŤŤP Ǵdž‡ þƶĂƵǀ‡D ŧƶdžǴŋu LJŏƒŋǔù!ƒ KǴǀƒƶþ ƶ‡ƶdž LJƶ ĬǶƶ ĆĂơ!ƒ ĆǴl!Ú Ɣơ/ΣƱǀƐD Ĭ5 ǶŤǴP þþƶ .ŧdžƶŪƒ IjRnj! ŧǵdžǴT!ƒĂ ŧIŏdžƶ!ƒ þǴƶhŪƒ

IƶĂǴŋdž!ƒ ýĂþù!ƒ LJD ÜŦƒǴIơ!ƒ ƶƶùhD LJdžĂ ŧhǴŋkùǀŬƒ Ĭ5 ƶhù‡Ūƒ ĆƔƶ!ƒ ýdžơkk Ŧƒƶùƶǵ! Ŭ Ǵdž þŋĂŏ **الأردن** Ŏ5ù5 Ü‡džƶŪƒ IjRNj ƱĂǯơù! þƒþƶk GdžLjŏhu ŎùƒƶƵ ĆĬŋŬ ƶ!D ēđČ LJƶ ýIŏ DžNjĂ Ü‡džǀùĻj LJĂŏǶdž đ,ē ǵŤD ŧù!Ăþ!ƒ LJǴ‡ùǀ ŧƶŏhƱ!ƒ þƒƶĂdžù!ƒ ĬǶƶ ƒƶŏhǂ ƱƱùǯơ LJĂǵ‡Tŏ ŧŤǴP Ü‡ŏkơk!ƒ ŧŏĻjh!ƒĂ ŧŏþǴŤkùpŬƒ KǴŏĻjǴ‡džŬƒĂ

ƶǵǀ!ƒ LJdž þùŏþƶ!ƒ DžƶþùhU ŧdžĂ‡ùơ!ƒ Džƒƶk!ƒ ydž Ĭ5 GdžhU ĆǴhƶnj‡!ƒĂ IjǴùŏdž!ƒ KǴƶǴƱpĂ KǴdžþùP!ƒĂ ŧ5ǵ‡k KƶþpĂ Ü‡ŏƶdžƶ DžĂùǀƶ ýhǴIdž Džŏǵƶkƶ!ƒ ǁ!R ýIŏ Ŭ Ǵdžhu LJŏƒŋǔ!ƒ LJdž þƶƶ!ƒ ƒRùNj ĬǵƶŤ ŦǴ5LjŬƒ ydž ŧdžĂ‡ơ!ƒ KþpǴƶk þpĂ .ǶŏĂLjǀ ƶŬĂþ LJĂŏǵhu LJƶ ƱǀǶdž ĆƒƶŋŬ ŧǴơhuū! ŎŋùŏĂƶLj!ƒ "Ă5Ǵ5" þùnjƶdž LJŏƒŋǔ!ƒ ĆŬđNj þƒþƶŪ ŃŏĂƶùLj!ƒ ŧdžĂ‡ơ NJ!Ădžk .DžnjkǴŋǴŏkơƒĂ

ƶŤLj!ƒ ŧhƒƶp ŧ5ǴùơƵhu Džpƶ!ƒ ƒRNj DžPơùkŏĂ ĂD LJþƶŬƒ Ŏ5 LJĂdžŏIŏ Ŏùpƒƶƶ LJƱƒĂdž LJĂùŏǵdž Ɣƶơ RĻjdž ŧŏĂLjǀ DžǀƒĂùdž ýŭP Ǵnjŏǵƶ LJĂþ5ƒĂkŏ Iƶŏhǂ ƶpƒþƶD LJĂ‡ǵdžŏ DžNjĂ Üčĕĕč ŧŏLjǴǂ!ƒ ŃŏǵP!ƒ ĂD ŧŏdžǀƶ ŧùdžǴpǫ LJĂRD Džnjŏþù!Ă KƒƶǴIƶ!ƒ LJdž .Iþþŋkdž ýĂPþ KƒƶŏTǵk

> **"...على جميع السلطات والأطراف الدولية المعنية احترام وضمان احترام التزامها بمقتضى القانون الدولي، بما في ذلك حقوق الإنسان والقانون الإنساني، في كافة الظروف، وذلك لمنع وتجنب نشوء أية أوضاع يمكن أن تؤدي إلى تشريد أشخاص..."**
>
> **مبادئ توجيهية بشأن التشريد الداخلي ١٩٩٨**

ǴnjLjǴ‡ǀ þþƶ þùŏƶŏ Ŭ Ĭk!ƒ Ü**سوريا** Ĭ5 GdžD LJŏƒŋǔ!ƒ þþƶ ƶĂǴŋk þI5 Ü‡džǀLj LJĂŏǵdž čě ĬǵƶŤ LJdž %čđ ŧhǀùLj ĭD ÜLJĂŏǵdž č,đ LJùŏŏþƒƶƶù!ƒ Ĭ5 DžNjƶŏƶǵùk Džŋơ ǶơĂŏ ơùĂŏ Ǵùdždž ÜǴnjLjǴ‡ǀ ĬLjhu!ƒĂ ŧŏƒƒRƶ!ƒ þƶƒĂdž!ƒ ƶǴƶǀD YǴ5kƶƒĂ DžPùơk!ƒ ǁ!R‡Ă Üýdžùƶ!ƒ ƒ ƶ5Ă KƒƶǴùIƶ!ƒĂ ŧŏùkơk!ƒ DžpǴ5k LJdž þŏƶŏĂ .ŧùŏơŤ!ƒĂ ŧŏdžŏǵƶk!ƒ KǴùdžþP!ƒ LJĂþhu ŧŋǔ!ƒ KǔƒǴùƶ!ƒ LJdž %Đē LJD ŧǵ‡Tdž!ƒ

ƶLjƵ LJdž NJhu Ʊhwkƶŏ Ǵdž ΣŏƶǂkĂ ĆĂŋǶ!ƒ ŧdžƒþùkǀƒ ƶkĂkĂ ŧŏhǶǀĂ.

ŦƒƶƵ!Ǵhu ƟĂƶùĻ!ƒĂ ĆĂŋǶ!ƒ ƶđhu DžùNjD ŦǶƶkkĂ ĆƒƶơŤ!ƒĂ ýǴdžĂŤ!ƒĂ LJƒþĂǀ!ƒĂ LJǴLjhu!Ă LJŏƱǀǶĂ .ŎhƶƵ!ƒ ǲƶǯdž!ƒ Ŏ5 ŧŏhƶǯdž!ƒ

LJŏƒŋǔ!ƒ IǴùǀǶdž Kƶùdžkǀƒ Ü**العــراق** Ĭ55 ĆĂŋ! ŧǂƶơ ƶhǂD ĬNjĂ -ŦƒƶƵ!ƒ Ĭ5 LJŏơƶǴùĻ!ƒĂ LJŏƒŋǔ!ƒ IǴǀǶùdž RĻjdž Dž!ǴùƵ!ƒ ǴNjþnjTùŏ ƟĂƶĻĂ Ƕŏdžǂ DžpǴ5k!ƒ Ŏ5 -čĕĐĔ ŧùhǂĻj Ĭ5 LJŏŏĻjŏƱǀǶùƵ5!ƒ LJĂƒT! Iþơkdž!ƒ DždžŪƒ ŧŏơĂƵdž KǶŤƒĂĂ ÜǶŏƵŏǂĂ Ŏ!Ăþ!ƒ ydžkŋdž!ƒ ýNjǴŋk ƶǀǂ! GnjkŬĂǴơdž LJŏƒŋǔ!ƒ ƶŋƶ þŏǂǂkĂ ǴNjĂùơĻj NJkǴŏ!ĂƒǀdžĂ IǴùǀǶdž!ƒ IjRnj! KǶŤĂ ŧŏơ ÜǴnjkǴhǶƱŏkdž! ŧhǴŋkǀŬƒ LJƶ Ǵnjkŏ!ƒƶŏdž LJǴǂǀ č/Ē LJdž ƶλǂD ýdžŤŏ Ǵdž! Kƒƶŏþlk!ƒ ƶPć Ŏ5 ÜŎǶPƒþ ƟƶǴĻ LJĂŏǶdž Ď,Đ LJŏhu LJĂƶƶĂkŏ ÜŦƒƶƵ!ƒ ƶĂǴŋkk ǴùdžĻjŏhu .ШƶǴP!ǴùhU ĆĬŋŬ LJĂŏǶùdž Ď,Ď þþƶhu ŧŏdžĂǂơ!ƒ ƶŏƐ KǴùdžUĻjdž!ƒ Ưƶhu Kƒƶŏþlk IĂƶþhĂ ÜĆĬŋŬ LJŏŏŭdž ŧƶhƶŪƒ ƶŋǴơ LJŏƒŋǔ!ƒ čē LJdž Iƶk5!ƒ Ĭ5 ƶŏĻjŋ Ĭ5 þIƶ ŧơĂƵdž!ƒ LJdž Ĭ!Ăþ!ƒ ƶdžkđùdž!ƒ ĎČČē LJǴǀŏĻj/ýŏƶhD čĔ Ĭù!ǫ LJŏƒŋǔ! ŧŏĻǴǀĻjŬƒ KǴŋǴŏkơŬƒ ydž ýdžǴùƶk!ƒ ýĂơ ŧdžƶŪǴu ŧŏƶĂǵ! ÜŦƒƶùƶ!ƒ Ŏ5 ǶŏǶPƒþ LJŏơƶǴĻ!ƒĂ ÜǴnjkǴŋǴŏkơƒ ŧŏhǵk KǴùdžƒƶk!ƒĂ KƒĆƒƶŋǫ ƶŏƶƶkĂ ƶþŤk Ĭk!ƒ ŧŏƶǀl!ƒ Iƶŋnj!ƒ IƶTĻj KŤŤP Ǵdž‡ þƶĂƵǀ‡D ŧƶdžǴŋu LJŏƒŋǔù!ƒ KǴǀƒƶþ ƶ‡ƶdž LJƶ ĬǵƶŤ ĆĂơ!ƒ ĆǴl!Ú Ɣơ/ΣƱǀƐD Ĭ5 ǶŤǴP þþƶ .ŧdžƶŪƒ IjRnj! ŧǵdžǴT!ƒĂ ŧIŏdžƶ!ƒ þǴƶhŪƒ

IƶĂǴŋdž!ƒ ýĂþù!ƒ LJD ÜŦƒǴIơ!ƒ ƶƶùhD LJdžĂ ŧhǴŋkùǀŬƒ Ĭ5 ƶhù‡Ūƒ ĆƔƶ!ƒ ýdžơkk Ŧƒƶùƶǵ! Ŭ Ǵdž þŋĂŏ **الأردن** Ŏ5ù5 Ü‡džƶŪƒ IjRNj ƱĂǯơù! þƒþƶk GdžLjŏhu ŎùƒƶƵ ĆĬŋŬ ƶ!D ēđČ LJƶ ýIŏ DžNjĂ Ü‡džǀùĻj LJĂŏǵdž đ,ē ǵŤD ŧù!Ăþ!ƒ LJǴ‡ùǀ ŧƶŏhƱ!ƒ þƒƶĂdžù!ƒ ĬǵƶŤ ƒƶŏhǂ ƱƱùǯơ LJĂǵ‡Tŏ ŧŤǴP Ü‡ŏkơk!ƒ ŧŏĻjh!ƒĂ ŧŏþǴŤkùpŬƒ KǴŏĻjǴ‡džŬƒĂ

ĂD ƘǴIǁƱdž Ǵnj!Ăùƶk ǴnjLjdž IƧŏhù‡ ƚhʅLjĂ Üýŏƶdž
ƚLjʅ čĔ Ĭ!ǫ đ LJŏh Ǵdž ýǴƨƱŪƒ ƚhʅLj LJDĂ Üýdžƒ ƧD
ƚŏLjǴ‡ʅù!ƒ ƚ5Ǵʎ‡!ƒ Ƨùŏʎƌk Ƙơ kĂ .%ďĐ,đ ƸǁhƙK
ƚdžŏƧƞ!ƒ ƚƱƬLjD Ƙþƒƨ ÜƚƬŏƶdž!ƒ ăĂkùʅdž ĬLjþkĂ
ƽƱǴLjdž Ĭ5 IƧǴƵþ!ƒĂ ƻƱƤ!ƒĂ ýkI!ƒ Ĭ5 ƚdžƲLjdž!ƒ
ƘǴLjĂƶdž!ƒ ƚdžŏùƥ ƘʒǁhĂ ÜLJŏƑƞŬ!ƒ ƇŰƋNj ƚdžǴùƥǫ
Ĭ!ƒĂơ LJŏdžǴƵ ýŬƤ Džnj! ƚùdžþIdž!ƒ ƘƒþƵǴʅdž!ƒĂ
Ĭ5 ǴnjkþǴŏƨ ƧƲkLjdžĂ ÜĬ‡ŏƧdžD ƧŬĂþ LJĂŏǁdž čĒĎ
.ƧŬĂþ LJĂŏǁdž ĎđĒ Ĭ!ǫ LJŏdžþǴI!ƒ LJŏdžǴƶ!ƒ

ƐƞŬ ƻ!D čČČ þĂƞĂ ƚŏùưĂƽdž!ƒ ƘƧþƥĂ
ƚŏƑƒĂƬƵ ƽƱǴLjdž Ĭ5 LJĂƬŏùƶŏ مصر Ŏ5 ŎƥƒƧƵ
ĎČ LJdž لبنان Ŏ5Ă ÜƚŏƬdžǴNj ýǴdžƵD Ŏ5 LJĂǁdžƶŏĂ
ăĂʅ ƚŏưĂƽdž!ƒ ƴdž DžnjLjdž ýƞʅŏ Dž! ǴƽD ĐČ Ĭù!ǫ
/ĂŏǴdžĂ LJǴʎ LJĂLjǴ‡/ƧŏǴLjŏ ăƧnjƬ LJŏh Ǵdžŏ5 čĔČČ
.Ŏư Ǵdž!ƒ DžǴƶ!ƒ LJùƵ %đČ ƚhʅLjh ĎČČē ƧǴùŏD
ƚŏǴnjLjh ƻŰƈ čČ ýŏƞʅk ƚŏưĂƽdž!ƒ Ƙ5þnjkʅƒ ǴdžLjŏh
ƇĬƞŰ ƻ!D đĐ þƞƒĂk ƧþIŏ LJƒƧŏǫ Ŏ5Ă ÜĎČČē
þƒƧ5D LJdž ƽƒƧƶ!ƒ ƜƧǴƤ LJŏƑƞŬ!ƒ ƔǁƸDĂ ÜŎƥƒƧƵ
Üƽhǵʅ!ƒ ƚ ƶh!ƒ Ɣƨơ ĂD ýơLjdž!ƒ Ŏƥƒƶ!ƒ ƫŏƞ!ƒ
ǁŬkdžƒ Džþƶ! ƚŏLjĂùLjǴI!ƒ ƚIơŬdž!Ǵh LJĂþþùnjdž DžNjĂ
LJdž DžnjdžƧơŏ Ǵdždž ÜƚdžǴƥǫ IƧŏƬƋk DžnjLjdž IƧŏh‡ þƒþƵD
.ƚŏdžŏǁƶk!ƒĂ ƚŏơƮ!ƒ ƘǴdžþƤ!ƒĂ ýdžƶ!ƒ ƒ Ƨ5

ƱĂʓư LJdž IǴʅƋdž!ƒ Džƞơ NJùǁ‡Ƭk Ǵdž! ǂƧƲLjĂ
Ĭ!ǫ ǴnjhǁƸD ƘƋùƞ! þI5 ÜIƧĂǴƞdž!ƒ LJƒþùǁh!ƒ ĬǁƵ
þĂŏƥ ƴưĂ ĂD Džùnjl5þk DžǴùdžD ǴNjþĂþùơ ƽŬƸǫ
ƘƒƧŏƬƋkĂ ƽùƑǴʎĂ ĬǁƵ Džùnj!ĂƮơ! ƚùŏƨŏƞƶk
ÜǴkǴkh Džùnj!ĂƤþ Ƣ5Ƨk فالكويت ÜƧƽʅ!ƒ
ÜDžnjƑĂƞ! LJdž þơǁù! ƘƒƇƒƧƞǫ Ƣƶh Ƙʎþơkùʅƒ Ă
ƧĂƱkdž ǴùŏþĂþơ ǴƞǴùŏʅ السعودية þŏƵƬkĂ
ýĂƤþ!ƒ Džkŏ لبنان Ŏ5Ă ÜDžnj!ĂƤþ ƴLjdž! ǴŏƞĂ!ĂLj‡k!ƒ
ƚƮǴƤ ƚƽƮùh5 الأردن ǴdžD ÜƔŏƧnjk!ƒ ƔĂùǁʅƋh
LJŏƧƬk/Ƨhdž5ĂLj Ŏ5 LJǴdžƵ ƽþǴùLj5 ƘƒƧŏƞƽk ƦLjdžĂ
ƠŏƧǴƮk ĬǁƵ ƚdžƧǴƮ ǂþĂŏƥ ƢƧƽk ĎČČđ LJǴʎ
ƔLjǴƞŰƒ ƚƽƮ ƧƒƧdžkʅƒ LJǴdžư! ƚkƥƋùdž!ƒ ƚdžǴƥŰƒ
čē LJʅ Ĭ5 LJŏhƨǴƶ!ƒ ýĂƤþ ƴLjdžk Ǵdž‡ ÜLJŏŏƥƒƧƶǁ!

IƧŏh‡ þƒþƵD ýŏơƧkh ǚŭƶ5 ƘdžǴƥĂ ÜǴdžǴƵ ďđ Ĭ!ǫ
ƘƒƧŏƬƋk ĬǁùƵ LJŏǁƮǴơ!ƒ Ƨŏƹ LJùŏŏƥƒƧƶ!ƒ LJdž
ƘLjǁƵD ĎČČĔ ƱǴhƬ/ƧùŏƒƧh5 čĕ Ĭ5Ă ÜƚùdžǴƥǫ
/ýŏƧhD čē Ĭkơ ƚǁnjdž ƚŏLjþƧŪƒ ƚùŏǁƤƒþ!ƒ IƧƒƨĂ
LJƦǫ LJĂþh LJŏdžŏùIdž!ƒ LJŏŏƥƒƧùƶǁ! ĎČČĔ LJǴʅŏLj
.DžnjƵǴư ĂD Ơŏơ Ʈk! ĬLjĂLjǴƥ

ĬǁƵ ýĂƮơ!ƒ IƧĂƧư سوريا Ƙư Ƨ5 Ǵdž‡
Ƙƶ ưĂĂ ÜƧĂnjƬ ď ý‡ ǴNjþŏþƞkĂ ýĂƤþ IƧŏƬƋk
ƘƒþǴIkLjƒ ýơdž ƒƦNj LJǴù‡Ă Üƚŏ!Ǵdž ǂþĂùŏƥ مصر
.ƚŏ!Ăþ!ƒĂ ƚŏhƧƶ!ƒ ƚŏdžĂ‡ơ!ƒ Ƨŏƹ ƘǴdžƲLjdž!ƒ

ăƋLj ýƲ Ŏ5 LJŏŏƥƒƧƶ!ƒ LJŏƑƞŬ!ƒ IǴʅƋdž DžƥǴƽkkĂ
DžǴŏI!ƒ LJƵ ǴʅǴʅD ƚdžƨŪ! ƚhhʅùdž!ƒ ăƧh‡!ƒ ýĂþ!ƒ
ýŬƤ LJdž ƇƒĂʅ ÜƚŏLjǴʅLjŰƒĂ ƚŏƥŬƤŰƒ ǴnjkǴŏ!ĂƑʅh
ƘŰǴơ!ƒ ƚƮǴƤ ÜLJŏƑƞŬ!ƒ LJŏƱĂk Ĭ5 ƚdžNjǴùʅdž!ƒ
ýĂþ!ƒ ƚŏLjƒƨùŏdž DžƵþ ĂD ÜƚƤƧǴƮù!ƒ ƚŏLjǴʅùLjŰƒ
ăD Džþlk Dž! ǴùŏLjǴƱŏƧùh5 ÜLJŏƑƞŬ! ƚùǁhIkʅdžù!ƒ
Iþơkdž!ƒ ƘǴŏŬĂù!ƒĂ ÜƧ‡Ʀk ƚŏLjǴùʅLjǫ ƘƒþƵǴʅdž
ƇĬƞŬ ĎČĎ ýĂƤþh IþŏþƬ ƱĂʓư Ƙơk Ƙơdžʅ
LJŏƱĂkh ĎČČē Ĭ5 ǴNjþùnjƶk DžƸƧĂ ÜĎČČđ Ĭ5
ăĂʅ ýĂƤþh Ơdžʅk DžǁǁƸ ÜƇĬƞŬ ƻŰƈ ē Ĭ!ƒĂơ
.ĎČČē Ɣƈ/ƩƱʅƸD Ĭkơ ƇĬƞŬ čČČ

ŎhĂƧĂŪƒ þǴơkŰƒ ýĂþ ƻƥĂùdž Džʅkƒ ǁ!Ʀ‡Ă
Ŏk!ƒ ÜþŏĂʅ!ƒ ƇǴLjʎkʅǴh ǁ!ƦĂ ÜDžǴƞơŰƒĂ ƚŏùhǁʅ!Ǵh
LJŏŏƥƒƧƶ!ƒ LJŏùƑƞŬ!ƒ LJdž ǂþþƵ ǴùNjþơĂ ýhIkʅùk
ƘLjǴ‡Ă ÜǴƶŏdžƞ þǴơkŬƒ ýĂþ NJǁhIkùʅk Ǵdž ăĂǴʅŏ
LJĂƑƬ ƚùŏưĂƽdž þǴùIkLjƒ ýơdž ƻƥƒĂùdž!ƒ LjƦNj
ƘLjǴ‡ ǴnjkǴŏLjƒƨŏdž LJD Ĭ!ǫ ƘƧǴƬD ƚ ŏơ ÜLJŏƑƞŬ!ƒ
Ŏ!ƒĂơ Džưk ƇĂƞ! ƚƞĂdž ƚnjƞƒĂdž! IƧþùIdž ǚŭƮD
Ƨùŏþùlk LJD Ĭù!ǫĂ ÜƱI5 ƇĬùƞŬ ƻ!D ĒČČ
ƔƧơǁ! ƚŏdžĂŏ!ƒ ƻŏ!Ǵ‡kǁ! Ĭù‡ŏƧdžŪƒ ƩƧƞLjĂ‡!ƒ
ĬLjƶdžĂ .ƧŬĂþ LJĂŏǁùdž ĎēđƸǁhŏ ƽƒƧƶ!ƒ ĬǁƵ
ƚŏLjƒƨŏdž!ƒ LJƵ þơƒĂ!ƒ ƳĂhʅŪƒ Ŏ5 þŏƨk ǴnjLjD ǁ!Ʀ
.ƚŏưĂƽdžǁ! ƚŏ!ǴdžƞŰƒ ƚŏĂLjʅ!ƒ

ýĂơ LJĂkǁŏdžǴNj-Ƨ‡ŏh ƚùLjƞ! ƘƧþƥ LJD ƽhʅĂ
Ŏ!ƒĂơh ƔƧơ!ƒ ƚƽǁ‡k ƽƒƧƶ!ƒ Ŏ5 ƴưĂ!ƒ ƚʅƒƧþ

LJD Ü‡ŏưĂ5dž!ƒ ĭD2 Ŏ5Ă ÜŎ‡ŏ2džD 2ŬĂþ 2Ğŏŭu đ
ý‡ĞTdž ‡njŋƒĂdž! Ğùnjljdž ‡ŦŏĮhu ‡huĮùlj ƭ ŏŢPk
ƒRNj Ğnj£Ăŭu LJĂþ ýĂoŏ! LJĞ‡ Ğdž ΘĂ2lj!ƒĂ ĆĂŋŭ!ƒ
.Ŏλ2Ğ‡!ƒ ăĂkĮdž!ƒ

ýŏŋĮk! ‡ŏưĂ5dž!ƒ KŦŦP ‡džĞŻ ‡5ŢhĂ ƒRNj
ÜDžĞz!ƒ ‡ŏĞnjlju LJŏùŦĂk!ƒ IþĞŻŬ Ŏþƒ2Ż 2!D ĎČ
KƒĂljĮ!ƒ Ĭ5 2ŽoŦdž!Ğu ‡ljŽĞIdžù!Ğu 2ŏu‡ DžpŽ ĂNjĂ
þpĂ .ƒFŋŬ đčĚđ 2ĂĞŋkŏ ŬĂ Ü‡ŏưĞdž!ƒ yn2Ūƒ
ýnjkĮdžĂ ĎČČē ‡ùŏĞnjlj Ĭ5 2þĞùŢdž!ƒ KþŽĂD
ĞdžLjŏhĂ ÜĞŏŽĂĮ LJdž ĆĬŋŬ 2!D ĎČ IþĂŻ ĎČČĚ
Ĭ5 LJĮoŕkŭ! ƒŽùTđdž 2þĞŢdž!ƒ Ư ùzhu NJkŽhkŻƒ
‡ŏ!Ğdž ý‡ĞTdž! ăŽPD NJkzŋŽD ÜŠƒŽz!Ğu YĞưĂŬƒ
.‡ŏljĂLjĞpĂ

ƒŋdžĞLjŽùhu Ĭdž!Ğùz!ƒ ĆƒRƷ!ƒ JNdžĞùljŽhu LJŭŻDĂ
ÜĞŏŽĂĮ Ĭ5 Ĭùpƒ2Ż ĆĬŋŬ đĚČČ IþŻĞùĮdž!
Ĭ5 LJŏFŋŭ!ƒ LJĂƒT! Iþơ‹kdž!ƒ DidžŬƒ Ư Ă5dž LJŭŻDĂ
NJLjŻ ƭ ĞP ‡ Ăzhdž ýĞĮ2ą ĎČČĚ ŬĞhvT/2ŏƒ2hƷ5 Ē
LJŏŏpƒ2z!ƒ LJùŏFŋŭ!ƒ LJŏŏŭdž IþĞùŻą ĬŭŻ ýdžzŭ!
.Šƒ2zŭ!

ƒþŏIzk þTD Ĭnj5 ÜLJŏơ2Ğùlj!ƒ ‡ŭ‡Tdž LJŻ ĞdžDĂ
2ŦP!ƒĂ Yƒ2ùŢ!ƒ ŠŦĞljùdž Ĭ!ą Ɣ2ùpD DžnjljŬ
Ü‡λĞ£Úƒ JNdžƒ2hu Ĭ5 ‡ŭŻĞ5!ƒ KĞFönj!ƒ LJŻ LJĂþŏzhĂ
Kŭ5ljŬƒĂ Ĭ5FĞŦ!ƒ ƷljŻ!ƒ ΘĂ2ùljƒ ƔĞhĮD LJdžĂ
Ü‡ŏĮĞĮŬƒ KĞdžþùP!ƒ DžƒþŻljƒĂ ĬljĂLjĞùI!ƒĂ ŎljdžŬƒ
‡ŏ‡ŭdž!ƒ KĞŻ2ĞljdŽ ýơ Ĭ5 þŏþT!ƒ ĆŦhv!ƒ LJŻ ŭưƷ
‡‡2kTdž!ƒ ‡ùŏljdžŬƒ ‡ŦP!Ğ5 Ü(LJ‡Įù!ƒ Ĭ5 Šơ!ƒ)
2ŏ£ K!ƒ2Ğdž Ĭ‡ŏ2džŬƒ ţ ŏŋ!ƒĂ ‡ŏpƒ2z!ƒ ‡džĂ‡ơŭ!
DžNjD) ŦI5 ƒþƒƷhu ‡U5Ğùơdž LJdž5 ÜJNƒFĞKLj!ƒ ‡ơưƒĂ
þþŻ ‡ŏ!Ăþ!ƒ ‡ŏhvŦ!ƒ ‡Fönj!ƒ KŽþp (‡ŦP!ƒ 2ĂĞơdž
KĞŭdžŻ DžkkĂ Ü2!D ĎČČ LJŻ þŏ2ŏ Ğdžhu LJŏơ2ĞLj!ƒ
‡ŏhvNjRùdž Σ Į D ĬŭŻĂ ĭ2ùĮp ý‡Thu ΘĂ2ùLj!ƒ
ŠŦĞljdž!ƒ Ĭ!ą ‡Ljùl!ƒ ƔNjRŏ5 Ü‡ŏp2ŻĂ ‡ùŏ5FĞŦĂ
ƒŋŭŏĂ Ü‡zŏT!ƒ ýk‡k ŠŦĞljdž Ĭ!ą ‡zŏùT!ƒĂ ‡ŏljĮ!ƒ
‡ŢĞP ‡ùŏ!ĞdžTù!ƒ KĞU5Ğùơdž!ƒ Ĭ!ą þƒ2ù‡Ūƒ
.LJĞkĮþ2‡

Ż ŬŬƒ ƔŻNj ‡ŏơŏĮdž I2Ą D đđČČ LJŏhu LJdžĂ
‡U5Ğơdž LJdž ‡ơŭĮdž!ƒ KĞŏTŏŭŏdž!ƒ Kƒþùŏþnjk Kơk
.LJĞkĮþ2‡ ŠŦĞLjdžĂ ăĂùLjŏLj ‡U5Ğơdž Ĭù!ą þƒþƷhu
‡FhvŢ!ƒ ‡5FĞŦ LJdž ŭ5!D đČ Ĭ!ą ĎČ LJdž Dżþp II!R‡
ŭŏŭz5 KIIơk þpĂ ŬLJĞkĮþ2ù‡ Ĭ!ą I2ŋNj KĞhvŭŦ
LJdž LJĞĮLjŬƒ ŠĂIơ! ‡ŏdžŭĮŬƒ ‡džŬljdž!ƒ Kƒ2ŏRơk
‡ŏ5ƒ2ŋĂùdžŏþ!ƒ ‡hvŏ‡2ùk!ƒ Ĭ5 Kƒ2ŏŏƷùk ‡ Ăþơ
‡ŦŦLjD ýŭP LJdž ΘĂ2Lj!ƒ KĞŋĂdž ‡ŋŏKLj LJĞù‡Įŭ!
Ĭp2z!ƒ 2ŏnjŦŏkù!ƒ Ư2ƒ5 Ĭ5 ‡ơŭĮdž!ƒ ýùFĞŢ5!ƒ
2ŏŋnjk!ƒĂ ‡ŏĂnj!ƒ Ĭùŭz ýkI!ƒ ƔĂŭĮdhu GnjIŦĞùLjdž!
.ăƷĮI!ƒ

yĞhvŦkhu ‡5ŭ‡dž!ƒ GŏŭŻ!ƒ ‡Ljŋŭ!ƒ Kþ‡D DżĞz!ƒ ýŭPĂ
2ŏŋnjk Ĭùŭz Gnjdž2ùŻ IIĂ‡2‡ Ĭù5 YĞưĂŬƒ
KĞŏŭpŬƒ 2ŭkPdžĂ ‡ŏLjĞdž‡2k!ƒĂ ‡ùŏhv2z!ƒ 2FĞTz!ƒ
LJĞ‡Į LJdž ƒĂĮŏ! DżNj2ĞhvkŻĞhu IIĂ‡2‡ LJdž ăŽPŬƒ
yĞdž ‡ŭŢŬƒ DżnjIŦĞLjdž Ĭ!ą DżnjkþĞŻą ƔŋŏĂ ‡Ljŏþdž!ƒ
ŎdžƒŽ!ƒ GnjŦŦPdž Ĭ5 II!RĂ Ü‡ŏ!Ğdž KĞưŏĂzk y5þ
ljRNj ŠĮkkĂ .LJĞkĮþ2‡ DżŏŭpDhu IIĂ‡2‡ ŠĞơ!ą Ĭù!ą
DżĞŏIhu ‡ŏ!Ăþ!ƒ I2ŋnj!ƒ ‡džŬljdž Kƒ2ŏþIk yĞž ŦŦP!ƒ
ýŭPĂ Ĭ‡ŏ2džD ĆĞŦ Kơk ‡ŏþ2‡!ƒ KĞŏTŏŭŏdžù!ƒ
ĬhvŻ 2!D đČČ 2ŏŋnjk Dżk ýŭkơŭ! ýĂŬƒ DżĞz!ƒ
ăþ2‡ 2!D ĐēČ ýĂŭơĂ Ü ĬLjĞdž‡2k 2Ůć čČ Ă
ĂD ‡IhvĞĮ!ƒ DżùnjkdžĞpą ýơdž‡ ĆƒĂĮ ÜIIĂù‡2‡ Ŏ5
ýƒ2ĞdžĂ Ü2ùPć ‡džĞùpą ýơdž Ĭù!ą ĂD ýơdž!
ĆƒĂŋD Ĭ5 LJĂTŏzŏ þƒ2‡ŬƒĂ Ɣ2ùz!ƒ LJĂþ2Tdž!ƒ
KĞŻ2ĞLjdž ýùơ! ƒ2ĞUkLjƒ IĞùLjĞzdž!ƒĂ ‡ùŏNjƒ2‡!ƒ
.‡ŏ‡ŭdž!ƒ

‡ŢĞùP!ƒ ‡ŏnjŏùŋĂk!ƒ ĆăþĞùhvdž!ƒ LJD Dżƒ2Ă
‡ŏĞdžơ! Ĭ!Ăþù!ƒ 2ĞŦŬƒ ĬNjĂ ĬŭPƒþ!ƒ ΘĂ2ùLj!Ğhu
ĬŭŻ ŠhvŦljk (ĎČČđ 2hvdžkùhvĮ) ŭŏŭPƒþ LJŏơ2ĞLj!ƒ
‡ŏ2ơ! ŭùLjĞdžư ý‡TkĂ Šƒ2ùz!ƒ Ŏ5 LJŏơ2ĞLjù!ƒ
DżnjkĞŋĞŏkơƒ Ĭùŭz Dżnj!ĂŢơ I2Ă2ưĂ Dżùnj!ĞIKLjƒ
KĞŦŭĮ!ƒ ƔLjĞŋ LJdž ăĂadž!ƒĂ ‡ŏFƒRƷ!ƒĂ ‡ŏLjĞĮLjŬƒ
Ĭ5 IþŏþT IĞùLjĞzdž Σ‡zŏ yþƒĂ!ƒ LJƎù5 Ü‡ŏŭơdž!ƒ
I2ƒ2Ă ýŏ‡Tk Dż£2 II!RĂ KĞŋĞŏkơŬƒ IjRNj LJĞdžư

.LJĞkĮþ2‡

ƒŋdžĞLjŽùhu Ĭdž!Ğùz!ƒ ĆƒRƷ!ƒ JNdžĞùljŽhu LJŭŻDĂ
ÜĞŏŽĂĮ Ĭ5 Ĭùpƒ2Ż ĆĬŋŬ đĚČČ IþŻĞùĮdž!
Ĭ5 LJŏFŋŭ!ƒ LJĂƒT! Iþơ‹kdž!ƒ DidžŬƒ Ư Ă5dž LJŭŻDĂ
NJLjŻ ƭ ĞP ‡ Ăzhdž ýĞĮ2ą ĎČČĚ ŬĞhvT/2ŏƒ2hƷ5 Ē
LJŏŏpƒ2z!ƒ LJùŏFŋŭ!ƒ LJŏŏŭdž IþĞùŻą ĬŭŻ ýdžzŭ!
.Šƒ2zŭ!

ƒþŏIzk þTD Ĭnj5 ÜLJŏơ2Ğùlj!ƒ ‡ŭ‡Tdž LJŻ ĞdžDĂ
2ŦP!ƒĂ Yƒ2ùŢ!ƒ ŠŦĞljùdž Ĭ!ą Ɣ2ùpD DżnjljŬ
Ü‡λĞ£Úƒ JNdžƒ2hu Ĭ5 ‡ŭŻĞ5!ƒ KĞFönj!ƒ LJŻ LJĂþŏzhĂ
Kŭ5ljŬƒĂ Ĭ5FĞŦ!ƒ ƷljŻ!ƒ ΘĂ2ùljƒ ƔĞhĮD LJdžĂ
Ü‡ŏĮĞĮŬƒ KĞdžþùP!ƒ DżƒþŻljƒĂ ĬljĂLjĞùI!ƒĂ ŎljdžŬƒ
‡ŏ‡ŭdž!ƒ KĞŻ2ĞljdŽ ýơ Ĭ5 þŏþT!ƒ ĆŦhv!ƒ LJŻ ŭưƷ
‡‡2kTdž!ƒ ‡ùŏljdžŬƒ ‡ŦP!Ğ5 Ü(LJ‡Įù!ƒ Ĭ5 Šơ!ƒ)
2ŏ£ K!ƒ2Ğdž Ĭ‡ŏ2džŬƒ ţ ŏŋ!ƒĂ ‡ŏpƒ2z!ƒ ‡džĂ‡ơŭ!
DżNjD) ŦI5 ƒþƒƷhu ‡U5Ğùơdž LJdž5 ÜJNƒFĞKLj!ƒ ‡ơưƒĂ
þþŻ ‡ŏ!Ăþ!ƒ ‡ŏhvŦ!ƒ ‡Fönj!ƒ KŽþp (‡ŦP!ƒ 2ĂĞơdž
KĞŭdžŻ DżkkĂ Ü2!D ĎČČ LJŻ þŏ2ŏ Ğdžhu LJŏơ2ĞLj!ƒ
‡ŏhvNjRùdž Σ Į D ĬŭŻĂ ĭ2ùĮp ý‡Thu ΘĂ2ùLj!ƒ
ŠŦĞljdž!ƒ Ĭ!ą ‡Ljùl!ƒ ƔNjRŏ5 Ü‡ŏp2ŻĂ ‡ùŏ5FĞŦĂ
ƒŋŭŏĂ Ü‡zŏT!ƒ ýk‡k ŠŦĞljdž Ĭ!ą ‡zŏùT!ƒĂ ‡ŏljĮ!ƒ
‡ŢĞP ‡ùŏ!ĞdžTù!ƒ KĞU5Ğùơdž!ƒ Ĭ!ą þƒ2ù‡Ūƒ
.LJĞkĮþ2‡

حقوق الفكرية الخاصة

اللاجئون الفلسطينيون

العراق

فأولاً

وثانيا

وثالثا

رابعاً

خامساً

سادساً

الأردن

لبنان

ČĬηŮ LJĂöüdž Ď,ď) ƧĂƷƧƒþ Ŏƽ Oüljdž!ƒ YƒƧŢ!ƒ Ĭƽ DžnjkĞ‡ükdždžĂ Džnjöưƒ‡ƧĎĂ Džnj!ƧĞljdž ƒĂþIƽ (ƲƧĞljĂ Ĭ ljƷ LJdž ƒĂLjĞŽĂ ĞNjþĞŢkpƒ Ƨödžþk þzhu Dżùnjljƒ‡Ădž NJkthu ljƷ ĞdžŽ ÃÃưƽ .LJĞùljÚƒ ƽĂIoº KĞ‡Ğnjùkljƒ .ƲĂƧLj KĞηĂdž LJdž ƥöžöhƒ! ƥƧƒĂ‡!ƒ Ư'žhu

> **"...هنـــاك أكـثـــر مـن ٢٣٣ ألف لاجئ سـودانـي من سكـان دارفـور في شرق تشـاد، وما يقرب من ١٧٩ ألف تـشـادي مـن الـنـازحين إلـى منـاطق الحـدود مع دارفـور..."**
>
> **١٣ يناير ٢٠٠٧**
> **اللجنة العليا لشئون اللاجئين**

Ăơlj NJηkk ƧĂdžÃƒ KDþùhu ÜŲĂljnüº! ƥhljùlj!Ğhu Ĭƽ ýdžĞŢ!ƒ Dżüƒ!ƒ ƽĞùƽkƒ ýƒpĂk RljdŽ ƧƒƧIùkljƒ ŲĂljη ƥdžĂ‡ơ KDþhuĂ ÜĎČČđ LJĞλ LJĂljĞ‡/ƧöĞùljö LJöơƧĞlj!ƒ LJdž LJöö̆dżù!ƒ IþĂƵ! IĂŽþ!ƒ LJƒþĂùƷ!ƒ .ŲĂljη!ƒ Ĭ!ƒ LJöƒηü̆!ƒĂ

LJdž ßöüPƒþ LJöơƧĞùlj!ƒ YĞưĂdhu ƽüƵkö Ğùdžö5Ă þĞŽ þIƽ ÜLJĂöüdž č,Ď Ăơljhu DżNjþþŽ ƧþIöĂ ŲĂljη!ƒ Dżü̆ƷƒĞƽkƒ ýƒpĂùk RljdŽ DżnjIƲĞùljdž Ĭ!ƒ Dżnjhüƒ DžĂ KdžÃƒ ĎČČđ RljdžĂ Ü‡ùöƵöhƲ IƧĂŢhu ýdžĞùŢ!ƒ ččČ LJdž ƧĂ‡Ü IþŽĞƷdž!ƒ IƧηnüº! ƥö!Ăþ!ƒ ƥdžUljdž!ƒ .DżĂƲƧP!ƒ Ʋöơdž LJdž IþĂƵüº! LJööhüĂljη!ƒ LJdž Ƨ!D

ƥöƷĞƷüƒ ƥöljhüº! ƧĞIk5Ůƒ ý‡Tö LJŬƒ Ĭkơ LJ‡!Ă Ĭƽ Iþơkdž!ƒ DżdžÃƒ KƒƧþI! ßöþùơk ţ öƵ!ƒ ƒ ƧƽĂ DżŽþ! Ĭ ljđdž!ƒ ƧĞƲú! ßIƽĂ IþĂùƵ!ƒ ljRNj ƵöƵzk Ŏƽ ƽhkö Dż!Ă .LJöƒηü̆!ƒĂ ßöüPƒþ LJöùơƧĞlj!ƒ IþĂŽ ƒĂ!ƒƧĞùdž ƲƧĞlj LJĂùöüdž Ď ăĂùl DżĂƲƧùP!ƒ ŲljĞη LJdž þöþη Ƨùöηnjk KŬĞdžkơŬ LJĂưƧƵkùö ƲöƲPk!ƒ IþĞŽÚ ĞùnjηdžƒƧhu ƧĞƲƷ Ŏƽ ƥùdžĂ‡ơ!ƒ DżnjkĞljƲĂkljdž DżþNj ýdżùŢ Ğdždž Ü‡ljöþdżü! ĬljƒƧùdžƵ!ƒ Ĭ!ƷƒĞ‡öùŢ DżöPdž LJdž DżnjüöơƧùkĂ KĞ5ƒƧη!ĞùhU ƠdžljöĂ Ü‡ljƲƒĂdž!ƒ ƽơ LJùdž LJĂdžĂƧơdž ΣĞlŪƒ đ' Iþdž! ƥơ!ĞŢ Ƶƽl ƽƒĞλĂ Ƨƒþùljkl‡hu ƲIƽ Dżnj! DżnjüöλdžkĂ ƥ!Ăþ!Ğhu LJöölljöƲljüƽ!ƒ ýIλ DżƐƧĂ ÜKƒĂljl ƥöljöl!ƒ KƒĆƒƧùηÚƒ Ư'žhu LJD ŮƷ ÜLJĞdž!Ƨhu!Ğùhu yƲpĂk þzhu ƥŢĞùP Dżnjk‡ƧĞTdž f öüIk Ƨþùnjkl k ýöþzk ĞnjljdžĂ) ýöùƒƒƧlƷ yƲž ƥöĂùlk!ƒ KĞöpĞùƽkƒ .(ÃÃdž ƥöhĞPkljŬƒ ƧƒƒĂþ!ƒ

LJþƧŬƒ Ŏƽ LJöölljöƲljüƽ!ƒ LJöùƒηü̆!ƒ ƽüp ƧöƵöĂ DżnjkdžĞpƷ ýơdž þljhu ĆĞƷ!Ƽhu ƥùölljþƧŬƒ KĞƲüljl!ƒ DżĞöp ƥöĂnj!ƒ ƽƒĞƵĂ LJdž ƥükơdżù!ƒ LJöƲljüƽ Ŏƽ ƥüŢŬƒ ll!R LJĂ‡ö LJD ƥöTP ÜDżnj! ĞNjƧþŢk Ŏk!ƒ Ƨùƽlj!ƒĂ Ŏƽ Ư'öĂžk!ƒĂ IþĂƵ!ƒ Ŏùƽ Dżnjlơ ƧƒþNjŬ ƥdžþIdž .Ŏ‡öƧdžD Ŏ!Ăþ ƲƷư Kơk ƥöljöl ƥöĂlk ƽöl YĞưĂD ƥöĂlk LJöơưĞdž!ƒ LJödžĞƵ!ƒ ýü̆P KdžkĂ KljĞ‡ ÜƽƒƧƵ!ƒ LJdž LJöƧĞƽ!ƒ LJdž ŎljöƲljüƽ čĎČČ Ƨ‡ljƵdž LJdž ĂƵƷ!ƒ ŲIŽ DżnjkùƽĞưkljƒ þp LJþƧŬƒ .Ƨ‡ljƵdž!ƒ ƒRNj ƽüƐƷ DżkĂ ĭ þĂþơ!ƒ þöTöĂƧ!ƒ

Ƨ ŢLj Ŏ!ƒĂơ YĞưĂD DżĞƵ!ƒ ýü̆P ƧöƷùkk Dż!Ă DżnjljdŽ ÜĞöƧĂl Ŏƽ DżöIdž ŎljöùƲljüƽ ČĬηŮ LJĂöüdž ÜƒĂƧùljĂŬƒ ăþù! ýηlùdž ČĬùηŮ Ƨ!D ĐčČ Ư'žhu ƒþŽ LJöljƲƒĂùdž!ƒ ƽĂIơ ΣƽljhU LJĂùƵkdžköĂ þĂöI!ƒĂ Ü‡!Ăþ!ƒ Ĭ!ƷĂ LJdž ƽƽl!ƒ ƥƧơ Ĭüº ÞĂöI!ƒ .IIüdžk!ƒ Ĭüº

ƥdžþĞùI!ƒ IƧkƽ!ƒ þùηjTk LJD ƧùUkljdž!ƒ LJùdžĂ LJöƒηü̆! KĞIơü̆dżĂ Kƒþùöölk Ă ƥöljdžD KƒĆƒƧùηƷ DżĞơkþƒ ƒ ƒþơD ƥƽüP Ĭüº **مصر** Ŏƽ LJöölljöƲljüƽ!ƒ Ğnjhu ƲhkƧƒ ĞdžĂ ÜƧŢdž yƲž þĂþơüº! IƽƐ ÖölljöƲljüƽ Ƨ‡!ƒ LJŽ ÃÃưƽ ƥöljdžD ƧƲĞPdžĂ KƒƧĂĞηk LJùdž IƽƐ ÖölljöƲljüƽ LJöƲĂk! ƥöüöƒƧlƷ KĞƲƲPdž LJŽ .ĆĞljöl Ŏƽ

ý‡T ÜýĞöηD ăþùdž Ĭüº **السودان** Ŏƽ IþkdždžĂ IþþηkdžĂ ƥzlƒĂ KĞηĂdż! IƧdhu LJƒþĂùl!ƒ ƥüüNjÃƒ ŲƧơ!ƒ ƥηökLj ĆƒĂl ƲĂƧLj!ƒĂ ĆĂηüº!ƒ LJdž ĂD (ƲƧĞljĂ ČĬùηŮ LJĂöüdž Ď,ě) ŲĂùljη!ƒ Ŏƽ

ƨƨǴTùdž ǏǺƵ ď ǾǴùs!ƒĂ lƨĂǎ!ƒ KǴùdžǒǾdž ƥdžkƶk ǾNjĂ .(DžĂƱƨǾù!ƒ LJdž Dž‡ đđ) ǾƒƨơȚ!ƒ ǴNjƥƒƥdžƶ Ǿ5 ŧǒdžĂ‡ơ!ƒ ƨǒȣ KǴdžƱLjùdž!ƒ ǏǺƵ ŧǒǺ‡ KǴdžƥǾ!ƒĂ ǏùơȚ!ƒ ƨƨȚ!ƒĂ ljǴùǒdž!ƒ Ƽ5ƒƨdžu KǴdžƒƶk!Ů ǺƥƨǾ ll!Ɍ ý‡TĂ Ü‡ǒdžǒǺƶk!ƒĂ ŧǒơȚ!ƒ ŧǒƵĂƱ!ƒ Dƥhudž Džƒƶk!Ǵu ŧǒ!Ăƥ!ƒ ǴnjkƒƥnjƶkĂ ŧdžĂ‡ơ!ƒ .LJǒơƨǴLj!ƒ ŧ‡ƨơĂ lƥĂƵ Ǿ5 ƥl5 ÜWƨǴǾ!ƒ Ǐ5 LJǒǒhuĂLjƞ!ƒ LJǒƒƞǔ! ŧhȚLj!Ǵu ǴdžD Ǿ5 ǏhȚlj!ƒ ƨƒƨlkȚŮƒĂ ǺơǒD DžǔȚ!ƒ ƼǴùƼkƒ yƞT ǺǒhȚlj ŧƒǒƱhu KDƥhu ŧǒƵĂƱ lƥĂƵ KǴƞĂùdž ŧ Ăƥơ ýĂƥ!Ǵùhu ƨ!D đēĎ ŧǺdžùƞ LJdž5 ÜĎČČđ ȘùLjdž ŧǒƒƥhu Ǐkơ LJǒƒƞǔ!ƒ ŧǒơĂƼdž KùǺƞȚ ÜlƨĂǴƞdž!ƒ Ǐ!ƶ ǴǏùƞŮ ƨ!D ďČČ Ǿ!ƒĂùơ lƥĂƵ ĎČČē KƨƱơƒ ƥp ŧǒơĂƼdž!ƒ KȚǴ‡Ă .ŧlhǴȚ!ƒ DžnjljƱƒĂdž NdžǴLjƨu ƼǒǺƶk! ĎČČĒ ýĂD LJǒƨùTk/ƨhĂk‡D Ǿ5 ƥƞĂǒ ŧ ǒơ) ƒƥLjȣĂD ýǴdžT LJùdž ŧǒƵĂƱ!ƒ lƥĂƶ!ƒ ȘȚhu ǏLjdžǺƒ ƨpĂdž!ƒ ƨĂNjƥk! (ǴǏƞǔ ƨ!D ĎĎď ǐƥLjȣĂǺƒ Șƨƨƨƒ ŧǒùƞ KƒĂƥ LJǒhu KǴ‡ǴùhkTǺƒ ƥĂƥơ!ƒ ǏǺƶ ŧǒƥLjȣĂǺƒ ŧdžĂ‡ơ!ƒ KƒĂƥĂ lƥƨdžkdž!ƒ ƥdž LJ‡!Ă .ǴnjƥǔȣǺ Ǵƶƥ Ǵdždž ŧǒƥLjȣĂǺƒ ŧǒLjƒƥĂȚ!ƒ LJǒhu DžǔȚ!ƒ KǴȘƥơƥơdž ȘIƶ ŧǒLjdžǺƒ ŧ!Ǵùơ!ƒ LJȚơk KƶƱơĂ ÜȘƨ!ƒ ŧ ùǒƞĂ ŧǒƥùLjȣĂǺƒ ŧdžĂù‡ơ!ƒ ƨ!D čČĎ lƥǴƶƥ ƨƥnjkȚǒ ǺùƞdžǴLjƨu ŧǒơĂùƼdž!ƒ DžǴƶ!ƒ ýǔƤ lƨĂǴƞdž!ƒ ýĂƥ!ƒ LJdž ǏLjƥƒĂȚ ǴǏƞǔ lƥǴƶƥ DžƶƥĂ lƥĂƶ!ƒ KǴdžƨƶkǔȚdžu DžNjƥǒĂƨkĂ ĎČČē lƥĂƶ ÜLJǴȚǒLj/ýǒƨùhD Ǿ5 Ǵƶƨ5 KdžkĂ .DžnjƞǴùdžƥƥ .ǏƱȚĂ!ƒ ǴǒlǒƨƱD LJdžĂ Ăƶ‡Ă‡!ƒ Ǿ5 LJǒƒƞǔ!ƒ ƨƤǴ ÜǺƒƞǔ đđđĒđ lƥĂƶ KdžĂ ÜȘǴ/ƩƱȣD ǏkơĂ ýĂƥ!ƒ Ǿ5 LJǒƒƞǔ!ƒ LJdž Ǒlhkdž!ƒ ƥƥƶ!ƒ ǺǒǴơ ƨplǒĂ đđČ Ǿ!ƒĂơu ƒƥLjȣĂD ǴùǒLjǒ‡ ŧǴǴP lƨĂǴùƞdž!ƒ .ǺƶƱD

ĂD LJǒơƨǴLjù!ƒ LJdž ǴƒĂȚ LJĂƥùƒƶƶ!ƒ NƞƒĂùǒĂ ǴnjLjdž lƥĂƶ!ƒ ŧǺơƨ Ǿ5 ŧù!ĂnjdžǴǒƥơk LJǒƒƞǔ!ƒ KǔǴƒĂdž!ƒĂ ýlLj!ƒ ƨǒ!Ǵ‡k YǴƶkƨƒĂ KǴƶǴȚdž!ƒ ƥƶu DžnjǒǺƶ KơƨƶƱ Ǿk!ƒ ŧơǺȚdž!ƒ KǴǒTǒǺdž!ƒ ŧƱùǴTLjDĂ

ƨƱǴP!ƒĂ ȘǺȚ!ƒĂ Ǵƒƥkƶǔƒ KǴȚƨǴdždž ydž KƒĂǴkƨ ŧƨƱù!ƒĂ DžǴƶ!Ůƒ LJùƶ ǔơƱ .ȘǴùǴkȣǔƒĂ ǴƒRƶ!ƒ Kƒƥƒƥdžƨ ƨĂùǴpĂ LJǴơƱǒƶ!ǴùhD lƨĂdžƶdž!ƒ .ǴǴdž!ƒĂ

LJdž ǒƞǒƨƥk LJƒƥĂȚ!ƒ ȘĂLjƞ ýĂơk ƨǴƱƨ Ǿ5Ă ŧǒdžLjk!ƒĂ ŧ ǴƶLjǔƒ ŧùǺơƨdž Ǿ!ƨ ǾLjǴùȚLjǔƒ ýdžƶ!ƒ DžǴdžD ǒƥơk LJǒƥFǴƶ!ƒ LJǒǒLjƒƥĂȚ!ƒ ȘǴdžƥƨ lƥǴȣƨ ýλdžǒ .Ǿ!Ăƥ!ƒ ydžkƞdž!ƒĂ LJƒƥĂȚ!ƒ ȘĂLjƞ ŧdžĂ‡ơ ƨǒȣ K!ƒƨǴùdž5 ÜƨĂ5ƨƒƥ Ǿù5 YǴơĂǔƒ ǴdžD NJkơƨǴƶ ăƤ!ƒĂ DžǔȚ!ƒ ƥĂnjƞ ƨλƶk! ƨƱƨLj lƨlkȚdž ŧǴ5kƒ ǏǺƶ ŧƶpĂdž!ƒ ƨǒȣ ýƒǴȚ5!ƒ Ư ƶu NJkƶƱǴƥĂ ŧdžĂ‡ơ LJǒu ȘƤùƞ!ƒĂ ƥT!ƒ LJƶ ǔơ5 .DžǔȚù!ƒ ŧdž‡ơdž!Ǵu ŧǺƶkǒ Ǵdžǒǒ5 Ǐ!Ăƥ!ƒ yùdžkƞdž!ƒĂ LJƒƥĂȚ!ƒ KƒĂƥ ƨTLjhu LJdžǔƒ ΣǺƞdž ƨƒƨpĂ Ü‡ǒ!Ăƥ!ƒ ŧǒFǴLjƞ!ƒ ŧǒǴdžơ!ƒ ƨǒ5ĂùkĂ ýǴkl!ƒ ƨpĂ! DžǒǺpǔƒ Ǐù5 ŧǒ!Ăƥ ƨdžǔƒ ǏnjkLjƒ ƥpĂ ÜǴùdžĂdžƶ LJǒǒLjƥdž!ƒĂ LJùǒơƨǴLjǺ! ŧǒLjǴƛ!ƒ ŧǺơƨdž!ƒ Cƥhuu ĎČČē DžǴƶ!ƒ ŧǒǴnjLj Ǐ5 ǒǺƶ5 lƥơkdž!ƒ Džùdžǔƒ LJdž ŧ‡ƨùkTdž KƒĂƥ ƨùTLj Ǿ5 .Ǐlǒƨ5ǔƒ ƥǴơkǔƒĂ

LJdž DžǒǺpǔƒ ýPƒƥ Ǿ5 LJǒơƨǴLj!ƒ lǴLjǴƶdž KƨdžkȚƒ KǴ‡ǴhkTǔƒ ƨƒƨù‡k ydž ŧǒǴdžơù!ƒĂ LJdžǔƒ ƥǴlk5ƒ LJdž CƒĂȚ Ü‡ǒLjǴȚLjǔƒ ŧùλǴȣǔƒ ŧƨ5! Kƒƥǒƥnjk!ƒĂ .ŧǒdžĂ‡ơ!ƒ LJdžǔƒ lƨnjƞD ĂD ŧơǺȚùdž!ƒ KǴǒTǒǺdž!ƒ ƨƱǴPdž LJdž LJĂLjǴƶǒ LJĂƒƞǔ!ƒĂ LJĂơƨǴLj!ƒ ƨdžkȚƒĂ ƥǒLjƞk!ƒĂ ǴǴȚLjǺ! ŧȚǴP ȘǴùȚkȣǔƒĂ ƨǴƱkPǔƒ .ýǴ5ƱǺ! ǐƨǴhƞǔƒ

Ǵdž!Ǵ‡ KǴdžǒPdž Ǿ5 LJǒƒƞǔ!ƒ YǴơĂD KƥùƞjTĂ LJǒu KƒƨkĂùk ĎČČē ýĂD LJǒƨTk/ƨhĂk‡D Ǿ5 ƨǒƨơk ƶƞ Ǿ5 "ƨĂLj ƥdžơdž ƥơƒĂ!ƒ ƥhƶ" ýǒȚ5 ǏLjǒdž" ýǒȚùƶ! LJǒƥǒǺùdž!ƒ lĂǴȣƨ!ƒĂ LJƒƥĂùȚ!ƒ ŧƨơ Ǐ!ƶ KƥD ƥpĂ Ü ƶ ùǒƞ!ƒ Σ5Lj Ǿ5 "ǐĂǴùLjdž .DžǒPdž!ƒ LJdž DžnjLjdž ƨ!D ĎČ ƥƨƱĂ lƨǴȣƨ!ƒ ǎĂĐdž LJĂƒƞǔ!ƒ ǴnjnjƞƒĂǒ Ǿk!ƒ ƨƱǴPdž!ƒ ǺùǒǺơ ƥǒƒƨkkĂ KǴǒƶƒƥk ŧƞǒkLj ƥǴTk Ǿ5 ƨĂ5ƨƒƥ LJdž LJĂǒLjƒƥĂȚ!ƒ "Ǿhǒƥ" ΣǒƨƨȚ!ƒ ŧdžĂ‡ơ ƥùơ ǺǒǺơ DžFǴl!ƒ ƥƨdžk!ƒ

حقوق الفئات الخاصة

في الصومال لم تنج أي أسرة صومالية من أزمات النزوح

ŽĂŽŽP!ƒ ŧùžĂ‡ơ! ĞnjnjŋĂùŏ Ŏk!ƒ KĞžĞnjkŬƒĂ Žŏλǎk ýĞžkơƒĂ ÜþŽžk!ƒ ƒŘNj yŏŋTk Ŏ5 YĂǔư!Ğùhu ĆƒĂ] þĞTk Ŏù5 LJŏFŋŭ!ƒ LJdž NJ5pĂùdž ĬǔŽ ll!Ř ŧžĂĆIdž Ŏ5 Dižnjù!ŭǯk]ƒĂ DižNjþŏljŋkùhu ĂD DižNjþŽŽhu .þŽžk!ƒ

IĞ]ždž LJdž KĞLjĞưŏs!ƒ KžpĞs5 ÜŠŽT!ƒ Ĭ5 ĞžD ŧŏLjĞ]Ljǯ ŽĂŽU LJdž ƒĂLjĞŽ ΘŽĞùLj Ž!D ďđ ŧhƒŽp Ž5ƒĂk Dižþz! ll!ŘĂ ÜDižnjkĞžŏPdž ýPƒþ IŽĂŽP!ƒ ŧǯ!Ghu .ŧFhĂŬƒĂ Ư ƒŽžŬƒ ŽĞTkLjƒĂ ŧŏ]Ğ]Ŭƒ KĞžþP!ƒ

DižĞz!ƒ ýŭP **مصر** Kư5Ž ÜŽPć þŏzŢ ĬǔŽĂ LJŏŽŋĞnjdžù!ƒ ýĞdžzǔ! Iþơùkdž!ƒ DižŬƒ ŧLjŋ! ƔùǔŽ ýkIdž LJƎThu Šŏlơk!ƒ Ok5 IþĞùŽEhu (LJĞ]ŏLj/ýŏŽhD) DižnjIŏŽsk! ŧŽŽT!ƒ KĞnjŋƒĂdž Ŏ5 ŽŏLjþƒĂ] ŽFŋŬ Ďě LJD Šhu] ĭŘ!ƒĂ (ĎČČđ ýĂD LJĂùLjĞ‡/Žhdžù]ŏþ) ŽIhĞ] LJǔzdž!ƒ ĞùnjspĂdž Σ‡zhuĂ .ŧùhĞŏLj!ƒ NJKU5ơ Ư5Ž!ƒ þLjk]ƒ LJŏŏŽŽT Žŏξ LJŏŽŋĞnjdž DižNjŽĞhukŽĞhu .LJŏFŋŭ‡ Dižnjks Ţ ĬǔŽ

ŘLjdž NJLjD ŽþĞùŢdž!ƒ þŏùsk Ü**الصومال** Ŏ5Ă KĞŏŽƒþk! ĂD ŧŏzŏhuŽ ŧŏFŏhu ƔĞhu]Ŭ ĆƒĂ]Ă čěĒě LJdž ŧŏ!ĞdžĂŢ IŽ]D ĭD NLjk Dž! ÜOǔ]dž!ƒ YƒŽŢù!ƒ .ΘĂŽLj!ƒ KĞdžŽD

ŘLjdž YƒŽŢ!ƒ Ɣhù]uhu LJŏơŽĞLj!ƒ þƒþŽD Kǯǔhù5 ýĞdžùkơƒ ydž ΘŽĞùLj Ž!D ĒČČ Ŏ!ƒĂùơčěěČ ĂŏŢŏþIdžĂ ĂŏĞdž]ùŏ‡ ýĂơ YƒŽŢ!ƒ þzhu NJ!ĂŢĂ ŧ5ĞưŬĞhu .ΘŽĞLj LJĂŏǔdž Ĭ!ǯ ĎČČĒ Ž ŢKLjdž ŘLjdž KĞLjĞưŏsù!ƒ Ɣhu] hu ΘŽĞLj Ž!D ĎČČ-ďČČ Ĭù!ǯ .ýĞdžĂŢ!ƒ ƔĂLjŋ Ŏ5 ŽĞsŋ!ƒ KĞŋĂdžĂ ŧdžŽĞz!ƒ KƒĂþ LJŏhu ýĞkI!ƒ LJĞ‡ ÜĎČČē DižĞz!ƒ KĞŏƒþhu ydžĂ ŧkpđdž!ƒ ŧdžĂ‡ơ!ƒ LJŏhuĂ ŧŏdžŭù]Ŭƒ Dž‡Ğơdž!ƒ þĞơkƒ KƒĂI!ƒ ýPþùk þzhu IŽŏùPŬƒ O!ĞŢ! Dž]ùơ þp KLjĞ‡ Ĭk!ƒ LJþdž!ƒ ý‡ KŽI]Ă ÜĞnjdžZþ! ŧŏhuĂŏλŬƒ ĂŏŢŏþIdž ĞnjdžNjDĂ ŧŏdžŭ]Ŭƒ Dž‡Ğơdž!ƒ þĞơkŬ ŧzhĞùk ýŭkơŬƒ ƒŽžk]ƒ ydž ĞnjkŽŽŏ] Kơk ĂŏĞdž]ŏ‡Ă

.ŏhuĂŏλŬƒ

đČ Ĭ!ƒĂơ Žƒ25 ÜƔŽùơ!ƒ ŃFĞkLj LJdž LJĞ‡Ă ýĞ5ŽŬƒĂ ĆĞ]Ljù!ƒ LJdž DižnjdžUzdž Ĭù!ĞdžĂŢ Ž!D LJŏþdžkzdž Ü‡ŏhuĂŏλŬƒ Ĭùưƒ2Ŭƒ Ĭ!ǯ LJ]!ƒ ŽĞh‡Ă Ŏ5 yưĂ!ƒ DižĞ5k Ğdž‡ ÜĞnjhu Ž]Ŭƒ KƒþZĞ]dž ĬǔŽ ŧŏơ ĞŏLjŏ‡ Ŏ5 LJŏŏ!ĞdžĂŢ!ƒ LJŏFŋŭ!ƒ Kƒ2ù‡]zdž LJŏhu Ğdž ýŏŋ]k ŧùǔŏĂŽ IŽk5 Žƒþùdž ĬǔŽ ăŽŋ Ĭ5 þþz!Ghu ýŢĂ Ğdžhu ŽŏdžĂŏ ĆĬŋŬ ĐČČ Ĭ!ǯ ďČČ ŠĂ5ŏ Ğdžhu ÜĆĬùŋŬ Ž!D ďČ Ĭ!ǯ ĎČČĒ ŧĞùnjLj ĞdžĂ‡Ğ‡) ĞùŏLjŏ‡ Ĭ5 KĞdžŏùPdž!ƒ ƔĞzŏk]ƒ ŧpĞùŽ Ž Ljz!ƒ ý‡ĞŢdž LJdž IþĞùŽ ŏLjĞzk Ŏk!ƒĂ (ƔƒþƒþĂ ŘLjŏ Ğdžhu .ƔĞùŢkŽŬƒĂ ŽĞŽkPŬƒĂ ŽùkĂk!ƒĂ ŧλĞŽŬƒ KĞFŏNj Ư zhu ŽŽưƒĂ Ü‡ùŏLjĞ]Ljǯ ŧŽĞ‡hu ĞnjkĞŏǔdžZ ŽpĂ! Ĭùdž!Ğz!ƒ ĆƒŘǯ!ƒ ŃdžĆLjŽùhu ĞnjLjdžĂ LJŏơŽĞLj!ƒ LJdž þŏþùz!ƒĂ ÜĆƒŘǯ!ƒ f Ţơ LJŏLjIùkĂ LJdž ŽdžƒĂD ĬǔŽ ĆĞùLjhu ĂD DižnjLjdž IŽþĞhdžùhu ƒĂhuŽNj ŠŽĞLjdž Ĭ5 DižnjLj‡Ğ]ùdž IIŽkhu ŧŏþĞơkŬƒ ŧdžĂù‡ơ!ƒ ĞnjLjdž LJĂơŽĞLj!ƒ Ξǔhu ŧơơ ĂŏŢŏþIdž ŧŢĞP ÜýĞkI!ƒ .LJĞ‡]!ƒ LJdž %ĎČ

Ž Ŭć IþĞŽEhu ŧŏLjŏ‡!ƒ ŧŽǔ]!ƒ KdžĞp þùzhu Ğdžŏ5Ă Ĭ!ǯ ĞNjþĂþơ ĬǔŽ LJŏdžŏPdž!ƒ LJŏŏ!ĞdžĂŢ!ƒ LJŏFŋŭ!ƒ ĆĞLjhu þĂþơ!ƒ IjŘNj KIǔΞDĂ Ü‡ŏ!ĞdžĂùŢ!ƒ Ĭưƒ2Ŭƒ LJD ýhup ŧŏ!ĞIkLjŬƒ ŧŏ!ĞdžĂŢ!ƒ ŧdžĂ‡ơ!ƒ ƔǔŽ ĬǔŽ LJĂFT! Iþơkdž!ƒ DižŬƒ ŧùŏưĂsdž! ŧŢ2s!ƒ O!Lj]ùk DižnjpĞIơk]ƒ ăþùdžĂ DižNjŽdžD Ŏ5 Khu!Ğùhu LJŏFŋŭ!ƒ .ĆĂŋǔ!

ŧŏơ ăŽPD IŽdž KŽĂùNjþk YĞưĂŬƒ LJ‡!Ă .ƒŽIk]Ŭƒ Ư Ž5 Ŏ5 ŧŏ!ĞIkLjŬƒ ŧùdžĂ‡ơ!ƒ KǔT5 ŎhuĂŏλŬƒ ýŭkơŬƒ LJdž DižZþhu GnjLjùŏhu ýĞkI!ƒ þþŋkĂ Dž‡Ğơdž!ƒ þĞơkƒ DižŏULjk ýĂùǔ5Ă ŧŏĂnj!ƒ ýFĞup LJŏhuĂ ŽŏŽơk IþĞùZǫ Ž!Ğơk Ũ‡T LJŏRù!ƒ ŧŏdžŭ]Ŭƒ þư þĞnjŋ!ƒ ƒĂLjǔZDĂ ăŽPD ýFĞŢ5 ydž ýĞdžĂŢ!ƒ Ü‡ŏ!ĂÞ!ƒ Kƒ2ŏþIk!ƒ ĬǔŽ ĆĞLjhuĂ ÜĬhuĂŏλŬƒ ýŭkơŬƒ Ĭ!ǯ ĂŏŢŏþIdž Ŏ5 ýĞkI!ƒ LJdž LJŏhuŽĞnj!ƒ þþùZ ýŢĂ "zdž!ĂNj LJĂŋ" IjŽhùkZƒ Ğdžŏ5 Ü f PT Ž!D ĐČČ

تزايدت أعداد اللاجئين في دول المغرب العربي نتيجة العنف والصراع في بلدان أفريقيا جنوب الصحراء

ăĂ] ťŽƒƨƨ!ƒĂ ăĂƌƌž!ƒĂ ťơŢ!ƒ ĶĞŽĞƊƥ Ƙơ‘ ýŃĵĞŋk yƌž .ĞnjkĞùŋĞŏkơŬ ťŏƊùƶk %ČČ ťŭ]ĵŭ . ţ ĞžĵÚƒĂ ƊžŏŬžk!ƒ Ńƌžƒƨŭ LJĂƥ ĞnjŬƌžùŋƌž Ĭ5 YĞùưĂŬƒ ljŘŃj ýĂùơ‘kĂ ťơ!ĞŢƌž!ƒ ĶƒƨƌžkƌƌžĂ ĶƒƨƥĞŭƌž ƊĞùŋĵj ĶĞŏĵĞ‡ƌžţ IƨĞŢÚƒ ƨƥŋkĂ ÜĬ!ĞƌžĂŢ!ƒ yƌžkŋƌž!ƒ Ž ĞŏƊƊ LJŏŭ ýĞƌžĂŢ!ƒ Ư ƨƊ Ŏùƌžŏŭpţ Ĭ5 YĞùưĂŬƒ LJƊ Ĭ!ţ yƌž LJĞĵĂĞzkkĂ ÜŽĵƌžƊĂ ƨƨƒƨIkƒ ƨ‡Ď pĵŬ ĶĵĂŭĂ LJƌž LJŏơƨĞĵ!ƒ ŸĞzùŏkƒ Ĭ5 LJŏFŋŭ!ƒ ťùŏưĂƽƌž Ďžk ťơ ÜŴƨĞP!ƒ LJƌžĂ ŸĂĵŋ!ƒĂ ƊƒĂ!ƒ ƽƊĞùĵƌž ĆĬŋŬ čƌČČ IpĂz ýŏŋƒk ĬưĞƌž!ƒ ĎĞz!ƒ ýŭP .LJƌžŏ!ƒ LJƌž ƌČČĂ ÜĬkĂŭŏŋ LJƌž

اللاجئون فى دول المغرب العربى

Ÿƨƌž!ƒ ýĂp Ŏ5 LJùŏFŋŭ!ƒ pƒpZƊ Ķpùŏƒƨk LJƌž pŏpz!ƒ Ŏ5 Yƨ]ùơ]!ƒĂ Ž]jz!ƒ ťŋŏĶj Ĭŭƨùz!ƒ pŏƒƨk yƌžĂ ÜĆƨùơ]!ƒ ŸĂĵŋ ĞùŏIŏƨ5Ď LJƒpùŭŭ ƊĞTĵĂ ťŭŭĂƨĂŬƒ ýĂp!ƒ Ŏ5 ťpĂpơ!ƒ ĎùŭƒĂưƒ LJŏFŋŭ!ƒ LJĂĘT! ťŏƌžĞ]!ƒ Ipơ‘kƌž!ƒ ƌùƌžŬƒ ťŏưĂƽƌž .ťIƊĵƌž!Ğŭ

ťƽ]ŭ Ÿƨƌž!ƒ Ķ5Ğưk]ƒ ÜĎČČē ýFƒĂƊ Ŗĵƌž5 Ĭŭ!ĞƊ LJƌž čƌČČĂ LJŏFùŋŭ!ƒ LJƌž đČČ ťŏƌž]ƨ LJŏFŋŭ!ƒ LJƌž čēđ Ķ5Ğưk]ƒ ƨFƒƨŋ!ƒĂ ÜĆĂŋŭ!ƒ ĚĚČ Ķ5Ğưk]ƒ ĞŭŭŏĵĂ ÜĆĂŋŭ!ƒ Ĭŭ!ĞƊ LJƌž ěđČĂ ΣĵĂkĂ .ĆĂŋŭ!ƒ Ĭŭ!ĞƊ LJƌž ĎČČČĂ LJŏFŋŭ!ƒ LJƌž Ĭŭ!ĞƊ LJùƌž ĒĚĂ LJŏFŋŭ!ƒ LJƌž ěđ Ķ5Ğùưk]ƒ ýŏĂƌžk Ĭ!ţ ĬŭĂƽĂŬƒ pĞơùkŬƒ ĞZp Ğƌžƌž ÜĆĂŋŭ!ƒ ljŘŋjŭ IƨŋŋƒĂ Ķƒƨƒpţ Ĭù5 Ķƒƨpl!ƒ ĆĞĵŭ Ńƌžƒƨùŭ ťŏƨƊ LJZ ťŏĞùƌžơ!ƒ ĶĞƌžpP ƌùŏpIkĂ ÜLJƒpŭŭù!ƒ Ĭĵpƌž!ƒ yƌžkŋƌž!ƒĂ ťŏ!Ăp!ƒ ĶĞƌžUĵƌž!ƒĂ ĶĞƌžĂù‡ơ!ƒ ťŏĞƌžơ!ƒ pĞzŭƊ LJƌžư ťŢĞùPĂ ÜťIƊĵƌž!ƒ ljŘŃj Ĭ5 .ƨơŭ!ƒ Ĭ5 Ư ƒƨkZŬƒĂ ŘĞIĵÚĞŭ ťIŭzkƌž!ƒ ťƌžĂ‡ơ!ƒ ƨŏƨ ĶĞƌžUĵƌž!ƒ LJƌž pŏpz!ƒ ƌnj]kĂ .ýŏŃjƌk!ƒĂ ýŏĂƌžk!ƒĂ LJĂĞzk!ƒ Ńƌžƒƨŭ Ŏ5 ťùŏŭƨĂŬƒ

ťŏĵĞ]ĵÚƒ ĆĂƨƒĂƊŭ! Ipơ‘kƌž!ƒ ƌƌžŬƒ ĶĞŭƌžZ ƽ]ĵƌž ťƨĞ‡ LJƌž ƌĂ]Ď ĎČČē ƨĞŏĆ/ĂùŏĞƌž Ž Ţ ĶĵƌžĬ5 ăpƌž Ĭ!ţ ťù5Ğưţ ÜăƨPƊ ťùzlŭ ĬƌĂ ƨĂ5ƨƒp ƌŭ5 Üƌžnjŏ!ţ ťùƛĞƐÚƒ ĶŬĞ‡Ă ýĂùŢĂ ťŭĂzùŢ ďđ ƌžnjŏ!ţ ýĂŢĂ!ƒ LJƌž Ķj‡ƌžk LJƌž ťŭ]ĵ ƨĂĞŋkùk Ĭ!ţ ăpƊ Ğƌžƌžƌž ÜLJŏơƨĞùĵ!ƒ ĆŬƌŃj LJƌž %ĐČ Ĭ!ţ ƌžNjpŋƒĂk! ťùŏFƒRƶ!ƒĂ ťơŢù!ƒ ƌžnjZĞưĂƊ ƌžpĞ5k Ğƌžƌžƌž ÜĶĞƌžŏPƌž!ƒ Ĭ5 Ă!Ă ÜăĂƌž!ƒ pĞIk5ƒĂ Ćƨƨz!Ğùŭ .ťŏRƶk!ƒ ĆĂ]Ă ťFŭĂŬƒĂ Ư ƒƨƨƌžŭ! ƌžnjưƨZ Ķƨpùp ÜĎČČē ƌĞùz!ƒ ƌĞùŏƊ ƨùPƒĂƊ yƌžĂ ƊĂƨĵĂ Ĕđčē ťŭĞŢ]Ă Ēđčč ýkIƌž ƨpĞùŢƌž!ƒ .ĎČČē ƌĞZ ýŭP Ŏ!ĞƌžĂŢ LJĂŏƌžƌž č,đ

> "...يبدو أن الكوارث الطبيعية وموجات القتال في الصومال يتوالى بعضها تلو الأخر، وهو ما تسبب في الأزمة الإنسانية الماثلة أمامنا. فالناس يضطرون إلى تحمل ما لا طاقة لهم به. ولا يسع المرء إلا أن يصف ظروف معيشة العديد من الأسر بأنها صادمة. وتعتمد نسبة كبيرة من الأسر النازحة كلياً على المساعدة الخارجية..."
>
> باسكال هونت
> رئيس بعثة اللجنة الدولية للصليب الأحمر للصومال
> ٣٠أبريل ٢٠٠٨

ýŋƊ LJƌž ťŢĵùƌžƌž!ƒ ĬĵĞùĵĵÚƒ ĆƒpĵùĵĵÚƒ LJĞ‡Ă ťŏĵĞk ŸĶ‡ƌž LJƌž ƨƥĞŢ!ƒ ĎČČē ƌĞZŭ! ýĞƌžĂŢ!ƒ ƨ PT LJĂŏƌžƌž ťŋĞơ LJƌžZƊ pp ťŏĵĞùĵĵÚƒ LJĂĘT!ƒ ĶĞŋĞŏkơƒ ťùŏƊƶk ƌžkk ƌž!Ă Ü‡ƌžŋĞùƌž!ƒ IpZĞĵƌžƌž! %ďď ťŭĵĵŭĂ LJĞĵƌžĵ/ýŏƨŭƊ ťùŏƒpŭ LJƌž Ŭţ ĆƒpĵĵÚƒ ƌž!Ă ÜĆƒRƶ!ƒ Ăơĵ GnjŭƌžƊ NŏùŋĂk Ư ƨƊ Ğƌžƌžƌžƌž ƊI5

ŽdžŪƒ ŧĵŋ! KĠŏŢĂkĂ .(ŧùŏ!Ăþ!ƒ ýdžƶ!ƒ ŧdžUĵdž
čč ŽþƧ ĭƧŢĵƶ!ƒ ƨŏŏdžk!ƒ ĬŻƶ ĆĠưłŻ! łþơkdž!ƒ
ŧ5ĠưÚĠh .ĎČČĐ ŽĠƶŻ! ďČ ŽþƧĂ čěěď ŽĠùƶŻ!
Řĵdž ŘĠ5ĵ!ƒ ƨŏơ KŻŤÞþ Ŏk!ƒ ŧŏ!Ăþ!ƒ KĠŏþĠ5kŪƒ Ĭ!ţ
ýĠdžƶ!ƒ yĎdžŋ ŧŏĠdžơ! ŧŏ!Ăþ!ƒ ŧŏþĠ5kŪƒ ŎNjĂ ĎČČď
ŧơ5Ġ‡dž ŧùŏþĠ5kƒĂ ŪŽiNjƧŢD þƒƧù5DĂ LJŏƧŋĠnjdž!ƒ
LJŏ!Ă‡ĂkĂƧh!ƒĂ ŪþĂþơ!ƒ ƧhƶŻ ŧùdžUĵdž!ƒ ŧdžŏƧŋ!ƒ
ĬŻƶ ŧhþĠƶdž!ƒĂ yĵdžh ƒ ĠP ýĂŪƒ ŪĠnj! LJŏŻùdž‡dž!ƒ
ŶŏƧnjk ŧơ5Ġ‡džh ƒ ĠP ĬĵĠŧ!ƒĂ ŪƧTh!Ġh ƧĠùŋkŪƒ
Ăŋ!ƒĂ Ƨơùŧh!ƒĂ Ƨh!ƒ ŧŏƧùŪ LJƶ LJŏƧŋĠùnjdž!ƒ
.(ĎČČĐ)

ŶŏŘƶk!ƒ ƧùUơ KĠŏþĠù5kŪƒ ŧŻŻk ƧNjĂùŋĂ
ĆĠŢĵŻ! ŧŢĠP ýŭƶkŢŪƒĂ ŧŏþĂƶ!ƒĂ ŧĠþƧkŢŪƒĂ
ŧŏ‡ŻdžƒĂ ŧ5ĠIŧƒĂ LJŏþ!ƒĂ Ƨ‡5!ƒ KĠŏƧơĂ ýĠ5ŬŪƒĂ
KĠĵĠdžưĂ ŧĂIơh ŧŻƶkŏ Ĝdžŏ5 ŧŢĠP ŬIƒĂĠŢdž!ƒĂ
.ŧŏhĠIĵ!ƒ ŧŬTĵŪƒĂ ŧŏơŢ!ƒ ŧŏĠƶƧ!ƒĂ ýdžƶ!ƒ

ŽŏƧIùk) ŧŏ!Ăþù!ƒ KƒƧŏþIùk!ƒ ƧPŬ ŽùI5ĂĂ
KƶŢkƒ (ĎČČē Ž!Ġƶ!ƒ ýĠ5ŬD ŧù!Ġơ/ƧŏŢŏĵĂŏ!ƒ
čĔđ ýdžTk! Ž!Ġƶ!ƒ ăĂkŢdž ĬŻƶ IƧŋnj!ƒ IƧNjĠùU
KĠĵĠŏh! ŽI5ĂĂ ŪĆĠŢĵ!ƒ LJdž Žnjs ŢĵĵŪƶ5!D čěĎ Ĭ!ţ
ŧdžŢĵ LJŏŏŭdž Đ Ăơĵĵŷŏ ŧŏ!Ăþ!ƒ IƧŋnj!ƒ ŧùdžUĵdž
Ƨ ŢĵĵƶŻ ýIŏ Ŭ ĠdžĂ ŪƧTh!Ġh ƧĠùŋkŪƒ ĠŏĠơưł
Ĭ!ţ LJnjhŭŋh IƧĠƶþ!ƒ KĠhĠŢƶ ŽĂIk IDƧdžƒ LJĂŏŭdž
IƧŋnj!ƒ Žŋơ ýŢŏ ŧŏơ ŪĬhĂƧĂŪƒ þĠơkŪƒ ýĂþ
Ĭ!ţ -ŧdžUĵdž!ƒ KƒƧŏþIk ŶŢùơ -ŧŏƶƧT!ƒ ƧŏƐ
.ƧŋĠnjdž LJĂŏŭdž č,đ Ăơĵĵŷŏ

IƧNjĠU!ƒ ĵŘùNj Ŏ5 Ŏh!Ƨƶ!ƒ Ž!Ġùƶ!ƒ ŧƧĠŢŏĂ
ŧŏƶưĂ LJdž ŎdžĠUùĵ!ƒ ƧŏƐĂ ŎdžĠUùĵ!ƒ GnjŏIŢh
þŏ5k Ř ŪIƧùŋnjŭ! Ƨhƶùdž!ƒĂ yĎĵdž!ƒĂ þùŢIdž!ƒ
ƧŋĠnjdž ĬhƧƶ LJĂŏŭdž ďČ Ăơĵĵŷŏ þĂŋĂh ƧþĠùŢdž!ƒ
LJŏŏŭdž Đ ŪĬƧĂŢ LJĂŏŭdž čĎ Žnjĵdž ŪWƧĠP!ƒ Ŏ5
.ĬƧŢdž LJĂŏŭdž đ,ēĂ ŪŎþƒƧƶ ŽnjŭŏdžĂ ŪŎĵŏŢŢŭ5

ŧT ŧĠĵNj **للهجرة النظامية** ŧhŢĵĵh!Ġù5
ŪƧŢdž) ýPþ!ƒ ŧưŧPĵùdž þŭh LJdž ýĠdžƶ!ƒ IƧŋNj
ŘŧĵĵkĂ ŬŧŏŢĵ!Ƨŧ! "ŎŋĂŏù5Ƨ ŽƧĂĵ" ŧdžUĵdž ĠnjĵdžĂ
Ƨhkƶk ŶƧùƶdž!ƒ LJƒþŭh LJŪ ĆŬhùh NdžƒƧh!ƒ ĵŘNj
þp ŧŏưĂŧùdž!ƒ ăþ! LJŏŭŋŢdžù!ƒ LJŏFŋŭ!ƒ ĆŬđNj
ƧŏƐ Ŏnj5 Ŏ!Ġk!ĠhĂ ŪLJĂĵĠIŭ! ŧŧ!ĠPdž ŧIŏƧŬh ƒĂŭPþ
.ŽnjkŏĠdžơh ŧdžƶkŭdž

Ƨ ĵƶ!ƒ ŧ ƒþơD Řĵdž Dþh þùp NŋĂk!ƒ ƒŘNj LJĠ‡Ă
Ŏ5 ŧŭŏŭdžĂ ŧkhŢ Ŏkùĵŏþdžh Ŭŏơdž!ƒ ŰĠŏùŢ!ƒ ĬŻƶ
ΣƧơ Ok5 ŧŏơ ŪĎČČđ ýĂD LJŏƧùTk/ƧhĂkù‡D
ĬŻƶ ƧĠĵ!ƒ ĠŏĵĠhŢ!ţĂ ŶƧƶdžù!ƒ LJdž ý‡ Ĭ5 þĂþơ!ƒ
ĆƒƧơŢ!ƒ ŶĂĵŋ ŧIŬĵdž ĭƧŋĠnjdž LJdž ēČ Ŏ!ƒĂơ
ŘĵdžĂ ŪĠŏĵĠhùŢ!ţ Žnj!ĂPþ ŧ!ĂĠơdž ăþù! ŧŏIŏƧ5ŪƒĂ
ĆĂŋ! ŶŭŬ ČČČ ŧŏưĂŧdž!ƒ KIŭk ĎČČČĒ ƧPƒĂD
.ƧƒƒƧŋ!ƒĂ ŶƧƶdž!ƒ LJdž ý‡! ŽŏƧnjT

ĬƒŋŬ IƧđùh ŧĠĵNj ŪŧŧĵŘ Ĭù!ţ ŧĠưŪĠùhĂ
LJdž ĆĬŋŬ Ƨ!D ČČČ ŽưkĂ Ŭŧŏh!Ƨƶdž!ƒ ĆƒƧơŢ!ƒ
Ĭ!ţ GnjĵdžƒĂƧ5 LJŏŘ!ƒ ŧùŏhƧƶ!ƒ ĆƒƧơŢ!ƒ ĬĵŬĠp
ýơ! ýŢĂk!ƒ ŽƒƶŻ yĎžĂ .KĠŏĵŏƶŢk!ƒ ŘĵdžƧƒŋ!ƒ
yŏƧĠTdž!ƒ þĂŋĂ ŽƐƧ ĆƒƧùơŢ!ƒ ŧŭ‡Tdž! Ĭ!Ăþ
Ŏ5 LJĂTŏƶŏ LJĂƒŋŭ!ƒ ĆŬđNj ýƒƧ Ĝdž Ŭŧơ!ƧùkIdž!ƒ
ŽƶŻþ!ƒ LJĂIŭkùŏĂ ŪƧƒƒŋ!Ġùŧŧŧ "Ƨ ĂþĵĵĂ" KĠdžŏùPdž
LJŏŧŧŧ ŧŧƧkTùdž!ƒ LJĂĠƶk!ƒ ýŭP LJdž IþùƶĠŢdž!ƒĂ
LJĂƒT! Ġŏŭƶƶ!ƒ ŧùŏưĂŧdž!ƒĂ ŧŏƧƒƒƧùŋ!ƒ ŧdžĂ‡ơ!ƒ
ýλdž ŧŏ!Ăþ!ƒ ŧŏĵĠŢĵĵŪƒ KĠdžUĵdž!ƒ Ư ƶŧhĂ ŪLJŏFŋŭ!ƒ
ýŭnj!ƒ GnjdžNjDĂ ŧŭŭơdž!ƒĂ ŪŎdž!Ġƶ!ƒ ĆƒŘƶ!ƒ ŃdžĠĵƧùŧŧ
.ĭƧƒƒƧŋ!ƒ ƧdžơŪƒ

أوضاع المهاجرين

LJdž ŧŭŢŭŢ ŧĠĵNj5 Ū**للمهاجرين** ŧhŢĵ!ĠŧŧŧĠdžD
DžnjpĂIơĂ DžnjƶĠùưĂD DžUĵk ŧŏ!Ăþù!ƒ KĠŏþĠ5kŪƒ
LJdžĂ Ūŧŏ!Ăþ ŧFŏNjĂ ŧdžUĵdž LJdž ƧλùŧD LJdž IƧþĠŢ
ýĠdžƶ!ƒ LJƶŢŧŧ čěĐě ŽĠƶŻ! ěē ŽþƧ ŧŏþĠ5kŪƒ ĬĬ!Ř
LJƶŢŧŧ čěēđ ŽĠƶŻ! čĐď ŽþƧ ĬĬ!Ř‡Ă ŪLJŏƧŋĠnjdž!ƒ
ƒ Ƨ5!ƒ đ5Ġ‡k IþĠŏƧĂ IƧFĠŋ!ƒ ýƒĂơŪƒ Ŏ5 IƧŋnj!ƒ
LJƶ LJŏkƧþĠŢ!ƒ) LJŏƧùŋĠnjdž!ƒ ýĠdžƶ!ƒ ŧùŭdžĠƶdžĂ

للهجرة غير النظامية

ÜLJNjƧƨƪ ƾƑƓƛĂ ƧƥƓƮùƙ ǅƛ ƚǒǆNjĂ ýǆƵ ƥĂlùƶƕ
ƘƓlƨLj ƥǒƥƪƙ! ƚƱTLjŪƒ ljŖNj ƚƪƧƓǆǆ ĬǅƵ LJƧƕƞǒĂ
ƚƮơ ĬǅƵ ýĂƮơ!ƒ yǆ ƚTǒƶǆ!ƒ ƻǒ!Ɠ‡ƙĂ Ƨƨƪ!ƒ
.ƥƑƓƶ!ƒ LJǆ ƚǒLjƥƙǆ

Ƨơƕ!ƒ ƚlƱLjùǆ Ǒƽ lƧƞnj!ƒ lƧNjƓùƲ Ɣƪƙ‡ƙĂ
ǺƱƩƓư ǕǆƓƶ ý‡Tǒ Ǻù ƮƓP ǺǆƓǆƙNjƒ ƱƪĂƙùǆ!ƒ
NJǒƑƱƓT ĬǅƵ ƚƶpƒĂù!ƒ ýĂƥ!ƒ LJǒƕ ƘƓpǕƶ!ƒ ĬǅƵ
ƓLjNj ĬƕƧƶ!ƒ ǅ!Ɠƶ!ƒ ƧĂƥ ĬƙƋǒĂ ÜĬ!ƓǆT!ƒĂ ĬƕĂLjƞ!ƒ
ƚǒǆƓƲLj!ƒ Ƨǒƾ lƧƞnj!ƒ lƧùNjƓƲ! ƧƥƮǆĂ Ƨƕƶǆ‡
.ƚǒƕĂƧĂŪƒ ƱƪĂƙǆ!ƒ ýĂƥ Ĭ!ǫ ƚ!Ɠǆƶǅ!

ƥƵƓƮƙ ƚơưƒĂ lƧĂƮƕ ǅƓƶ!ƒ ýǕP ƨƧƕ ƥpĂ
ƚǒơ ÜƚƮƓP ƚƨƮƕ ƧƮǆ Ǒƽ ƚǅ‡Tǆ!ƒ ljŖNj ǅƞơ
ƘƓƕƓƮƵ ƚƱTLjƋ ƚƥƒĂơ ƚƨƛ‡ǆ lƧĂƮƕ ƘƧƧ‡ƙ
ƓnjLjƋ ǅƩƧ ƓNjƓǒƓơư ƥƒƥƵƋ ƘǆpƓƨƙĂ ƚ!Ɠǆƶ!ƒ ƔǒƧnjƙ
ýǕP LJǆ LJ‡!Ă ÜƘƓǒLjǒƶƕƪ!ƒ ŖLjǆ ƘƋƥƕ lƧùNjƓƲ‡
/ƧƕǆƙƕƪƧPƒĂƋ Ǒƽ ǕƛǆƽÜƧùƨƪ!ƒ ƾƑƓƛĂ ƧǒĂƨƙ
ǺƮPT ĕē Ĭ!ƓǆƞǪ LJǆ čē ƾƧƩ ĎČČē ýĂǅǒƋ
ƔƧp ǅnjƕƧƓp Ǒƽ LJƒƧùǒLj!ƒ ýƓƶƙTƒĂ ǅƱùơƙ ƥƶƕ
Ư5Ƨ! ýơƒĂƪǅù! ǅnjƙƥĂƵ ƥƶƕ Ăù‡ƥǫ ƇĬƱƒĂT
Đ ƥƶƕ ĬǅƵ ljƓǒǆ!ƒ Ĭ5 ƨƨl!Ɠƕ LJǒƕƧnjǆ!ƒ ƧǆƋ Ŗùǒƨljƙ
.Ɠǒ!ƓƱǒǫ ýơƒĂƪ LJǆ ǅ‡

Đ ƘƶpĂ ýĂƋ LJǒƧTƙ/ƧùƕĂƙ‡Ƌ ƧnjT ýǕPĂ
ĒČČ ƾƧƩĂ ƔƓT ĒČČ ŖƓlLjǫ ǅƙ ƚǒơ Üƚ ƥƒĂơ
ƚǒƪLjùƞĂ ƚǒĂNj ƥùǒƥơƙ ƚƕĂùƶƮ yǆ LJǒƧPƈ
Ĭ5Ă ÜƓǒ!ƓƱǒǫ ƇĬƱƒĂT ĬǅƵ Ƨơƕ!ƒ Ĭ5 LJǒƥĂlƨǆ!ƒ
ƚ!Ɠƕp LJƓƕ‡Ƨǆ ƾƧƩ ÜLJƓùƛ LJǒƧTƙ/Ƨƕǆ5ĂLj ƚǒƒƥùƕ
đ ƥl5 ƚǒơ Üƚùǒ!ƓƱǒŰƒ ƒƨĂù‡ƒƧǒƪ ƇĬƱƒĂùT
ǺǒƧƮǆ đČ ýǒơƧƙƕ ƘƓƱǅƪ!ƒ ƘǆƓpĂ ÜLJǒǒƧƮǆ
ƯƧƶƙ ÜýĂƋ LJĂLjƓ‡/Ƨƕǆƪǒƥ Ĕ Ĭ5Ă ÜLJǒƞƓLj!ƒ LJǆ
lƧǒƨƞ ƇĬƱƓT ĬùǅƵ ƓǆNjƥơƋ ƾƧƺǅ! LJƓùƕ‡Ƨǆ
ƧǒǆƨǪ ƇĬƱƒĂT ĬǅƵ ƧPǕƒĂ ÜLJƓLjĂǒ!ƒ Ǒƽ ƘǒƧ‡
.ĭƧƮǆ ƔƓT čČČ Ĭ!ƒĂơ ƾƧƩ ƚǒơ ƚǒ‡Ƨƙ!ƒ

ƘƒĂLjƪ!ƒ ƧƒƥǆĬǅƵ NJùLjƋ ƧǒƧƓlƙ!ƒ ƘơưĂƋĂ
čđČČ LJǆ ƧƛǂƋ ƱƓùƕơǫ ǅƙ ƚǒưƓùǆ!ƒ ƩǆP!ƒ
ƥƥƵ ƨĂƓƞƙĂ ÜƚǒǆƓùƲLj!ƒ Ƨǒƾ lƧƞnjùǅ! ƚ!ĂƓơǆ

Ʊƕư ǅƙĂ ƔƓT ƻ!Ƌ čē ƓƕĂƧĂƋ LJǆ LJǒùǅơƧǆ!ƒ
.ƘŮĂƓơǆ!ƒ ljŖNj Ĭ5 ǅnjƞĂƧP ýƕp ƔƓT ƻ!Ƌ čĐ

LJǒƧƞƓnjǆǅ! ĬƪƓƪŪƒ Ƨƕƶǆ!ƒ ǑNj ليبيا ƧƕƙƶƙĂ
Ǒƽ LJǒǒƧƮǆ!ƒ ƇƓLjƞƪ!ƒ ǅƲƶǆĂ ÜLJǒǒǆƓƲLjù!ƒ Ƨǒƾ
ljŖNj ƇƓùLjƛƋ ǅnjǒǅƵ Ưùƕl!ƒ Ĭl!Ƌ (ĒĐĎ)Ɠùǒƕǒ!
ƧnjT ýǕPĂ ÜăƧPƋ ƚùǒơƓLj LJǆĂ ÜƘŮĂƓơùǆ!ƒ
ƓǒƧĂƪ Ĭ!ǫ ǺǒƧƮǆ čđě ýPƥ Ʊl5 LJƓƪǒLj/ýǒƧƕƋ
ƧƕƵ lƧùƞnj!ƒ ƥƮlƕ ƚùǒƵƧT Ƨùǒƾ ƚlǒƧùƱƕ
ƥŮĂƋ ƨ‡Ƨǆ! ƧǒƧlƙ ƥƓ5ƋĂ ÜƓǒ‡Ƨƙ Ĭ!ǫ ƇĬƱƒĂT!ƒ
čēĒ llƓLjNj LJƋ ƨĂǆƙ/Ăùǒ!Ăǒ ƧnjT Ǒù5 ƯƧŪƒ
Ƨǒƾ LJǒƧƞƓùnjǆ!ƒ LJǒǒƧƮǆǅ! ƨƓùƞƙơƒ Ƨ‡ƪƶǆ
čĒ ƓnjLjǆ ÜǑƕĂƧĂŪƒ ƥƓơƙŬƒ ýĂƥ Ĭ5 LJǒǒƵƧT!ƒ
.ƚƱ!Ɠǆ Ǒƽ ĐĂ LJƓùLjĂǒ!ƒ Ǒƽ čĕĂ Ɠǒù!ƓƱǒǫ Ǒƽ
ƚǒƕƧĂŪƒ ƚ‡ƧƓTǆ!ƒ ƚǒpƓƨƙƒ ƔƞĂǆƕ ƧƮǆ ǅƨƙǅƙĂ
LJǒƱĂƙ lƥƓƵƺƕ ĎČČĐ LJƒƧǒƨơ/ĂǒLjĂǒ ŖLjǆ lŖ5ƓLj!ƒ
ĬǅƵ ƚǒǆƓƲùLj Ƨǒƾ lƧĂƮƕ ƥƞĂùǒ ĭƧƮǆ ăƋ
.ĬƕĂƧĂŪƒ ƥƓơƙŬƒ ĂưƵ ƚ!Ăƥ ĭƋ ĬưƒƧƋ

ƚ!Ɠǆƶ!ƒ lƧƞNj lƧNjƓƲ ƘƨƧƕ ƘpĂ!ƒ Ʃƨlj Ǒ5Ă
Ĭ!ǫ ăƧƮùǆ!ƒ ýĂƧƙƕ!ƒ ƳƓùƱp LJǆ lƨǒùǆƙǆ!ƒ
Ƙǅ‡T llŖ‡ ÜƚǒǆǅƓƶ!ƒĂ ƚǒƕƧƶ!ƒ ýĂƧƙƕ!ƒ ƘƓ‡ƧT
ƧĂơǆ ýǆƶǅ! ýǒƑƒƧƪǫ Ĭ!ǫ ƔƓƕT!ƒ lƧƞNj ƚù!ƋƪǆL
ƚǒLjǆŪƒ ƓnjùƙƓǒƵƒƥƙĂ Ɠùnjƶ5ƒĂƥ! ƚTùpƓLjǆĂ ýƥƞ
ƻ!Ƌ ďČ Ĭ!ǫ ĎČ LJǆ Ƨƨƪ Ƨƥp ƚǒùơ ÜƚǒLjǒƥ!ƒĂ
čđČČ LJǆ ƧƛǂƋ ƜĂƨƙ ýǒùƑƒƧƪǫ Ĭ!ǫ ăƧùƮǆ
.ĐĔ ǑǒLjǒƱƪǅ5 LJǆ ƘƓǒǅǒƑƒƧƪǫ LJǆ ǅnjLjǆ
ƘƒƥƓlƙLjŮƒ Ƙ!ƓƱ ƥl5 ÜLJǒlƕƓƪ!ƒ LJǒǆƓƶ!ƒ Ĭ5 ƓǆƋ
ƧƑƒƨƞ!ƒĂ ƓùǒƓƱǒǫĂ ƓùǒLjƓƕƪǫ LJǆ ýù‡ ƻpƒĂǆ
lĂl!ƒ ǅƒƥPƙùƪƓƕ ƾǅƶƙǒ ƓùǆǒƽƓǒƕǒù!Ă ƔƧƺǆ!ƒĂ
Ĭ5 ƚǒƧƓùLj!ƒ ƚơǅƪŪƒ ll!Ŗ Ĭù5 Ɠǆƕ ƚùƱƧƨǆ!ƒ
ýƥƓƕƙĂ ǅnjƨǒƥĂùƙĂ LJǒƧƞƓnjǆù!ƒ yǆ ƘƓnjƞƒĂǆ!ƒ
ƚǒƧƑƒƨùƞ!ƒ ƚǒƕƧƺùǆ!ƒ ƥĂƥơ!ƒ Ƨǒùƶ ǅnjƙlơǕǆ
lƧƞnj!ƒ ƚơ5Ɠ‡ǆ LJƵ Ǖùư5 .ƚǒLjƓƕƪŰƒ ƚǒƕƧùƺǆ!ƒĂ
lƥǒƥƞ!ƒ LJǒLjƒĂl!ƒĂ ƚ‡ƧƙTǆ!ƒ ƘƓǒpƓƨƙŬƒ ýǕP LJǆ
ƚƱLjƺǆǆ!ƒ ƘƓùpƓƱƕ!ƒ) ƚƛƥùơƙƪǆ!ƒ ƘƒƇƒƧƞŰƒĂ

حقوق الأشخاص ذوي الإعاقة

ÿďžkŋďž!ƒ lƧŏ ǫ ùďž KĞŏĽjŏƶhǫ!ƒ ŘùĽjďž KĹ̈ ŤƒĂk Ü łŏhƧƶ!ƒ LJƒþĹ̈h!ƒ LJďž ǴĂĞŋkĂ łǂƧĞŤďžhĂ ÜŤ!Ăþ!ƒ KĞŋĞŏkơŬƒ ŤĂŘĂ LJŏpĞƶďž!Ğh DžĞùďžkNjŬƒ ýŏhǫ Ť5 ƧƒƧpǫ ll!Ř LJùďžĂ ÜDžnjpĂlùơ ƧƒƧpǫĂ łùŤĞP!ƒ (čěēč) ßŏĽjNjŘ LJŏpĞƶďž!ƒ ŠĂlơh ƒ ĞP!ƒ LJŭƶŬƒ ßďžĂùďžƶ LJŏpĞùƶďž!ƒ ŠĂlơh ƒ ĞùP!ƒ LJŭƶŬƒĂ Šŏlơk LJďTh lþơĂďžù!ƒ þƶƒĂl!ƒ ll!Ř łĂ (čěēđ) łďžĞƶ!ƒ łŏƶďžŋ!ƒ ƧƒƧp) LJŏpĞùƶďž!ƒ ƒ ƧŠ!ƒ CĂŠĞǂk lþơkďž!ƒ DžďžŪ! ƒ ĞP ƧƧlďž LJŏŏƶkĂ (ĐĚ/ěĒ DžpƧ łŤơ łPŏT!ƒ) łŏhƧƶ lþŏǫ LJŏpĞƶďž!ƒ ŠĂlơh ŤĽjƶŏ ßďžĂŏ LJĞĂ LJĂĽjĞǂ/Ƨhďžǫŏþ đ DžĂŏ þŏþơkĂ .(LJĞĂ ýc łŏƶĂk!ƒĂ ljĞhkĽjŬƒ ǴŘŋ! LJŏùpĞƶďž!ƒ ßŏĂĽjǫ ßŏďž!Ğùƶ DþlƶĞ čěěĐ-čěĚđ þlƶ!ƒ ƒ ŏŤPkĂ .DžnjpĂlơh .LJŏpĞƶďž!Ğh ßŤĞP

LJŏh ŬhƧĹ̈! łŏhƧƶ!ƒ KƒƧďžkđďž!ƒ ßơŏD ll!Ř LJďžĂ łƶďžĞŋù!ƒ ŠŭŬǫĂ ÜLJŏpĞƶďžù!ƒ ŠĂlơĂ łŏùďžĽjk!ƒ -ĐČČĐ LJďž) LJŏpĞƶďž!ƒ ŎùhƧƶ!ƒ þlƶĹ̈! łùŏhƧƶ!ƒ ýŭP LJďž łƶhĞkďž!ƒ łŤĞP łŏ!c ÿơĂ ÿďž (ĐČčđ LJĂĢT!ƒ CƒƧƶĂ ΣùĹ̈ŋďž! ăĂĽjǫ ƧùŏƧlk Džŏþùlk .LJŏpĞƶďž!ƒ łŏhƧƶ!ƒ łďžÜĽjďž!ƒĂ ǴƧƶ!ƒ łŏƶĞďžkŋŬƒ þĞďžkƶĞh lƧŏǫ!ƒ ljŘNj Ť!Ăþ!ƒ ÿďžkŋďž!ƒ ŴĂk þpĂ čđ Ť5 Ēč/čČĒ DžpƧ ƧƒƧl!ƒ Ŏ5 łďžĞƶ!ƒ łŏƶďžŋ!ƒ ŠĂlơ łùŏpĞƶǂk ĐČČĒ ýĂĐ LJĂùĽjĞǂ/Ƨùhďžǫŏþ ťƧĞŏkPŬƒ ýĂǂĂkĂƧh!ƒĂ łþĞƶŬƒ ăĂŘ ƒ ĞPTŪƒ :KĽjďžơk ÜĞnjhǫ ŠǂƧďž!ƒ łþĞƶŭ! łŏǫơ!ƒ łŏþǫùŋ!ƒ KĞŏŏƧƶk!ƒ ƶĂĞŋk -č LJƒþlƷ"Ŏ5 ýďžkŏĂ ÜŎƶĞďžkŋƒ Ťƒŏhǫ ƧŏƧƶk ƧƒƧpƷhǫ ƒ ƧƷ DžĞùĽjkƶƒ ŤĹ̈ùƶ "ßŏƒƶùŋ ĂĐ ßŏĹ̈ǂ lƧþùl!ƒ ÿďž lƒĂĞǫďž!ƒ Džþp ŤĹ̈ƶ ÿďžkŋďž!ƒ lĞŏơ Ŏ5 łǂƧĞŤďž!ƒ Ů ßďžĂnjǂďž ýǂŤk łùþĞƶŬƒ LJĐ łĹ̈ŋǫďž ÜLJŏƧùPŬƒ LJŏh ýƶĞǂk!ƒ Ǵhǫǫh ƒ þơk ĞnjĽjĐĂ ÜƧĂŬk!ƒ þŏp ýƒƧŏ Ť5 ÜƧŋƒĂùơ!ƒĂ łNjĞƶh LJŏùhĞŤďž!ƒ ƒ ĞùPTŪƒ łĹ̈ŏĹ̈ďžĂ łkhǫ Ǵŏŋ ƧhƶĞƶďž!ƒ ƧĂƧďž Ť5 Dž!ơkĹ̈! Ƨ!Đ čĐđ ýŏơƧkh Ğùŏhŏ! DžĞŏpĂ -ĞùŏĽjĞhǫ Ťù!ǫ (ĞnjŏĽjŬƒĂďž łĞŬh łơ5Ğǂďž! ßùŏƧǫp ŤhĽjŋĐ ƧŋĞnjďž łďžUĽjďž! ƧùŏƧlk ƧNjĂŋ KƒþĞùlkĽjŬƒ ljŘNj KĽjĞǂĂ ýĂĹ̈ŏĐ/Ƨhďžkhǫ čď Ť5 ţ kĂĂ ΣkŏƒƧ LJĞùďžĂŏNj LJŏƧŋĞnjďž!ƒ þơ KĞǂĞnjkĽjŬƒ :ŠƷþk!ƒ ƧĞlŏǫ) ĐČČĒ łďžUĽjďž ƧŏƧlk ll!Ř łĂ (LJŏFŋŭ!ƒĂ CĂŋĹ̈!ƒ Ŏh!ĞŬĂ LJďž ýĂĐ LJŏƧTk/ƧhĂùk łĐ ĐĒ Ť5 łŏ!Ăþ!ƒ Ăùƶƶ!ƒ .DžĞƶ!ƒ ΣƶĽj

DžďžŪƒ ƧƧlďž "ƧĹ̈ŋŏƧ LJĞùŋ" ŬhƧ NJhĽjĞŋ LJďžĂ DžĞďžĐ ljƧŏƧlk Ŏ5 ĞƒŘǫ!ƒ Ŏ5 Šơ!Ğh ŎĽjƶďž!ƒ lþơkďž!ƒ LJƒƧŏƧơ/ĂùŏĽjĂŏ čĐ) LJĞùǫĽjŬƒ ŠĂlơ ΣùĹ̈ŋďž Ŏ5 łŏďžĞUĽjù!ƒ ƧŏƷ lƧŋnj!ƒ lĞùǫĐďž LJŏh (ĐČČē ĞĂǫĂ YĂŋ!ƒ łùƶĞĽjŤ LJŏùhĂ KĂďž!ƒ ǴƧƒĂùp ýĂþ!ƒ ŠƒĂǫŬ Šƒ ƧƷŬƒ KĞǫĞùŏǫ ƧhƶĞ łŏŘǫkù!ƒ ƧhkƶƒĂ ÜĞnjŏ5 łĞŬùh!ƒ lþĞŏƧ Ư Ƨ5 ĞďžďžĞùĽjĽj!ƒ LJŭƶǫ KĂďž!ƒ ǴƧƒĂp lƧNjĞU ÿďž ĞùhĂƧĂĐ ýďžĞƶk .YĂŋ!ƒ LJďž LJŏhƧĞnj!ƒ ŤĹ̈ƶ ǴƧơ

ƧhƶĞ łŏƶƧTù!ƒ ƧŏƷ lƧŋnj!ƒ ĞŏĞùơp ƧƧhkĂ łǂ Ť Ĺ̈ƶ łŏĽjďžŬƒ KƒƧĞhkƶŬƒ łǂ O'ŏŋƧk ŬǫĂkďž!ƒ /Ƨhďžkhǫ čč łƒþơĐ ŘĽjďž łŤĞPĂ ÜLJĞǫĽjŬƒ ŠĂlơ ŭơ5 ÜǴĞNjƧŬƒ þơ ǴƧơ!ƒ KĞùŏƶƒþkĂ ýĂĹ̈ŏĐ ÜĞhĂƧĂĐ Ť5 łU5Ğơďžù!ƒ KĞNjĞŋkŬƒ þƶĞŤk LJùƶ KƒĂƶþĂ ƧŏŏďžĂk!ƒ lþơ þŏƒƧk ll!Ř KƒƧùTđďž LJďžĂ łŤĞP ÜĞnjŋĞďžþĽjƒ łhĂƶŤĂ łŏhƧƶ!ƒ łĞďžƶ!ƒ Ƨŏŋnjk lþĂƶh łŏ!Ăþ!ƒ KƒƧŏþlk!ƒ Ƨǫ5 ĞďžďžÜlƧNjĞďž!ƒ Ƨùŏƶ ÜĐČČđ DžĞƶ!ƒ Ť5 DžNjþŭh Ť!ǫ ŤùhƧƶ LJŏŏŭďž đ Ťk!ƒĂ łďž!Ăƶ!ƒ łŏƶĞùlkĽjŬƒ KĞǫĞŏǫ!ƒ ll!Ř KhĂŏĂ ǴĞǫơ ŤĹ̈ƶ łĞďžƶ!ƒ łǂƧơ ŏŏƧùơk ĞnjĽjďž ŤĽjĂkǫk -ŎhƧƶ!ƒ ǴƧƶďž!ƒ LJƒþŭhǫ ÿŠþ ĞďžďžÜlƧlƷ!ƒ ýĂþ!ƒ LJĞĂ LJĂĽjĞǂ/ŏĞĽjŏ) lƧŋnj!ƒ ΣhƒƧŬ Ƨďžkđďž ýŭP LJŏĽjƒĂp ŬhƧh łŏhĂƧĂŬƒ ýĂþ!ƒ łh!ĞŬďž! -(ĐČČē Ŏ5 łŏhƧƶ!ƒ łŏhĂƧĂŬƒ łǂƒƧT!ƒĂ lƧŋnj!ƒ LJďž þơ!ƒ ƧhƶĞ lƧùŋnj!ƒ ÿhĞĽjďž ƧŏƷùŋkh þĂþơ!ƒ łùǫƒƧơ .łŏlŏƧ5Ūƒ ýĂþ!ƒ łďžĽjk! ýďžĞŤ JďžĞĽjƧh

"...تحظر الدول الأطراف أي تمييز على أساس الإعاقة وتكفل للأشخاص ذوي الإعاقة الحماية القانونية المتساوية والفعالة من دون تمييز على أي أساس..."

المادة (٥) البند (٢)
اتفاقية الاشخاص ذوي الإعاقة

Ťŏơĥŭ Ŏ!Ăþ!ƒ ýďźkŋďž!ƒ LJďž ßĥŭŏơƧk ŧŏþĠ5kŮƒ Kŏl! Ƨλ‡Đ KĽĵĠ‡ ŧŏþĠ5ùkŮƒ ŘĠ5Ľj! þþơơďž!ƒ ýŋŪƒ ýďž NJĽĵĐ .Ġnjöůž KzþĂ þp ŧ!Ăþ ďČ LJďž

الموقف العربي الرسمي

KĠďžĂ‡ơ!ƒ KĥĠŋkĽƒ Ŏďž Ľ!Ƨ ăĂkùĽďž!ƒ Ľůž yưĂ ýŭP LJďž ll!ŘĂ ÜNJŋĂùk!ƒ ƒRnj! ŧùŏĥƧz!ƒ þư ƨŏŏďźk!ƒ DźþùŽ LJďžưk KĠĽĠŏĽĂ KĠùzŏƧTk DźnjŋĠďźþŮ Ľz!ƒĂ DźnjůĽ‡ĠTďźĥ DźĠùďźkNjŮƒĂ LJŏþĠzďž!ƒ ŰĠďźþĽjŮƒ LJŏĽjƒĂþ ĂĐ ýďźz!ƒ LJŏĽjƒĂþ ýŭP LJďž CƒĂĽ YƧz!ƒ LJŏþĠzďžů! DźĠz!ƒ þĠơkŮƒ LJĠ‡Ă .ľþĠŤkpŮƒ ŧŏþĠ5kŮĠùĥ ŧlůzkďž!ƒ KƒƧĂĠùTďž!ƒ Ŏ5 ß‡ƧĠùTďž þlz!ƒ ƧƒƧùďźkĽƒ yďž ll!Ř LJďźƒƨùkĂ ÜĠnjkďźŋƧùkĂ .ĎČčď-ĎČČĐ LJŏþĠzďžů! ŎĥƧz!ƒ

الواقع العملي

ŧŏ5Ġùlƛƒ KĠĽùĥŭďž!ƒ LJďž þùŏþz!ƒ llĠùĽjNj Ťŭ0Ľj LJďž þơk Ľk!ƒ ŧŏþĠŤkpŮƒĂ ŧŏùŽĠďźkŋŮƒĂ f ĂŤĽj ýŏzƨk ĂơĽj NJkŽŏĽùďž Ľ5 Ŏĥ0Ž z!ƒ Dź!Ġz!ƒ Cƒ5Ă!ƒĂ ŧŏĽj0Ă!ƒ KĠzŏŽTk!ƒĂ ŧùŏ!Ăþ!ƒ KĠŏþĠ5kŮƒ .LJŏþĠzďž!ƒ ĽjĠŋk NJkĠďźƒƨk!Ġĥ

: ľŧFDŽNj‡yDŽll€ þNjTŤll€ -c

ŧ5Ƨzďž!ƒ ƧĂŤp ŧů‡Tďž KĠùĽĥŭďž!ƒ ĽjŘNj LJďžĂ Ťůzkŏ Ġďžŏƨ NJknjùŋŋĂďž Ư Ƨkƨďž!ƒ ľþùơk!ƒ Dźŋơĥ KĠĽƒŽþ!ƒĂ KĠŏFĠŤơŮƒ ƧĂŤpĂ Ü‡pĠŽŮƒ ŧů‡Tďźĥ ŧlůzkďž!ƒ ƧĠĥPŮƒ ŽƧþĽj Ľ!ĠĽ Ľkơ ýŤŏ Ĝďźĥ GnjĽjďTĥ KĂĠ5k Ľ5 ll!Ř ƧnjUŏĂ ÜĠnjkĠŏơ LJĂƒŤĂ ŧƒ5!ƒ ĽjŘnjĥ ŧlŽĽjďž!ƒ Ľ5 LJŏþĠzùďž!ƒ þþŽ LJŽ ŧơĠkďž!ƒ DźĠùþƧŮƒ ý‡ ýPƒþĂ ý‡‡ Ġnjöù5 ÜLJĠ‡Ľ!ƒ Ľù!ĺ DźnjkĥĽjĂ Ĝďźĥ þþz!ƒ ƧþùĽk ŧŏĥƧz!ƒ ýďźz!ƒ ŧùďźUĽjďž5 .ŧ!Ăþ ŧůďźŋ LJďž %Ē,Ē ŧĥĽjĥ ŧďźĽj LJĂùŏůďž ĎČ ýďźTŏ þþz!Ġĥ ýŤk ăƧPĐ KƒŏŏþĽk þŋĂk GďźĽjŏĥ ÜLJĠ‡Ľ!ƒ .LJĠ‡Ľ!ƒ ŧůďźŋ LJďž %čĎ ýλďźŏ Ĝďźĥ Ƨzư!ƒ Ľù!ĺ

ŮĂ ÜĎČČď DźĠùz!ƒ Ľù!ĺ þĂzk DźĠùùþƧĐ ĽNjĂ ƧĂŤùkůů! ŧùŏ!Ġùơ!ƒ ĽƧĂŤù!ƒ yďź Y‡ƒĂùkk KĠŽƒƨĽj!ƒ KĠŏùŽƒþk LJŽ ůůư5 ÜŎ5ƒƧŋĂùďźŏþ!ƒ ÜLJĠĽjĥ! Ü‡ƒƧz!ƒ) ýĂþ!ƒ LJďź þùŏþz!ƒ Ľ5 ŧơůĽďź!ƒ Ľùůž (ƧƒƧŋ!ƒĂ ýĠďźĂŤ!ƒ ÜLJƒþĂĽ!ƒ ÜLJŏŤùĽůů5 ĂĐ ĽĽjŤĂ!ƒ ăĂkĽďź!ƒ Ľůž ŧpĠŽŮƒ ŧů‡Tďź Dźùŋơ .ŎďźŏůpŮƒ

hu5ƒYŮ€ LJƒWŧ ĂyDźŧWDŽll€ KpŮ€ - f

ŧďźĠŽ ŧů‡Tďź ĂNj KĠďźĂůzďź!ƒ ƧĂŤp LJĐ llŤŮĂ Ƨzưŏ Ŏĥ0Ž z!ƒ Dź!Ġz!ƒ Ľ5 ƧNjƒĂU!ƒ yŏďźŋ! ŧĥĽj!Ġĥ ƷpĠzĥĐ ŘPkk GnjĽj‡!Ă Ü‡ŏλùơĥ!ƒĂ ŧŏĽƒŽþ!ƒ KƒŽþl!ƒ GnjĽjŏĥ LJďźĂ Ü‡ďźĽơ!ƒ ý‡ĠTďź!Ġĥ ŧůzkŏ Ĝďźŏù5 ŧďźŽĐ Dźk‡kĂ Ƨ‡Ľj LJďź Gnjĥ Ťùŏơŏ Ĝďź! ŧpĠŽŮƒ ŧůů‡Tďź ŧŏzďźkŋďž!ƒ ƧUĽj!ƒ Ľù!ĺ yŋƧŏ Ĝďź ĂNjĂ .DźĠŋơĺĂ ƧŏĂŤk f ƨ5 DźĠďźĐ ŧŭĵĽjŮƒ YkƧk Ŏk!ƒĂ ŧpĠŽŭ! Ľ!Ġk!ĠĥĂ Üßŏùzďźkŋďž DźnjŋĠďźþĺ ŧĥĂzùŤĂ DźnjkƒƧþp yďź ŧŤĠP ÜDźNjþùư ƧĂUơďž!ƒ ƨŏùŏďźk!ƒ ΣĺƧ‡ŏ LJŏþĠzďž! ŧùơĠkďž!ƒ Dźŏůźkùž!ƒ NďźƒƧĥ Ľ5 ƧĂŤùĽ!ƒ þFĠĽ!ƒ ŎŽĠďźkŋŮƒ ŧƒƧŏďž!ƒ DźnjĽŏ Ĝďź‡ ÜDźnjĽƧƒþďźĂ ŧĠŤĽj yŏĽĂùk Ŏ5 ƨƧĠpŮƒ ŰƒĂƨ Ŗùĥơŏ ľŘ!ƒ Ŏ5 ƧĽjz!ƒ ŧ5ĠùlƛƒĂ Σƨ‡k LJŽ ůůư5 .ŧůů‡Tďź!ƒ ƧĂƨU Ŏ5 ŧŤĠPĂ ŧŏĥƧzù!ƒ KĠzďźkŋďž!ƒ Ư zĥ LJďź ľNjĂ .ƨĥ!ƒ LJďź þŏþz!ƒ Ŏ5 OůĽďź!ƒ YƒƧùŤ!ƒ Σ5Ľj Ŏ5Ă .ßŏůďźùŽ ŧpĠŽŮƒ ƨƒƒþ yùĽĂk ƨĽjĠŋ þƨƒĂďź!ƒ ƧƒƨĽjĽĠùĥ ŧů‡Tďź!ƒ ýơ ŧĂùzk KpĂ!ƒ .ŧŏďźĽjk!ƒĂ ƨƒƨƨĽkĽŮƒ ŧůpƧŽĂ ŧơĠkďź!ƒ ŧŏþĠŤkpŮƒ

huľqƒŤŧ5€ lƒ5NjyDź -øŰ

ŧĂlơ ŧŏĥkƒƧùk DźþŽĂ Ŏĥƒƨkĥ ƨƒƧùpŮƒ Dźƨ Ƨ KĠƒ5 ý‡!Ă GnjŽƒĂĽjĐ Ƨ ŭkPĠĥ NJkĠùŏƧơĂ LJĠĽjĽŮƒ ľþĠŤkpŮƒ ŰŭŤŮƒ KĠùŏþơk LJƨ5 Üyùďźkŋďž!ƒ ŧŏþĠŤkpŮƒ ŧùs‡!Ġĥ ŧůzkŏ Ĝďźùŏ5 ßŰƨư ý‡Tk ĂĐ ŧŏƒĠďźơ Ƨŏĥƒþk LJďź DźNjĂơĽj yďźkŋďž!ƒ KĠďźƒƨkù!Ŭ ŮĂ ."ŧŏƧŏĽŏk KĠĥŏkƧk" ŧùŏpĠ5kŮƒ ŧƨ! DźƒþPkĽĠĥ

بدأت الدول العربية في وضع تشريعات وسياسات تضمن عدم التمييز ضد المعاقين

بذلت دول الخليج
جهوداً جادة وفعالة
من أجل ضمان
حقوق المعاقين

البلدان الخليجية

الإمارات تُعد

"...إذكاء الوعي في المجتمع بأسره بشأن الأشخاص ذوي الإعاقة، بما في ذلك على مستوى الأسرة، وتعزيز احترام حقوق الأشخاص ذوي الإعاقة وكرامتهم..."

المادة (٨) البند (١) -أ
اتفاقية الأشخاص ذوي الإعاقة

دول المشرق العربي

[illegible]

سوريا [illegible]

السعودية، [illegible]

[illegible]

اليمن [illegible]

[illegible]

لبنان

تلتزم حكومة لبنان بتخصيص ٣٪ من الوظائف الحكومية وفي القطاع الخاص للمعاقين

وصل عدد المعاقين في العراق إلى مليون شخص نتيجة لتداعيات الحصار والعنف المسلح

فلسطين

العراق

ýĂĞơŕkĂ Ü(čĕĕč þĂ‡) LJùŏpĞzdž!ƒ KĞùŋĞŏkơƒ
ƨƒþŢkùłƒ KƒĈƒƨŋ ýŭŕP LJdž ßùŏŰzƵ NJưƨù5
LJŏpĞzdž!ƒ ŧùdžĂ‡ơ!ƒ þdžk Ğùdž‡ ÜĈĞLjh!ƒ OŏƨĞùŢk
Ğŏƒzdž!ƒ LJdž ŧùdžƨơ LJdžưkk ŧùŢĞP KĞpĞŬùhh
ŧŏĂ!ĂDĂ yŰł!ƒ ƨĞùzłD Ĭ5 KĞưŏsPk!ƒ Ư ùzh‡
.ýlLj!ƒ ýFĞłĂ Ĭ5 ŎhĞŋŏŋ ƨŏŏdžkĂ ŧŏhŬ!ƒ KĞdžþP!ƒ

> **"...تعترف الدول الأطراف بحق الأشخاص ذوي الإعاقة في العمل، على قدم المساواة مع الآخرين، ويشمل هذا الحق إتاحة الفرصة لهم لكسب الرزق في عمل يختارونه أو يقبلونه بحرية..."**
>
> **المادة (٢٧) البند (١)**
> **اتفاقية الأشخاص ذوي الإعاقة**

ŧŏƨŏP!ƒ KĞŏzdžŋù!ƒ ƨhkzk5 **المغرب** Ŏ5 ĞdžD
ÜLJŏpĞzdžŰ! ŧŏĞùZƨ!ƒ DžŏþIkh ĬłĞùłŭƒ DžFĞI!ƒ ĬNj
Ykŧdž ƨƒƨTŬƒĂ ŧ‡ƨĞTdžù!Ğh Ğnjzdž Dznjłŏ LJ‡!Ă
ýsŬ!ƒĂ Iƨłŭƒ LJĂƒT! ŧ!Ăþ!ƒ IƨƒƨĂ ŧùŏƨĞkƨ‡ł
LJŏpĞzdžŰ! ŧŏzdžkŋdž!ƒ IƨULj!ƒ Ư ƨùskĂ ÜLJŏpĞzdž!ƒĂ
ĞNjþƒƨ5D IþùLjĞłdž DžĞZ ŬùdžLj‡ ƨłŭƒ Ĭ!Ăùkk LJD
LJŏpĞzdž!ƒ LJdž Ư zh!ƒĂ .DznjŏŰZ ŧĞsLjŬƒĂ LJŏùpĞzdž!ƒ
LJĂưƨzkŏ þpĂ ÜDznjłsLjD ŧù!Ğs‡! ýĂłkŰ! ƨŬưŏ
Ư zh ƨŏŋdkh ăƨĞhŋŬƒ ýĂùłk!ƒ Ĭ5 ýŭƶkłŭ!
Ŏłƨdždž LJdž DznjhƨĞpŬ LJŏùpĞzdž!ƒ Ğnj!ĞsŬD ƨùłŭƒ
DżłĂdž ýŭŕP ŧŏþĂzł!Ğh ĂD ŧù!Ăþ!ƒ ýŕƒþ ýĂłk!ƒ
.Iƨdžz!ƒĂ Nơ!ƒ

KĞdžþP ŧùdžĂ‡ơ!ƒ ƨ5Ăùk **موريتانيا** Ŏ5Ă
ĞnjdžNjDĂ ÜLJŏpĞùzdžŰ! IþZĞłùdž!ƒ Ư zhĂ ýŏNjdkù!ƒ
þƨz Ŏk!ƒ ŬĂT‡ƒĂLj Ĭù5 "Dž‡h!ƒĂ DżŢ!ƒ" ŧłƨpùdž
Ĭ!ą ĎČČĐ Ĭ5 Ēē LJdž Ğnjùŏ5 LJŏŬƨŕPLjdž!ƒ þpùZ
ŧhƨpdž!ƒ DżIŬŰƒ ƨIkùsk ĞnjLj‡!Ă ÜĎČČĒ Ŏ5 ččĒ

DżŏþIk Ĭ5 Ĭ5Tkłdž ăD KĞŏLjĞ‡džą ŧĂsŏ LJŏhĞŢùdž!ƒ
Yhłh LJŏpĞzdž!ƒ þƒpùZD LJDĂ Ü‡hłĞLjdž!ƒ ŧùŏĞZƨ!ƒ
ŧŏpĞdž!ƒ KĞŏLjĞ‡džŰƒ ý‡ ýơƒƨdžùh ŧĂsŏ DznjkĞhĞŢą
ƨŏƨIk ƨŏƨĞIk!ƒ IjRNj LJdžĂ ÜßŏùłĞơ ŧ!Ăþ!! ŧơĞkdž!ƒ
"ŧ!Ăþh ŧ!Ăþ :ŎZĞdžkŋŰƒ Yþƒƨdž!ƒ" Ŏ!Ăþù!ƒ IILjh!ƒ
.(ĎČČē)

LJĞλ LJĂLjĞù‡/ƨŏĞLjŏ ďč Ŏù5 Rs5Lj IƨdŽ ýĂŰĂ
LJŏkpĞzdž LJŏkDƨdžƒ ýŭƶkłĞh Ĭ ƨĞơrkLjƒ ƨŏŋsk ĎČČĒ
ýλdžŏ Ğdždž Ü‡słĞLj IĂhZ Ğdžnjłjdž ý‡ ýŏdžơk Dżk ßŏLjNjR
CĂłĂ IĞŏơ!ƒ Ĭ5 LJŏpĞzdž!ƒ ŧĂIơ! ßPƨĞŢ ß‡ĞnjkLjƒ
.ŧTnj!ƒ DznjZĞưĂŰ ýŭƶkłƒ

LJĂƒT!ƒ IƨƒƨĂ ƨùŏþk ÜƨPc þùŏzŢ ĬŰZĂ
ýĞsŬŰƒ DżŏŰzùk! KĞłùłdž IþZ ŧùŏZĞdžkùŋŰƒ
ŧŏLjIkŰ! Ğùnjk Ğdžþ P ƨùIksk Ă ÜLJŏpĞzdž!ƒ ŧ ƒþùơŰƒĂ
čē þŋĂk Ğdž‡ ÜýŏĂùdžk!ƒĂ Yŏƨþk!ƒĂ ŧùhłĞLjdž!ƒ
ŧpĞZŰƒ ăĂR ŧ ƒþơŰƒĂ ýĞsŬŰƒ ŧŏĞZƨ! ŧłłdž
ďď yŏž ÜŧĞzdž ččČČ Dżưk Ă .ŧŏłsLjù!ƒĂ ŧŏŰlz!ƒ
LJŏpĞzdž!ƒ ŧ!Ăþ!ƒ DżZþkĂ Üßŏþłŋ LJŏpĞzdžŰ! ŧłùłdž
KĞpĞŬùhĂ KĞưŏĂùzkh CĞdžþùI!ƒ LJŏhƨĞơdžù!ƒĂ
þĞIzLjƒ ĎČČē DżĞz!ƒ ŧùŏƒþh KþnjTĂ Ü‡ùŏƨŏŏdžk
LJdž ŧ‡ƨĞTdžh LJŏpĞzdžŰ! ŧ !Ğùλ!ƒ ĬLjŬĂ!ƒ ƨdžkdž!ƒ
YĂLjŋĂ ŬłĂĂ LJĞkłþƨ‡ Ĭ5 ŧŏLjzdž!ƒ KĞùdžULjdž!ƒ
.ŧƒƨz!ƒ

بلدان المغرب العربي

ßdžĞdžkùNjƒ LJƒpŰh!ƒ ŬTùLjD LJdž **تونس** ƨhkzk
ŧŏZĞdžkŋŰƒ LJĂùƒT!ƒ IƨƒƨĂ DżZþkĂ ÜLJŏpĞùzdž!Ğh
KĞdžþP!ƒ Dznj! DżþIk Ĭk!ƒ ŧŏdžĂ‡ơ!ƒ ƨŏƨ KĞdžULjdž!ƒ
ýŏĂdžk II!R‡Ă Ü‡ŏŰŏNjdùk!ƒĂ ŧŏnjŏ5ƨk!ƒĂ ŧŏdžùŏŰzk!ƒ
yŏž ŧ‡ƨĞùTdž!Ğùh Rs5Ljk Ĭùk!ƒ NdžƨƨhùI!ƒ Ư zh
.ŧŏ!Ăþ!ƒ KĞdžULjdž!ƒ

ƨƒĞUĂ!ƒ LJùdž %č ŧhłLjùh ŧ!Ăþ!ƒ DżƨùkŰkĂ
Ĭk!ƒ LJƒpŰh!ƒ ýƒƒĂD LJdž KLjĞ‡Ă ÜLJŏpĞzdžŰ! ŧŏdžĂ‡ơ!ƒ
YłĞLjŏ Ğdžh ŎùLjĞhdž!ƒ ýŏNjdùkh ßzŏƨŢk KƨpùŢD

ŤŮĺĂ LJŏdžFƒþ LJŏùĥƧþdž ăĂĺ Ƨù5ƒĂkŏ Ů ťŏơ Ŏ5 ťŏ!ĠIkljŮƒ ťùdžĂ‡ơ!ƒ KƧĥŽĂ .ŎFƨùη DžƒĂþĥ ýŭP LJdž LJŏpĠƨzdž!ƒ ťŏơIĥ ĠnjdžĠdžkNjƒ LJŽ ĠŏljĠkŏƧĂdž .ĎČČĒ ýĂD LJŏƧTk/ƧĥĂk‡D Ť5 ƧþĠŤ!ƒ yŏƧTk!ƒ ťŏFĠùdžơ!ƒ KƒĆƒƧηŮƒ yŏĺĂùkĥ ŤơIŏ ťŘù!ƒĂ .LJŏpĠƨzdž!ƒ O!ĠŤ! ťŏƨŏŏdžk!ƒĂ

Ŏ5 ťŏþƧkdž!ƒ ťùŏþĠŤkpŮƒ YĠơĂŮƒ LJD Ƨŏùξ ť!Ăþ!ƒ ĆĠ5Ă LJĂþ ýĂùơk þŭĥ!ƒ ŧƱĠljdž ťùŏĥ!Ġξ .ΣĂdžŭdž Ăơlj ŤŮŽ ĠnjkĠdžƒƨk!Ġĥ

ƨFĠUĂ!ƒ LJdž %č ťŏŤPkĥ ƨFƒƨη!ƒ DžƨkŮkĂ LJŏĥ þŭĥ!Ġĥ DžNjþþŽ ƨþùIŏĂ ÜLJŏpĠƨzdžŭ! ťŏdžĂù‡ơ!ƒ YƒƨŤ!ƒ ťĥIơ! ťηŏkLj .ŧĠƨzdž LJĂŏùŭdž ď Ť!ę Ď,đ Ť5 KdžNjĠĺ Ŏk!ƒ KĠŏLjŏƨĺk!ƒ ťŏƨTŽ Ŏ5 Oŭĺùdž!ƒ ýĂơ ťIŏþþ DžĠpƨD Ƨù5ƒĂkk Ů LJ‡!Ă Üþþƨ!ƒ IþĠŏƨ .ƨdžŮƒ ll!Ř

ƨŏŏdžkŭ! Ťƨdžkηdž NJηĂk þηĂŏ، **جيبوتي** Ŏ5Ă fŘNj yĠjdžk KĠƨŏƨùTk þηĂk ŮĂ ÜLJŏpĠùƨdž!ƒ þơ ÜDžnjĥĺĠLjŏ Gdžĥ ŤĺĠĥùdž!ƒ ýŏNjaĥ Ťơ‡k ĂD ƨŏŏdžùk!ƒ KĠdžþP!ƒ ŤùŭŽ ýĂŤơ!ƒ Ťù5 ŧơ!ƒ Dznj! LJ‡!Ă .Dznjĥ ťŤĠP!ƒ ťŏơŤ!ƒĂ ťŏdžŏŭƨk!ƒ

ýdžηdž Ť!ę LJŏpĠƨzdž!ƒ ťĥĺĺj ΘƒĂƨkk **مصر** Ŏ5Ă ťĥĺĺjĥ IþĠơ ťpĠŽę yŏ %čč Ťù!ę Ě LJdž LJĠ‡ĺ!ƒ LJdž %ď Dznjĺjŏĥ ÜLJĠù‡ĺ!ƒ ťùŭdžη LJdž %Ď Ťù!ę ťĥĺĺj ťŏŤPkĥ ť!Ăþ!ƒ DžƨùkŭkĂ ÜŭŏĺjNjŘ LJŏpĠƨzdž!ƒ ťĠP!ƒ YĠƱI!ƒĂ ťdžĂ‡ơ!ƒ Ť5 ƨFĠUĂ!ƒ LJdž %đ ƨdžkđdž! ťdžþIdž!ƒ ŧƒƨĂŮƒ KkĥùĂD LJ‡!Ă ÜLJŏpĠƨzdžŭ! /ƧĥĂk‡D Ť5 ťƨùŤdž!ƒ LJĠĺĺjŮƒ ŧĂùIơ Σŭŭĺŋdŭ yþƒĂ!ƒ :ť!ĠùƱĥ!ƒ" LJƒĂĺĺƨùĥ ĎČČē ýĂD LJŏƨTk LJdžơk Ů ŧĠƨzdžùŭ! ťŏŭĺĺùĺ!ƒ IƨUĺj!ƒ LJD "ýơ!ƒĂ KŮþƨzdž ĆĂơ Ť5 ťŤĠùP Üťĥĺĺj!ƒ ljŘNj ŧŏIùơk Ťĺŭk þpĂ .ť!Ăþù!Ġĥ ĞdžĂdžƨ ťùƨŧkƨdž!ƒ ť!ĠùƱĥ!ƒ ýdžƨ!ƒ ŧơ ĺĺĠùnjkĺj LJdž ăĂù‡T ěĐ Σŭŭĺŋdžù!ƒ Ġŏŭƨ!ƒ KŭNjđdž!ƒ ťùŭdžơ LJdž Ēď Gnjĺjdž ÜLJŏpĠùƨdžŭ!

.ťƱĺĂkdž!ƒĂ

Ťŭƨ ťŏƨĠùdžkηŮƒ LJĂƒTù!ƒ IƨƒƨĂ ƨƨTkĂ ýŭP LJdž LJŏpĠƨzùdžŭ! Iƨŏdždžù!ƒ LJŏljĂI!ƒ ŧŏùĥƱk Σŭŭĺŋdž!ƒĂ ŤƨĠdžkηŮƒ LJdžĠơkŭ! ŤùŭŽŮƒ Σŭŭĺŋdž!ƒ KĠŏƨdžη!ƒ yŏƨ Dznjĺk Gdž‡ .IƨĺŮƒ LJĂƒT! ŤùŭŽŮƒ ťdžĂ‡ơ!ƒ ƨƨIkĂ .ťŏĠƨƨ!ƒ Dznj! DžþIk Ťk!ƒ ťŏƨùŏP!ƒ Dznj! Oŏkk LJŏùpĠƨzdžŭ! Kƒƨùŏdždž!ƒ LJdž ťùŽĂdžηdž ƨ5ĺ!ƒ KĠpĠƱĥĂ DžĠƨ!ƒ ýIlj!ƒ ƨ‡ƒRk Ť5 KĠơŏƨPk ÜDžnjljdž KĠƨdžĠη!ƒ ťùĥŭƱ! Oljdž!ƒ ƯƨĥĂ ŰƨĠùPŭ! KƒĆĠ5ƨŮƒĂ LJĠ‡ĺŮƒĂ ťŏljĂƨŏŭk!ƒ KĠdžþP!ƒ ťŏĂ!ĂDĂ LJdž ĺĺ!ŘĂ ÜDznj! Iƨnjηdž!ƒ KƒƨĠŏĺ!ƒ ŤŭŽ ťŏ‡ƨdžη!ƒ .Kƒƨŏĺŏk!ƒ ljŘNj Oŏkk IþơĂdž ťpĠƱĥ ýŭP

> **"...تضمن الدول الأطراف للأشخاص ذوي الإعاقة الحقوق السياسية وفرصة التمتع بها على قدم المساواة مع الآخرين..."**
>
> **المادة (٢٩)**
> **اتفاقية الأشخاص ذوي الإعاقة**

ťơơĠƨ!ƒ ťùƱljŮƒ Ŏ5 LJĂpĠƨzdžù!ƒ llƨĠŤŏĂ ýĠljŏĂ ťŏù!Ăþ!ƒ KĠŏĥùdžŏ!ĂŮƒ Ŏ5 ťŤùŤPkdž!ƒ Gnjŏ5 Ť!ĂŮƒ ƨù‡ƒƨdž!ƒ LJĂŏƨùŤdž!ƒ LJĂpĠƨzdž!ƒ .ĞŏdžĠƨ

ťĥƨηk LJĠĂ LJŏƨTùk/ƨĥdž5ĂĺĺJ Ŏ5 KŏƨηD þùpĂ lŭŤ CƒþŮ ťŏĺljƨ5!ƒ CĠĥljŮƒ ť!Ġ‡Ă GnjkƱξ ťĂŏþơ DžŤŭ! IƨĠŤŮƒ ťùŽŭĥ Yljŏƨ Iþŏĺù!ƒ þηĺdž Ŏ5 Ŏ5 CĠĥþŮƒ LJdž ťùŽĂdžηdž ýƨĠùljk Gdž‡ ÜDž‡ĥù!ƒĂ LJŽ ĎČČĚ DžĠƨ!ƒ Ŏ5 YĠkù‡ŭ! IƨNjĠI!ƒ Ưƨùƨdž LJŏ‡džk"IƨþĠĥdž O!ĠùŤ! ťŏƨ‡5!ƒ ťùŏ‡ŭdž!ƒ ŧĂIơ ."LJŏ5Ă5‡dž!ƒ

ýĂþ!ƒ IþŽĠĺùdž LJĠdžơ! ƨŤùdž Ťƨĺk Gdž‡ Ť!ĠdžT!ƒ ýơĠĺ!ƒ ƨŏnjƱk YĂƨTdž ŘŏƨLjk! ťŏĥĂƨĂŮƒ

ŠĂźk Ľk!ƒ IƧùŋsŁjdž!ƒ Ƨŏ Ɛ DźĞùǯ!Ůƒ LJdž ŎhƧǯ!ƒ .KĞhĞŤǵĂ KĞpĞŹǵ LJdž NJhhŭǀk Ğùdždž ĞŠĂP łŏdžŁjk!ƒ ŠĂIơ ýĂơ łŏhĞŋŏǵĂ łdžpIkdž KĞTpĞŁjdž DźĞź!ƒ þnjŤĂ ăþĞŠk ydž ĞnjŁjĞùdžư łŏšŏ‡Ă LJùŏpĞźdžů! ŰƒĂƧù!ƒ .ĞNjƧŬĞPdž

łŏdžpƧ KƒƧŏþIk IIĞùŁjNj Σŏ! **السودان** ŎŠĂ ŠłĂdž!ƒ LJdž LJ‡!Ă .łłĂþ!Ğhŭ łpĞùŹŮƒ łů‡Tdž Dźŋơ! ŷĂŁjŋ!ƒ Ľ5 łŏůNjŮƒ ŷƧơů! łůŏĂŬ!ƒ KƒĂŁjǀ!ƒ LJD yłǀĂ þp ƧĂ5Ƨƒþ Ľ5 źŏ!Ğơ DźFĞI!ƒ Oůǀdž!ƒ YƒƧŤ!ƒĂ ydž ƒŘNj ÜƧùŏhŭ‡ þơ Ľù!ǵ łů‡Tùdž!ƒ þĞźhŭD LJùdž II!ŘĂ .LJŏpĞźdž!ƒ LJŏhŭ ýĞšŬŮƒĂ CĞǀŁj!ƒ łŏŤĂŤP LJŏpĞźdžů! OŏkŏĂ ƨŏŏdžk!ƒ yŁjdžŏ LJĂŁjĞI!ƒ LJD DźƐƧ

KþƧĂ LJD Šhǀ þpĂ ÜłŏĂĞǀùkdž łŏdžŏůźk źùŤƧ5 CĞŁjŋǀ!ƒ þŏŏIkhŭ LJĂŋǀ!ƒ ΣƒƧơ DźĞŏp ŠłĂk ƨŏƧĞIk .DźnjkĞŁjƒƧŁjƧ Ŏ5 þĂŏI!Ğhŭ LJŏpĞźdž!ƒ

Ŏ5 LJƒþĂǀů! ýłĞdždž Ƨ þĂùdž **الصومال** ŎŠĂ łnjŋ þĂŋĂ DźþŹ Ľù!Ğk!ĞhŭĂ Ü łù!Ăþ!ƒ ŶĞŏƐ ýU ÜLJŏpĞźdž!ƒ KĞŋĞŏkơƒ łùhŭŬĞPdž Ğnjŭ ŬĞŁjŏ łŏùdžǀƧ Ư'ƧD) ýĞdžĂŤ!ƒ LJdž IƧIkǀdž!ƒ ŠŬĞŁjdž!ƒ Ľ5 LJ‡!Ă KĞdžUŁjdž!ƒ Ư'źhŭ IIĞŁjNj (þŁjŮ KŁjĂùhŭĂ ÜýĞdžĂŤ!ƒ KĞdžþPù!ƒ Ư'źhŭ DźþIk Ľùk!ƒ łŏdžĂù‡ơ!ƒ Ƨŏ Ɛ Ŏ5 LJŏŏůùIź!ƒ Ľư'Ƨùdž!ƒ LJD þƧĂĂ .LJŏpĞùźdžů! ăþơǵ Ľ!ǵ ýǀůǀ!Ğhŭ DźNjþùŏŏIk ăƧŋŏ ýĞdžĂŤ!ƒ LJdž ƒ ůPk!ƒ ăĂźþhŭ Dźnj!ƧĞŁjùdž ýPƒþ ĂD ƧĞŋŤŮƒ .IƧŏƧT ĂD łŏŁjĞŬŏT ŐƒĂƧźhŭ DźnjkĞhŭĞŤǵ

* * *